

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

✓ Basque a ²³
~~264e3~~

•

JESU - CHRISTOREN IMITACIONEA,

M. CHOURIO Donibaneco Erretorac,

Escararat itçulia.

E M E N D A T U A

Meçaz eta Igandetaco Besperetz.

EMENDATUA othoitz eta pratica batez Capitululu baccoincharen akhabançan, çoinac itçuliac içatu baitire Francestetic Escararat Bayonaco Dioceffaco Juan Aphez Missioner batez.

B A Y O N A N ,

TREBOS, Liburu, Saltçaille baitan,
Apoumaiouco carrican.

M. DCC. LXXXVIII.

P E R M I S S I O N E A R E Q U I N .

56413

MEÇA SAINDUCO OTHOITÇAG.

Meça behar beçala entçuteco Preparacionea.

CURE Aldare sainduaren oiñetan ahuspez-emanic, adoratcen çaitut, Jainco bothere guciac ditutçuna; fermuqui sinhelten-dut, entçuterat nohan Meça dela, Jesu-Christo çure Seme-Jaincoaren Gorphutz eta odolaren sacrificioa; ofritceco manera halaberecoa ez-içan-arren, harc berac Calbarioco mendian guiçon gucientçat ofritu-çuen sacrificio burabera. Eguidaçu gracia sartceco, ò ene Jaincoa! Apheçaren escuz, hau çuri dignequi ofritceco behar ditudan disposicionetan. Offritcen darotçut; bat eguiten naicelari J. Christoren eta haren Eliçaren intencionequiñ. 1. Çure Maiestate dibinoari, çorçaioen komaia eta ohore soberanoa errendatceco; 2. Eguiñ-darozquitçun on eta ungui guciez esquerac bihurtceco; 3. Munduco bekhatu gucientçat eta bereciqui eneentçat çuri satisfaccione eguitco; fifean arimaco salbamenduarentçat eta gorphutceco biciarentçat behar ditudan laguntçac eta sokhorriac çure ganic ardietseco. Çure ganic gracia hauc guciac ustditut, J. Christo çure semearen mercecimenduen bidez, ceiffac nahi-baitu berac içan, Sacrificio adoragarri hunen Apheça eta víctima.

Meçaren haslean, eta Confiteor erratean.

ENE bekhatuen iaquiteco eta eçagutceco ò ene Jaincoa! behar-ez-duçun-arren ene aithorric eta confessioric, eta ene gaichtaqueriac guciac ene bihotcean irakhurtcen-ditutçun-arren, confessatcen-darozquitçut halere ceruaren eta lurraren aitchinean: aithorcen-dut offensatu çaitudala gogoz, hitcez, eta obraz. Ene bekhatuac handiac-dire, baiñan çure misericordieç neurriric ez-dute. Urrical-naquiçu, ò

iv *Meça sainduco Othoitçac.*

ene Jaincoa. Orrhoit çaita çure haurra, çure escucoobra, çure odolaren precioa naicela.

Birgina saindua, Ceruco Aîñgueruac Parabisuco Saindu eta Saindac, guretçat othoitz-eguiçue, eta nigarrezco eta miseriazco haran huntan dolhamenentan gaudecen orduetan, gracia eskaçaçue guretçat, eta ardietz-dieçaguçue bekhatuen barkhamendua.

Introïtean.

IAUNA! çuc Patriarkhei eta Profetei inspiratuidiotçotçute, çure Some bakhotchha lurrerat iaufren ikhusteco, haîñ desira kharitsuac; indaçu heien khar saindutis parte bat; eta eguiçu, bicitce mortal hunen embraçuen erdian, ene baitan sentideçadan, çurequiñ bat-içateco lehia saindu bat.

Kyrie, eleïsonetan.

DOLHAMEN eta suspira doblatuez, ð ene Jaincoa Derrequerit cen-çaitut, eguidaçu misericordia, eta momento guciez, bici-naiceîño, erran-banieçaçu: *Iauna! nauçun urricari*: ez liteque oraiño asqui ene bekhatuen nombrearentçat eta handit asunarentçat.

Gloria in excelsisetan.

GLORIA in excelsis Deo: Et in terra pax hominibus bonæ voluntatis. Laudamus te; benedicimus te; Adoramus te; Glorificamus te; Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam: Domine Deus, Rex cœlestis, Deus, Pater omnipotens: Domine, Fili unigenite, Jesu Christe; Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris, qui tollis peccata mundi, misereere nobis; qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram: qui sedes ad dexteram Patris, misereere nobis: quoniam tu solus Sanctus, tu solus Dominus, tu solus Altissimus, Jesu Christe, cum Sancto Spiritu, in gloria Dei Patris. Amen.

Oremusetan, edo Orationetan.

AGRADA-bequizquitçu, Iauna, guretçat eguiten-çaizquitçun othoitçac; igutçu; Eliça çure espofac, Apheçaren ahoz, gure sagoretan galdeguiten.

Meça sainduso Othoitçac.

▼

darozquitçun, graciac eta berthuteac. Ez-dugu-merecitcen [hala-da] entçunac içatea ; baiñan çonfideraçaçu gracia horiec eskatcen-darozquitçugula , Jesu Christo , çure Semearen bidez , ceina çurequin bicibaita eta erreguiñatcen-baitu menden mende gucietan. Halabiz. *Epistolan.*

EPISTOLA huni beguiratcen-diot, ô ene Jaincoa, çure borondateac irakhas-teco egortcen darotaçun gurihun bati beçala. Othoi, indaçu manatcendârot açunaren complitceco Andarra. Çuc ceronec, Iauna, profetei eta apostoluei inspiratu-diotçaçure, iscribus utci-darozquiguten eguiac : heien arguitarie parte indaçu, eta pich-çaçu ene bihotcean, hec erretcen-cituen su sacratu hura, maita-çaitçadan eta cerbitça, hec beçala, ene bici gucian.

Ebanyelioan, çhutituric.

CHUTITCEN naiz, ô Legueguille soberanoa, çuri marcatceco Ebanyelio sainduan diren eguia handiac, ene odolaz ciguillatcerat prest-naicela. Egua horiec ene bihotcean ceronec, othoi, Iauna, barnerañño grabat çarçu. Horiec betçate-erreguela ene gogoetac, ene hitçac eta ene obrac. Ez-dut guehiago seguitu-nahi çure maximez bertceric : mintça çaita, Iauna ; huna-non aditcen-çaitudan, sehi baten sumetimendu osso batequiñ. Indaçu çure erranen complitceco hambat indar, nola baitut fer-mutafua heien sũñesteco.

Credoetan.

CREDO in Deum, Pátre[m] omnipotentem, factorem cœli & terræ, visibilium omnium & invisibilium. Et in unum Dominum Jesum-Christum, Filium Dei unigenitum : Et ex Patre natum ante omnia sæcula ; Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt, qui propter nos homines & propter nostram salutem descendit de cœlis ; & incarnatus est de Spiritu Sancto

A iij

vj *Meça sainduco Othoitçac.*

ex Maria Virgine ; ET HOMO FACTUS EST : crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato , passus & sepultus est : Et resurrexit tertiâ die secundum Scripturas : Et ascendit in cœlum ; sedet ad dexteram Patris : Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos & mortuos ; cuius regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominum , & vivificantem , qui ex Patre filioque procedit. Qui cum Patre & Filio simul adoratur & conglorificatur : qui locutus est per Prophetas. Et unam, Sanctam , Catholicam & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum Baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum , & vitam venturi seculi. Amen.

Offertorioan.

CREATURA hillcôr, eta bekhatuz, cargatu bat bai-cen , ez-naicen-arren ; offritcen darozquitçur Apheçaren eskuz , ô eguiazco Jainco bici eta eterna-la , ogui hori eta arno hori ; ceiñac içan-hebar-bai-tute-gambiatuac çure Seme J. Christoren Gorphutce-rat eta odolerat. Errecibi-çaçu, Iauna, eciñ-erranez-co Sacrificio hau , amullu qui eta goçloqui , eta soffri-çaçu , ofrenda saindu hori iunta-dioçadan , ene gor-phutçaz , arimaz , ontalunez , biciaz , eta ditudan-guciez eguiten-darotçudan, sacrificioa. Eguiçu nitaz , ô ene Jaincoa ! creatura berri bat ; ogui hori eta arno hori çure bothereaz cambiatcerat çohacen beçala.

Apheçac bere erriac garbitcean.

GARB-naçaçu, Iauna, sacrificatua-içaterat doat-çun Bildoxaren odolean ; nota guciataric cha-hutua , eta çure graciaren espos-arropaz bestitua , çure ganat escu churi eta bekhatu-gabeac altcha-detçadantçat ; eta esparantça içan egun batez erre-cibitua-içateco , çure Hautatuei Ceruan preparatu-dioçuten banquet sacratuan.

Ichilltoric Apheçac erraten-dituen Othoitçetan.

AGRADA-bequiçu , ô ene Jaincoa , çure iceñ sainduaren ohoretan eta gloriarençat , gure

Meça sainduco Othoitçac. vij

abantailleran , eta çure Eliça sainduarenetan, ofritcen-çaitçun Sacrificioa : haren intencione-beretan sarthuric, huna non galdetcen-darozquitçudan, Eliçac orai, Apheçaren bidez, eskhatcen-darozquitçun gracia guciac; hortacotz bat eguiten-naiz Apheçarequini, accorda-dietçagutçun amoreac gatic, J. Christo gure Iaunaren-bidez eta icenean.

Prefacioan.

ORDU-da , ô ene arima , altcha gaitecen beherhuntaco gauça guciez gorago. Tira-etçatçu , Iauna, tira-etçatçu, gure bihotçac çure-ganar: sofri-çaçu , çor-çaizquitçun laudorioac eta esquerrac errendatceco, iunta-detçagun gure boz flacoac , Izpiritu dohaxuen alegranciazco eta extassiasco aire iustuarequini ; eta desterruco lekhu huntan errau-dieçaçugun , hec gloriaren egoitçan cantatcen darotçutena : *Saindua , Saindua , Saindua da armadetaco Jainco-Iauna , içan bedi glorificatua ceruetaco gorean.* **PREFACIOA COMMUNE A.**

PER omnia secula seculorum. *R.* Amen.

Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Sursùm corda. *R.* Habemus ad Dominum.

Gratias agamus Domino Deo nostro. *R.* Dignum & iustum est.

Verè dignum & iustum est , æquum & salutare , nos tibi semper & ubique grãtias agere , Domine sancte , Pater omnipotens , æterne Deus , per Christum Dominum nostrum ; per quem maiestatem tuam laudant Angeli , adorant Dominationes , tremunt Potestates : cœli cœlorumque Virtutes , ac beata Seraphim socia exultatione concelebrant. Cum quibus & nostras voces , ut admitti jubeas deprecamur , supplicii confessione dicentes. :

Sanctus , Sanctus , Sanctus , Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt cœli & terra gloriã tuã , Hosanna in excelsis. Benedictus qui venit in nomine Domini , Hosanna in excelsis.

Sanctus erran-ondean.

AITA bethierecoa, arçainetaco Arçain sobera-
noa ! çure Eliça conserba eta governa-çaçu,
finçaçaçu eta heda lurraren baster gucietarat. Izpi-
ritu-bat eta bihotz-bat emoçute Christau guciei.
Benedicaçaçu gure Aita saindua, gure Aphezpi-
cua, gure Erregue, gure Erretora, eta çure Eli-
çaren sinhestean bicidiren guciac.

Lehenbico Mementoan.

IAUNA, orai çure erresuman çarena, orrhoit çaita
Initaz çure misericordian, eta sacrificio saindu hu-
nen mercedmenduz indaçu necessario ditudan ber-
rhute guciac. Eta batat bertcearentçat othoitç-
eguitea manatu darokuçunaz-gueroz ; Iauna, othoi,
aditçatçu eta entçun humillqui eta confidenciare-
quĩ eguiten-darozquitçudan othoitçac ene ahai-
deentçat, adisquideentçat, arimaco etagorphutceco
unguie-guilleentçat. Ene bihotz guciac halaber go-
mendatcen-darozquitçut ene etsaiac eta tratamendu
gaichto cembait eguiñ ahal-darotaden guciac :
ahanz-bequizquitçu heien bekhatuac, eta neureae,
ene bihotcetic khen-etçatçu khiratstafun eta gaitzi-
rizco guciac ; eta desira-araz dieçadaçu eta ardietz-
araz-heyen amudioa. Mundu guciac senti-beça Sa-
cificio hunen ona. O ene Jaincoa, iguçu guciei
bake eguiazco bat, ceiñac, elkharrequiñ unionean
atchiquitcen gaituela, bethicotz baitgaitu-unionean
emanen Birgina-Amarequiñ, çure Apostoluequiñ,
Martyrequiñ, Saindu eta Sainda guciequiñ, eta fi-
ñean eternitate gucian çurequiñ.

*Apheçac Kalitçaren eta Ostiaren gaiñean escuac
çabalduac daduçanean.*

HEDA çaçu, Iauna, ene gaiñerat çure escu dibi-
noa, poçsessionetan sartceco ene bihotcean eta
ene sensueta, ene baitan corregitceco çure-contr-
den gucia ; ni conseratceco çure Aita Jaincoari çure-
baitan eta çutaz ; eta ni moyan hortaz libratceco

Meça saïnduco Othoitçac. ix
deabruaren escuetaric eta damnacione eternaletic.

Hostia saïndua alchatcean.

O JESUS, ene Salbatçaillea, eguiazco Jaincoa eta eguiazeo guiçona, sinhesten dut cifez eta fermuqui Ostia saïnduan errealqui hór çarela; adoratçen-çaitut hor, ene Iauna eta ene Jaincoa çarena. Iguçu, niri eta hemen garen guciei, Mysterio adoragarri huntan çor-darotçugun debocionea, amudioa, eta eçagutça.

Khalitça alchatcean.

A DORATCEN dut khalitz hortan, ô ene Jesus adibinoa, ene erospenaren precioa, eta guiçon guciena. Odol adoragarri hortaric chorta bat iaus-terat utsaçu ene arimaren gaißerat, içan dadinçat garbitua bekhatu gucietaric, eta fustatua çure amudioaren khar sacratuaz.

Jaincoa alchatu ondoan.

EZ darotçugu guehiago oguia eta arnoa offitcen, Ebaïñan bai Christo çure Semearen Gorphutz adoragarria, ô ene Jaincoa, haren Passionearen, pitchtearen, cerurat igatearen orrhoitçapenetan: gure eskutic, Iauna, errecibi-etçatçu, eta bethe gaitçatçu çure graziez.

Bigarren Mementoan.

ORRHOIT-çaitte halaber, Iauna, Purgatorioan diren arima gaichoez, dohatçuqui çureac dire, eta çure esposac-ere dire. Bereciqui gomendatcen-darozquitçut ene ahaideenac, adisquideenac, arimaco eta gorphutçecq unguie-guilleenac, eta othoitcen-beharra guphien duteneac.

Nobis quoque peccatoribus erratcan.

GUCIA bekhatorea naïcelaric, ausartatcen-naiz. Galdetcerat gracia bera enetçat, erran nahi-da, ô ene Salbatçaillea! çure glorian parte pichca bat. Milla bekhatu hango çucena galdududala, ikhuf-tendut eta aithorcen çure-presencian, ô ene Jaincoa Ene merreciei beguiratcen-badioçute, ez duquaz

A v

x *Meça sainduco Othoitçac.*

esparantçaric plaçatua-içateco Errefuma hartan, cei-
fiëtarat Apostoluec , Martyrec , eta Birgina sainduec
eciñ-ardietfi-baitutei , bethi soffrituz eta berthute
guiristiñozco guciat pratican emanez baicen. Nola
beraz aufarta-ere-othe-naiteque, Iauna , esparantça-
içaterat ? Çure odolac eguiten-du ene fidancia gucia.
Barkha-dietçaquidatçu ene faltac , eta penitencia
eguiazco batez digne errenda-naçaçu-hartarat hel-
ceco.

Pater erratean.

CREATURA ez deus eta dohacabe bat baicen ez-
naicen arren ; halere , Jainco handia ! aufartat-
cen-naiz çu eneaita deitcerat,ceren hola nahi-duçun:
eguidaçu gracia , ò ene Jaincoa , ez deçadan nihoiz-
ere gal çure umearen qualitatea. Içan-bedi çure
Icena santificatua Ceru-lurretan. Erreguiña çaqu
oraiberetic çure graciaz bihotcean , çurequiñ erre-
guiña-deçadantçat eternitatean çure glorian ; eta
çure borondatea compli-detçadantçat lurrean , sain-
duco complitcen-duten beçala ceruan. Ene Aita çä-
re , indaçu beraz othoi , ceruco Ogui hura , ceifiëtaç
neurritcen-baiditutçu , çure haurrac. Barkhamendu
accorda-dieçadaçu , nic çure amoreac gatic bihotz
onez offensatu nautenei accordatcen-diotedan-beça-
la;eta ez-deçaçula permeti nihoiz tentamendu batec
ere garainaçan : aiticitic , çure graciaz lagunduric ,
eguiçu bençu-detçadan ene salbamenduaren etsai
guciac.

Agnus Dei erratean.

JAINCOAREN Bildotça , munduco bekhatuez car-
gatu-nahi-içatu-duçuna , garbi-çatçu eta borriha
neure-guciac çure odolean ; haiñ khario erosi-duçun
bakea-içateco , digne errenda-naçaçunçat. Indaçu
bake hura çurequiñ ,bake hura proximoarequiñ, ba-
ke hura neure buruarequiñ; inspiratcen darotaçula-
ric humiltasun offoena ; eta ene-baitan ithotcen-
ditutçularic bendecuzco desira guciac.

Domine , non sum dignus erratean.

AH Iauna , sobera-baicen ez-da eguia , ez-dudala

Mega sainduco Othoitçac. xj

mereci çure erreeibitcea ; indigne errendatu-naiz osloqui ene bekhatuez : guciez urriqui-dut eta dolore, ceren damustatu baitçaituzte eta çure ganic urrhundu-baitnaute. Çure hitz bakhar batec sendadeçaque ene arima : ez naçaçula abandonna, ð ene Jaincoa ; eta çure escutic atchie-naçaçu. *Apheçaren Comunionean, norc berac communiatcen ez-duenean errealqui.*

O ENE Jesus maitagarria ! egun çure Haragui sainduaz neurritua-içateco çoriona ez badut ; soffriçaçu errecibi-çait-çadan bederen izpirituz eta bihotcez, eta çurequiñ bat eguiñ madiñ fedcaz, esparantçaz eta kharitateaz. Sifihesten-dut çure baitan ; çure baitan dut ene esparantça ; eta maite-çaitut ene bihotz guciacz.

Ala dokarfu-baitniñteque, ene Salbatçaille maitca ; çure ganat hurbillceco, çure mahaiñ sainduan presentatceco, çure Gorphuts sacratua errecibitceco, eta çure edola edateco estatutan-baniñnts. Ah ! cer franquia, cer consolacione, cembat gracia ez-dioçute ematen hetaz neurritcen-ditutçunei !

¶ Norc berac communiatcen duenean, horrem orde eguin-behar-dire communiatceco Añac.

Ofia pioheac Apheçac bilccan.

I AUNA, çure graciatic mēndreenac aingue-hia-goqui baliofa-da : ya errandut ; ez du mereci çure Mahaiñcan, çure haurren hesruncan iarcea : baiñan perimeti-deçadaçu bill-detçadan bederen eroricendiren papurrac, Kananearrac galdetcen-çuen beçala. Eguiçu ez deçadan çure inspiracione-tatic batere negliya ; eceñ negliyencia horree obligaçançaque gucies escas eguiterat.

Post-Comunionean.

CONSOMMATU-dire guciac, ð Iauna ! ene beguien aicñcan sacrificaturic çatoz. O ene Jaincoa ! esñais nihois gueldituco çuri laudoriofco sacrificioa errendatcectic : eta gucis, bihots,çu offca-

A vj

fatuas doloratu , çaurthu eta humiliatu baten sacrificioa offritcetic.

Azqueneco oracione etan.

NAHI-duçu, Iauna, arteric-utci-gabe-gure othoitçac adreça-dietçatçugun ; çeren dugun bethi çure graciën beharra : isur çaçü çure gainerat eta iguçü othoitçaren izpiritua , ceiña baita humiltaşunefco , confidenciasco , eta amudiofco izpiritu bat : hortas errequeritcen-çaitugu J. Christo çure Semeas , ceiñac çurequiñ erreguinätcen-baitu gloriam.

Benediccionearen aiticnean.

TRINITATE gucis saindu eta adoragarria Aita , Semea eta Izpiritu Saindua , Jainco , choill eta bakarbat çarena ; çutas sacrificio hau affi-dugu , çutas finätcen-dugu : agrada bequiçu , eta ez gaitçatçula egor çure benediccionea gabetaric.

Azqueneco Ebanyelio erratean.

VERBO eternala, gauça guciën Eguillea, demborac bethe-cirenean gure garic Guicön eguinië , Sacrificio miragarihau establitu duçuna ? elquerrac humillqui orrendatcen darozquitzugu , çeren aguiñ darokuçün gracia, hunen entçuteco, hunen effectual-bagarriac errecibi-detçaguntçat. Aingueru eta Saindu guciëc hortas läuda-beçaitçate bethi ceruan, eta gu has-gaitecen çu hortaz benedicatcen lurrean , comportatcen-garelaric egungo egunean çure legueren arabera. Barkha dieçadaçu , ö ene Jaincoa , ene izpirituco barrayamendua eta ene bihotceco, hotsi-raluna , çutas occupatua eta çureçat sustatua igara-behar-çuten moment hortan, Ahants beguisquitçu, Iauna , ene bekhatuae , ceiñentçat J. Christo çure Semea , Aldare hunen gainean immolapric eldu-baita: eta es-deçaçula permeti aiqui ondicofoa içan. nadiñ , çu hemendic-harat offensatceco ; baiffan eguiçu , çutenqui comportatcen-naicelaric , berbi beguira dieçaçudan ene gogoeten , ene hitcen , eta ene ohren erreque eta aiquen finari baçala. Halabizi.

xlii

**I G A N D E T A C O
B E S P E R E T A N.**

DEUS in adjutorium meum intende. *R.* Domine,
ad adjuvandum me festina.

¶ Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto, sicut
erat in principio, & nunc & semper, & in secula
seculorum. Amen.

Ant. Dixit Dominus.

Psalmo 109.

DIXIT Dominus Domino meo : * Sede à dex-
tris meis.

Donec ponam inimicos tuos : * scabellum pe-
dum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion : *
dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis tuæ in splendo-
ribus sanctorum : * ex utero ante luciferum genui te.

Juravit Dominus, & non pœnitebit eum : * Tu
es Sacerdos in æternum secundum ordinem Mel-
chisedech.

Dominus à dextris tuis : * confregit in die iræ
suæ reges.

Judicabit in nationibus, implebit ruinas, * con-
quassabit capita in terra multorum.

De torrente in via bibit ; * propterea exaltabit
caput.

Ant. Dixit Dominus Domino meo : Sede à dex-
tris meis.

Ant. Fidelia.

Psalmo 110.

CONFITEBOR tibi, Domine, in toto corde meo, *
in consilio justorum & congregatione.

Magna opera Domini ; * exquisita in omnes vo-
luntates ejus.

Confessio & magnificentia opus ejus ; * & jus-
titia ejus manet in seculum seculi.

Memoriam fecit mirabilium suorum misericors
& miserator Dominus: * escam dedit timentibus se.

Memor erit in seculum testamenti sui, * virtutem operum suorum annuntiabit populo suo.

Ut det illis hæreditatem gentium: * opera manuum ejus veritas & judicium.

Fidelia omnia mandata ejus, confirmata in seculum seculi, * facta in veritate & æquitate.

Redemptionem misit populo suo: * mandavit in æternum testamentum suum.

Sanctum & terribile nomen ejus: * initium sapientiæ timor Domini.

Intellectus bonus omnibus facientibus eum: * laudatio ejus manet in seculum seculi.

Ant. Fidelia omnia mandata ejus, confirmata in seculum seculi.

Ant. Qui timet Dominum.

Psalmoa III.

BEATUS vir qui timet Dominum: * in mandatis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus * generatio rectorum benedicetur.

Gloria & divitiæ in domo ejus; * & justitia ejus manet in seculum seculi.

Exortum est in tenebris lumen rectis; * misericors & miserator & justus.

Jucundus homo qui miseretur & commodat, disponet sermones suos in judicio: * quia in æternum non commovebitur.

In memoria æterna erit justus, * ab auditione mala non timebit.

Paratum cor ejus sperare in Domino, confirmatum est cor ejus: * non commovebitur donec deficiat inimicos suos.

Dispersit, dedit pauperibus; justitia ejus manet in seculum seculi; * cornu ejus exaltabitur in gloria.

Peccator videbit & irascetur, dentibus suis fremet

Igandetaco Besperetan.

xv

& tabescet : * desiderium peccatorum peribit.

Ant. Qui timet Dominum, in mandatis ejus volet nimis

Ant. Sit nomen.

Psalmos 112.

LAUDATE, pueri, Dominum : * laudate nomen Domini.

Sit nomen Domini benedictum * ex hoc nunc, & usque in seculum.

A Solis ortu usque ad occasum : * laudabile nomen Domini.

Excelsus super omnes gentes Dominus, * & super cœlos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat, * & humilia respicit in cœlo & in terra ?

Suscitans à terra inopem, * & de stercore erigens pauperem.

Ut collocet eum cum principibus, * cum principibus populi sui.

Qui habitare facit sterilem in domo, * matrem filiorum lætantem.

Ant. Sit nomen Domini benedictum in secula.

Ant. Nos qui vivimus.

Psalmos 113.

IN exitu Israel de Ægypto : * domus Jacob de populo barbaro.

Facta est Judæa sanctificatio ejus : * Israel potestas ejus.

Mare vidit & fugit, * Jordanis conversus est retrorsum.

Montes exultaverunt ut arietes, * & colles sicut agni ovium.

Quid est tibi mare quod fugisti, * & tu, Jordanis quia conversus es retrorsum ?

Montes exultastis sicut arietes, * & colles sicut agni ovium.

A facie Domini mota est terra, * à facie Dei Jacob.

Qui convertit petram in stagna aquarum , * & rupem in fontes aquarum.

Non nobis Domine , non nobis , * sed nomini tuo da gloriam.

Super misericordia tua & veritate tua , * nequando dicant gentes , Ubi est Deus eorum ?

Deus autem noster in cœlo ; * omnia quæcumque voluit , fecit.

Simulacra gentium , argentum & aurum , * opera manuum hominum.

Os habent & non loquentur ; * oculos habent & non videbunt.

Aures habent , & non audient ; * nares habent , & non odorabunt.

Manus habent , & non palpabunt ; pedes habent , & non ambulabunt : * non clamabunt in gutture suo.

Similes illis fiant qui faciunt ea , * & omnes qui confidunt in eis.

Domus Israel speravit in Domino ; * adjutor eorum & protector eorum est.

Domus Aaron speravit in Domino , * adjutor eorum & protector eorum est.

Qui timent Dominum speraverunt in Domino ; * adjutor eorum & protector eorum est.

Dominus memor fuit nostri , * & benedixit nobis.

Benedixit domui Israel , * benedixit domui Aaron.

Benedixit omnibus qui timent Dominum , * puillis cum majoribus.

Adjiciat Dominus super vos , * super vos & super filios vestros.

Benedicti vps à Domino , qui fecit cœlum & terram.

Cœlum cœli Domino , * terram autem dedit filiis hominum.

Non mortui laudabunt te , Domine , * neque omnes qui descendunt in infernum.

Sed nos qui vivimus , benedicimus Domino , * ex hoc nunc & usque in seculum.

Igandetaco Besperetan. xvij

Ant. Nos qui vivimus, benedicimus Domino.

Capitula. Ephes. 1.

BENEDICTUS Deus, & Pater Domini nostri Jesu-Christi, qui benedixit nos in omni benedictione spiritali in cœlestibus in Christo, sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, ut essemus sancti & immaculati in conspectu ejus in caritate.

R. Deo gratias. *Hymnoa.*

O LUCE qui mortalibus
Lates inaccessâ, Deus!

Præsente quo sancti tremunt,
Nubuntque vultûs Angeli.

Hic ceu profundâ conditi
Demergimur caligine :
Æternus at noctem suo
Fulgore depellet dies.

Hunc nempe nobis præparas,
Nobis reservas hunc diem,
Quem vix adumbrat splendida
Flammantis astri claritas.

Moræris heu ! nimis diù,
Moræris, optatus dies ;
Ut te fruamur noxii
Linquenda moles corporis.

His cùm soluta viaculis
Mens evolârit, ô Deus !
Videre te, laudare te,
Amare te non desinet.

Ad omne nos apta bonum,
Fœcunda donis Trinitas :
Fac lucis usuræ brevi.
Æterna succedat dies. Amen.

Y. In Deo laudabimur totâ die. *R.* Et in nomine
año confitebimur in seculum.

Ama Birginarem Canticoa. Luc. 1.

MAGNIFICAT anima mea Dominum.
Et exultavit spiritus meus : in Deo salutari meo.

xviii *Igandetaco Besperetan.*

Quia respexit humilitatem ancillæ suæ : ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna qui potens est, & sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus à progenie in progenies : timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo ; dispersit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede ; & exaltavit humiles.

Esurientes implevit bonis ; & divites dimisit inanes.

Suscepit Israel puerum suum , recordatus misericordiæ suæ.

Sicut locutus est ad patres nostros , Abraham , & semini ejus in secula.

IGANDETACO COMPLETETAN.

Converte nos , Deus , salutaris noster.

R. Et averte iram tuam à nobis.

Deus in adjutorium. Gloria Patri , &c.

Ant. Miserere.

Psalmo 4.

CUM invocarem , exaudivit me Deus, justitiæ meæ : in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere mei , & exaudi orationem meam.

Filii hominum usquequò gravi corde : ut quid diligitis vanitatem & quæritis mendacium ?

Et scitote quoniam mirificavit Dominus sanctum suum : Dominus exaudiet me , cùm clamavero ad eum.

Irafcimini & nolite peccare : quæ dicitis in cordibus vestris in cubilibus vestris cumpungimini.

Sacrificate sacrificium justitiæ , & sperate in Domino : multi dicunt ; quis ostendit nobis bona ?

Signatum est super nos lumen vultûs tui , Domine : dedisti lætitiâ in corde meo.

Igandetaco Completetan. xi

A fructu frumenti , vini & olei sui , multiplicati sunt.

In pace in idipsum dormiam , & requiescam.

Quoniam tu , Domine , singulariter in spe constituisti me.

Psalmo 90.

QUI habitat in adjutorio altissimi , in protectione Dei commorabitur.

Dicit Domino , susceptor meus es tu , & refugium meum : Deus meus , sperabo in eum.

Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium , & à verbo aspero.

Scapulis suis obumbrabit tibi , & sub pennis ejus sperabis.

Scuto circumdabit te veritas ejus , non timebis à timore nocturno.

A sagitta volante in die , à negotio perambulante in tenebris ; ab incurfu , & dæmonio meridiano.

Cadent à latere tuo mille , & decem millia à dextris tuis : ad te autem non appropinquabit.

Verumtamen oculis tuis considerabis , & retributionem peccatorum videbis.

Quoniam tu es , Domine , spes mea : altissimum posuisti refugium tuum.

Non accedet ad te malum , & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.

Quoniam Angelis suis mandavit de te , ut custodiant te in omnibus viis tuis.

In manibus portabunt te , ne fortè offendas ad lapidem pedem tuum.

Super aspidem & basiliscum ambulabis , & conculcabis leonem & draconem.

Quoniam in me sperabit , liberabo eum : protegam eum , quoniam cognovit nomen meum.

Clamabit ad me , & ego exaudiam eum , cum ipso sum in tribulatione ; eripiam eum , & glorificabo eum.

x *Igandetaco Completetan.*

Longitudine dierum replebo eum, & often
illi salutare meum.

Psalmo 133.

ECCE nunc benedicite Dominum, omnes
Domini.

Qui statis in domo Domini, in atriis de
Dei nostri.

In noctibus extollite manus vestras in san
& benedicite Dominum.

Benedicat te, Dominus ex Sion, qui fecit
lum & terram.

Ant. Misere me, Domine, & exaudi or
nem meam.

Trinitatetis Abendoraino Hymno.

GRATES, peracto jam die,
Deus, tibi persolvimus: •

Pronoque, dum nox incipit,

Prosternimus vultu preces.

Quod longa peccavit dies

Amarus expiet dolor;

Somno gravatis ne nova

Infigat hostis vulnera.

Infestus usque circuit

Quærens leo quem devoret:

Umbra sub alarum tuos

Defende filios, Pater.

O quando lucefcet tuus

Qui nescit occasum dies?

O quando sancta se dabit

Quæ nescit hostem patria?

Deo Patri sit gloria.

Ejusque soli filio;

Sancto simul cum Spiritu,

Nunc & per omne seculum. Amen.

Capitula. 1 Theff. 5.

OMNES vos filii lucis estis, & filii diei non si
noctis, neque tenebrarum; igitur non

Igandetaco Completetan. xxj

niamus, sicut & cæteri, sed vigilemus & sobrii
simus.

R. br. In manus tuas, Domine, commendo Spi-
ritum meum. *Ÿ.* In manus. Redemisti me, Domine,
Deus veritatis. Commendo. Gloria Patri. In manus.
Ant. Domine.

San Simonen Canticoa. Luc 2.

NUNC dimittis servum tuum, Domine, secun-
dum verbum tuum in pace.

Quia viderunt oculi mei: salutare tuum.

Quod parasti ante faciem omnium populorum.

Lumen ad revelationem gentium: & gloriam
plebis tuæ Israel.

Ant. Domine, custodi partem tuam, ut sive vigi-
lemus, sive dormiamus, simul cum Christo viva-
mus. *Ÿ.* Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Oracionea.

VISITA, quæsumus Domine, habitationem nos-
tram, & omnes insidias inimici ab ea longè repel-
le: Angeli tui sancti habitent in ea qui nos in pace
custodiant, & benedictio tua sit super nos semper. Per.

Ÿ. Dominus vobiscum. Benedicamus Domino, &c.
Gaudeac erran ondoan erraten dute emequi. plam 359.

Gratia Domini nostri Jesu-Christi, & caritas Dei,
& communicatio Sancti Spiritus sit cum omnibus
vobis. *R.* Amen.

Officioaren ondoan emequi erraten dute. Pater.
Ave. Credo.

C A N T I C O A.

TE DEUM laudamus, te Dominum confitemur.

Te æternum Patrem, omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli, tibi cœli, & universæ po-
testates.

Tibi Cherubim & Seraphim incessabili voce
proclamant.

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus,

Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt cœli & terra majestatis gloriæ tuæ.

Te gloriosus Apostolorum chorus,

Te Prophetarum laudabilis numerus,

Te Martyrum candidatus laudat exercitus.

Te per orbem terrarum sancta confitetur Ecclesia,

Patrem immensæ majestatis:

Venerandum tuum verum, & unicum Filium,

Sanctum quoque paracletum Spiritum.

Tu Rex gloriæ, Christe,

Tu Patris sempiternus es Filius.

Tu, ad liberandum suscepturus hominem, non
horruisti Virginis uterum:

Tu, devicto mortis aculeo, ap-
peruisti creden-
tibus regna cœlorum.

Tu ad dexteram Dei sede in gloria Patris.

Judex crederis esse venturus.

Te ergo quæsumus, famulis tuis subveni, quos
pretioso sanguine redemisti.

Æternâ fac cum Sanctis tuis in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum, Domine, & benedic
hæreditati tuæ.

Et rege eos, & extolle illos usque in æternum.

Per singulos dies benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in seculum, & in
seculum seculi.

Dignare, Domine, die isto sine peccato nos
custodire.

Miserere nostri, Domine, miserere nostri.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos,
quemadmodum speravimus in te.

In te, Domine speravi; non confundar in æter-
num.

APPROBACIONEA.

IRACURRI dut attencione handi batequin liburu bat, ceññac baitu titulutçat, *JESU-CHRISTOREN Imitacionea*, Jaun Michel Chourio Donibaneco Erretor cenac eguina; ceññetan ez baitut deus causitu fedearen contra; baiñan bai arima debot guciac berthutearen bidean aiticñatceco, eta nor nahi den debocionera erakhartceco doctrina saildua. Hartaracots aprobacione huni Donibanen apirillaren 15, 1720, eguññari fede amatea gatic eçarri dut hemen ene icena. **HARISTEGUY** Donibaneco Erretora, eta Theologian Dotora.

APPROBACIONEA

GURE Jaun Aphezpicuaren manuz, iracurri dut *JESU-CHRISTOREN Imitacionea*, M. Chourio Donibaneco Jaun Erretorac eçcararat emana, eta haren handitasuna seguratu dut, eçcara haguitz garbian eta guciiz originalaren gantçudura berecian dela. Horla baicen etcen iguriqui behar Autoraren jaquite, eta pierate berecitic: aspaldi çuen liburu saildu hau bere bihotcerat, eta accionetarat ekharri çuela; hemengo eguia, eta berthute guehienac beretuac beçala cituen, eta hura beçain barnecoia, eta sailduen eçcolan jaquifia behar da hemengo maxima gora; eta perfetei bere edertasuna, eguia handiei bere arguia, eta berthuteric gaitcenei bere maitagarrirasuna erdara atce batean conserbatceco. Eçagun da bihotcei mintçatceco, eta hei adiarasteçoen donua ceññarequiñ uste baitut obra hau hobequienic aguer eta balla deitequela. Ciburun apirillaren hogoi, eta seiean milla eta çazpi ehun eta hogoiean. **J. DARRECHE** Ciburuco Erretora.

A P P R O B A C I O N E A.

D E M B O R A C guitu arima leïalec egartsu handi bat çutela *JESU-CHRISTOREN Imitacionea es-saraz* ikusteco, handic placer eguiazco bat içan dut gure Jaun Aphezpicuac egorri darotanean *Michel de Chourio Donibaneco Jaun Erretor* cenac liburu faindu hortaz eguin çuen traduccionea. Haren or-denaz iracurri, eta examinatu dut arça bereçi ba-tequîn, baita erremareatu-ere obra labur, eta eder hau, choillqui Autorac eguîn tuen medira-cione luce batçuen effetu bat dela. Hergatie-da haiñ instua non ez bainaz beldur, nîc beçala ira-curtcen duten guciac ez deçaten approba, eta nîc eguîn ahal deçaquedan baiño hobequiago lauda. Azcainen maiatçaren 4 eguiña 1720. **DOLHABIDE** Azcaingo Erretora.

A N D R É, par la grace de Dieu, Evêque de Bayonne, Conseiller du Roi en ses Conseils : Vu le témoignage des personnes par Nous commises pour l'examen de la traduction basque de l'*Imitation de JESUS-CHRIST*, faite par le feu sieur Curé de Saint-Jean-de-Luz : témoignage par lequel il Nous est assuré qu'elle est entièrement conforme à son original : Nous en permettons l'impression autant qu'il est en Nous. Donné à Bayonne, dans notre Palais Episcopal, le cinquieme jour du mois de Décembre mil sept cent vingt. *Signé* A. Evêque de Bayonne. *Et plus bas*, Par Monseigneur, DUHALDE.

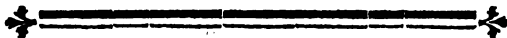
JESU-

JESU-CHRISTOREN IMITACIONEA.

LEHENBICICO LIBURUA.

Bicitce spiritualecorz on diren abisuac.

I. CAPITULUA.

*Imita JESU-CHRISTO, mezpreça mundu-
duco vanitate guciac.*

NIRI darraitana ez dabilla illhum-
bean, dio JESU-CHRISTOC. Hitz horiez
gure salbatçailleac irakhasten darocu nola
behar ditugun imitatu haren accioneac
eta berthuteac, eta bici hura bici içatu den
beçala, eguiazco arguiaz nahi badugu ar-
guitu eta bihotceco isfutaşunetic osoqui
libratu.

28 J E S U - C H R I S T O R E N

Beraz gure artharic handiena ičan behar da JESU-CHRISTOREN bicitcea gogoan erabiltcea, eta hura bethi meditatcea.

2. Sainduet irakhaften darozquiguten gauçac ez dire deus, JESUS berac ikhaften darozquigunen aldean, eta Jaincoaren spiritua luquenac causi leçaque eta guzta haren doctrina sainduan gordea den manna cerucoa.

Ordean hañitcec entçuten dute maiz Evangelioa progotchu gabe, eta haren obratceco guticiaric sentitu gabe. Cergatic? Ceren ez baitute JESU-CHRISTOREN spiritua.

Haren hitçac ungui aditu eta guztatu nahi dituenac hafi behar du haren berthutteen imitatcetec, eta bici behar du ahalaz hura bici içatu den beçala.

3. Cer probetchu cinduque Trinitateco misterioaz gauça barrenac eta gordeac iaquitea, eta hetaz çuhurqui eta goraqui miñçatcea, humill ičan faltaz, gaitzetfia, baçare Trinitateco presunez?

Eguiaz gauça gorez miñçatceac, eta hitz ederren errateac ez gaitu saindutzen; berthute choillac eguiten gaitu Jaincoaren gogaraco.

Nahiago dut miñqui sentitu bihotcean ene bekhatuezco dolorea, ecen ez iaquiñ nola prefuna estudiatuec dolore hura esplitcatcen duten.

Es critura gucia eta filosofo guci en erra-
nac gogoz bacinaquizqui ere , cer probet-
chu cinduque , ez baduçu Jaincoaren amu-
dioa eta gracia ?

*Vanitateaco vanitatea , eta gauça gu-
ciac dire vanitate ;* deus ere munduan ez
da funsezcoric , baicen Jaincoaren maitat-
cea eta hura choillqui cerbitçarcea.

Çuhurciaric handiena da mundua mez-
preçaturic , cerurat gure guticia guci en it-
çultcea eta harat lehiatcea.

4. Vanitate da beraz eta errhoqueria
aberaftasun galkorren ondoan ibiltcea , eta
hetan noc bere esparançaren eta fidancia-
ren ematea.

Vanitate da eta enganio munduco oho-
reen billhatcea , eta bertceac baiño gorago
igan nahi içatea.

Gauça vanoa eta funsgabecoa da oraiño
haraguiaren guticien seguitcea , eta hain
garrazqui punituco diren atseguin en mai-
tatcea.

Vanitate eta çoratuqueria da bicitce lú-
cea desiratcea , eta ungui bicitceaz contu
guti eguitea.

Vanitate dohacabe bat da halaber norc
bere artha guciac bicitce huntan ematea ,
eta ethorquiçuneco bicitceas hurren ez
orrhoitcea.

Fiñean vanitate handi bat da haiñ laster

30 JESU-CHRISTOREN

iragaten diren gaucei amudios lotcea, eta bethi iraun behar duen çorionarentçat ez kharric ez lehiaric içatea.

5. Orrhoit çaita maiz errancomun huntaz : *Beguia ez da aſetcen ikusteç, ez beharria aditceç.*

Hari çaita ahal guciaz çure bihotça gauça ikhusten direnen amudiotic aparratcen, eta ikhusten ez diren ontasinei iratchequitcen. Ecen bere ſenſuen nahicarac complitu nahi dituztenec lohitcen dute bere conciencia eta galtcen Jaincoaren gracia.

Cer eguin behar dut beraç?

Nahi baduçu erreligionearen iaquitea ſalbamenduco balia daquiçun, Jarraiqui behar çaiçcote JESU-CHRISTOREN urratxei, eta behatu munduco gauça guciei ezdeuſqueria batçuri beçala. Daitequen enganioric ondicozcoena baita, JESUS-CHRISTOZ onhetxiac era ſalbamenduco bidean garaela, uſte içaitia, ñorrec eman daizeun exempluac ſeguitu gabe.

Othoitça.

Eçagutcen dut, JESUS maitea, alfer leitequela enetçat erreligioneço eguia gucien iaquitea, çu ceroni munduan bici içan çaren beçala, hequien eredura bici ez banaiz. Eguidaçu, othoi, gracia, iaquintaſſun horren arabera bicitceca, behar dudan kharra içan deçadan.

II. CAPITULUA.

*Guti iduc gure buruac , humill behar dugu
içan gure iaquiñ guciequiñ ere.*

GUIÇONAC bere eguitez eta naturaleçaz du iaquiteco guticia. Baiñan certaco ða iaquitea , Jaincoaren beldurtasuna gabe ?

Eguiaz laborari humill eta Jaincotiarrac guehiago du balio filosofo supherbioac baiño , ceĩnac bere arimaren artha largaturic , ceruari eta içarrei beha baitarama dembora.

Bere burua ungui eçagutcen duenac , arbulatcen du bere burua , eta halacoac ez du atseguiniç hartcen guiçonec ematen dioçaten laudoriotan.

Munduco gauça guciez iaquinsun hainz , eta ez banu caritatea , cer probetchu nuque Jaincoaren aitciñean , ceĩnac ene obren arabera iuiatuco bainan.

2. Utçaçu sobera iaquiteco guticia ; ecen hirritz harc hañitz spirituco barraiadura dakharque , eta maiz enganioa.

Iaquinsunec aguertu nahi dute eta çuhur fama ardietsi munduan.

Bizquitartean badire milla gauça , ceĩnen iaquiteaz arimac ez baitu probetchu garabic , edo guti haguirtz.

Eta errhoqueria handia da , salbamen-
B.iv

32 JESU-CHRISTOREN

ducotz on diren gaucez bertcetan gogoren ematea.

Hitz hañitcec ez dute contentatcen ari-
ma, baiñan bicitce onac consolatcen du,
eta conciencia chahuac ematen dio Jaincoa
baitan fidancia handi bat.

3. Cembatenaz baitçare arguituago,
hambatenaz punituco çare garrazquiago,
ez baçare iaquiñaren eredura sailduqui bi-
citcen.

Duçun beraz burupe baiño beldur gue-
hiago eman çaitzquitçun arguien eta talen-
duen gatic.

Uste duçu benturaz hañitz gauça ikhafi
ditutçula etā ungui daquizquitçula; segura
çaite haguitçez guehiago direla çuc ez da-
quizquitçunac.

Ez duçun çure buruaz urguilluzco gogoe-
taric; aircitic aithor çachu garbiqui çure ia-
quingabetafuna.

Cergatic çure burua iduc bertceac baiño
guehiago; hañitz direnaz gueroz çu baiño
iaquinsunagoac eta Jaincoaren legueac ar-
guituagoac?

Nahi duçu çure estudioaz eta iaquiñaz
ungui probetchatu? Onhetçachu arbuia-
tua içatea, eta nihortaz eçagutua içan gabe
bicitcea.

4. Ikhascariric gorena eta probetchofena
da gure buruen eçagutcea eta mezpre-
çatcea.

IMITACIONEA. I. LIB. 33

A la çuhurçia eta perfeccione handi baten seiñalea baita norc bere burua guti, eta bertce guciac hañitz, iduquitcea !

Ikhuffen bacin du norbait huts agueritan erortcen, edo bekhatu handien eguiten, etcinquque hargatic çure burua hura baiño hobeagorçat estimatu behar : ecen ez daquiçu noiz arteraiño iraunen duçun estatu onean eta graciazcoan.

Guciac flacoac gare : baiñan çuc uste behar duçu ez dela nihor çu baiño flacoagoric.

Cer eguin behar dut beraz ?

Izpiritu Sainduac dio, deus ere ez dela guiçona Jaincoaren eçagutça gabe. Galdeguioçu beraz humillqui Jaincoari, haren perfeccionez, eta, çurè salbamenduaz guciz gainetic occupa araz çaitçaquen fede bici hura. Gaineraco jaquintassun guciac hura gabe, izpirituaren barratceco, eta bihotçaren agortceco baicen ez dire baliatcen.

Othoitça.

Nola beha deçaqueçuquet, ene Jesus maitea, gucia çutaz hartua içan gabe ? Eta nola beha dioçoquet nere buruari, nere buruaz nardatua içan gabe ? Eguiçu othoi çure graciaz, çure bicitce gorde eta apha-laren Eçagutceco baicen artharic, harentçat baicen amodioric, hari jarraitquitceco baicen gosturic, ez deçadan içan. Halabiz.

B v

III. CAPITULU A.

*Jaincoaren ençutea , norc bere buruaren
eçagutcea eta garaitcea dela eguiarço
doctrina , eta ikhafi behar den çuhurcia.*

DOHATSU eguia , den beçala , bere bai-
tan eçagutcen duena , eta ez figura edo
hitz clartafunic utci gabe iragaten direnez.

Gure ufteac edo opinioneac enganatcen
gaitu m iz , eta gure spirituco biehita choill
da laburra eta flacoa.

Cer probetchu da haiñ çorrozqui arra-
çoiñatcea gauça ilhunez eta estaliez , cei-
ñen ez iaquitea ez baitçaitçu bekhatutçat
condatuco Jaincoaren iuiamenduan ?

Errhoqueria handia da gauça baliofac eta
iaquin beharrac utcitic , probetchu gabe-
coen eta caltiarren ondoan ibitcea ; hori da
beguiac içatea , eta hetaz ez baliatcea.

2. Certaco ditugu filosofoen iharduquitce
vanoac , eta hequien questione deufetaco
on ez direnac ?

Verbo eternala irakhatfaille duenac ez
du horiaco gauça alfer eta funsgabecoez
spiritua trabatcen.

Gauça guciac Verboac eguiñ ditu ; har-
taz mintço çaiçquigu gauça guciac. Hura

IMITACIONEA. I. LIB. 35
da gure lehenbico principioa, eta hura
bera mintzo çaicu.

Harc ez bagaitu arguitcen ecin deus
ikhas deçaquegu, ecin deusez ungui iuia-
deçaquegu.

Jainco choilla gauça gucien orde duenac,
gauça guciac Jainco choilla-ganat dakharz-
quenac, guciac haren baitan ikhusten di-
tuenac cauitcen du bere bihotceco descan-
sua eta bere baquea Jaincoa baitan.

O ene Jaincoa, eguia eternala eta sobe-
ranoa ! çurequin bat eguiñ naçaçu berhi
iraunen duen amudioaz.

Hañitcetan unhatcen naiz hambat adit-
ceaz eta iracurtceaz : çure baitan da ene
guticia gucien compligarria.

Ichill beitez dotor guciac, ichill beitez
creatura guciac çure aitciñean : çu choillqui
mintça çaquizquit.

3. Cembatenaz baita nihor gauça gucie-
taric apartatuago, bere baitarat bilduago,
bere barrenean farthuago, hambatenaz er-
rechquiago eçagutcen ditu misterioric go-
renac : ceren eguiazco arguiac heldu bait-
çaico cerutic.

Arima garbia, simplea, chuchena, eta
bere deliberacione onei fermuqui datcha-
coena, beguiratcen da bere baitaric sobera
ilkhilcetic eta hañitz eguitecoran bere bu-
rria barraiatcetic : ceren ez baitu gogoan

36 JESU-CHRISTOREN

Jaincoaren loria baicen, bere burua deuse-
tan ere billhatu gabe.

Deusec ere ez darotçu hambat pena
ematen eta hambat traba, nola çure bi-
hotceco guticia desordenatuec, hequien
hezteco eta mortificatceco artharic ez du-
çunean.

Presuna prestu eta Jaincotiarrac bere
barrenean lehenic moldatcen eta arrimar-
cen ditu, camporat eguiñ gogo dituen
obrac.

Handi heldu da bethi arraçoïnaz guber-
natcen baita, eta naturaleça biciosaren na-
hicarac ez baititu eguiten.

Norc du gudu borthitçagoric bere burua
garaitu nahiz hari denac beïño? Hortaz gu-
re lan bakharra behar leiteque gure pendura
gaichtoei guerla eguitea gure buruen hez-
tea, eta egun oroz berthutean aitciña goateça.

4. Gure perfeccionea cerbait escafequin
juntatua da bethi ere mundu huntan, eta gu-
re arguiac ez dire cerbait illhuntasun gabe.

Çure buruaren eçagutça humilla bide
seguragoa duçu Jaincoa ganat goateco,
iaquintasunic handiena baiño.

Ez da hargatic arbuiatu behar edo gaichi-
rotçat iduqui behar iaquintasuna eta estudioa-
ren bidez ardiesten diren eçagutçac: onac
dire berenez eta Jaincoaren ordenuaren
arabera; baiñan hobeagoa eta preçatcecoa-

goa bethi ere conciencia garbia eta bicitce faindua.

Baiñan nola guehienec guticia handiagoa bairute hañitz iaquiteco , ecen ez ungui bicitceco , erortcen dire enganiorat eta eguitendute probetchu guti edo batere ez.

5. Oi haiñ arthosqui hari balire bicioen erroetarie atheratcen eta bertuteen landatcen nola gauça vanoez arraçoĩnatcen eta hiarduquitcen , ez leiteque hambat gaichtaqueria eta scandala ikhuz munduaren artean , ez hambat defordenu comentuetan.

Eguiaz azquen iudicioan etçaicu galdeguĩnen cer iracurri dugun , baiñan cer eguin dugun : ez eta ea ederqui mintçatu garen , baiñan ea eta fainduqui bici içatu garen.

Erradaçu , non dire orai dotor eta naufi çuhur hec noizbait bici ciren demboran eçagutu ditutçunac ? Hequin cadirac eta beneficioac bertcec daduzcate , benturaz hetaz orrhoitcen ez direla : bici cireĩño preçatuac ciren eta laudatuac , eta orai hetaz nihor ez da mintço.

6. Oi ceĩñ lafter doan munduco loria ! Oçala iaquĩsun beçain faindu içatu balire ! Manera hortan etçuten eguĩnen estudio eta iracurtce probetchofic baicen.

Cembat dire munduan bere iaquĩntasun vanoaz galtcen direnac , contu guti eguĩnic Jaincoaren cerbitçatceaz ?

38 J E S U - C H R I S T O R E N

Nola nahiago baitute munduaren begu
tan handi iñan, ecen ez humill, errebelatc
dire eta galtcen bere arraçoĩnamendueti

Caritate handiac eguiten du eguiaz
handitasuna, eguiazco handia da bere bur
chume daducana, eta ohoreric handie
ere arbuiatcen duena.

Eguiazco çuhurra da lurreco *gauça g
ciac basaren pare daduçcana, J E S
C H R I S T O, irabaztea gatic.*

Eguiazco iaquinsuna da, bere nahi
ukho eguiñic, Jaincoaren borondatea co
plitcen daquiena.

Cer eguin behar dut beraç?

Eftudia çaçu erreligionea ençun çà
Jaincoaren hitça. Iracur çatçu liburu de
cionezcoac. Bainan bethi Jaincoari cer d
çun çor, eta salbatceco cer eguin bel
duçun, ikhasteco chedean. Cer baliatu
çaitçu egun batez berce iaquintasun. ç
ciac ? Utzçultçu aldebat munduco arraç
namendu funtçgabeac : bai eta ihãdoqu
ceac.

Othoitça.

Ahalcatua Iauna ceren hambat aditce
eta hain guti eguiten dudan salbatcec
arnegatcen diotet hemenchet çure oineti
çure eçagutcerat maithatcerat, eta cerl
çatcerat ez nakharqueten iaquintasun,
Yolas guciei. Eguiçu othoi hemendic hara
co guciac horietaco balia dazquidan.

I V. C A P I T U L U A.

*Ez errechqui finhets bertceez erraten den
gaizquia. Ez gaizqui iuia edo mintça
bertceez. Balia prudenciaz.*

EZ DIRE sînhetfi behar erraten çaiçquigun, edo gogorat heldu çaiçquigun guciac : baiñan gaucac pisatu behar dire Jaincoaren arabera astiroqui eta goardia handirequîn.

Helas ! gure flacotasuna haiñ handia da , non gogoticago bertceez sînhesten eta erraten baitugu gaizquia, ecen ez unguia.

Baiñan perfetec ez dute arinqui edo ceîn presuna sînhesten : eçagutcen dute ceîn herbal , ceîn erorcor den guiçona , eta ceîn errechqui minçatcen den gaizqui bere lagun proximoaz.

2. Prudencia handia da eguitecotan ez lasterregui goatea , eta gure ustean edo sînhesteân ez hîsituqui gogortcea.

Prudenciari dagoco halaber erran gucien ez sînhestea , eta aditu eta sînhetfi gucien ez erratea.

Harçaçu bethi ere conseillu guiçon çubur eta prestu baten ganic , eta çure arguiac baiño harenac guehiago preçaçatçn.

Bicitce onac eguiten du nihor Jaincoa-

40 J E S U - C H R I S T O R E N

ren arabera çuhur , eta hañitz gaucen eça-
gutça ematen dio berari frogaraciric.

Cembatenaz baita nihor humillago , cem-
batenaz haren baitan Jaincoac caulitcen bai-
tu contresta gutiago , hambatenaz du haiñac
çuhurtcia eta sofegu guëhiago.

Cer eguin behar dut beraz?

Deufetan ez deçaçula seguiçure baithaco
lehen möguimendua , ez solasean , ez adit-
cean, ez acxecabean, ez nahicaretan. Behi-
nere ez fida bercez gaizqui mintço denari.
Beguiraz passionezco urhaxetariç , eta hitz-
cuncetariç. Jaincoa bici huntaco , eta ber-
ceco cerc cer dakharqueien pisatceco, eman
daroçu adimendua , eta fedea.

Othoitça.

Begui ninian colpatcen çaituztela , dioçu
cerorec , bere lagunaz gaizqui mintço dire-
nec , ô ene Jaincoa , eta gaitzeften tutçula ,
cure arguiac consultatu gabe , bere iaiduraz
dabilçanac. Eguiçu othoi , ene accione ,
solas , eta gogoeta guciac piffa detçadan ,
caritatearen balança çucenetan. Halabiz.

V. CAPITULA.

Nola behar diren irracurri Escriptura saindua, eta debocionezco liburuac. Confeillu galdetu behar çaiela presuna çukur eta prestuei.

EGUIA behar da Escriptura sainduan bilhatu, ez eloquencia eta hitcen distidura.

Escriptura gucia iracurri behar da eguiñ den spiritu eta chede herarequiñ.

Han ez da billhatu behar hitcen edertasuna eta arrimua, baiñan arimaren probetçhua.

Iracuratçigun haiñ gogotic liburu spiritualac eta debocionezcoac, lanoaciçan arren eta edergaillugabeac, nola curiosac eta gauça gorez mintço direnac.

Et çaçula beguira ea liburuaren eguillea iaquinsuna den, ala ez. Baiñan eguiaren amudio choillez iracuraçu.

Pisaçaçu cer erraten çaitçun, contu eguiñ gabe nor den erraillea.

2. *Guizonac badoaz, ordean Jaincoaren eguia bethi dago.*

Jaincoa mintço çaitçu hañitz manera suertez, eta placer duen presuna guciez.

Gure curiosasuna dela causa gaitcen du-

42 JESU-CHRISTOREN

gu maiz liburu sailduen irracurtcetic guinduquen probetchua ; çundatu nahi dugu-nean , lanoqui iragan behar laitequena , eta arraçoïnamenduric gabe sinhetfi behar laitequena.

Nahi baduçu çure irracurtceez probetchatu , iracuraçu humillqui , simplequi eta federequin , iaquinsun aguertceco guticiariç gabe.

Çuhurrei gugo onez galdeguioçute con-seillu , eta resperturequin entçun çatçu sailduen hitçac ; etçaçula arbuia çaharren errancomunac , ecen ez dire arraçoïn gabe erraten , eta maiz çarratcen dute cembait eguia handi.

Cer eguin behar dut beraç ?

Iracur çatçu liburu sailduac , eta debocionezcoac , eguia eternalen ikhasteco , berthulefco sentimenduen ardiesteco , eta hequien eredura çure biciaren erreguelatceco chedean. Iracurtcen hastean , galdeguioçu izpiritu sailduari liburuan aurkituco tutçunen comprenitceco , onhesteco , eta obretan emaiteco gracia.

Orthoitça.

Mintça çaite othoi , launa , ene bihotçari , iracurtcen ditudan eguieç ene izpiritua arguitcen duten demboran. Eguieçu çure graciaç , çure borondate adorragariac eçagut , eta har detçadan liburu huntan ,

IMITACIONEA. I. LIB. 43
ene biciaren erreguela ičan ditezquen be-
çala hemendic harat. Halabiz.

VI. CAPITULUA.

*Affecione eta guticia defordenatuez. Ecin
duquegula baqueric hec mortificaturie
eta heciric baicen.*

GUIÇONAC ez du haiñ laster guticia de-
fordenatu bat bere baitan garaitcerat
uzten, non khechatcen eta alteratcen baira
berehala.

Supherbioec eta avariciosec ez dute behin
ere pausuric : pobreac eta spiritu humillac
baque handi batean daramate bicia.

Bere baitan osoqui mortificatua ex dena
eta bere pasioneac hillac ez dituena, maiz
da tentatua, eta laster garaitua tentacione-
ric chumeenez.

Presuna flacoa, berthutean guti borthif-
tua eta sensuen atseguinen guticiac dituena,
neckez alde batera libratcen da munduco
gaucen amudiotic.

Hargatic maiz tristatcen da eta erortcen
çαιο bihotça hetaric apartatu behar due-
nean, eta galtcen du errechqui paciencia
nihorc contra eguiten dioenean.

2. Bere guticia contentatcen badu, be-
rehala concienciaco harrac altaratcen du;

44 J E S U - C H R I S T O R E N

ceren ez baitu atseguin falso hartan caufit-
cen bilihatcen çuen baquea eta sofegua.

Beraz bihotçeco baquea ez da edireten
gure nahi defordenatuac complituric , bai-
ñan bai hei contra eguiñic.

Hala eguiazco sofegu hura ez daiteque
caufi guizon haraguizcotan , munduco spi-
rituac darabilçanetan , eta campoco gauce-
tarat barraiatuac direnetan : baiñan caufitcen
da debocione kharfua dutenetan , prefuna
barrencoi eta Jaincoaren ipirituaren ara-
bera bici direnetan.

Cer eguin behar dut beraz ?

Eçagut çatçu çure nahiac çure exaitça.
Contreita eguiçoçute gauça chumetan ; eta
hala handietaco heciac caulituco tutçu.
Gauçaric hoberenetan beretan guticia han-
diago , eta gutiago fida içan çazquio. Segur
da , Jaincoari ederrago çaiola gure nahiaz
eguiten diogun sacrificioa , hainitz obra on-
baino , eta hala deusez ez dugula hain
ongui ardiexico barreneco goçoa , nola
gure iaidurei bortcha eguiteaz.

Othoitça.

Bai nere falta dut , ene Jaincoa , baque-
ric gabe , barrena grñaz bethea bici bai-
naiz. Ukho eguiten diotet mement hunta-
ric nere guticia guciei , gauça gucietan çure
nahiei bakharric behatceco. Emadaçu ,
othoi , hortan finqui egoiteco behar dudan
indarra. Halabiz.

VII. CAPITULUA.

Gure esparança eman behar dugula , ez gure baitan , edo bertce guïçonen baitan , baiñan Jaincoa baitan , ceiña ganie heldu baitire on guciac. Humiliatu behar dugula eta gure buruac iduqui behar ditugula bertce guciac baiño gutiago.

VANOA da eta çoratu bere esparança guïçonetan , edo ceiñ nahi den creaturetan ematen duena.

Etçaren ahalque JESU-CHRISTO gatic bertceen çerbitçatcera , eta mundu huntan pobre aguertcera.

Etçaitecela fida çure baitan : baiñan çure fidancia gucia emachu Jaincoa baitan.

Eguïçu çure aldetic çure eguin ahala , eta Jaincoa lagunduco çaitçu çure nahi eta che-de oneran.

Etçaitecela segura çure iaquïnean , ez eta ceiñ nahi den guïçonen prudencian , antcean , edo fechorafunean : baiñan çure esparança emachu Jaincoaren gracion , ceiñac laguntcen baititu humillac , eta humiliatcen fidofac eta seguratuac.

2. Baldin baditutçu aberastafunac etçaçula hetan eman çure gloria eta burupea , ez

eta çure adisquidetan, poderosoac badire ere baiñan çure consolacionea eta boscarioa emachu Jaincoa baitan, ceïña ganic baititugu guciac eta ceïnac berce gucien gainerat eman nahi baitarocu bere burua ere.

Contu guti eguiçu çure ungui eguiñtasunaz, edertasunaz, eta gorputceco bertce abantaillez, ceïnac eritasun chume batec defeguiten baititu.

Etçaquizcola boz çure fechotasunari edo spirituari; beldurrez gaitci daquion Jaincoari ceïña ganic baktitutçu ditutçun dohaiñ eta talendu natural guciac.

3. Etçaçula iduc çure burua bertceac baiño hobeagotçat, beldurrez gucietaco gaichtoena aguer çaitcen Jaincoaren be-guietan, ceïnac eçagutcen baitu guiçona-ren barrena.

Ez duçun buruperic çure obra onen gatic; Jaincoaren iuiamenduac gureetaric choill dire differentac, eta hanc gaitzeften du maiz guçionei eder çaiena.

Deus onic balinbada çure baitan sînhetfaçu guehiago dela bertceren baitan, eta hor-la egonen çare humiltasunean.

Ez duçu deus hirrizcatcen çure burua bertce gucien azpian emateaz: baiñan hañitz galtcen duçu çure burua batez gorago iduquitceaz.

Bethiereco baquea du humillac: baiñan

IMITACIONEA. I. LIB. 47

supherbioaren bihotcean maiz causi daiteque ielos cortasuna, eta asarretasuna.

Cer eguin behar dut beraz ?

Çorigaitz , dio izpiritu sainduac , creaturen baitan bere esparança emaiten dutenentzat. Beraz deus onic baduçu, edo helcen baçaitçu , Jaincoari esquerrac bihurtçu. Axecabean baçare , hari berari çazquio, on gucien ethorquiari çor dioçun eguinbidea , eracustia dautçu hortan Jaincoaren lehen manuac. Itchicaçu çure burua nehor baino ez-deusagotçat.

Othoitça.

Ahalcatua , launa , nere içanean , eta munduaren laguntcetaren ceren condatu dudan , heldu natçaitçu misericordia esque , ô ! ene Jaincoa , eta ene gucia. Çu içanen çare ethorquicunerat ene sostengu , ene esparança , eta ene on baxharra. Eguidaçu othoi gracia sentimendu horietan bicitceco , eta hiltceco. Halabiz.

VIII. CAPITULUA.

Hautatu behar dela adisquide çuhur eta prestu bat; ez dela behar famillertu edo trebatu, mundanoequiñ, guciç gazteequiñ, aberatsequiñ, emaxtequiequiñ, bainan gure famillertafuna içan behar dela presuna berthutezcoequiñ, Jaincoarequiñ eta aingueruequiñ.

EZ dioçoçula edoceiñi aguer çure bihotça, bainan mintça çaitç çure eguitecoez guiçon çuhur eta Jainco beldurti batequiñ.

Gende gazteequiñ, campocoequiñ, mundanoequiñ, gutitan cauli çaitç.

Ez aberatsei laufenga, eta ez çure oldez aguer handien aitciñean.

Adisquide equiñ çaitç humillequin, simple eta chuchenequiñ, prestu eta Jainco-tiarrequiñ, eta mintça çaitç bethi ere arimacotz on diren gauzez.

Ez duçun adisquidetafun bereciric edo trebetasunic emaztequi batequiñ ere; bainan Jaincoari gomenda diotçotçu generalqui emaxte berthutezco guciac.

Jainco choillarequiñ eta aingueruequiñ desira çaçu maicemic içatea, egotea, mintçatcea;

çatcea; eta ihez eguiocu guionen eçagur-
çari.

2. Mundu gucia maitatu behar da; bai-
ñan hirrisçu da mundu guciarequin trebe
içate.

Maiz preçatcen da presuna eçagutua ez
dena bere fama ona gatic, eta bera aguert-
cen denean gaitcen baitu bere estimua.

Uste dugu batçuetan bertceec atsequin
dutela gure maiz ikhustear, eta hec gaitfes-
ten baicaituste hembatenaz guchiago, cem-
batenaz gure escafac hurbillagotic ikhustea
baitituste.

Cereguin behar dut beraz?

Neque da, impossible ez erraiteco, adif-
quidetaffun bereci batec, famurtaffun, edo
trebetaffun bäterat ez deçan ekhar, izpiri-
tua barraiatuco, dembora haguitz gal-ara-
cico, eta barnian egon beharrac idoroquico
tuena hortacotz ongui piffa çatçu capitulu
hortaco articuluac.

Othoitça.

Ene bihotçac lurreco, adisquidetaffuneta-
rat duen Jaidurac, certara othe nau, çure
beguietan, ô! ene Jaincoa? ez othe da
egui; esquergabequi creatura ez deus bat
preferatu daroçudala? Eguiçu, othoi, ô!
on gucien ithurburua, bihorz triste hau,
ez dadin goça, ez paussa çure ganaco amo-
dioric famurtenean baicën, orai danic he-
notceraino. Hala-biz.

C

IX. CAPITULUA.

*Maita obeditcea eta bertceren guid
azpian icatea ; nor bere uftean ez f
finca , eror bertceren nahirat eta
surat.*

GAUÇA handi bat da obedienciare
pian bethi bicitcea , eta norc ber
berrateari alde baterat ukho eguitea.

Segurago bide da , manatcea baino ,
ditcea. Hañitcec obeditcen dute , ez a
rez , bainan hortchaz ; eta hec pena ha
dute , eta deus gutiz mormoratcen di
Ez dute halacoec seculan ardietsico f
tuo libertatea , non ez diren obedi
ren azpian ematen bere bihotz guci
Jaincoaren amorea gatic.

Ibill gaitte lekhuz lekhu nahi duçun
çambat , ez duçu gausituco eguiazco
queric , aircindari baten guidaren az
humillqui ematen ez baçare.

Lekhu aldatceco guticiac , eta ber
tan hobequi icatequo ufteac hañitz er
natu diru.

2. Eguia da ; batbederari on çaio l
buruz gobernatcea , eta guigonec maita

dituzte hequien senfurat eta abifurat erortcen diren presunac.

Baiñan Jaincoa gurequin bada behar diogute batçuetan ukho eguin gure argui propioei baquearen ontasuna gatic.

Ceiñ da guicon haiñ çuhurra, gauça guciac perfetqui daquizquiena?

Etçatecela beraz sobera gogor çute abifuan eta sinhestean, baiñan gogotic entçun çachu eta segi bertcerena.

Çurea ona delaric usten baduçu Jaincoagatic eta hartcen bertcerena, merecimendu handi içanen duçu.

3. Hañitcetan aditu dut hobeago dela, eta segurago, mintçatcea baiño, entçutea, eta conseillu ematea baiño; hartcea.

Guertha ere daiteque batçuen eta bertceen abifua ona den: ordean bertcerenerat ez iaustea, arraçoĩnac edo ocafoneac hala galdertcen duenean, orguilleriaren eta hisiaren seinalea da.

Cet eguin behar dut beraz?

Errana da JESUS-CHRISTOC, bere nahi propia deufetan ez duela eguin. Bere arguiet ukho eguitea da, Jaincoaren amodiaren seinale handia; bere usteari itchequia içaitia hisiatfuarena den beçala. Beraz bethi engana beldur içan çaitte çure opinionean, eta bercenerat eror errechqui.

Nola ikhus çaitçaquet ô ! ene Salbatçaille maitia , nola ikhus çaitçaquet , hogoi eta hamar urthez , çure ama virginari , eta Saint Josephi obedircen , berceen azpico içaitean , nere axeguin gucia emān gabe ? Obeditu dioçute burreüei gurutcerainocoan. Iraunguit-çatçu , othoi , ene bihotcean orgueilluaren , eta hissiaren sentimendu guciac , imita-çaitçadan gucz çure obedientcian , eta humiltassunean. Hala-biz.

X. C A P I T U L U A.

Utz mundanoen compaņiac eta solas sobra niaçcoac ; beguira ichilltasuna ; probetchos direla solas spiritualac.

I H E Z eguiocu ahal guciatz munduco habarotsari eta nahasmenduari , ecen chede gaichtoric ez içan arren , munduco gauden erabiltceac trabatcen du haguitz spiritua.

Vanitatezco airea fartcen da solas hetan , ceinac liçuntcen baitulaster gure arima eta debecatcen Jaincoa gana libroqui alchatcetic.

Ala nahi bainuque hañitz orduz egotu ba

ninz ichillic, eta gende, artean ez baninz caufitu?

Baiñan nondic dugu hambat guticia el-kharrequiñ minçatceco, solas hetaric hur-ren behiñ ere concienciaçaurthu gabe ilkhit-cen ez garelaric?

Hori heldu da, ceren solas hequien bidez nahi baitugu cerbait consolamendu elkhar-ganic hartu, eta gure bihotça gogoeta dife-rentez cargatua eta nekhatua arindu.

Hargatic atseguin dugu mintçatceaz ha-guitz maitatcen eta desiratcen ditugun gau-cez, bai eta beldur garenez eta gure na-hien contra direnez ere.

2. Baiñan helaz! maiz alferric: ecen.cam, poco consolamendu hura ez da traba chu-mea Jaincoaren barneco consolamenduent-çat.

Beraz atçarriac eta othotcean egon behar dugu, dembora alferric ezdoa cuntçat.

Mintçatu behar bada, mintça çaite ari-macotz on daitezquen gaucez.

Gure ufança gaichtoa, eta berthutean ait-ciña goateco dugun artha gutia da causa haiñ gaizqui mihia beguiratcen baitugu.

Guciarrequiñ ere solas spiritualac ez dire guti baliatcen perfeccioneco bidean aitciña goateco, guciz prefuna Jaincoaren baitan

54 J E S U - C H R I S T O R E N
iuntatuac , eta spirituz eta bihorcez bat
eguiñac elkhargana bilcen direnean.

Cer eguin behar dut beraz ?

Haguitz eraften duena , ez da bekhatu-
ric gabe iñanen dio , izpiritu sainduac. Hitz
alferrez contu galdatuco darocula erraiten
darocu J E S U S - C H R I S T O C. Berce sensuen
gainian beçain atçarria egon çaitte berar çure
mihiarfen gainea , beharrez , edo probet-
chosqui baicen ez mintçatceco. Hortacoz
ikhañacu barneschoi iñaiten ; eguia eterna-
len gogoan erabilcen ; bihotzez Jainoari
mintçatcen çure beharren gainea ; eta çure
pauñuaren molde hortan bilhatcen.

Othoitça.

O ! Jainco , izpiritua çure eçagutceco
beçala , mihia çure laudatceco eman da-
rotaçuna , oraidinoco ene hitzez nola bene-
dicatua iñan çarela , aurkhituco dut çure
iuiamenduan ? eguiçu , othoi , çure graciaz ,
finca ditene gogo bihotçac , çure han-
ditassunari , eta ene bethiereco dohatfuta-
funari , daoçcoten gogoetetan : eta horrela
has nadin , orai danic , çure benedicatcen ,
behia ere ez baratceco. Hala-biz.

XI. CAPITULUA.

*Nola behar den ardietsi bihotceco baquea ,
eta aitsiña goan berthutearen bidean.
Heci behar direla bicioac , eta guticia
desordenatuac.*

BAQUE handi bat guindue nahi ez ba-
guindu sarthu bertcec erraten , edo eguiten
dutenetan , eta guc. contu eman behar ez
dugun gaucetan.

Nola dagoque lucero baquean , bert-
ceren eguitecoez behar gabeco arthac
hartcen dituenan , camporat spiritua bar-
raiatcen duena , eta bere baitan guti sartcen
dena ?

Dohatsu simplerafun saildu batean bici
direnac , ecen hec goçatuco dire baque handi
batez.

2. Cergatic saildu batçuc hambat ber-
thute ardietsi dute , eta hain goza contem-
placionean althatu dire ?

Ceren bere bihotcetic khendu baitute
alde baterat lurreco gaucen amudioa , eta
bide hortaz ardietsi baitute bere spiritueo
liberrate osoa , eta lothu baitçarico Jain-
coari bere bihotceco iadar gucie.

Baiñan guri sobra lan ematen darocu gure

guticia defordenatuen contentatceac, eta artha sobra hartcen dugu gautça iragah-correz.

Gutitan garaitcen ere dugu bicio bat osoqui, ez dugu kharric berthutean aitciña goateco; hala bethi eplal eta bethi lacho guelditcen gare.

3. Gu baguïne gure alderacotz osoqui hillac, eta munduco amarraduretaric libratuac, Jaincozeo gauceti gofhu harguinoço-quete, eta contemplacionearen goçotic cerbait froga guïneçaque.

Guehienic gu trabatcen gaituená da, gure bicioac, eta guticia gaichtoac oraino biciac baitire, eta hastantcen baicare saindueo bere exempluez eracutchi darocuten bidetic.

Cerbait atsecabe chume guerthatcen çai-cunean, gogoa hiltcen çaicu berehala, eta abiatcen gare munduco consolamenduen billha.

4. Gu baguindu bihotcic asco guduan fermu egoteco, içan guïneçaque falta gabe laguntça handi bat cerutic.

Ecen Jaincoa beñi dago gogotic laguntcerat haren alde guduan hari dñenac, eta haren gracion bere esparantça dutenac, eta hanc berac forarazten ere darozquigu paradac guri khoroen mereciarazteco.

IMITACIONEA. I. LIB. 57

Religioneco perfeccionea, eta berthuteco aitciñamendua choillqui ematen badugu campoco gauça batçuen chirrituqui complitcean, gure debocioneac ez du hañitz iraunen.

Baiñan goacen gaitçaren erroraiño; herzatcigun gure bihotceco mobimendu defordenatuac, eta goçatuco gare arimaco baqueaz.

5. Urihe guciez bicio bat atheratcen baquindu, eta khentcen bihotcetic, laster ardiets guiñeçaque berthutearen perfeccionea.

Baiñan urrun gare handic: aiticic frogacen dugu maiz conbertitu berrian berthute guehiago guinduela, handic hañitz urtheren buruan baiño.

Egun oroz fainduta funean behar guindue berretu, eta orai hañitz daritçagu lehenbicoicic kharraren ez osoqui galtcea.

Haslean gure buruei bortcha pichcabat eguiten baguiñote, handic haratco guciac errechqui eta bozcario requiñ eguiñ guiñeçaque.

6. Gaitz da ufança gaichtoen uztea, baiñan gaitçago da oraiño norc bere nahari ukho eguitea.

Ordean gauçaric chumeenetan ez baduçu çure burua garaitcen, nola bada garaituco duçu handienetan?

58 JESU-CHRISTOREN

Hasteric contresta eguiocu çure bihotceco fadurari, eta pendura gaichtoari, etçaçula entçun çure hazdurac erraten darotçuna: beldurrez egunetic egunera gaitztafunac handi daitecen, eta eguiñ daquiçun eciñ garaituzco traba.

Çuc baciñaqui cer baque cinduken cerrec, eta cer boscario bertceec, cure eguiñbideen arabera bici baciñe, artha guehiago cinduke berthutean aitiña goateco.

Cer eguin behar dut beraz?

Gure passioneac sua beçala, bazca Enanago, eta bortilçago dohaz; eta hamba-renaz guehiago nahasten dute barrenā, eta trabatcen izpiritua Jaincozco gogoertan. Eta hori deusec ez du guehiago eguiren ohi, berçeren eguitecoezco artha behar gabeac baino. Nahi baçare beraz goçatu barreneco baqueaz, eman çaite gogonez, ez çure nahi gaichtoen neurriz contentatcen, baiñan bai arras hequien bençutien; confesiotic confessoria bat bereciqui britan hartcen duçularic.

Othoitça.

Ala doharxu içanen bainintçen orai, ô! ene Jaincoa, nere nahientçat beçain ekharria içan baninz, oraidinocoan, çure borondate fainduen eguiterat! ah! Iauna, ikhusten dut orai erdizca baicen ez badago

IMITACIONEA. I. LIB. 59
ene bihotça çure ganat, batere ez dagola.
Iraungui-çatçu beraz cerorrec, ô ! ene
bihotçaren Jaincoa, ene pãssionen mogui-
mendu guciac; çurequilaco baqueaz goça
madin orai, eta bethi. Hala-biz.

XII. CAPITULUA.

Ceiñ progotchos den sofritcea.

ON da batçuetan gureçat penac eta tre-
beffiac içatea, ceren hec gure baitan sara-
rasten baicaituste, eta orhoitarasten des-
terru batean bici garela, eta ez dugula eman
behar gure esparança munduco gaucetan.

On da noicic behiñ causi deitecen gure
conrestatçadteac, eta garaz opinione gaich-
toa dutenac, gure accioneac, eta chedenç
onac içan arren. Gauça heri maiz baliarçen
da vanaloriatic gure beirarceco eta humil-
tasunean fincarceco.

Nihoiz ere ez dugu hobequi billhatcen
gure barrenean Jaincoaren tekbucotafuna,
eta aprobacionea nola camponic guiçonec
arbuiaçcen eta gaizqui iuiarçcen gaituz-
tenean.

2. Hargatic behar luque guiçonac Jaincoa
baitan hartaraiño bortistu, non ez bailu-
que munduco consolacioneen billharceco
beharric.

60 JESU-CHRISTOREN

Cembatenaz presuna prestu bat baita aflagituagoa edo tentatuagoa, edo gogoeta gaichtocaz penatuagoa, hambatenaz frogatzen du bere baitan hobequi Jaincoaren beharra, cein gabe ez baitaguiquegu deus onic.

Orduan tristatzen da, dago plainus, eta orhoitzez sofriczen tuen gaizetari libratua icateco. Unhatzen da hain luze bicitceaz, eta hiltcea desiratzen du bere gathetari libro, eta JESU-CHRISTOREQUIN bat icateco.

Orduan eçagutcen du ez dela mundu huntan segurantça oforic, ez baque perfetic.

Cer eguin behar dut beraz?

Urrhea suan beçala, frogatzen da gure bertutea trebestia, eta contrastetan, dio izpiritu sainduac. Eta non dic guinaique, ea paciencia, eta lagunaren guiristino amodioa badugun, nihondic contrastaric, ez axecaberic ez baguinu? Desteruan garelare ere abantz laquique. Hurren Jaincoaz ez guintequ orhoit. Hartu behar tugu beraz axecabe, eta mesprecioac Jaincoaren gracia batçuec beçala, eta iassan aleguera, qui ez bada, bederen pacienqui.

Othoitça.

Cer esquer ez nuque ican behar çureçat, ô lene aita ona, çeren nere behar

IMITACIONEA. I. LIB. 62

raz beraz hertchatcen naugun, çu éne on-
tassun bakharçat eçagutcerat? Emadaçu
bada, othoi çure graciaz, munduco tre-
bessia gucien gatic çure nere lagunaren al-
deraco amodioaren ez galceco behar dudan
pairua; eta hala, ô! Salbatçaille amulsua,
çuc hambat, eta haiñ gururce gogortac
beçala, nic nereac iassanic, içan nadin
partaler çure lorian. Hala-biz.

XIII. CAPITULUA.

*Tentacioneen progotchuaç, eta nola behar
çaioten contra eguiñ.*

MUNDU huntan bici gareiño eciñ gait-
tezque afflicçione, eta tentacione gabe.

Hargatic erran du Jopec, guiçonaren
bicia ez dela bethiereço tentacioneric bai-
cen lurraren gaiñean.

Hargatic batbederac guardian egon be-
har luque tentacioneen contra, eta orhoit-
cean erne beldurrez engana deçan debrnac
ceiña ez baita behiñ-ere loharcatcen, eta
*bethi gure ingurutan baitabilla nor irets
ahal deçaquen.*

Ez da guiçonik haiñ sailduric ez haiñ
perferic, noicic behiñ tentacioneac ez
dituenic, eciñ gaitetzque ere osoqui hala-
coric gabe.

81 JESU-CHRISTOREN

2. Halere tentacioneac maiz arimacorz progortchos dire nekhagarriac, eta fastigagarriac diren arren, ceren guizonaren humiliatceco, chahutceco, eta arguitceco baliatcen baitire.

Saindu guciac hañitz affliccione eta tentacionetaric iragan dire, eta progortchatu dire hei contra eguiñic, eta tentacioneac eciñ iassan diruftenac reprobatu dire, eta galdu.

Ez da ordena haiñ sainduric, ez lekhu haiñ gorderic non ez baitire penac eta tentacioneac aurkhiten.

3. Guizona bici deino eciñ daiteque seguratua ez dela behin-ere tentatuko, cefen nola baicare concupicencian forthulac, gurequiñ bairarquegu tentacione gucien ihurburua.

Tentacioneac eta tribulacioneac bata bertceari darraisco, eta gure lehenbicico dohatfutafuna galduz gueroftic iñanen dagu berhi cerbait sofritceco.

Hañitz presuna tentacionei ihesi dabilcala dohacabequiago hetarat erortcen dire.

Ihez eguite choillac ez darocu garaia emanen, baiñan pacienciac, eta eguiazco humilrafunac eguiñen gaitu gure etsai guciac baiño sendoago.

4. Campotic baicen gaitçari ihez eguiten ez dioenac, eta hura erroetario atheratcen

IMITACIONEA. I. LIB. 63

ez duenac, guti abantçatuco du : aiticitic
lasterrago bihurtuco çaiø tentacionea, eta
lehen baiño borthitsquiago.

Errechquiago Jaincoaren laguntçarequifi
batean garaituco tutçu baratche baratche
tentacioneac paciencia humill eta luce ba-
tez; ecen-ez çure buruaren contraco go-
gortafun, eta amore gaitcez.

Har çachu maiz conseillu tentacioneco
demboran, eta ezçaçula gogorqui trata
tentacioneez doloratua den presuna : ait-
citic consola çachu ceronec casu berean
nahi cinduen beçala.

5. Tentacione gucien hastapena gure ari-
maren inconstancia da, eta Jainco baitan
fidancia escafa.

Ecen nola untci lema gabe bat uhiñec
norat nahi baitarabillate, hala presuna la-
choa eta bere deliberacionetan inconstanta
darabillate tentacioneac.

Suac frogatcen du burdiña, eta tentacio-
neac guizon iustua.

Ez daquigu maiz certaraiño doan gure
ahala, baiñan tentacioneac eracusten da-
toçu nor garen.

Bizquitartean bethi erne egon behar da,
eta bere gainqui tentacionearen hastean,
ecen errechquiago garaitcen dugu etsaia
aitciña goasconeac, eta hurbill senti dugun
beçaiñ farri arimaco arhea çarratcen dio-
gunean.

84 JESU - CHRISTOREN

Hargatic erraten çuen çuhur batec : *Haf-
tetic emoçu gaitçgari erremedio , bertcela
alferric emanen dioçu sobera luçaturic gait-
ça naufitu denean.*

Tentacioneac baitu bere graduac ; haf-
tean ez da spirituco gogoeta bat baicen ,
guero imaginacione borthitz bat , guero
atseguña , guero mobimendu defordena-
tua , eta asquenean consentimendua : ba-
ratche baratche etfaia sartcen da ofoqui
ariman barrena , ceren etçaion berehala
contra eguiñ.

Ecen cembatenaz berantcenago baitugu
hari contra eguiterat , hambatenaz flacat-
cen gare guehiago , eta hura guehiago
borthitfen da.

6. Batçuec bere conberfionearen haftean
pairatcen tufte tentacioneric dorpheenac ;
bertce batçuec fiñean , badire bere bici gu-
cian tentacioneez penatuac direnac.

Batçuec tentacione ariñagoac ditufte ,
eta horiec guciac guertatcen dire Jaincoa-
ren çuhurciaren eta iusticiaren ordenuen
arabera , ceiñac pisatcen baitiru batbedera-
ren disposicioneac , eta merecimenduac ;
eta guciac arimatcen bere hautetsien salba-
menducorç.

7. Ez dugu beraz etsitu behar tentatuac
garenean , aiticic hambatenaz khar guehia-
gorequiñ othoitç eguiñ behar diogu Jain-

IMITACIONEA. I. LIB. 85

coari arren lagun gaitçan gure pena gucie-
tan, eta harc iondoni Pauloc dioen beçala,
*progotchurequiñ atheraco gaitu tentacione-
tic, haren garaitceco indarra emanic.*

*Humilia gaitecen beraz Jaincoaren escu
poderofaren azpian tentatuac, eta affligi-
tuac garen gucian, ceren humillac salba-
tuco, eta bere loriarat altchatuco baititu.*

8. Guçona tentacionetan, eta trebesietan
frogatcen da, hetan ikhusten du cembat
berthutean aitciñatu den, hetan mereci-
mendua handiago da, eta berthutea eça-
gunago.

Ez da gauça handi bat debocionean bero
içatea deusic sofritceco ez denean baiñan
trebesietan pairaçor denaz esparantça iça-
ceco da berthutean abantçatuco dûela.

Halere badire batçuec ceñac tentacio-
neric dorpheenac garaitu ondoan erortçen
baitire chumeenetan, eta ardurazcotan,
Jaincoac hori permetitcen du hañac hu-
milia daitecentçat, eta bere indarretan fida
ez ditecentçat ocañone handietan, hain
flaco guerthatu diren ondoan ocañoneric
chumeenetan.

Cer eguin behar dut beraz?

Tentacioneac baditezque berthuteço
banodurez guc merecitu gatzigu batçuec.
Beldur horrec bethi humiliatu behar gaitu
tentacionean, eta erne egonaraci, hari

66 JESU-CHRISTOREN

bideric ez emaiteco. Bainan beguira khe-
cha, are guehiago loxatcetic. Gucien ba-
ruan, gure onetan permeritcen du Jain-
coac, tentatuac ičan gaiten. Handic orhoit
gaiten cer garen gure baitharic, eta berac
escutic itehiqui nahi gaitu nor bagare.
Hortacortz, haste hastetic bihur çaitc ten-
tacioneari orhoitçaz, eta izpiritua hartarie
aldara decaqueten gogoeta onez, eta gai-
neracoan Jaincoa baithan fida, eta pausa.

Othoitça.

Tentacioneric chumeena asqui da, lau-
na, ene arthiquitceco. Bainan, ene Sa-
batçaille, ona, promes darotçut, atçar-
tassun berri batequin occassionei ihez egui-
nen diotedala, tentamendua heldu çaita-
nean escua hedatuco darotçut; J. Petric
beçala, eta fidenciarequin iguriquico dut
bitoria-gure laguntçatic. Hala-biz.

XIV. CAPITULU A.

*Ex iuia bertceez temerarioqui : finca çatçu
beguiac gure gainean, eta etçaitecela
iar bertceen accioneen iuie.*

BERTCEREN iuiatcen haçi dena, alfer-
ric travaillatcen da, maiz enganatcen da,
eta errechqui hutsetan erortcen; bainan

IMITACIONEA. I. LIB. 67

bere buruaren iuiatcen eta examinatcen
hari dena, berhi progotchosqui hari da.

Gure bihotceco penduren arabera dire
comunsqi gure iuiamenduac, eta gure
amudio propioac gaichtatcen—tu guehie-
nean.

2. Jaincoa balitz gure chede bakharra,
eta gure guticia gucien obiecta ez guintef-
que haiñ errechqui altara gure sentimenduei
contra eguiten çaienean.

Baiñan maiz edo cembait amarradura
gordec, edo cembait campoco obietec-
garamatça.

Barquet gordequi eta nola ez daquitela
bere buruac billhatcen iustebere accione
gucietan.

Baquean daudez eta ~~se~~seguan hequiñ
gogara gauçac doaceiño, Baiñan hequien
desgogara deus guerthatcen bada, altarat-
cen dire eta tristatcen berehala.

Sentimendu eta umore contrarioec efca-
timac forarasten iuste adisquideen, herri-
tarren, ordena saindutaco presunen, eta
prestuen, eta Jaincotiarren artean.

3. Ufança çaharrac nekhez usten dire,
eta ez dugu utçi nahi gure argui propioalez
urrunago guidatcerat.

Çure spirituan eta çure antcean guehiago
fidatcen baçare, ecen ez JESU-CHRISTOREN
indarrean, ceiñac irabasten eta garaitcen

68 J E S U - C H R I S T O R E N

baititu bihotçac , gutitan eta berant içanén
ditutçu haren arguiac , ecen Jaincoac nahi
du haren azpian perfetqui humilia gaitecen ,
eta amudio kharfu batec sacifica diorçan
gure arraçoïñ eta argui guciac.

Cer eguin behar dut beraz ?

Berceac iuiatcean çure burua condem-
natcen duçu , dió J. Paulec , eta J. CHRIS-
TORI bere khofoa goaten dioçu , dio S. Hie-
ron. accionea gaichtoa bada-ere , ez deçaçula
beraz condemna chedea , dio S. Bern. ~~Ma~~
çaçu hortic materia horren delicataffunaz
eta pissa capitulu hortaco arraçoïnac , et
içanien çare bercez çure buruaz baino fidago

Othoitça.

Norat naramaçe munduco banitate , cu-
riofitate , eta ~~h~~tri suntz gabeac ? cer egui
dut , ô ene ! Jaincoa , bercez aïerura iuiat
dudanean ? Ah ! Iauna , eçagutcen dut en
çoramendua. Eguiçu , othoi çure graciaz
içan nadin bakharric hartua çure gogorac
içaiteaz. Hala-biz.

X V. C A P I T U L U A.

*Accione guciac amudiorequiñ eguiñ beha
direla.*

EZ da eguiñ behar gaizquiric deusen er-
gatic , edo nihoren amorea gatic ; baiña

obra on bat hasia utz deçaquegu, edo gambia hobeago batetara, gure lagun proximoaren beharrac hala galdertcen duenean.

Manera hortan gure obra ona ez da gactcen, baiñan bai hobeago batetarat gambiatcen.

Jaincoaren amudioa gabe eguiten diren obrac, ez dire deusetaco baliatcen; baiñan Jaincoaren amudioz eguiten diren gauçac merecimenduscoac dire, chumeac era mes-Preçagarriac iduri arren.

Jaincoac ez du hambat consideratcen cer obra eguiten dugun nola cer chedezhari garen.

2. Hañitz maite duenac hañitz eguiten du; Ungui eguiten duenac hañitz eguiten du, eta ungui eguiten du bere progotchua baiñ Bertcerena hobequi billhatcen duenac.

Maiz-chede humanoec garabiltçate, eta uste baitugu caritatea garabiltçala; ecen gure pendura naturala, borondate propioa, cembait abantailen esparança, eta gure aïssen guticia hurren sentitu gabe sartcen da gure chedeetan.

3. Jaincoaren amudio eguiazcoa, eta perfeta duenac ez du deusetan ere bere bu-rua billhatcen; baiñan gauça gucietan billhatcen du Jaincoaren loria.

Etçαιο nihori betkaïsten, ecen ez du bere baitan ematen bere contentamendua.

Ez da bere baitan alegueratcen , baiñ
 bai Jaincoa baitan , ceina baita harc de
 racen duen ontasun bakharra , eta hu
 dohatfu errenda deçaquena.

- Ez diote ematen oreaturei ontasun bati
 ere buruperic , baiñan on gucien loria em
 ten die crençailleari , ceina ganit hek
 baitire gauça on guciac bere ithurburu
 beçala , eta ceina baitan causitcen baitu
 fainduac bere errepauñ eta dohatfutañ
 soberanoa.

Oi eguiazco caritatetic den gutiona b
 guiddu , ikhus guineçaque munduco gau
 guciac ez direla vanitateric baicen !

Cer eguin behar dut beraz ?

Autorraren hitçac ungui har-çatçu , e
 horiequin J. Pauleren hauc « Jaincoan
 amodioan ez banaiz , eguin » çaquedan ob
 on guciac alfer ditut cerucotz ; eta comp
 nituco duçu errechqui , 1º. Jaincoaren am
 dioan dena cein dohaxu den , eta hartan
 dena cein dohacabe. 2º. Jaincoaren am
 dioac dabilana , gogoac ematen laze
 queien obra on batçuen ecin eguinaz ,
 dela khechatcen , ez eta deus berceç , Jai
 coa ofensatua ikhusteaz baicen. Exam
 çaita beraz maiz , ea cer chedec othe çab
 çaten goicetic arraxerainocoon çure ha
 hunetan.

Othoitça.

Galduac dire beraz enetçat, ô ! ene Jaincoa, çure amodioan, eta çure ariaz eguin, edo sofritu ez ditudan guciac. Oi ! ene Jainco, eta ene bihotçaren on bakharra, eman çotçu, othoi, bihotz hotz, eta dohacabe huni, çure amodio sacratuaren sentimendu kharfu batçuec, gauça guciei çu baitan beharaz, guciac çure ganic harraz, guciac çure gatic eraguin dierçaque, redan beçala. Hala-biz.

XVI. CAPITULUA.

Nola behar tugun iasan bertceren escasac.

GUREdo bertceren baitan ecia corregi derçaquegun escasac, behar tugu pacientqui iasan, Jaincoac berttela ordena deçaqueen arteraino.

Sinhetçaçu benturaz hori hobe dela gure frogatceco, eta gu borthitzteco paciencian, ceina gabe deus guti condatu behar baitire gure mereçimenduac.

Halere behar diogu Jaincoari minqui othoitç eguin : deseguin derçan gure baitan traba hec, edo eman dieçagun indarra hequin ungui iasateco.

2. Presuna bat behin edo bietan abisatu

71 JESU-CHRISTOREN

duçun ondoan ez bada erortcen çure sentimendurats, etçaçula guehiago harequin ihar duc; bainan utçaçu gucia Jaincoa ganat, haren borondarea compli dadintçat, eta haren loria aguer dadintçat haren cerbitçarietan, ecen badaqui hare ungui gaitçan onera gambiatcen.

Ufa çaita bertceren escafen eta flaquetien pacienciarequin iafaten, ecen baitutçat çuc ere hantç bertceec pairatu behar ditustenac.

Hortaz ecin çure burua erakhar badeçaque nahi cinduquen cozcara, nola bertceac-moldatucò tutçu çure nahien eredura.

Atseguin dugu bertceac içan ditenen escafic gabe, bainan guerorrec ez ditugu gureausten.

3. Nahi dugu hec garraiqui melatcha ditenen, eta ez dugu gueronec nahi melatchatuac içan.

Errateco dugu bertcei bere galdeac errechuegui complitcen caizçotela, eta ez dugu nahi guri deus errefusa daqugun.

Guldeguitentugu bertceentçat erreguela-mendu bertsiac, bainan guretçat ez dugu nahi hertsitafun garabic.

Agueri da beraz cein guti bertceac gure buruaz neurtcen tugin.

Mundu gucia escas gabe balitz cer guinduegui gulfonen ganic pairatceco Jaincoaren amorea gatic?

4. Bainan

IMITACIONEA. I. LIB. 73

4. Baiñan Jaincoac bertcela ordenatu du ,
ikhas deçaguntçat elkharren carguen iafetan.

Nola ez baita nihor escas gabe , hala ez
da nihor carga gabe.

Nihor ez da beretçat asco , nihor ez da
asqui çuhur bere buruaren guidatceco , eta
behar dugu guciec elkhar iafan , elkhar con-
solatu , elkhar lagundu , eta abisu onez
arguitu.

Ez da berthutearen froga seguragoric so-
fricariac baiño.

Ecen ocafioneec ez gaituste flacatcen ,
baiñan cein flaco garen eracusten.

Cer eguin behar dut beraç ?

Capitulu hori paufuqui iracurriric , exa-
mina çachu , ea cerorec berçeren , eta guciç
J. CHRISTOREN pacienciaren , eta misericor-
diaren hain beharra içan eta ez othe cinu-
quen berçeren escasac ecin iasanezco molde-
gaiztassun hortaric. Ikhuçachu nola erraiten
othe duçun , barkha dietçagutçu gure çor-
rac , gue guri çor diotegunei barkhatcen
daiztegun beçala : erran nahi baita , içan
çaita Iauna gure alderat , gu berçeren al-
derat garen beçalaco. Eta ez çare bercent-
çat hain chirritu içanen ; bainan bai amulfu ,
eta pairacor.

Othoitça.

Aspaldion galdua nitequen , ô ! ene Sal-
batçaille maitia , ni nere lagunen alderat

baino ñafancorrago içatu ez bachine ene alderat. Argui çaqu othoy , ene izpiritua , eta hunqui ene bihotça eguia hauïen premiaz , içan nadin hemendic harat , bercen alderat , ezti , eta amulsu ; egun batez çu , ene iuïea , ene alderat caufitu nahico çaitudan beçala. Hala-biz.

XVII. C A P I T U L U A.

Religioneco bicitceaz.

IKHASI behar duçu hañitz gaucetan çure buruari bortcha eguiten , eta çure nahia garaitcen , bertceequiñ batasunean bici nahi baduçu.

Ez da gauça gutia comentu edo congregacione batean errencuratceco fuetic eman , edo hartu gabe bicitcea , eta heriotceraiño bicitce erreguelatu batean irautea.

Dohatsua da han eraman duen bicitce faindua heriotce on batez khorroatcen duena.

Nahi baduçu berthutean fermu egon , eta goan aitçina , çure burua iducaçu desteratubat edo bideante bat beçala lurraren gaiñean.

Religioneco bicitcea eraman nahi duenac , eta JESU-CHRISTOREN gogaraco içan nahi duenac , iguriqui behar du errotçat itchiquico dela munduaren artean.

IMITACIONEA. I. LIB. 75

2. Ordenaco arropa, eta illearen moch-
tea deus guti baliatcen dire : bicitcearen
gambiantçac, eta passioneen mortificacio-
neac, eguiten du eguiatzqui Religioneo
presuna.

Jaincoaz eta salbamenduaz bertceric bill-
batcen duenac, ez du causituco doloreric
eta ondicoric baicen.

Gucien azquen, eta gucien azpico içan
nahi ez duenac ecin duque baque luceric.

3. Orrhoit çaita obeditcera ethorri çare-
la, eta ez manatcerat, Religionerat deithua
çatu çarela sofriceco eta travaillatceco,
eta ez solas alferretan dembora galtceco.

Comentutan beraz frogatcen dire guicho-
nac, urrea labeen beçala.

Han nihorc ecin iraun deçaque ez bada
Jaincoa gatic humiliatcen bere bihotz gu-
claz.

Cer eguin behar dut beraz ?

Hortic compreni çaqu 1°. Comentu, edo
congregacione batean Jaincoa cerbitçatu
nahi duenac, manera beteci batez bere
nahiri ukho eguina içan behar duela. Hori
gabe mihon ez da conciençiacu baqueric;
bainan han gutiago, berce bicitce fuerte
gucietan baino. 2°. Har çaqu hortic fraide,
edo ferora baino guehiago, presuna devo-
ta, ez duela arropac, ez gaineraco cam-
poac eguiten ; bainan J. CHRISTOREN idu-

76 JESU-CHRISTOREN

rico-ïçaiteac ; eta haren berthute seinala-
tuacïçaitec dire humiltassuna, eta ez tirassuna
arbuñ gucien êrdian.

Othorça

Ikhusten dut , JESUS maitea , pairu ef-
cas , etaburuipe gaichtoa hambatenaz gait-
ciago ičan behar çaitçula ene baitan ,
cembatenaz ainteinago bainoha debocio-
nezco urhaxetan. Eguidaçu , othoi , gracia
contresta , edo arbuñua duquedan orduan ,
çure emetassun miragarriaz orhoitceco , eta
haren orhoitçapenean , nere khechadura ,
eta minberataffunaz ahalcatur , heñen sen-
timenduen garaitceco. Hala-biz.

XVIII. CAPITULUA.

Sainduen exempluar progotchatu behar

dagula.

CONSIDERA çatçu sainduen exempluar,
ceñac içatu baitire Religionearen eta per-
feccionearen miraill biciaç , eta causituco
duçu deus guti edo ez deus dela guc eguiten
duguna. Helaz ! cer da gure bicia hequie-
naren aldean ?

Sainduac eta JESU-CHRISTOREN adisqui-
deec cerbitçatu dute Jaincoa , sofritcen du-
rela gosea eta egarria , hotça eta billhusta-

funa, nekheac eta travailluac ; beillac eta barrurac ; eguiñ dituste othoitçac eta meditacione sainduac , eta pairatu hañitz persecucione eta laido suerte.

2. Oi çembat pena dorphe eta affliccione gogor ez dute pairatu Apostoluec eta Martyrec , Confesorec eta Virginec , eta JESU-CHRISTOREN urratsei iarrai qui nahi içatu çaiten bertçe guciac ? *Higuindu içan dute mundu huntan bere bicia , hartaz goçatçeço eternitatean.*

Oi ! ala desertuco aitec eramán duten bicitcea içatu baira póbrea eta mortificatua ! Ala hequien tentaçioneac luceac içatu baitire eta dorpheac ! Ceĩn maiz ez dire hec içatu etçai az persecutatuac ? Oi ! nolacoa içatu den othoitçetan hequien berotasuna eta iarraiquitasuna ? Ceĩn garratçac içatu diren hequien abstinenciac ? Ceĩn zelo kharfua içatu duten debocionean aitçina goateco ?

Cer animorequin ez diote guerla eguiñ bicioei ? Cer chede chuchen eta chahurequin billhatu ez dute Jaincoa ? Egunaz lanean hari ciren , eta gabaren guehien partea othoitçean çaramaten , eta lanean hari cirenean ere hequien spiritua etcen othoitz eguiteric guelditcen.

3. Bere dembora gucia progotchosqui emplegatcen çuten ; orenac laburregui cit-

78 J E S U - C H R I S T O R E N

çaizcoten Jaincoa baitan applicatuac egote-
co, eta contemplacionean sentitcen citusten
atseguinec ahantzaraften ciotçoten gorphut
ceco beharric handienac.

Ukho eguiten cioten aberatstafunei, car-
guei, ohoreei, adisquideei eta ahaideei
eta etçuten desiracên munduco gauçario
batere. Doidoia hartcên çuten biciarentçat
beharcena ere, eta etçuten bere gorphut-
tez ecin bertcezco artharic baicen.

Pobre ciren munduco ontasunez, baiñar
abertz graziaz eta berthutez. Campotio
gauça guciac escaz citusten, baiñar barre-
nean ceruco dohaiñez eta consolacionez
betheac ciren.

4. Munduarequiñ atce beçala bici ciren,
baiñar Jaincoaren adisquideric maiteenac
hec ciren.

Munduac mezpreçatcen cituen, eta bere
beguietan ere etciren deus; baiñar Jaincoa-
renetan maite etapreciatu ciren humiltasun
eguiatzcoan bici ciren, obediencia simple
batean, caritate eta paciencia perfet bai-
tean, eta hala egun guciez bicitce spiritua-
lean aircinacên ciren, eta berretcen ciren
graziaz eta berthutez.

Saindu hec eman içan diotçate mirailçat
Jaincoac Religioneço presuna guciei, eta
hequien exempluac hobequiago behar gaitu
obra onetarat animatu, ecenez hanits ephe-
len ikhusteac lachatu.

5. Oi nolacoa içatu den fraide eta serora
gucien debocioneco kharra bere ordenen
hastapenean ! Cein handia hequien othoit-
ceraco berotasuna, hequien, lehia elkhar-
ren berthutean imitatceco, bere erreguela
ponturen pontu beiratceco ! Nolaco erref-
petua eta obediencia bere aiticindariençat !

Hec utci darozquiguten berthuteen urrat-
fec eracusten darocute eguiatzqui perferac
cirela, eta içatu dutela animo munduari
guerla eguiteco, haren garaitceco, eta bere
handitasun guciequin ofitacceco.

Orai gauça handitçat daucate boruac ez
haustea, eta hartu duten uztarria pacientqui
iasatea.

6. Oi gure demboraco lachotasuna eta
epheltasuna, lehenbicico khar hura laster
iraun gituda, eta hain gare flacoac eta
hagoranduac non bicia ere nekhagarri bait-
çaicu ! Ochala hambat sainduren exempluec
bitch baleçate gure baitan ere saindutceco
guticia !

Cer eguin behar dut beraz ?

Confidera çaqu Sainduac nola heldu di-
ren loriarat. Ea nor atrebituco çaitçun
erraiterat berce moldeç harat hel ciquez-
quela. Erraçu beraz maiz çure baitan, non
nabila ? cer hari naiz ? hunela biciz, nola
iguric deçaquet Sainduequin dohaxu içaitea ?
cer eite du ene biciac heienarequin ? neroç.

80 J E S U - C H R I S T O R E N

nec iuiatu behar banu orai nere burua, ce-
çucen aurkhi neçaque nere baitan hequie—
quin içaiteco ? cer arraçoïn çuten hec ni—
dudan baino guehiago , hain herfiqui bicit—
ceco ? hec ala ni trompatcen othe gare ?

Othoitça.

O ! Sainduen Saindua , gogora eman da—
roztatçun erreflexione horien ondoan , nola
niteque eçagutu , eta aithortu gabe , ni içan
naicela enganioan orai artean ? deithoratcen
dut egun nere çoramendua. Aithorcen dut,
Iauna , Sainduen urhaxeï iarraiquiz baicen ,
ez naitequela hel çure ganat. Hartcen dut
deliberacione fermu bat , munduac cer nahi
erran deçan , hec hartu duten berthutezco
bidetic ez apartatceco. Eguidaçu , othoy ,
gracia sentimendu hortan irauteco heriot-
ceraino. Hala-biz.

X I X. C A P I T U L U A.

Debocioneco pratiquez.

RELIGIONECO prefuna preštu baten bicit-
ceac behar du içan berthute guciez berre-
guindua , campotic agueri den beçalacoa
barrean içan dadiñçar.

Artha guehiago behar du ere içan barre-
naz , ecen ez campoaz , ceren Jaincoa baita
gure bihortceco mobimendum lekhucua eta

Ituia, eta hala haren aitcinean aguertu behar baitugu Aingueruen errespetuarequin, eta garbitasunarequin.

Hortaracotz egun oroz erreberritu behar ditugu gure deliberacione onac, eta bichtu behar dugugure kharra, gure conberfionea egun hasi balitz beçala. Erran behar diogu Jaincoari : Iauna, lagun naçaçu çure ungui cerbitçatceco eman darotaçun desira onean, eta indaçu gracia egundic ungui hasñadiñ, ecen orai arteraiño eguin ditudan guciac ez dire dens.

2. Berthutean gure aitcinatea, maiz gure deliberacioneen berotasunac eguiten du, eta bide hañitz eguiñ nahi duenac animo handia behar du.

Baldiñ deliberacioneric hoberenac hartcen dituen ere erortcen bada maiz cerçanen da bada gutitan eta flacoqui deliberatcen dutenez ?

Hañits manera fuertez guerthatcen da gure lachatcea deliberacione onetan, eta Jaincozco eguiñ bidetan eguiten dugun hutfic chumeena ere hurren bethi gure caltetan eta gutimendutan eguiten da.

Bizquitartean justuen deliberacione onac hobequi dire fundatuac Jaincoaren gracion, ecen ez hequien çuhurtcian, eta cerbait eguitecori lotcen çaiztenean, Jaincoa baitan emana dute bere esparantça gucia. Ecen

guiçonac *deliberatcen du, eta Jaincoac dēf*
posatcen du, eta guiçonac bere çorthea ez
 du bere escuco.

3. Gure arduraco debocióneac usten ba-
 ditugu noicic behiñ Jaincozco chedez, edo
 gure anaïen progotchua gatic hutz hura er-
 rechqui erremediatuco dugu, baiñan def-
 gustuz edo lachotasunez usten baditugu,
 hutz handia içanen da, eta sentituco di-
 tugu haren ondoreac.

Jarraiqui gaguizcoten beraz ahal guci-
 az gure eguinbideei, guciarequiñ sobra baicen
 ez dugu hutz eguiñen haiñitz gaucetan.

Halere on da bethiere cerbaiti lot gagic-
 con particularrean, eta guciz har detçagun
 gure deliberacioneac perfeccioneco bidean
 causitcen ditugun traben contra. Orobat
 behar dugu içan artha gure barrenaz, nola
 gure campoaz, ecen bieç eguiten dute gure
 aitciñamendua.

4. Instant guciez çure barrenean eciñ far
 baçaitezque, far çaite bederen demboratic
 demborara, eta gutienez egunean behiñ,
 goicean edo arratsean.

Goicean arrima çatçu çure spirituan egu-
 nean eguiñ behar ditutçun gauça guciac,
 eta examina çaçü arratsean cer eguiñ duçun,
 nolacoac içatu diren çure gogoetac, hitçac
 eta obrac, eta causituco duçu menturaz
 hutz haiñitz eguiñ duçula Jaincoaren eta la-
 gun proximoaren contra.

Harçatcitçu armac soldadu balent batec beçala deabruaren maleciaren contra : ebac atçu jan edaneco sobrania guciac , eta errechquiago garaituco ditutçu haraguiaren bertce guticiac.

Ez çaudecela behiñ-ere alferric , aiticetic aurkhi çaitc bethi othoitcean edo meditacionean , iracurtcen edo iscribatcen , edo balsacotz cerbait lanen eguiten.

Halere bada campoco praticac eta gorphutceco obra debocionezcoac prudenciarequiñ hautatu behar dire , ecen ez dire guciac on guciengar.

5. Guretar particularqui hartu ditugunac , ez ditugu bertcen aitciñean eguiñ behar , ecen segurago da hec gordequi eguitea.

Beguirautçu halere içan etçaitecen lacho comuneco debocionetarat , eta sobra kharfũ çure practica hautefietarat , baiñan çure eguinbideac arthosqui eta osoqui complitu ondoan , balin baduçu gueiagoco demboraric , emplega çaçũ çure debocione particularrac inspiratcen darozquitçun gauen eguiten.

Guciec eciñ duquete emplegu bera , bata gauçã batecotz da gai , eta bertcea bertcecotz. Eta on da ere demboren arabera debocione differentac hartcea , ecen batçuec hobequi dagozcote beſtei , bertceac aſtelegunei.

84 JESU-CHRISTOREN

Batçuen beharra dugu tentacioneco dem-
boran; eta bertceena baquean eta fosegua-

Batçuec on dirugu triste garen demboran
eta bertce batçuec Jaincoa baitan boztua
garenean.

6. Besta handitan erreberritu behar dug-
gure debocionea, eta galdetu berotasu
handirequiñ sailnduen arartecotasuna : o-
da besta bateric bertcera presta gaitce-
orduan mundutic ilkhi behar baguindu be-
çala, eta goan eternitaterat, ceinetan egu-
nen baitugu dohasuen besta handia.

Hala dembora sailnduetan gure artha gu-
cia behar da içan gure bicia guehiago sail-
dutcea, eta gure eguimbide guciac leyal-
qui complitcea; gure nekheen saria, içate-
co menean baguine beçala.

7. Eta baldiñ Jaincoac luçatcen badu
oraiño gure golardoa, sinhetz agun ez
garela oraiño asqui prest, eta ez garela
digne haren gloriaren ikhusteco ceina era-
cutfico baitarocu berac ordenatu duen dem-
boran; eguitcigun beraz gure eguiñ ahal
guciac ungui prestaturic ilkhitceco mundu
hutaric.

*Dohatsu cerbitçaria (dio San Luc Evan-
gelistac) jauna heldu denean atçarria edi-
renen duena, erraten darotçuet eguia bere
ontasun gucién gainean eçarrico duela.*

IMITACIONEA. I. LIB. 85

Cer eguin behar dut beraiz?

1°. Asienta çaqu çure barrena pausu on batian lanari, ala othoitçari, eta eguiteco tutçun guciei providenciaren ordenan behatuz. 2°. Içan çatçu, egun gucietaco çure debocionezco pratica erreguelatuac, dem-bora hartuetan ecin complituaz çure burua altaratcerat utci gabe. 3°. Ez ufayaz eguin çure debocionezco praticac; bainan fedearen, esparantçaren, eta caritatearen sentimenduetan çure bihotça berreguinduz heien premiaren arabera. 4°. Berez-çaqu ungui eguinbidea debocionetic, eta guciz çure gostuco, eta hautuz coetaric; eguinbidea berhi aitcinean emaiteco.

Othoitça.

Eçagutcen dut, ô ! ene Jaincoa horrela eguiten dela çure cerbitçua. Cembat aldiz ez dut deliberatu, seguida hortan iartceco? Bainan hambat aldiz nere amodio propioac, nere gostuen eguiteco lehiac, eta çure alderaco epherañunac, occasionean bide bererat ekharri naute. Iabe çaita bada, othoi launa, moment huntan, ene bihotçaz, çure cerbitçuari eman den beçala, nere pratica gucietan guida neçaquen moldean. Halabiz.

XX. CAPITULUA.

Maitatu behar dela erretiramendua, eta ichilltasuna.

HAR çaçu dembora çure baitan fartceco, eta maiz gagoan erabill fatçu Jaincoa ganic errecibitu ditutçun ontasunac.

Utz acitçu curioſtaſun guciac, eta hauta çatçu liburuac ſpirituaren betherceco baiño bihotçaren uquitceco gagaio direnac.

Çure eguitecoen contutic khentcen badiutçu ſolas vanoac, viſita alferrac, eta munduco berriac, cauſituco duçu demboraric aſco othoitcean, eta meditacionean egoteco.

Sainduric handienac urrundu dire ahal guciac guçonen baltſatic, eta hantatu ičan dute bakhartafunean Jaincoaren cerbitçatcea.

2. Arroçoïnequiñ erran çuen lehenago çuhur batec : *Ez naiç egundaiño guçonen artean içatu non ez naicen gutiago, eta flacatuago bihurtu* ; eta gauça hori frogatcen dugu gure ſolaſac lucechco diren gucian.

Errechago da garabic ez mintçatcea, ecen ez haſi gueroſtic ez ſobera mintçatcea.

Errechago da etchean bakharric egotea,

IMITACIONEA. I. LIB. 87

ecen ez camporat gueroſtic bere buruaren
ungui beguiratcea.

Beraz bicitce ſpiritualean aitcīnatu nahi
duenac behar du. Jeſuſequiñ munduare nar-
teric , eta habarroſetaric erretiratu.

Erretiramendua onhetſi behar da ſegu-
rantçarequiñ campoan aguertceco. Ichillic
egoten ezdaquienac beldurrequiñ behar du
mintçatu. Cerbitçatcen ez daquienarençat
hirriſcu da buruçagui içatea ; obeditcen da-
quienac ungui manatcen du.

3. Ez da bozcario eguiaſcoric conciencia
onaren ſoſeguan baicen.

Halere ſainduen ſegurantça bethiere iun-
tatua içatu da Jaincoaren beldurraſunare-
quin , eta cembat baitciren ere gracion ,
eta berthurean altchatuac , bethi humill
içatu dire , eta ikaran egotu dire. Contra-
rat gaichraguiñem ſegurataſuna heldu da he-
quien orguilleriatic eta burupetic , eta az-
quenean baliatcen da hequien enganatceco
eta galtceco.

Ezçaçula çure burua ſegurean conda
mundu huntan çareiño , comentuan edo
deſertuan ſainduqui bici baciñ ere.

4. Maiz confidencia ſobrac etchatu diru
hirriſcuric handienetarar munduac guehie-
nic eſtimatcen cituenac. Hargatic da on ha-
ñitcençat tentacionetaric oſoqui libro ez
içatea , aiticic hetaz huſu penatuac içatea ;

88 JESU-CHRISTOREN

beldurrez segurantça sobrac eroraraz de-
çan orguilleriarat, eta libertate sobrare-
quin ibill daitecen consolacione humanoen
ondoan.

Oi ala gure conciencia garbia bailiteque,
bozcario iragancorren bilha ibiltcen ez
baguine, eta munduarequin eguitecoric ez
baguindu!

Oi nolacoa litequen gure bihotceco ba-
quea eta sofegua, behargabeco arthac utci-
ric, gure salbamenduan baicic penſatcen ez
baguindu, Jaincoa baitan gure esparantça
guciac ematen ditugula!

5. Nihor ez da gai ceruco consolacioneen
errécibitceco, ez badu maiz sentitu bere
baitan bihotz doloratu, eta humiliatu baten
urriquia.

Nahi baduçu urriqui min hanc ukhi deçan
çure bihotça, far çaita çure barrenean,
urrun çaita munduco habarrotſetatic, eta
Pſalmoetan eſcribatua den beçala, çure
ohean eman çaita urriquimenduço ſenti-
mendu eguiarçoetan. Causituco duçu çure
erretiramenduan maiz mundupean gal cine-
çaquena.

Erretiramendua ederresten da ungui be-
guiraturua denean; baiñan gaizqui beguirat-
cen bada, unhagarri da eta deſguſtagarri.

Çure conberſionearen haſtetic erretira-
menduan lakhet baduçu, guerorat maita-

IMITACIONEA. I. LIB. 89

tuco duçu , eta çure arimac han gustatuco
ditu consolacioneric estienac.

6. Arima debotac eta Jaincotiarrac ichi-
tasunean eta sofeguan eguiten du bide ber-
thutean , eta han ikhasten ditu Scripturaco
secretuac.

Han causitcen ditu nigarrezco chirripac
ceinez garbitcen baitu gau guciez , bere ari-
ma ; eta hambatenaz hurbiltcen da bere
Jaincoa ganat , ceimbatenaz urruntcen baita
munduco eguitecoetatic eta habarrotse-
tatic.

Bere adisquidetatic eta eçagunetatic ur-
runtcen dena hurbiltcen da Jaincoa ganat ,
eta aingueruen ganat.

Hobeago da gorderic egotea , eta salba-
menduaz artha içatea ecen ez artha hura
utciric miraculluen eguitea.

Religioneco presuna batentçat laudagarri
daguti ilkhitcea , ez ikhusi , ez ikhusia nahi
içatea.

7. Cergatic nahi duçu ikhusi çuretçat iça-
tea cilhegui etçaiçuna ? Mundua iragaten
da , eta iraganen dire halaber munduco
guticiac ere.

Atseguinaren hirritfac bagarabiltça maiz
paraïeta alferretan , baiñan dembora hura
goan denean , cer handic ekharrico dugu
lekhat concienciaren pisutafuna , eta bihot-
ceco barraïadura.

Maiz nihor aleguera ilkhitzen da, eta triste bihurtzen, eta arratz bozcariozcoac goiz tristea dakharque.

Hala ohi dire munduco bozcario guciac, atfeguiñequiñ sartzen dire, azquenean çaurtcen dute eta hiltzen arima.

Cer ikhusico duçu bertçetan, ikhusten ez duçunic çaren lekhuari? Beguien aitiñean ditutçu cerua, lurra eta elementac, bada heraz eguiñac dire munduan ikhus daitetz quen gauça guciac.

8. Cer ikhus deçaqueçu iguzquiaren azpian bethi iraun deçaquenic? Uste duçu menturaz contentamendu oso bat causituco duçula, ezequi ez duçu çausituco secular.

Munduco gauça guciac betan çure aitiñean ikusten bacintu ere, cer liteque ikhustete vano bat baicen?

Altcha çatçu beguiac gorat çure Jaincoaganat, eta othoit çachu barkha dietçaquitchun çure bekhatuac eta lachotafunac.

Utz diotçatçute gauça vanoac prefuna vanoiei, çu lotçaquizco Jaincoac manatcen darotçun lanari.

Hertfaçu barnetic çure guelaco athea eta deithçaçu harat çure JESUS maitea. Egon çaitte harequiñ, nihon ez duçu causituco hambat sofegu.

Handic ilkhi ez baciñe, era hambat berri ez bacindu aditu hobequi goçatuco ciñen

bihotceco baqueaz. Gauça berrien aditcen atseguin hartcen dugun pontutic, bihotça alartatcen da, eta spiritua barraiatcen.

Cer eguin behar dut beraz?

Munduco solas, libertimendu, eta guionen balsañ iñan ditezquen consolacionen flochtassuna, eta hirriscua ikhufiac dire. Bainan campoz heiei ihes eguitea, cer probetchu cinuque gogoa hetan badabilachu? Har çachu beras usaiñ saindu bat, çure gogo bihotcen Jaincoaren presenciaz, eta haren ganaço desirez aplicatceco. Eta frogatuco duçu laster cein diren preçatcecoac, barne eoitassunari, eta ichiltassunari Jaincoaceratçiqui dituen goçoac, barneco pena, eta eternitatearen beldurric handienetarainocoan.

★ *Othoitça.*

Oi! Iauna, cer çoramenduc ibili nau ni munduare quilaco iharduquitcetari? Cere urrun-araci du ene gogoa çure ganic, moment bat ere? çurequilacoa itchiquitcen ez badut, galdua baicen iñan ez nitequen demboran? çato beraz, othoi, ene JESUS maitea, çato ene bihotcerat. Berhe çachu ene bihotça çure ganaco errespectuzco, eta eçagutçazco sentimenduez, eta çure ganaco desirez; berce guciac alde-bat utciric, horietan egon nadin bici naiceno. Hala-biz.

XXI. CAPITULUA.

Biotceco urriquimenduar.

NAHI baduçu aitiñatu debocionean iducaçu, çure bihotça Jaincoaren beldurtafunean, eta ez dioçaçula eman çure buruari sobera libertate, baiñan ithecatç çure sensuac goardia hertsiazen azpian, bozcario vanoei ihes eguiten dioçutel. Eman çaquizco ofoqui çure bekhatuen doloreari, eta ardierfico duçu debocione eguiascoa.

Dolore harc hañits ontasun ematen darocu; baiñan spirituco barraiadurac ontasun hec guciac galarasten darozquigu.

Espantagarri da, nola ahal duqueen guionac mundu huntan instant batez ere eguiazco bozcarioic; consideratcen dueñean bere desterrua, eta cembat hirrifcu harrigarritz den inguratua.

2. Gure bihotceco arintafunac, eta bicioen usteco dugun anficabetafunac debecatcen gaitu gure arimaco çaurien sentitctic, eta hala hirri eguiten dugu maiz nigar eguiñ behar guindunqueen demboran.

Ez da eguiazco libertateric eta ez bozcario perfetic, Jaincoaren beldurtafunean eta concienciaren garbitafunean baicen.

IMITACIONEA. I. LIB. 93

Dohatfu, traba eta barraiadura gucieta-
ric spiritua libra ahal deçaqueena, eta bere
bekhatuen urriquiac bere baitan farrarasten
eluen. Dohatfu conciencia lohi edo carga
deçaqueten gauça guciac bere ganic hastant-
cen dituen.

Duçun animo eta ez çaitecela gudian
unha ; ufantça onac gachtoa garaitcen du.
Ikhaten baduçu behin, guçonon aldebate-
ratusten, heç ere utcico çairuste laster
nahi duçunaren eguitera.

3. Ez çaitecela carga bertceren arthez eta
lanez, guciz ez çaitecela sar handien egui-
tecoetan. Çure beguiac finca çatçu lehenic
çure buruaren gainean, eta çure abisu onac
lehenago emotçu çure buruari, çure adif-
quideric maiteenei baino.

Guçonon gracion edo adifquidetafunean
ez baçare, ez duçula gauça hortaz bihotz
minic ; bainan çure damu gucia behar da
içan ceren etçaren bici Jaincoaren cerbit-
çari edo Religioneco presunac batec behar
luqueen hartitasun eta goardia guciarequiñ.

Maiz segurago da eta progotçhosago,
mundu hupitan consolacione hanitz ez iça-
tea, guciz sensuen araberacoric.

Jaincozco consolacioneez denaz beçam-
batean, maiz gure falta da ez balinbaditu-
gu ; ceren ez baicare asqui ençaiatcen gure
bekhatuen urriquia bihotcean formatcera,

94 JESU-CHRISTOREN

eta ez baidiogute ukho eguiten aldebaterat
consolacione humanoëi.

4. Eçagut çaçu beraz ez çarela digne ce-
ruco consolacioneen errecibitceco , aiticic
ëz duçula mereci damuric eta desgusturic
baicen.

Eguiazco urriquiaz bihotça hautsia de-
nean munduac ez du harentçar kiratfic eta
behacunic baicen. Guiristiño on batee be-
thi caufitcen du arraçoinë asco nigarretan
eta doloretan egoteco.

Ecen confidera deçan bere burua edo
bere lagun proximoa , ez du ikhusten alde
gucietan laceriaric eta ondicoric baicen ,
eta cembatenaz guehiago bere burua exa-
minatcen baitu hambatenaz guehiago dolo-
ratcen da.

Hortaz gure urriquien eta ni garren arra-
çoinë iustuac dire gure bekhatuac eta bicioae,
ceiñec halaco maneraz baicadufcate herfi-
tuac eta çapatuac , non hurren ecifi ceruco
gaucetan pensa baiteçaquegu.

5. Bicitce lucean baino heriotce hur-
billean maizago bacindu gogoá , khar
guehiago cindue çure biciarén chuchen-
ceco.

Fede bici batequín consideratcen bacintu
ifernuco eta purgatorioco tormentac , uste
dut ez leitequela penaric edo nekheric go-
gorregui litçaiqueçunic , eta gogo onez
paira etciñeçaquenic.

IMITACIONEA. I. LIB. 95

Baiñan nola eguia important horiec ez baitire sartcen gure bihotceraiño, eta oraiño sensuen atseguinen ondoan baigabiltça, bethi epheltasunean eta naguitasunean guel-ditcen gare.

6. Maiz gure spirituaren flacotasunetic heldu da gorphutz dohacabea haiñ senticor etaerrencuranti baita. Eguiocu beraz othoitç Jaincoari humilqui, eta galde dioçoçu bi-hotz urriquimenduz doloratu bat, erraten dioçula Profetarequin : *Iauna, ianaraz dieçadaçu nigarrezco oguia, eta edenaraz dieçadaçu abundantqui ene nigarren ura.*

Cer eguin behar dut beraz?

Izpiritu sainduac abifatcen gaitu, ez gaiton içan beldurric gabe barkhatua çaucun bekhatuaz-ere. Içan çatçu beraz bethi biftan çure huxac, erregue penitentac beçala. Aplica-çaçu çure izpiritua hequien ondoren gainian. Eta mundua alegueratcen duten gauçac nakhaitzgarri, bici hau unhagarri, eta herioa desiragarri idurituco çaitçu. Ordutic penitenciaren, eta berthuaren pausuric, eta bideric gogorrenac, eta hertsienet emanen derautçute consolacioneric guenhiena. *Othoitça.*

Emoçu, othoy, ene bihotçari, o! ene Jaincoa, çure baitan bildua egoiteco, penitencia eguiteco, eta çuretçat sofritceco

96 J E S U - C H R I S T O R E N
gostue , eta indarra. Salbatu nahi naiz
launa , cer nahi gostaric. Sustenga naçacu,
ethoi , ene Jainco maitea , nere huxen erre-
paratceco , deusic ez guphidesteco , orai
hartcen dudan chedean. Hala-biz.

XXII. CAPITULUA.

*Consideratu behar ditugula mundu huntaco
miseriac.*

NON nahi den içan çaitecen , eta norat
nahi den itçul çaitecen , bethi dohacabe
içanen çare , Jaincoari lotcen ez bai-
çaiçco.

Cergatic altaratcen çare çure chederan
heltcen ez çarenean ? Nor da gauça gu-
bere gogara dituena ? Ez çu , ez ni , ez mun-
duan nihor. Ez da mundu huntan nihor pe-
naric eta ondicoric gabe , licela ere Erregue-
do Aita Saindua.

Gucietaco dohatfuenada Jaincoaren amo-
rea gatic , cerbait pairatcen duena.

2. Flacoec erraten dute maiz : Ala hun-
laco dohatfú baita ! ala aberats ! ala podoroz
baita !

Baiñan beha dioçoçute ceruco ontasunei,
eta ikhufico duçu mundu huntaco gauça gu-
ciac ez direla deus ; guti segurac bere irai-
penean , descanfú baiño carga hobequiago
direla ,

IMITACIONEA. I. LIB. 97

direla, eta hequien goçamena milla beldur-
rez eta grînez bethea dela.

Ez dago guiçonaren dohatfuta funa hañitz
ontafunen içatean, hañ guti asco duenaz
gueroftic bicitceco.

Eguiazqui beraz miseria handia da lurrean
bicitcea : eta cembatenaz nihor aitiñatcen
baita guehiago bicitce spiritualean, hamba-
tenaz çαιο bicitce hau khiratsez betheago ;
ceren harc minquiago sentitcen baititu, eta
agueriquiagô ikhusten corrupcionezco ef-
tatu hunen escafac.

Ecen iatea, edatea, atçarria, egotea, lo
eguitea, lanean haritcea, penfarcea, eta na-
turaleçaren bertce behar gucien azpico iça-
tea, ez da bada bethiereco miseria, eta
ondico gogorra guiçon prestu eta Jaincotiar-
rençat, csiñac nahi bailuque libro içan gor-
phutçaren amarretaric, eta bekhatuaren
gati botafunetic ?

3. Segur da Jaincoaren spirituz bici den
anima batentçat gorphutçaren beharrac car-
ga pifû bat direla. Hargatic Profetac hañ
beroqui erraten dio Jaincoari : *Iauna ,*
othoi, libra naçaçu ene behar gucietaric.

Bainan çorigaitz bicitce huntaco laceria
eçagutcen ez dutenentçat, eta çorigaitz
guehiago bicitce hau miseria eta laceriaz
inguratua delaric halere maite dutenentçat.

Ecen badire presunac bicitce hunequin

98 JESU-CHRISTOREN
hartaraino lothuac, bethiereco lane
esquez baicen garraiatcen ez dute
non hortaz bethi goça ahal balite
baileçaquete eguiñ conturic ceruco
fumaz.

4. O arima fede eta adimendu gabea
hotz gogorrac, ceĩnac hartaraino b
lurarequiñ iosiac non ez baitute sentim
ric munduco gaucentçat baicen !

Baiñan helaz ! dohacabe hec azque
frogatuco dute ceĩn ez deusac, eta me
çagarriac ciren hec hambat maitatu di
gauçac.

Bertcela comportatu dire sainduac
JESU-CHRISTOREN adisquideec ez dute
turic eguiñ sensuen atseguĩnez, edo r
huntaco pompez ; bere baiñan espar
gucia eman içan dute ceruco ontasun
ceĩnentçat baitire hequien amudio, e
ricia guciac.

Bethi bere bihotçac altchatuac çaoz
ontasun ikhusten, eta fiñatcen ez ñi
tarat beldurrez ikhusten diren gaucen
dioac behera cetçan lurreco alderat.

Ez deçaçula bada gal, ene anaia, b
spiritualean progotcharceco fidancia, e
moa, Jaincoac hortacotz ematen dar
naz gueroftic oraino dembora.

5. Cergatic nahi duçu luçatu egu
egunerat çure comberfionea ? Altcha

IMITACIONEA. I. LIB. 99

khecha çaite , haz çaite orai beretic , eta erroçu çure buruari : orai da dembora cerbait haritcecoa , orai da dembora guducatcecoa , orai da dembora ciñciñez conbertitcecoa.

Noiz-ere guerthatcen baitçatçu cerbait ondico edo altaramendu , orduanche da dembora merecimendu eguiteco. Iragan behar duçu ecen , *uretic eta sutic frescaduran farthu baiño lehenago.*

Çure buruari ukho eguiten est badioçu ecin garaituco ditutçu çure bicioac.

Gorphutz herbal hau dakarquegino ecin gaitzque bekhatu gabe , ez eta bici dolerico edo unhadurario gabe.

Nahi guindue eguiatzqui sofegu oso batetz goçatu munduan , bainan bekhatuaz galtcearequin batean innocencia , galdu dugu halaber dohatfutafuna.

Hartu behar dugu beraz paciencia , eta egon Jaincoaren misericordiaren beira : *Iniquitatea iragan daitequeen arteraino , eta gure baitan hilcor den gucia etkorquicuneco bicitceac iretsdegaqueen arteraino.*

6. Oi ! nolacoa den gure flaquecia ceinac hain abiadura handian baigaramatça biciorat.

Egun confesatcen ditutçu eguin ditutçun bekharuac , eta bihar eguiten ditutçu ber-

riz confesatu ditutçun hec berac. Orai liberatcen duçu beiratuco çarela iutzetetic, eta oren baten buruco erortcen hartan, deliberacioneric hartu ez baci beçala.

Arraçoiñ handiac dirugu beraz gure ruen humiliatceco, eta gure indarrac gutitçat iduquitceco, haiñ flaco eta mi cor garenaz gueroftic.

Naguitafunac eta anficabetafunac galare dieçaquegu instant batez neque go requiñ graciac ardietz araci darocun thutea.

7. Ceriçanen da beraz gutaz, egun akhabantçan, goicetic haiñ ephel gar gueroftic?

Çorigaitz gureçat paufatuco guticia dugu, iadanic baquea, eta salbamendu segurantça ardietli baguindu beçala. C bicitçe an fainduta funaren seiñaleric bagueri ez den arren.

Beharra baguindue berriz has lit gure naufiac gauçaric cheheenac guriaren, eta gure guidatcen berthutean apidiçac beçala, ikhusteco ea baden esparçaric corregituco garela, edo aitçina bicitçe spiritualean.

Cer eguin behar dut beraz?

Gogoan ungui harçaçu, Jaincoac cer eman çaituen mundurat. Orhoit çaitu

IMITACIONEA. I. LIB. 101

mundu huntan çure gogoara içanaren, edo ez içanaren eredura, bainan mundu huntan J. CHRISTOC beçala hemengo on gaitcei behatu, edo ez dioçuquetenen arabera farri, eta laster non içanen çaren seculacotz. Eta capitulu hau eguia bera aurkhituco duçu. Orduric comprenituco duçu-S. Gregorioc dioen beçala, bicitce huntaco onen, eta aiseen desiratcea, eta heiei itchequitcea bere ondicoaren maithatcea dela. Ordutic munduco satisfaccionez, ez trebesiez, ez duçu conturic eguinen; eta munduco lorian, Salomon çuhurrac beçala, miseriariç baicen ez duçu ikhufico.

Othoitça.

Çure maithatceco eta eternitate guciañ goçatceco eguina, ala dohacabe bainaiz, ene Jaincoa, munduari hain iusia, nere passionen, eta nahien, çapatcerat hain guti ekharria, eta ene gainean ditutçun deßeinuen eçagutceco hain lehia guti içaiteaz! bainan, helaz! cer dut berçeric iguriquitceco ene baitharic? hel çaquizquit, othoy, beraz Jainco misericordiosa, argui çaçu ene izpiritua, mundu huntaco ene içaitearen gainean. Borthitz çaçu ene bihottea, lurrerat herrestatcen duten iadura triste hauien contra. Gaineraco guciez cer içanen baita-erc, hel nadin çure loriora. Hala-biz.

XXIII. CAPITULUA.

Heriotcean behar dugula pensatu , eta hartarat preparatu.

MUNDU huntan çureac eguin duque laster : ikhufaçu certan çaren. Egun baçare , bihar etçare ; eta presuna bat bichtatic galduz gueroz , galtcen da halaber laster orrhoitçapenetic.

O guiçonen bihotz gogor , eta sentimendu gabeac , ceĩnec ez baitute pensatcen oraĩngo gaucetan baicen gueroçoez conturic eguin gabe ! Egun oroz çure accione eta gogoeta guciac erreguelatu behar cintusque , egun berean hill behar bacindu beçala.

Conciencia ona bacindu , ez cintesque heriotcearen beldur. Hala hobeago liteque bekhatuari ihes eguitea heriotceari baiño.

Egun hiltceco prest ez baçare , nola bihar içanen çare ? Biharco egun hura ez da segura : ecen cer daquiçu Jaincoac emanen darotçun ?

2. Cer progotchu dugu hañitz bicitcea , hañ guti gure escafasc usten ditugunaz gueroftic ?

Helaz ! bicitce luceac ez ditu maiz guticen gure faltac , aircitic guehienean berretcen ditu.

Ochala gure bici gucian egun bat bederen ungui iragan baguindu !

Hanitcec condatcen dituste conbertitu direla ditusten urtheac , baiñan eciñ eracutch deçaquete cer fruitu gueroftic ekharri duten.

Heriotcea beldurtceco bada , maiz beldurtcecoago da luce bicitcea.

Dohatfua da heriotceco orena bethi beguien aitciñean darabillana , eta egun guciez hiltcera prestatcen dena.

Ikhufi baduçu nihor hiltcen , orrhoit çaitesauça bera çuri ere guertharuco çaitçula.

3. Goieean , duçun uste arratfa ardietsico ez duçula ; eta arratfa ethorri denean , ez çaitecela airebi çure buruari biharamuna aguintcera.

Çaren beraz bethi prest , eta bici çaites halaco maneraz , non herioac ez baitçaitu feculan uste gaberico atcemanen.

Hañitz presuna hiltcen dire uste ez dutela , eta heriotce supitus ; *Ecen guizonaren Semea nihorc uste ez duen orduan ethortcen da.*

Azqueneco oren hura ethortcen denean , bertce guifaz behatuco bide diocu çure bicitce iraganari , eta ungui urriquituco çaitçu , ceren hañ anficabe eta lacho içatu çaren.

4. Ala dohatfu baita eta çuhur haña

104 JESU-CHRISTOREN

ceĩnac bere ahal guciac eguiten baititu bicitcean halacoa ıateo, nolacoa nahi bai-luque heriotcean caufitu !

Heriotce on eta dohatfu baten esparantça har ahal deçaquegu, baldĩn balinbadugu munduarentçat meziprecio oso bat, berthutean aitciña goateco desira bero bat, bicitce erreguelatuaren amudio handi bat; baldĩn penitencia garratz bat eguiten badugu, obeditcera prest bagaudez, gureburuari ukho eguiten badiogu, eta sofri-cari guciac JESU-CHRISTOREN amorea gatic pairatcen baditugu.

Hañitz ungui daguiqueçu ofafuna du-çuĩno; baĩnan erituz gueroz ez daquit cer-tacotz gai ıanen çaren. Eritafunec ecen, eta erromeriec nihor guti hobetcen ohidute.

5. Ez çaçula urrun egor çure salbamen-duaren lana, eta ez çaçula utz eguiteco-handi hura çure hurcoen edo adisquideen gainean, uste duçun baiño lehenago gui-çonei ahantcico çaizcote.

Segurago da hañitcez eta hobeago orai-danic çure salbamenduaren eguiten ceroni haritcea, eta çure obra onac çure ait-ciñean egortcea, ecen ez condatcea çu hill ondoan bertceec eguiñen darosquitçu-ten laguntcen gainean.

Bici çarela ceronec artharic ez baduçu çure arimaz, norc nahi duçu hartaz duea achola çu hill ondoan.

IMITACIONE A. I. LIB. 105

Orai da dembora baliatcecoa , orai dire
salbamenduco egunac , orai dembora fa-
gorezcoac , momentu guciac dire orai pre-
ciatu.

Baiñan helaz ! ala çuc gaizqui empletat-
cen baititutçu oren eta momentu hec
ceiñac eman baitçaizquitçu bicitce eterna-
laren merecitceco.

Ethorrico da dembora ceiñetan galde-
tucco aituçu egun bat edo oren bat peniten-
ciaren eguiteco , eta ez daquit ardietsico-
duçun.

6. Oi , ene anaia maitea ! ikhufaçu cem-
bat hirriscutaric eta beldurretaric athera
deçaqueçun çure burua , berthi herioaren
steian eta beldurrean bici baçare.

Ensaia çaita orai halaco manieraz bicit-
era , non çure heriotceco orenac beldur
aiño bozcario guehiago eman baitieça-
ueçu.

Ikhaşaçu orai danic munduari hiltcen
JESU - CHRISTOREQUIN orduan bicitcen
basteco.

Ikhaşaçu orai danic gauça guciën arbuia-
cen libro içan çaitecençat orduan çure fal-
batçaillea ganat goateco.

Gastiga çaçu orai çure gorphutça peni-
tenciaz , orduan Jaincoa bairan esparantça
fermu bat içateco.

7. Helaz , erhoa ! cergatic darabillaçu

E. v.

gogoan lucero bicitcea, egun batez ez çarenaz gueroftic?

Cembat ez ditu enganatu hañitz l ceco eſparantçac, ceĩnac hill baitire guſte çutenean?

Cembatetan ez duçu aditu hunelac da ezpata colpe batez, halaco itho bertce batec goratic eroriric hautſi du rua? Bata hiltcen da ĩatean, be ĩocoan; bata conſumitcen du ſubac, cea akhabatcen du burdiñac, bata hi da içurriz; bertcea manduleren eſcuz hala herioac badaramatça guçiac, eta çonen *bicia ſunſitcen da itçala beçala*.

8. Çu hill ondoan norc eguiñen du orrhoitçapen, edo othoitz Jaincoari?

Eguitçu beraz orai danic, ene maitea, eguiñ ahal ungui guciac, ece daquiçu noiz hillen çaren, eta hill oncer guerthatuco çaitçun: dembora duç biltçatçu aberaſtaſunac etermitatecotz duçun gogoetaric ſalbamenduaz bai ez acholaric Jaincoaz baicen.

Eguitçatçu orai adifquideac ceru ſainduac ohoraturic eta imitaturic, ondoan errecibi çaitçaten tabernacle naletan.

9. Bici çaitte lurraren gaĩnean arrota bideante bat beçala, ceĩna ez baitute rduco eguitecoec deufetan ere ukhitcei

IMITACIONEA. I. LIB. 107

Itcheçaçu çure bihotça mundutic apar-
tatu, eta Jaincoa ganat altchatua, ecen
ez da hemen çuretçat egoitça iraupene-
coric.

Offrenda diotçotçu bethiere Jaincoari
çure othoitçac, nigarrac eta plainuac, bi-
citce hunen ondoan çure arimac mereci
deçantçat haren ganat dohatfuqui goatea.

Cer eguin behar dut beraç ?

Orhoit-çaite çure azquen finez, eta ez
duçu bekhatuic eguinen, erraiten dautçu
izpiritu sainduac. Penfa çachu herioaccerta-
raco duen mundu hau çuretçat, eta certa-
raco çaituen ceroni, eta lucenaz ere cein
laster alchatuco çaituen lurretic. Orduan,
behar bada bihar, eta lasterrago, akhabo
enetçat mundua; akhabo enetçat Salba-
menduco laguntçac. Orduan Jaincoaren
gogoraco banaiz, bethicotz dohatfu. Ait-
cetic hala aurkhicen ez banaiz, bethicotz
dohacabe. Horrela pensatuz, norc ez ditu
eguinen capitulu huntan causitu tuenac?

Othoitça.

Possible da bada, ene arima, munda
iragancor huntaz hartua, ecin ebitatuzco,
eta seculaco hire ona edo gaitça dakhar-
quen heriotce latzgarri hura, galduco duan
gogotic? Içan daiteque holaco çoramen-
duric? Ordean ceintaco ez naiz gai, ô!
ene Jaincoa, nere baitharat uzten banaçu?

E vj

Sar araz çatçu beraz, launa, ceronec e-
gogoan pensamendu salbagarri hauc. Er-
guin deçadaten orduan eguinic cañsitu n-
hico dudana. Hala-biz.

XXIV. CAPITULUA.

*Jaincoaren iuiamendu ikharagarriaz, e-
Bekhatoreen suplicioaz.*

GAUÇA gucietan orrhoit çaita çure a-
quen fiñaz, eta ez deçaçula ahanz egu-
batez aguertuco çarela iuie garratz hare-
aitciñean ceñarentçat ez baira deus gor-
deric, ceñac ez baititu errecibitcen e-
gure presentac, ez eta gure aitcequiac
bainan iuiatcen bairu berhiere iustuta funa-
ren arabera.

O bekhatore erho eta dohacabea ! ceñ-
ikharatcen bairu maiz guiçon baten cole-
rac, cer ihardetsico dioc bada Jaincoari,
ceñac ikusten bairitu hire crima guciac ?

Cergatic ez haiz prestatcen iuiamenduco-
egun ikhagarri hartacotz, ceñetan niñorc
ez bairu iñanen beguiratçailleric, sustengu-
ric eta deffendatçailleric, eta ceñetan bat-
bederac azqui iñanen bairu bere carga ?

Orai lituzquec hire obrac progotchofac,
hire nigarrac entçunac, hire urriquiac me-
recimenduscoac, eta hire doloreac balio-
zac eta salbamenducotz onac.

IMITACIONEA. I. LIB. 109

2. Oi ala bicitce hau purgatorio ona baita guizon pairacor batençat, ceinac afromtuac errecibitcean damuago baitu ofensatçaillearen bekhatuaz, ecen ez berari eguiten çaioen gaizquiaz; ceinac bihotz onez orhoitz eguiten baitio Jaincoari bere persecutatçailleentçat, ceinac barkhatcen bairiote gogotic bere etsaiei, eta ceina prest baitago bethi bere hutsic chumeenen gainean bertceei barkhamendu escatcera; ceinaren bihotcean errechquiago sartcen baita urricalmendua, ecen ez asarradura, ceinac maiz bere buruari bortcha eguiten baitio; ceina ensaitacen baita bethiere bere buruaren garaitcera, eta spiritua haraguiaren nausi errendatcerat.

Hobeago da balinba orai gure concienziaren chahutcea, eta handic bicioac atherarcea, ecen ez hec ustea bertce munduco suaz purgatceco: baiñan gure haraguiarentçat dugun amudio desordenatua enganatcen eta itsutcen gaitu.

3. Helaz! ez dugu pensatcen su icigarri harc ez duela bertce bazcaric çanen gure bekhatuac baicen?

Cembatenaz hemen çure burua guphi-desten baituçu guehiago, hambatenaz guehiago han soffrituco duçu; çuc hemen çure haragui mainozquiago lausenga, hura guehiago han puni eta tormenta;

110 JESU-CHRISTOREN
cembatenaz Jaincoa offensatcen bai
guehiago, hambatenaz biltcen duçu
nucotz subari guehiago.

Certaz ere guizonac eguiñ baitu
hatu, hartaric beretic iñanen du pena
gastigu guehienic.

Han naguiac eta antficabeac iñanen
fuzco punta çorrotcez punchicatuac;
gormantac eta hordiac gofeaz eta egari
cruelqui tormentatuac.

Han lohiac eta defonestac pulumpa
dire bikhezco, eta suffrezco tulumbio
quituetan; eta bekhaiftiac bere dolore
violencian egonen dire marrubiaz potçe
rabiatuac beçala.

4. Han bicio bakhoitchac iñanen du
suplicio particularra. Han iñanen dire
pherbioac seculaco laidoaz eta ahalque
estaliac, eta abariciosac asqueneco
riaz eta erromesiaz herstuac.

Han oren baten pena gairçago iñ
da pairatcen, hemen ehun urtheren
tencia den garratçena baiño.

Hemen nekheac badu bere sosegua,
loreac bere descanfua, baiñan han
naruentçat ez da paufuric batere, ez
solacioneric, ez descanfuric.

Duçun bada orai çure bekhatuesco
lore bici bat, eta hari çaita çure fi
penitenciaz urratcen, iuiamenduco

IMITACIONE A. I. LIB. III

nean far çaitacentçat dohatfuen baquean
eta sofeguan.

Ecen orduan iustuac *altchatuco dire se-
gurantça handirequiñ mundu huntan de-
sohoratu, eta persecutatu ditustenen contra.*

Orai hemen guiçonen iuiamendu iniuf-
tuac humilqui pairatcen dituen ethorrico
da orduan loriaz betheric hequien iuie
içatera.

Orduan humilla eta pobrea içanen dire
segurantça oso batean, eta supherbioac
ikharan eta etsimenduan.

5. Orduan ikhufico da eguiasco çuhurrac
cirela hainac ceinec nahi içan baiture mun-
du huntan içan mespreçatuac edo erhotçat
iduquiac JESU-CHRISTOREN amore gatic.

Orduan pacienciarequiñ pairaturicaco at-
secabeac içanen dire persecutatuen loria,
eta persecutatçailleen iniustafunac eguiñen
du hequien atsecabea eta bihotz miña.

Orduan presuna prestua eta debota bos-
carioan içanen da eta gaichtaguiña nigarre-
tan eta plainutan.

Orduan gorphutz mortificatua eguiñen
da distiantago eta edertago, bethi atse-
guiñpean, eta mainapean hasia içatu balitz
baino.

Orduan distiatuco dute pobrearen tresna
tcharrec, eta illhunduco da aberatsaren ber-
reguintça.

112 JESU-CHRISTOREN

Orduan guehiago preçatua içanen da et-
chola tcharra , ecen ez iauregui urrestatua.

Orduan hobeago-causituco da paciencia
humilla , ecen ez munduco bothere gucia ,
eta obediencia simple batec guehiago ba-
lioco du munduco prudencia eta errefina-
mendu guciac baiño.

6. Orduan boscario guehiago emanen du
conciencia onac eta garbiac , ecen ez filo-
sofoen iaquintafun guciac.

Orduan guehiago laudatuco da aberat-
tasunen mesprecioa , ecen ez munduco
tresfor gucien iabetasuna eta posesionea.

Ikhufico dugu orduan othoitcean em-
plegatu dugun dembora hobequi emanai-
çatu dela , ecen ez atseguinezco othurun-
ceran iragan çaicuna.

Orduan boscario guehiago içanen dugu
ichillic egonaz , ecen ez solas luceac
eguiñaz.

Progotchosago içanen ditugu hitz eder-
rac baiño , obra sainduac. Eta descanfu
guehiago emanen darocu bicitce hertsí eta
penitentac , munduan hartu ditugun at-
seguin guciac baiño.

Ikhasaçu beraz bicitce huntaco gaitz
chume , eta iragancorren pairatcen , berr-
ceco tormenta dorphe , eta eternaletarat
eror ez çaitecen.

Froga çaçu hemen , cer han peira deça-

IMITACIONEA. I. LIB. 113

queçun; hemengo gaitz chumeen iafateco indarric ez baduçu; ikhufaçu nola han pairatuco ditutçun bethi iraunen duten suplicioac.

Haiñ paciencia guti baduçu orai gaitcic chumeenetan, nola iraunen duçu ifernuco su eta lameran?

Orrhoit çaita ez dela posible boscarioric boscariorat iragatea, mundu huntan lehenic dohatçu içate, eta guero ceruan JESU-CHISTOREQUIN erreguiñatcea.

7. Çure bici guciã ohorez eta atseguinez orai artheraiño bethea içan balitz ere, cer progotchu cindue orai berean hill behar bacindu?

Gauça guciac dire beraz vano eta ez deus lekhat Jaincoa maitatcea, eta haren choillqui cerbitçatcea.

Bere hihotz guciã Jaincoa maite duenac? ez du beldurric heriotcearençat; ez suplicioarentçat, iuiamenduarentçat, ez ifernuarentçat, ceren Jaincoaren amudio perferac haren ganat segurantçarequin hurbill arasten baicaitu.

Baiñan ez da miresteco bekhatuan oraiño lakhet duena heriotcearen, eta iuiamenduaren beldur içate.

On da bada halere amudioac oraiño guibelatcen ez baçaitu bekhatutic, guibela çaitçan bederen ifernuaren beldurrac.

Guciarequiñ ere Jaincoaren baiño bertce cerbaiten beldurrago denac, eciñ onean lucero iraunen du, eta laster erorico da deabruaren artetarat.

Cer eguin behar dut beraz ?

Bicien eta hillen iuie soberanoac declaracen darocu, gure obra onac berac examinatuco tuela chirrituqui bere iuiamen—duan. Asma çachu beraz, ea cer beguitarte, eta bista içanen duen arima supher, edo mendecari batec, Jainco, gure gatic hain aphaldu denaren aitcinean; eta bere Salbamenduaz casu guti eguin duenac, bere bicia gure salbatceco eman duen Jainco semearen presencian, eta iuiamenduan.

Orhoit çaita maiz, mement bateco çure passionearen contentatceac dakhazqueien tormenten garratçassunaz, hedaduraz, eta iraupenaz. Cer suplicio ? Sua ; eta asma ditezquen guciac. Nondic ? Sensu gucietaric. Noiz artean ? Berhi. Finic gabe. Eternitate gucian. Pensatcen balu, nor liteque asqui bere buruaren burreroa, harat condenatua içateco hirriçuan, bekhatu mortalean mement bat ere egoireco ?

Othoitça.

Bicien, eta hillen iuie soberanoa, gure heriotceco mementian, çuc behar darocuçu eman, bacoitchari gure çorthea. Baiman orhoit çaita, othoi, gure Salbatçaillea

IMITACIONEA. I. LIB. 115
şarela, eta çure odola, farraşqui gucien
erdian, gureţat ichuri ičan duşula. Bahi
preciatu hortaz errequeitcen çaitugu,
barkha dietçagutçun gure bekhatuac, eta
erakhar ditçatçun gure gogo bihotçac,
çure justiciari satisfaccione eguiteco deuslic
ez guphidesterat. Hala-biz.

XXV. CAPITULUA.

*Guerotic guerorat berthutean aitciñatceşa
behar dugula lehiatu.*

IÇAN çaitte erne eta arthos Jaincoaren
certbitçuan, eta manera bereci batean
Jaincoari consecratua baçare, erroçu maiz
çure buruari: Cer chedez ethorri haiz hu-
nat? Certaco utci duc mundua, Jaincoa-
ren cerbitçatceco, eta bicitce spiritual bat
eramateco haicen?

Çoaz beraz khar handirequiñ aitciña,
sînhetşiric nekheen faria laster içanen du-
şula, eta orduan içanen şarela çure gaitz
eta beldur gucietaric campoan.

Nekhe hec chumeac direlaric ere içana-
racico darotçute fofegu eternal bat, eta
dohatşurafun infinitu bat.

Çaren leial eta khartşu Jaincoaren cer-
bitçuan, eta Jaincoa leial içanen da eta
liberal çure golardoan.

116 JESU-CHRISTOREN

Behar duçu ičan esparantça handi bat ardietsico duçala golardo hura, ordean halere ez dioçoçula çure buruari aguiñ fe-
gurantça oforic beldurrez eror epheltasu-
nerat edo orguilleriarat.

2. Behiñ Jaincoaren cerbitçari bat khe-
chatua haguitz, eta penatua beldurraren
eta esparantçaren artean, goan cen triste-
ciaz betheric Eliça baterara, eta han al-
dare baten aitciñean hahuspez emanic,
gogoeta hau çarabillan bere baitan : Oi
banaqui bederen iraunen dudala Jaincoa-
ren cerbitçuan ! Eta berehala aditu çuen
boz bat ceinac bere barrenetic erran bait-
cioen : Eta bada gauça hori baciñaqui, cer
eguiñ nahi cinduque ? Eguiçu orai orduan
eguiñ cineaquena, eta ičanen duçu desi-
ratcen duçun segurantça. Errepusta hortaz
consolatua gucia, eta borthitstua abando-
natu cen osoqui Jaincoaren borondatera,
eta facegatu ciren haren khechagune gu-
ciac.

Handic harat etcen curioz içatu iaquite-
cotz cer guerthatu behar cirçaioen ethor-
quiçunean, baiñan haren hartha guciac
içatu ciren iaquiteco cercen Jaincoaren
nahia, cercen haren beguietan hoberenic
eta perfetenic bere obra on guciac saildu-
qui hasteco eta akhabatceco.

3. *Duçun esparantça Jaincoa baitan,*

IMITACIONEA. I. LIB. 117

Proferac, *eta eguiçu unguia*, *egon*
çaitte lurrean, *eta hacico çare haren ontatunez*.

Gauça batec guibelatcen gaitu edo gueldiarasten falbamenduco bidean; eta hura da han causitcen diren gaitztafunen, eta han iasan behar diren guduuen beldurra.

Bertcenaz haiñac guehienean berthutean aitiñatcent dire, ceiñac animo guehiagorequin ensaiartcen baitire trabaric handienen, eta gure desira sailduac guehienic contrefatcen ditustenen garaitcerat.

Ecen cembatenaz guiconac bere burua garaitcen eta mortificartcen baitu guehiago, hambatenaz ardiersten du gracia, mercedmendu, eta perfeccione guehiago.

4. Baiñan guciec ez dute hambat passione mortificatceco, ez haiñ gudu handia eguiñ behar bere buruen garaitceco.

Halere khar eta zelo guehiago duenac bide guehiago eguiñen du berthutean passione borthitçagoac içan arren, ecen ez pen dura onac dituelaric khar gutiago duenac.

Bi moian dire guciz handiac gure escasctaric libratceco, lehenbicicoa da gure buruei bortcha eguitea, gure bicio naturalei contra eguiteco, eta bertcea ciñciñez premiata cea guehienic behar ditugun berthutean ardierstececo.

Ensaia çaitte beras arthosqui çure baitan

118 JESU-CHRISTOREN

garaitcerat bertceen baitan guehien gaitceften ditutçun escafac.

5. Progotcha çaita gauça guciez çure aitçiñamenducotz, eta lehia çaita imitatcerat ikhusten, edo aditcen ditutçun exemplu on guciac.

Nihorc huts bat eguiten badu çure aitçiñean, goardia guehiagorequiñ beira çaita huts hartaric, edo çu ere hartara erori bagare altcha çaita lehen bai lehen.

Orrhoit çaita çuc bertceen gaiñean beçala, bertceec ere çure gaiñean beguia idequia darocatela.

Oi ala on baita eta effi bicitcea prefuna debot eta khartsuequiñ, bere eguiñbideei iarraiquirequiñ, eta bere bicitcean erreguelatuequiñ !

Contrarat, ala triste eta doloragarri baita ikhustea iende defordenatuac, eta bere eguiñbidetariac batere complitcen ez dutenac !

Ala perilloz baita norc bere estatuco obligacioneac uftea, eta obligatu ez den eguitcoei lotcea !

6. Orrhoit çaita bethiere certarat deithua içatu çaren, eta maiz bea dioçoçu JESU-CHRISTO gurutceficatuaren imaginari.

Çuretçat ahalqueria handi baten fuieta behar da içan ikhustea ceiñ guti çure bicia harenaren idurico errendatu duçun, hambat

Hembora duelaric eman çarela Jaincoaren cerbitçuan.

Arima Jaincotiar batec amudiorequiñ meditatcen duenean JESU-CHRISTOREN bicitce faindua, eta haren pasionea, causitcen ditu han bere salbamenduaren eguiteco progotchos dituen gauça guciac. Alferric billha leçaque bertcetan JESUSEN baitan causitcen duen baino cerbait hobeagoric.

Oi baldiñ sartcen balitz JESUS gurutceficatua gure bihotcean, ala laster baiquiñaquique iaquiñ behar den gucia !

7. Religionece prefuna batec zeloz eta kharrez bihotça bethea duenean, hartcen ditu gogo onez, eta berehala complitcen eguiten çaiçcon manu guciac; baiñan ephe-lac eta atfcabeac bere buruari erakhartcen dio atfecabea atfecabearen gainean, eta ez du halacoac alde gucietaric penaric eta doloreric baicen, ceren gabetua baita barneco consolacioneez, eta debecatcen baitçaiçço campocoac.

Bere erreguelatic urruntcen dena osoqui galtceco menean da.

Aisian eta largotasunean bici nahi duena ondico gogoretan causituco da; ceren eta gauça batean lachatcen denac ez baitu aurkhircen bertce gucietan desgusturic eta unhaduraric baicen.

8. Nola eguiten dute hambat Religionece

presunec , ceindec bere erreguela haiñ herri-
siqui beiratcen dutela bigi baitire comen-
tutan ?

Bakhan ilkhircen dire , bakhartasunean
daudez , pobrequi iaten dute , harroqui bes-
itcen dire , hanitz nekharcen , guti mint-
gatcen , lucero beillatcen dute , goiz ia-
quitcen dire , berant etciten othoitze luceac
eguiten hanitz iracurtcen , eta bere buruac
bere eguinbide gucietan arthosqui itche-
quitcen.

Ikhusaçu. Chartrusen Ordena, Citoscoa,
eta hambat bertce fraide eta serora, ceinac
gau guciez iaquitcen baitire Jaincoaren lau-
dorioen cantatcera.

Laido handi bat liteque çuretçat lacho
eta nagui içatea haiñ eguinbide fainduan ,
hambat arima on khar eta debocionere-
quiñ othoitcean daudecen demboran.

9. Oi posible balitz bertce artharic ez
içatea munduan lekhat gure bihotz guciac
Jaincoaren laudatcea ! Ez balitz behar behin-
ere ez ian , ez edan , ez lo eguiñ , ahal ba-
guintez bertce artharic gabe Jaincoaren eta
gure arimaren alderacocz lekhora , orduan
haguitceç dohatçuago bide guintesque orai
garen baiño , gorphutceco behar gucien
gatibu garen huntan baiño.

Ochala bada gatibutafun huntaric alde
batera libratuac baguiñe , eta lan bakhart-
çat

cat baguindu gure arimari bere bazca spiri-
tuala ematea ! ceîna, helaz ! guritan dastat-
cen baitugu !

10. Guîçonac ardietsi duenean estatu hura
ceînetan ez baitu billhatcen creaturen con-
solacioneric, orduan hasten da Jaincoaren
ungui gustatcen, eta cer nahi den guertha
daqwoen baque handi batean dago haren
arima.

Orduan ez gauça handiec ez chumeec ez
diote causatcen boscarioric edo tristeciaric,
nola osoqui ematen baitçaio Jaincoati, gau-
çaguciac causitcen ditu Jaincoa baitan, cei-
ñarentçat ez baita deus galtcen, ez hilt-
cen, eta ceîna gauça guciēc obeditcen bai-
tute guibela menduric batere gabe.

11. Bethi orrhoit çalte çure fiña hurbilt-
cen dela egunetic egunerat, dembora gal-
duac ez direla guehiago bihurtcen, eta artha
eta grîna handiarequin baicen berthuteac
ez direla ardiesten.

Epheltcen hasten çaren pontutic, hasten
çare gaizquitcen, bainan çure berotafunean
irauten baduçu, baque handi batez goçatuco
çare, eta Jaincoaren graciaç eta berthutea-
ren amudioac estituco darozquitçute nekhe
guciac.

Arima khartsua eta arthosa prest dago
gauça gucieraco.

Arimac pena guehiago hartcen du bicioei

eta passionei contra eguiten, ecen ez gor-
phutçac nekheric handienen iafaten.

*Falta chumeei ez badiogute ihes eguiten,
erorico çare baratche bäratche handieneta-
rat.*

Nahibaduçu içan aleguera arratfean, em-
plega çaqu progotchosqui eguna.

Egon çaitererne çure buruaren gainçan,
atçaraçu çure burua, anima çaqu, mehatcha
çaçu, eta berteez ceriçanen bada etc, ez
deçaçula utz çure buruaren artha.

Cembatenaz çure buruari hortcha egui-
ñen baitioçu, hambatenaz goanen çare ait-
çiña berthutean.

Cer eguin behar dut beraz?

Christino ephelac gogointcent du J.
CHRISTOREN bihotça, dio Salbatçaille mai-
te harrec berac. Içanez doian doica bai-
cen bere salbamenduan travaillatcen ez
denac, nola ihardesten du J. CHRISTOÇ
gurêçat duen amodio kharfuarî? eta nola
ezda aurdiçua içanen banotallimean dago-
na, bethi berequin dabiluçan etçai podoros,
eta sorhilaz? artha handirequin estudia-
çatçu beraz çure Jaidurac, eta enseia guer-
roago osfoquiago, J. CHRISTOREN maxima
sacratuën arabera, heien erreguelatcerat.
Salbatceco segurantça sobera ez direque-
liar.

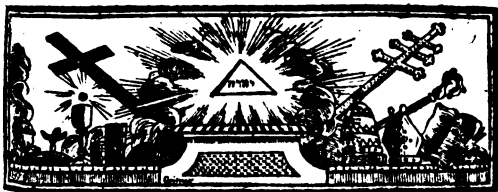
IMITACIONEA. I. LIB. 123

Othoitça.

Cer abisuren beharra nuque nic, J. mai-
tea, pontu hunen gainian, gurutce dor-
phe baten gainian hiltcen çu ikhufi ondoan.
Hortarainacoan nere buruari borchha egui-
tea, gošta behar çait; bainan eguin da,
Iauna, deliberatcen dut, bideric herfie-
nari lotcera mement huntaric. Borthitz-
çaçu, ~~orhoi~~, ~~ene~~ ~~borondatia~~, leyal içan
naquiçun bicitce faindu, eta kharfu batec
hel naçaqueraino çutaz goçatceco menera.
Hala-biz.

JESU-CHRISTOREN IMITACIONEA.

BI-GARREN LIBURUA.

Bicitce Spiritualean arimaren abantçuaz.

I. CAPITULUA.

*Sarthu behar dugula gure barrenean , eta
conversatu JESU-CHRISTOREQUIN.*

JAINCOAREN errefuma çuen baitan da, dio Salbatçailleac, conberti çaita Jaincoa ganat çure bihotz guciatz , eta ut çaqu mundu d'etabe hau , eta çure arimac causituco d'eguiazco sofegua.

Ufa çaita campoco gauça gucién arbuiatcen , eta maiz çure barrenean sartcen , eta

sentituco duçu Jaincoaren errefuma çure ganat ethortcen. Ecen Jaincoaren errefuma ezta bertceric lekhat spiritu fainduac bihotcera dakharquen baquea eta boscaria , ceinaz gaichtoac ez baitire goçatcen.

JESU-CHRISTO ethorrico da çure ganat, eta dastaracico darozquitçu bere consolacioneac, hari dagocan egoitça bat preparatcen badioçu.

• Harc maite duen loria eta edertasun gucia ariman dago , han egotea du lakhet.

Guiçon barrencoiãc içaten tu haren ganic bisita hufuac , instruccionc famurrac , consolacionc estiac, baque handi bat, eta comunicacionc batçuc guciç miragarriac.

2. Ea beraz arima leiala aphaïn dioçoçu çure bihotça espos divino hari ; han bere egoitça eguiñ deçantçat. Ecen berac errandu : *Ni maite nauenac ene hitçac beiratuco ditu ethorrico gare haren ganat, eta eguiñen dugu haren baitan gure egoitça. Idec dioçoçu beraz çure bihotça JESU-CHRISTORI, eta herts bertce guciei.*

Hura baduçu aberatz çare , eta hura bakharric asco duçu , harc berac complituco ditu çure behar guciac; bariçanen da çure habea eta adisquidea , eta etçare içane n guiconen laguntçaren galdeguitco behar rean. Ecen guiconac laster gambiatcen dire , eta escasten berehala; baiñan JESU-CHRISTO

bethicotz dago, eta haren adisquideta funac irauten du mende gucietan.

3. Guri behar duçu pausatū guison flaco eta hilaor baten gainean, nahi beçaiñ progotchofa edo maitea çuretçat içan arren: eta etçaitçu halaber sobera gaitcitu behar, haren inconstancia, edo herra çure aldera iaratcen dire haicea beçala, egun çure alde direnac, bihar çure contrā içanen dire, eta berriz egun etsai ditutçunac bihar çure fagore akchatuco dire.

Ez beraz eman çure esparantça bertectan, baicen Jaincoa bairan; den hura bakharric çure beldurtasun, eta amudio guciē chedea. Hare ihardetsico du çuretçat, eta gauça gucietaric probetchu atheraracico darotçu.

Esta hemen çuretçat iraupenezco egoitçaric, norat nahi çoacen arrotz eta bideante içanen çare, eta estuçū eguiazco sofeguric causituco non etçaren JESU-CHRISTORE-QUIN osoqui iuntacen.

4. Cer ikhustē duçu mundu huntan tricaraz çaitçaquenic, estenaz gueroftic hēmen çuc pausatū behar duçun lekhuā? Ceruan behar duçu eguiñ çure egoitça hala lurreco gauça guciei eztiçute beiratu behar iragaitçaz baicen.

Gauça hec iragaten dire eta çū ere bai hequiequin, beguirautçu hei lot etçaquizco.

ten beldurrez har çaitçaten eta gal bethi
cotz.

Itcheğaçu çure spiritua Jaincoa gana
altchiatua, eta offrenda diorçocotçubethie
re çure othoitçac JESU-CHRISTORI. Con
templacione gora batera eciñ hel baçaitetz
que, pausa çaitte Jesu-Christoren pasionean
eta duçun lakhet haren çauri sacratueta
egotea. Ecen ihes lekhu sacratu hartara de
bocione handirequiñ goaten baçare, cau
fituco duçu defcanfu handi bat çure atseca
be gucietan, contu guti eguiñen duçu gui
çonon arbuioez eta calomniez.

5. Jesu-Christo bera guiçonetarie me
preçatua içatu da, behar suerte guciez in
guratua, bere ahaide eta adisquideez aban
donatua, laidoen eta doloreen erdian. Jesu
sec nahi içatu du içan penatua eta arbuiatua,
guero atrebituco çare nihortaz errencurat
era? Jesussec içatu ditu etsaiac eta gaizqui
errailleac, eta çuc estuçun nahi causitu adis
quideric eta ungui errailleric baicen? Nola
Jaincoac khoroatuco du çure paciencia,
ez baduçun nahi guertha daquiçun atsecabe
ric? Eta ez baduçun deus soffritu nahi, nola
içanen çare Jesu-Christoren adisquide?
Soffri çau Jesussequin eta Jesus gatic, nahi
baduçun Jesussequin erreguiñatu.

6. Oi behiñ sar ahal bacintez Jesusen
galtçarrean, eta aphur bat senti bacineça

haren amudioaren kharra eta goçotafuna;
 etcintezque casu hari çure amudio propioa-
 ren gogara edo desgogara litezquen gau-
 cez, boscariorrequin har cinetçaque eguiten
 çaiquitçun affrontuac, ecen Jesusen amu-
 dioac ekhartcen gaitu gure buruaren mes-
 preçatcerat.

Jesus eta haren eguia cinçinçez maite due-
 na, eta affeccione desordenatuetaric libra-
 turic barreneco bicitceaz bici dena ematen
 çαιο osoqui Jaincoari, eta altchatcen da
 spirituz bere buruaz gorago, sofegu esti
 batez goçatceco bere maitearen posesionea.

7. Norc ere gaucetz iuiatcen baitu ez
 iendeen ustearen, edo erranaren arabera,
 baiñan gauçac berenez direnaren arabera,
 haiña da çuhurra; ez guiçonen ganic heldu
 den çuhurtciaz, baiñan Jaincoa ganic heldu
 denaz. Barreneco bicitceaz bicitcenda quie-
 nac eta campoco gaucetan guelditcen este-
 nac, estu muga edo lekhu fuerte baten hart-
 ceco beharric bere debocionearen bizteco.

Guiçon barrencoia laster bere ganat bilt-
 cen da, ceren ez baita behin-ere osoqui
 camporat airatcen: campoco lanec, eta
 ardurasco eguitecoec estute trabatcen, ez
 barraiatcen; baiñan alogatcen da eguite-
 coequin, guerthatcen direnaren arabera.
 Bere baitan ungui disposatua denac, contu
 guti eguiten du munduan condemnatcen

edo laudatcen diren gauzez. Cembatenaz
guiçonac hartcen baitu campotic eguiteco
guehiago, hambatenaz guehiago barraiat-
cen da bere barrenean.

8. Bihotça chuchena bacindu, eta garbia
gauça guciez; eguiñ ciñeçaque probete hu
eat berthutean aitciñamendu. Milla gaucec
khechatcen çaituzte, eta altaratcen ceren
ez baitçare oraiño çure baitan osoqui hilla,
eta munduco gaucetariç apartatua. Deus
estu hala nothatcen eta trabatcen guiç
naren bihotça, nola creaturen amudio
lohiac: munduco consolacioneac hastan
cen bacintu çure ganic, ceruco gauça
contempla ciñetçaque, eta senti ciñetçaque
hango boscariaoac.

Cer eguin behar dut beraz?

Eguin, eta eguiten tuen amodiozco obra
miragarrietan, J. CHRISTOC içan duen che-
dea da, bera bere aitarequin bat den
beçala, gu berequin bat eguitea. Or-
dean ikhufaçu, ceronec, ea batassun
hura harequin içan deçaqueçun, autorrac
erraiten daurçun beçala çure Jaidurac, J.
CHRISTOREN borondateaz, eta nahiaz erre-
guelatu gabe? harrec bereac bere aita Jain-
coarenaz erregulatcen cituen beçala, gai-
neraco gauçac guciac ez deusentçat utciz.
Eta cer dira ere, Salbatçaille maite haren
amodioan içaitearen aldean? urrun çatça

IMITACIONEA. II. LIB. 138
beraz çure izpirituric gogoeta funts-gabeac.
Çauden atçarria çure bihotçaren gainean,
JESU-CHRISTOREN ganat ez dohan afec-
cioneric, ez penaric pausatcerat han ez uz-
teco. *Othoitga.*

O ! ene Salbatçaille maitea, ô ! ene ari-
maren bicia, ô ! ene Salbamenduaren bahi
Sacratua, labe çaita, othoy, ene bihot-
çaz. Çurua da Iauna osso osloa. Berreguin-
çaçu çure misterio handien izpirituan, eta
çure bihotz Sacratuaren disposicionetan,
bici dadin osloqui çutaz, uta çure baitan,
eta ez deçan sofri borondatezqui çure amu-
dlo Sacratuaren moguimentuez herceric.
Hala-biz.

II. CAPITULUA.

*Guizonec ecin deus daguiquetela bere espa-
rantça Jaincoa baitan emana duenaren
contra.*

ETÇALTECELA penetan eman nor den
çure alde edo çure contra ; baiñan duçun
artha solamente Jaincoa den çurequin
eguiten dirutçun gauça gucietan. Duçun
berhiere conciencia garbi, eta Jaincoac
defendatuco çaitu gucien contra. Ecen
guizonen maleciac ecin eguin dioçoque

132 J E S U - C H R I S T O R E N I
bidegaberico Jaincoac lagundu nahi due-
nari.

Baldiñ badaquiçu ichillico soffritcen , fro-
gatuco duçu falta gabe Jaincoaren laguntça.
Harc daqui ungui cein diren çure lagunt-
ceco mugaric , eta maneraric hoherenac ;
hala emachu çure burua haren eschietarac.
Harc daqui çure laguntcen , eta çure athe-
ratcen çure nahasdura gucietaric. On da
maiz gure humiltasuna beiratceco eta han-
ditceco , bertceco iaquin detçaten gure ef-
cacac , eta hequien gatic mehatça gaitçaten.

2. Nihorc bere hutça aithortcen due-
nean , eta barraz humiliatcen denean , er-
rechqui facegatcen ditu , eta contentatcen
bere mehatçatçailleac. Jaincoac humilla
beguiratcen du eta deffendatcen ; maitatcen
du , consolatcen du , haren ganat exhortcen
da , bethetcen du bere graziez , eta behe-
ramendu handi baten ondoan alçhatcen du
azquenean loriaric gorenera.

Jaincoac humillari aguertcen diotça bere
secretuac , deitcen du eta erakhartcen eme-
qui bere ganat. Cer nahi ahalqueria içan
deçan humillac , baquean da bargatic , ce-
ren bere sofegua ematen baitu Jaincoai bai-
tan , eta ez guiconen bairan. Estuçu uste
behar perfeccionean aitcinatu çarela , ez
badaucaçu sinhetia gucietaco chumeena çu
çarela.

IMITACIONEA. II. LIB. 133

Cer eguin behar dut beraz ?

Errech da munduco estimua dugunean , erraitea , mereci gabe dugula ; bainan Jaincoari bakharric gatchezcola eracusteco , mesprechatuac garenean , erran behar dugu , mereci dugula ; eta munduco estimu , edo mesprecioaz conturic ez eguin . Delibera çaçu beraz , eguin detçaquetçuqueten escarnio guciac hartuco tutçula errencuratu gabe , Jaincoaren ganic ongui merecitu gaztigu batçu beçala ; dohatfu estimatcen duçularic çure burua , moian hortaz haren loriara helceco esparantçaren içaiteaz , hambat aldiz be-thiereco ilhumbcâ merecitu duçun ondoan .

Othoitça.

Ah ! Iauna , ikhusten duçu mesprecio , eta affrontuentçat cein naicen minbera , eta senticor . Lur triste hunec narabilla , eta baserama , J. maitea , heltcen ez baçaizquit . Eguiçu , othoi , ené Salbatçaillea , çure hiccez arguitua , eta exempluaz , eta graciaz goritua beha dioçodan munduco estimuari ikhararequin , eta har detçadan munduco laide , eta mesprecioac , çure idurico eguiten nauten dohain batçuec beçala . Hala-biz .

III. CAPITULUA.

Barreneco baqueaz.

HAz çalte behîndic behîñ çure bihotcean baquearen eçartcen , eta guero bertceen artean emanen duqueçu. Guiçon baquezco a proçotchofago da bertceentçat guiçon fa banta baiño. Bere pafioneen gathibu den guiçonac onia ere gaitcera iñultoçen du , eta errechqui finheften du bertceez errate den gaizquia , baiñan guiçon baquetiarra guciac onerat aldatcen ditu.

Bere baitan baquean den guiçonac estu nihortaz fufpitcharic , baiñan guiçon khe chofa eta paufu gabea hañitz fufpitcha fuer tez bethea da , eta ez bere buruari , ez bertce nihori uftendio halacoac baqueric. Mintço da maiz erran behar ez lituzquen gaucez , eta uften ditu eguiñ gabe guehienio eguiñ behar lituzquen gauçac. Artha handi du iaquireco bertceac certara diren obliga tuac , eta berac uften ditu eguiñ gabe obli gacionez eguiñ behar lituzquen gauçac. Duçun beraz zelo lehenic çure buruarent çat , eta guero bertcetara ere hedatuco duqueçu.

2. Badaquiçu choill ungui çure hutsen eta faltan gueriçatcen eta bernuçatcen; eta ez ditutçu errecibitcen berceec bere hutsen esaltceco edo gutitceco ekhartcen ditusten arraçoĩnac ez liteque bada iustuago çure burua faltiar aithortcea, eta bertceac faltatic desfcargatcea?

Nahi baduçu bertceac iasan çaitçaten, iasan çatçu çuc ere bertceac. Ikhusaçu horticeĩn urrun çaren oraiño eguiazco caritate-tic, eta eguiazco humiltasunetic, ceiñac ez baitu asarraduratic bere buruaren contra baicen.

Ez da gaitz baquezco içatea onequiñ eta mansoequiñ, natural da ecen baquea mai-tatcea, eta gure sentimenduco diren presunon onhestea. Baiñan gracia handi bat, eta berthute sendo bat behar da, buru gaitz eta errebesequiñ, desordenatuequiñ, makhurrequiñ, eta contrestatçailleequin baquean bicitceco.

Badire presunac bere buruequiñ, eta bertceequiñ baquea dutenac: badire bertcebatçuc ez berequiñ ez bertceequin baqueric ez dutenac bertceentçat nekharri eta nekharriago beretçat.

Bertce batçuc ez dire contentatcen bere buruequiñ baquean içateaz, enfaiatcen dire bertceei ere haren ematerat. Guciarequiñ ere gure baquea bicitce dohacabe huntan

136 J E S U - C H R I S T O R E N

gareino , hobequi datça trebesien humilqu
pairatcean , ecen ez atsecaberis gabe iça
tean. Cembatenaz baitaqui guiconac hobe
qui pairatcen , hambatenaz du baque gue
hiago. Paciencia duena da bere buruare
garatçaille , munduaren nausi , J E S U - C H R I S
T O R E N adisquide , eta parabisuco primu.

Cer eguin behar dut beraz ?

Ez deçaçula uste barreneco pausuaren içai
teco , berceen baitan , ez ceroren baitan
ere , gauçac çure gogora ikhufi behar tut
çula. Molde hortan nihorc ez luque. Baque
on hura behar duçu aurkhitu contrasten ,
mesprecioen , eta axecabeen erdian. Nola
hori ? eguin detçaqueguten , edo gutaz erran
detçaqueten gaizquiac , pacienqui Jaincoa
ren amoreagatic iassanez. Arlma humilac
ez du bere burua-baicen condenatcen , ez
gaitcesten. Duçun beraz artharic handiena ,
launaren borondateen complitceco , çure
guiristino lagunaren bethi ongui hartceco ,
çure nahiei gudu eguiteco , eta içanen çare
baque ossioan.

Othoitça.

Manatcen daucuçu , launa , çure Pro
fetaz , ez gaitecen bara baquearen bilhatce
tic , caufi deçagun artean : bairan , ô ! çure
gurutceaz çure aitaren , eta-gure arteco ba
quea eguin içan duçun J E S U S maitea , ba
quean nahi ninteque içan çurequin. Nere

IMITACIONEA. II. LIB. 137
minberataſſunac , eta nere khiraſtaſſunac
nahasteſten dute ene barreneſea. O ! haice , eta
tempeſteſei manatcen duçuna , emaçaçũ ,
otkoi , ene odol ſuperra , eguiçu çure gra-
ciaz , ene nahia egon dadin çurerat eroria ,
eta hortan eman deçan bere deſcanſua.
Hala-biz.

IV. CAPITULU A.

*Bihotçeco garbitaſunaz eta chedearen
ſimpletaſunaz.*

GARBITASUNA eta ſimpletaſuna bi hegal
dire ceiñec lurrar gorago altchatcen baicai-
ruzte. Simpletaſunac behar du içan gure
che deetan , garbitaſunac gure affeccionee-
tan. Simpletaſunac eramaten gaitu Jaincoa-
ren ganat , garbitaſunac erakhartcen du
Jaincoa gure ganat.

Cer nañi den accione onetaco prumpt
içanen çare , baldiñ libro baçare barranean
affeccione deſordenatuetic. Ez baduçũ
bertce chederic Jaincoaren gogaraco , eta
lagun proximoaren probetchuco içatea bai-
cen , goçatuco çare barreneco libertateaz.

Çure bihotça chuchena balitz , creatura
guciac çuretçat creatçaillearen contemplat-
çeco mirailletçat litezquez , eta liburu bat
ceiñetan ikhus baitçiñetçaque bicitce ſain-

138 JESU-CHRISTOREN

du baten eramateco erreguelac. Ecen el
creaturic haiñ chumeric, eta tcharric ne
ez baitarocu eracuchren Jaincoaren ont
funa.

2. Arima ona eta chahua baciñdu, gau
guciac ikhus ciñetçaque goibelic gabe, e
errechqui adi ciñetçaque : ecen bihotz ch
huarentçat eta dens estaliric, idequiac di
ceruac eta iferauac.

Nolacoa baita guiçona bere barrenean
halacoac dire haren iñfamenduac campo
gaucen gainean.

Egujasco boscarioric baldiñ bada mu
duan, hura du bihotz onetaco guiçona
Eta balin bada artecaberic edo ondicorñ
conciencia gaichtoentçat dire gaciz hal
coac.

Nola burdiña herdoillidura guciac utcir
goritcen baita suban, hala Jaincoari osoq
ematen çaión guiçona eguiten da guiç
berri bat uzcurdura guciac utciric.

Arima bat epheltcen hasten den ponti
tic icitcen da nekhefic chumeenaz, e
campoco consolacioneen ondoan abiatce
da.

Baiñan noiz eta ere bere burua osoq
garaitcen hazten baita, eta Jaincoaren b
deetan gogo onez ibiltcen, orduan errec
causitcen du lehen gaitz eta dorphe ç
çaióna.

IMITACIONEA. II. LIB. 139

Cer eguin behar dut beraz ?

Izpirituco simpletañunaz aditcen da hemen, berce chederic nahastecarcerat utci gabe, Jaincoaren ariaz trabaila-araften gaituen berthute bat. Bihotcez garbi içaiteaz aditcen da, Jaincoaz gaitcetfaraz gaitçaqueien notharic, edo lurreraco itchiçiquiduratic gabe içaitea. Horioc ez badituçu, nola içanen çarebaquean Jaincoarequin ? ez detçaqueçubi nauzi çerbitça, dio J. CHRISTOC. Horracotz behar duçu, 1º. ufança gaichtoei ukho eguin; 2º. galderu minqui Jaincoari, David erregueac beçala, berreguin deçan çure chedeun çucentassuna, eta çure bihotçeco garbitassuna; 3º. enfaïatu çure ahaz, Jaincoaz campoco gaucen alderaco amudiotic bihotçaren ossoqui lachatcerat. Harrec defeguiten baitu guciz arima launaren beguietan.

Othoitça.

Evangelioan ceronec manatcen deraucuçu, ô ! Jainco handia, haur chumeen simplecia eta humiltassuna içan detçagun; nahi bagare çure ganat heldu. Ala ene barreneco disposicioneac urrun baitire horietaric ! emoçute, othoi, çure behatce eztiã eta çure amodioa mereci-araften daucuten, çure gogaraco içateco chede, eta khar bici hura : eta hala çure amodioan içan nadin bician, hiltcean, eta eternitate dohaxuan. Hala-biz.

V. C A P I T U L U A.

*Gogo gucia eman behar dugula gure buruen
esteustaçunean eta Jaincoaren handita-
sunean pensatcen.*

ESTUGU behar gure baitan sobra fidatu, ceren eta maiz escaz baitugu gracia, eta spirituco arguia. Estugu gure baitan airaio chume bat baicen, ceina laster galtcen baitugu gure antficabez, eta guehienan hain itsu gare non ez baitugu eçagutcen gure itfutafuna ere.

Maiz gaizqui eguiten dugu, eta gaizqui eguina gure aitcequiez gaizquiago gueriçatcen.

Batçuetan uste dugu zeloac garabiltçala, eta passioneac baicarabiltça.

Mehatchatcen ditugu bertceac falta chumeen gatic, eta gure buruei hutfic handienac ere barkhatcen diotçogute.

Biciqui sentitcen ditugu eta gure hitcez berretcen bertceen ganic pairatcen ditugunac, eta ez gare acordatcen ere cer bertceei pairarasten dioguten.

Gure obrac çorrozqui eta chuchenqui pisatcen baguintu, ez guindue lekhuric

IMITACIONEA. II. LIB. 148
bertceen hertsiqui iuiatceco eta condem-
narceco.

2. Barreneco bicitceaz bici den guiçonac
artha gucién aitciñean darabilla bere arima-
ren artha, eta bere buruaren gaiñean atçar-
ria dagoena guti minço da bertceez.

Etçare secular içanen debot eta barren-
coi , ez baduçu ikhasten çure buruaren
gaiñean atçarriric egoten , eta bertceen
eguitecoac alde batera usten.

Çure gogoan ez bada Jaincoa eta çure
burua baicen campoan ikhusten ditutçun
gauec guti mobituco çaituste.

Non çare çure buruaren bistan etçare-
nean , eta çure baitan gogoa estuçunean ?
Eta cer probetchu guelditcen çaitçu çure
buruaren artha largaturic , campoan gogoa
ibilliz haiçatu çaitçunean ?

Nahi baduçu barreneco baqueaz goçatu ,
eta Jaincoaren adisquide eguiazco içan ,
emoçu çure buruari contu , eta ahantçaçu
bertce guciac.

3. Haguitz aitciñatuco çare berthutean
gauça iragancorren artha usten baduçu , bai-
ñan hei lotcen baçaizcote haguitz guibela
egonen çare.

Esteçaçula estima badela deus handiric ,
gorraric , agradagarriric , edo baliosic Jain-
coa baicen , eta Jaincoa ganic heldu denic
baicen.

Vanotçat eta ez deustçat iducatçu creaturen ganic heldu diren consolamendu guciac.

Jaincoa maite duen arima haren azpian ematen da eta altchatcen da dembora berean bertce gauça guciez gorago.

Jainco choillac bere içate neurri gabe-coaz, eta fin gabecoaz eguiten du arimaren consolacionea, eta bihotceco boscario eguiascoa.

Cer eguin behar dut beraz ?

Cembaç gracia, cembaç dembora, eta cembaç merecimendu ez dugu gaitcen, gure buruez, eta salbamenduari uquitcen ez çaitçoten gaucel gogoa aplicatuz ? Jaincoa ga-be deus ez içan, iguric ahal detçaquegun en guciac haren ganic behar, gu berequin bat eguiteco Jainco soberano hanc hambaç eguin, eta eguiten, eta gu gure banitate, eta gure curiositatearentçat baicen ez diren gaucel hartuac. Cer çoramendu ! bil çait beraz, maiz çare baitharat, Jaincoaren presenciaz orhoitceco, çure ezdeustassuna eçaguturic, lharen escuetan çure buruaren emateco, eta gauça guciel hanc behateen dioten beçala behatceco. Horrela beiratuco duçu çure bihotça lurreco gaucel lotcetic.

Othoitça.

Cembaç gogoeta alferreç ez naute gabecen çure graciaz, eta çure presenciaz

fainduaren goçoaz, o ! ene Jaincoa. Helaz ! horrelacoa da ene miseria. Hori dela casu, cembat ez dut beldur içaiteco, ene othoitça barraiutuac mespreciotçat hartcen tutaçula ? Eguidaçu, othoi, gracia, çure, eta nere buruaren ongui eçagutceco ; çure handitassunaz, eta nere ezdeustassunaz gucia hartua, çure adoratceaz, çure maithatceaz, nere urhax gucien, çure gana hel naçaque-
ten beçala, erreguelatceaz çampoan, mun-
duco berce gora behera guciac ezdeusent-
çat itchic detçadan. Hala-biz.

V I. C A P I T U L U A.

Conciencia onaren baqueaz.

PRESUNA prestuaren *loria eguiten du ha-
ren concienciaren lekhuçotafunac.* Duçun
bihorça garbi, eta bethi içanen çare bos-
carioan.

Conciencia onac pairatcen du haniz, eta
bethi boz dago soffricarien erdian ere.

Conciencia gaichtoa bethi da icialduran
eta altaramenduan.

Sosegu esti bâtez goçatuco çare, çure
bihorçac deusez accusatcen ez baçaitu.

Ez çaitecela deusez ore boz ungui egui-
ñaz baicen.

Bekhatoreac eltu eguiazco bosca ez barreneco sofeguric, ceren Jain beraren errana baita : *Gaichtaguii estela baqueric.*

Erranen dute menturaz : *Descansare, esta gure gaiñera gaitcic erorico, atrebi-ere leiteque guri gaizqui egu* Baiñan ez detçaçula fiñhetz, ecen Jainen colera betan altcharuco da hequien trã; ez estatuco ditu hequien obrac, quiequiñ batean suntcituco dire hequ goeta guciac.

2. Esta gaitz Jaincoa maite duen *batentçat atsecabetan loriatcea*, eceda nihorc bere loria *JESUSEN* guri ematea.

Guiçonec elkharri ematen eta l dioten loria berehala iragaten da, eta hari bethi darraio tristecia.

Prestuen loria hequien bihotz barr dago, eta ez guiçonen ahoetan.

Nola iustuen boscarioa Jaincoa heldu baita, Jaincoa baitan da guci da eguien fundatua.

Loria eguiazcoa eta eternala bill duena esta casu hari mundu huntaco munduco loria arbuiatu behar bidean lhatcen duenac eracuchten du ceruc eternalaz estuela acholaric.

Bihotceco baquea handia du haiña

IMITACIONEA. II. LIB. 145
acez baitu anfiaric ez munduco laudorioez
z affrontuez.

3. Conciencia garbia errechqui da con-
ent eta foseguan.

Hortaz guizonen laudorioec etçaituste
induago eguiten , eta halaber etçaituste
aichtoagotcen iendeec çutaz erraten dituf-
n gaizguiec.

Hec gucien gatic çarena çare ; eta guço-
en erranec etçaituste eguiten Jaincoaren
çagutçan çarenaz bertce bat.

Ikhufaçu beraz cer çaren çure barrenean,
a contuguti eguiñen duçu cer iendeec dio-
n çutaz.

*Guizonec campoa dacufete , eta Jaincoac
hotça. Guizonac ikhusten ditu accioneac ,
a Jaincoac pifatcen chedeac eta intencio-
ac.*

Bethi ungui haritcea , eta bere burua
ti preçatcea , da arima humillaren sei-
lea.

Creaturen ganicaco consolamendu gucien
beac marcacnen du arima bat haguitz gar-
a , eta bere eçparantça gucia Jaincoa bai-
n duena.

4. Guizonen estimuaren den gutiena ere
ilha estabillanac eracuchten du Jaincoari
èqui eman çαιοela.

Ecen iondoni Pauloç dioen beçala : *Lau-
garri eta estimagarri da ez bere burua*

146 JESU-CHRISTOREN
laudatcen duena, baiñan Jaincoac laudat-
cen duena.

Guison barrencoiaren estatu perfeta da
bere barrenean Jaincoari iarraituitcea, eta
campoco guticietari eta affeccioneetari le-
bro icatea.

Cer eguin behar dut beraz?

Ezda erran nahi, conciencia garbi icateaz
Asqui dela; tentacioneric, eta izpiritu-
penaric gabe icateco: baiñan bere arta prin-
cipala conciencia garbi icateaz duenac
Jaincoaren baithaco esparantça handiare-
quin, guduetcen du tentacionea; eta izpi-
rituco penetan, assaldatu gabe, humilqu
behatcen da hartaco conseilu eman deço-
querenci. 1º. Beraz delibera-çacu finqui
Jaincoaren gogoaraco icateaz baicen con-
turic ez eguiteco. 2º. Çure artha guehien
ican bedi, penitenciaz çure arimaren gar-
bitceaz. 3º. Ufa çaite eguiten, erraiten
eta aditcen tutçun gucietan, çure buruari
galdetcen S. Bernatec beçala; cer da hau
Jaincoaren arabera? Haren legue sainduac
debecatcen dituen gucien gaicesteco, eta
arbuiatceco.

Othoitça.

Cer lacerietan ezdur atchequi nere burua
ô! ene Jaincoa, munduco ospe funts-gabea
alde bat utciric, ceren ez naicen çure go-
goaraco icatera bakharric aplicatu? Ikhusi

ten dut launa orai, ez dela hartan baicen
 folegu funtfezcoric. Ordean ene gogo, eta
 fensu tristeec bercetarat naramate bethi.
 Bil çaçu, othoi, ceronec ene gogoa, eta
 iharros-çaçu çure presenciaren orhoitça-
 penaz, çure gocamenac baicen dahaxu
 eguin ez naçaquen beçala eternitatean,
 çure gogoaraco içateaz, içan dadin ene
 artharic handiena bici naiceno. Hala-biz.

VII. CAPITULUA.

*Maitatu behar dela JESUS gauça gucien
 gainetic.*

DO HATSUA da ungu daquiena cer den
 JESUSEN maitatcea, eta JESUSEN gatic bere
 buruaren arbuiatcea.

Utcı behar ditutçu maite ditutçun guciac
 guciz maite haren gatic, ceren bakharric,
 eta gauça gucien gainetic nahi baitu içan
 maitatua.

Creaturen amudio engañosa da, eta gam-
 biacorra, baiñan Jefusen amudioa leiala eta
 iraupenezcoa.

Creaturari lotcen çaiœna erorico da
 harequiñ, baiñan Jefusi iuntatcen çaiœna
 hura beçala egonen da fermu eternitatean.

Maita çaçu eta itcheçaçu çure adisqui-
 detçat mundu guciac usten çaituenean ut-

cico etçaituena, eta galtcetic debecatucø çaituena.

Berdiñ nahi baduçu eta ez noizbait utci beharco ditutçu creatura guciac.

2. Lot çaquizco beraz Jefusi, eta caude harequiën bician eta heriotcean; eman çaitè adisquide leial haren escuetan ceinac baitu podore çure laguntceco bertce guciac escasten çaitçquitçunean ere.

Orduan gucizco maite harc bakharric nahi du içan maitatua, estu nahi bertcerequiñ partitu çure bihotça, berac nahi du gucia, eta nahi du han iarri erregue bere tronuan beçala.

Nahi baciñdu hustu çure bihotça creaturen affeccione gucietariç, ethor liteque Jesus gogotic çure baitan bere egoitçaren eguitera.

Berdiñ guiçonen gatic eguiten ditutçun obrac, eta Jefusi khentcen diotçotçunac galduac dire guciac.

Etçaçula har çure habetçat sesca bat haiceac darabillana, ecen *haragui gucia belharraren pare da*, eta *haren loria gucia ihartcen da belharraren lorea beçala*.

3. Guiçonen campoari baçauzco beira laster enganatuco çare, eta hetan billhatcen baduçu çure consolamendua, eta probetçhua, maiçago causituco duçu çure arimacaltea, eta çorigaitça.

Gauça gucietan Jesus billhatcen baduçu
falta gabe edirenen duçu ; eta çure burua
billhatcen baduçu halaber caufituco duçu ,
bainan çure bidegabetan.

Ecen guiçonac Jesus billhatcen estuenean
bere buruari calte guehiago eguiten dio ,
mundu guciac eta bere etsaïc handienac
ëguin dioçocoten baino.

Cer eguin behar dut beraz ?

Cer exortaren beharra dugu , den gucia
guretat sacrificatu den Jainco guiçon baten
maitatcerat ekharriac , eta bakharric har-
tuac içaiteco ? Certaço gare guiristino hor-
taco baicen ? Aplica çaitë beraz , guciç
gainetic , Salbatçaille maite haren biciaren
estudiatcerat , haren chedeen çundatcerat ,
haren disposicionetan , eta haren misterioen
izpirituan sarcerat , eta eiteric perfetenaren
harequin içaterat. Ensaia çaitë for arazterat
çure baitan haren loriarentçat , harc çure
salbamenduco duen beçalaco khar bat. Ez
guphidets çure burua harentçat sofritcean
haren lorian partaler içaitecotz , haren
aphaltassun , eta gurutcean partaler içan
behar baitugu ; eta hori baita amodio
eguiazcoaren seinalea.

Othoitça.

O ! Jesus maitea , senti-araz dioçoçu ,
othoi , ene bihotçari , cein triste eguiten
duen çuri bakharric ez datchiqueçunean.

G iij

Susta çaçu çure amodioaren kharric bicienez. Eguïçu çure graciaz, iar dadien çure sentimenduetan; bicitce humil, pairacor, eta ez tian, çuc beçala gofhu har deçan. Hala hel nadin çure iduricoei destinatcen dioçuten dohaxutaffunera. Hala-biz.

V I I I . C A P I T U L U A .

J E S U S E N amudioa dela on gucien ethorquia.

JESUS bihotz batean denean han dire on guciac, errech çaizco gauça guciac; baiñan handic urrun denean, gauça guciac çaizco gogor eta gaitz.

Jesus arima bati mintço etçaioenear deusec estu consolatcen; baiñan Jesus mintço denean hitz bat baicē ez erranic ere consolacionez bethetcen da.

Maria Madalena laster altchatutcen nigarrez cagoen lekhutic; Marthac errancioenear: *Hemen da Iauna, çure galdez dago.*

Dohatfu orena ceinētan Jesussec deitcen baicaitu nigarretaric bozcariorat.

Ala çure bihotça agor baita, eta gogor Jesus gabe! Oi ceinē eroa, eta vanoa çaren Jesusēz campoan deus billhatcen ba-

IMITACIONEA. II. LIB. 151
duçu ! Munduco trefor guciën gâlțea eșta
deus orduan eguiñ cîneçaquen calțcaren
aldean.

2. Hortaz cer probetchu ekhar dieçaçu-
que mundu guciac ere Jeșus gabe ?

Jeșus gabe bicitcea ifernua da, harequiñ
bicitcea parabișua.

Jeșus çurequiñ bada, eciñ nihorç calteric
eguiñ dieçaçuque.

Jeșus caușitcen duenac caușitcen du trefor
bat, edo hobequi, ontasun guciën gaiñeco
ontasun bat.

Hura gâlțcen duenac gâlțcen du guehiago
aberatștașun guciac baiño, eta mundu gucia
baiño-ere.

Jeșus gabe bicitcea azqueneco lace-
ria, Jeșusequin bicitcea aberatștașunic han-
diena.

Secreturic handiena da beraz Jeșusequin
bicitcen iaquitea, eta prudencia ſoberanoa
norç bere bihotcean hura iduquitcea.

Çaren humill eta baquetiar, eta Jeșus
çurequin içanen da.

Çaren debot eta manſo, eta Jeșus çure
baitan iduquico duçu.

Orduan ihesi egorrico duçu, eta ſegurqui
galduco duçu, munduco gaucetara beherat-
cen baçare. Eta ihesi badoatçu, noren ganat
goanen çare ? Gâlțcen baduçu, non çaușit-
ruco duçu adișquide leiã bat ?

152 . J E S U - C H R I S T O R E N

Ez bada posible adisquide gabe bicitcea,
JESUS ez denean çure adisquide içanen, ala
çu triste eta larri egonen baitçare.

Erhoqui beraz çure esparantça eta bozca-
ria ematen duçu hartaz bertceran.

Hobeago cînduque mundu guciaz hi-
guindua içan ecen ez gaitceez egon JESU-
SEQUIN.

Den beraz JESUS çure adisquideen artean
guciz hautetsia eta onhetsia.

4. Maita çatçu bertce guciac JESUSEN ga-
tic, eta JESUS bere gatic.

Harc bakharric behar du içan bereciqu-
maitatua, hura bakharric hobeago, maita-
garriago eta leialago baita bertce adisquide
guciac elkharrequin baîño.

Maita çatçu haren baitan çure adisqui-
deac, eta haren gatic çure etsaiac, eta egui-
çu othoiz batçuentçat eta bertceentçat, de-
moten gracia haren eçagutceco eta maitat-
ceco.

Estuçu nahi behar bakharric maitatua edo
laudatua içan : hori etçαιο çor Jaincoari bai-
cen, ceînac ez baitu nihor bere pareric edo
iduricoric.

Ez duçu nihoren bihotcean eta amudioan
buruperic, eta ez dioçoçula eman halabe-
çurean nihori ; JESUS choillaren amudioa
behar ditu bethe bihotz guciac.

5. Beguira çaçu çure arima garbi eta li-
bro creaturen traba gucietaric.

· I M I T A C I O N E A . I I . L I B . 153

Billhuci behar duçu gucietaric, eta bihotça garbi eman behar dioçu Jaincoari, nahi baduçu harequin iuntatu, eta launa cein goçoa den gustatu.

Eguia da billhustafuneco estatu hortara ez çare helduco, graciac ez badu çure bihotça behindic hehin atçartcen, eta guero thirartcen eta alchatcen; munduco lothura gucietaric libraturic Jainco choillarequin iuntatçaitçentçat.

Ecen graciac borthiften gaituenean, gauça gucietaco gai eguiten gare; baiñan uften gaituenean, erortcen gare gabetafunerat eta flaqueciarat, eta gaudez paratuac pena eta gastiçu fuerte gucietarat.

Hargatic ez çaiçu bihotça erori behar, edo esparantçaz gabetu; baiñan baquezqui Jaincoaren borondateari behar gaizco sumetitu, eta guerthatcen çaiçquigun gaiz guciac JESU-CHRISTOREN loria gatic pairatu, ecen uda heldu da neguaren ondoan, eguna badarraio gabari, edo dembora ederra tempestari.

Cer eguin behar dut beraz?

- Neque, eta hainitz gogor da, içaitea gure barreneia idec dioçocoguqueien adisquide bat gabe. Bada ala ! foflegu ez denfa, eta iraupen gutitacoa içanen baituçu, guicõnei çure barreñearen eracustetic, eta icusten duçu cer dohaxutaffunac, J. Christorequin çure gogoa maiz erabiliz. Bilha

çarçu beraz , çure consolacioneac haren ~~haren~~ n
baitan çure axecabegucietan. Hura ičan bedi ~~hi~~ i
çure ihes lekhuia. Munduaren ganic cer nah ~~hi~~ i
içan deçaçun pairatceco , hari çaquizco- ~~o~~.
Utz çaçu nausi çure bihotcean. Othoitz — ~~z~~-
çaçu , hercha-çaçu , errequeri-çaçu , lagun ~~h~~ n
daquiçun ; eta frogatuco duçu laster çure ~~e~~ e
fidantciaren ondore goçoa.

Othoitça.

Eçagutcen dut , Iauna , çutaz campoco ~~o~~ o
consolacioneac flochac , eta galcorrac direla ~~sa~~ a
enetçat ; baiñan ene gogo tristea dut ~~z~~ ,
creaturequilaco goçoratemana. Altxa çaçu , ~~z~~ z
othoi , çure ganat ene bihotça ; ez deçan ~~h~~ n
desira soseguric çu baitan baicen ; ez dadin ~~h~~ n
bici çutaz , eta çuretçat baicen , eta ez ~~z~~ z
deçan ičan kharric , çure urhaxei iarraiquit ~~h~~ n
ceco baicen munduan naiceno. Hala-biz.

IX. C A P I T U L U A.

Barreneco agortasunez eta desgustuez.

ESTA gaitz guiçonon consolacioneen ar-
buiatcea Jaincoaren consolacioneac gustat-
cen ditugunean. Baiñan berthute haguitz
handi bat behar da consolamendu batçuez ,
eta bertceez gabetua bicitceco , eta Jain-
coaren loria gatic gabetafun hura gogo onez

pairatceco , norc bere burua deusetan ere
ez billhatceco , eta bere merecimenduari
ez batere behatceco.

Esta miresteco boscario sentitcen baduçu
gracia çure ganat iausten denean. Norc esta-
duca bere burua dohatçu momentu çorio-
nezco hartan ?

Bere gogara dabilla graciac darabillana :
eta ez da miracullu ez baçaitcu deus pisu
iduritcen , Jainco guciz poderofac susten-
gatcen eta guidatcen gaituenean.

2. Atseguin dugu bethiere caufitceaz cer-
bait consolagatri ; eta nekhez gure buruei
ukho eguiten diogute.

Iondoni Laurendi martyr handi harc ga-
raitu çuen mundua bere Ipizpicu fainduac
beçala , hemengo atseguinac eta charmac
osticaturic , bai eta oraino pacientqui pai-
raturic apartatua icatea Sixto Aita faindua
haguitz samurqui maite çuena ganic.

Manera hartan Jaincoarentçat çuen amu-
dioaz garaitu çuen guçonarentçat çuen
amudioa , eta consolacione humanoa utciric
seguitu çuen Jaincoaren nahia.

Hortic ikhasaçu behar duçula utci Jain-
coa gatic çure adisquideric maiteena eta be-
harrena.

Ez bequicu damu adisquide batec usten
çaituenean , orrhoit çaito noizbait berdin
behar degula elkhar ganic separatu.

3. Gudu luce eta dorphe bat eguiñ behardio bere buruari guizonac, bere burua osoqui garaituco badu, eta bere affeccione, guciac Jaincoa gabat itçulico baditu.

Bere baitan sustengarcen dena errechqui iauften da munduco consolacionetarat.

Baiñan JESU-CHRISTO cincinez maite duena, eta berthuteari arthosqui darraioena ez da beheititcen guizonen consolaimenduetarat, eta ez abiatcen sensuen araberaco solaimenduen ondoan, aiticic lotcen çaio debocionezco praticaric gaitcenei, eta nekheric gogorrenac iafaten ditu JESU-CHRISTOREN amioea gatic.

4. Hala Jaincoac egortcen darotçunean barreneco consolacioneric, har çacu esquerrequiñ, eta pensa çacu hare eguiten darotçun dohaiñ bat dela hura; eta ez çuc irabaciricaco fari bat.

Ez duçun orduan buruperic, ez boscaric fobraric, aiticic içan çaita humillago, çure gaiñean atçarriago, çure accione gucietan beldurtiago; ecen oren dohatçu hura iraganen da eta tentacioneco dembora ethorrico da.

Barreneco estitasun hartaz gabetcen çarenean, ez bequiçu eror bihotça, baiñan humiltasun, eta pacienciarequiñ iduricaçu bihur daquiçun; ecen asqui botheretsu da

Jaincoa çuri emateco fagore bera, eta oraiño abundantquiago.

Comportamendu hori ez da berria, ez mirestecoa Jaincoaren bideac eçagutcen ditutenentçat; Profeta çaharrec eta Sainduric handienec frogatu dituste ecen bere baitan gambiantça horlacoac.

5. Hargatic Erregue Proferac graciazco abundancian erraten ohi çuen: *Nic errandut neure abundancian, ez naiç secular mobituco edo aldaratuco.* Orduan gracia hura haren ganic hastandu denean, berenez cein flacoa cen frogaturic, dio: *Itçuli duçune ganic çure beguitartea, eta erori naiç alaramenduan.*

Halere bada ez du galtcen bere esparantça, aiticic khar guehiagorequin othoitzen du Jaincoa, eta diotço: *Iauna, ene oihua altchatuco dut çure ganat, eta eguiñen darotçut ene othoitça.* Eta fiñean marcatcen du ardietfi duela galdetu duena, dionean: *Iaunac entçun nau, eta urricaldunatçαιο, ene Jaincoa eguiñ da ene laguntçaille.*

Bainan adi çagun cer laguntça eguin dioen, dio: *Iauna, ene plainuac gambiatu ditutçu boçcariorat, eta inguratçu nauçu alegranciaz.*

Sainduric handienei horla guerthatu baçae, guc gacho eta herbalec ez dugu espa-

158 JESU-CHRISTOREN

rantça galdu behar , batçutan khartfu , eta bertcetari horz ederiten bagare , ceren Jaincoaren spiritua hurbiltzen eta urruntzen baita berac placer duen beçala.

Hargatic diotço Jopec Jaincoari : *Goice-tic guizonà bisitatcen duçu eta berehala ondoan frogatcen duçu haren ganic apartaturic.*

6. Ceren gainean beraz fida ahal naite—
que eta certan eman ahal deçaquet neure
esparantça baicen Jaincoaren gracion , eta
haren misericordian ?

Ecen nahiz aurkhi nadiñ prefuna prestue—
quin eta arima fainduequin , edo adisquide
lejalequin ; nahiz iracur detçadan libur—
fainduac eta Jaincozco gaucetz mintço dire—
nac , nahiz canta detçadan edo entçun det—
çadan cantatcen hymnoac , eta Eliçace
bertce cantac ; horietan gucietan laguntç—
eta descanfu guti causitcen dut graciâz billhu
cia ; eta neure miseriarat largatua bali—
banaiz.

Orduan erremedio hoberena da pacien—
cia , eta gure buruen abandonamendua Jain—
coaren nahirat.

7. Ez dut egundaiño causitu guiconic hai—
debotic eta khartfuric ceinez ez baitu fro—
gatu bere burua graciâz gabetua , eta lehe—
quen berotasunetic epheldua.

Ez da egundaiño içatu fainduric karta—

rañño arguituric, edo haiñ gora althaturic,
ceiña ez baita lehenche edo gueroche içatu
tentacioneez humiliatua.

Jaincoaren amorea gatic gudu handiric
ian ez duenac ez du mereci contempla-
cione gora batetara altchatua içatea.

Ecen presenteco tentacionea da marca
consolacioneac laster ethorri behar duela-
coa: hortaz consolacioneac etçaiſte ere bert-
ceei aguintcen, lekhat atſecabeez frogat-
tuac içan direnei baicen, dio ecen Jain-
coac: *Vidorioz içanen denari emanen diot
zatera bicitcearen arbolaco fruitutic.*

8. Ecen gracia fuerte horiec ematen çai-
co guiçonari ſendoago içan dadintçat ſoffri-
carien pairatceco, eta berriz nahi gabeac
egortcen çaiſco bere baitan altcha ez dadint-
çat gracia hequien gatic.

Hala çaude bethi preſt gudu eguiterat,
ecen deabrua ez datça lo, haraguia ez da
hilla, eſcuiñ, eta ezquer baitutçu etſaiac
behin-here paufatcen ez direnac.

Cer eguin behar dut beraç?

Preſunaren berthutea nihoiz ez da hala
eçagun, nola barreneco agortaſſunean. Or-
duan da agueri certarainocoan den gure bai-
tan gure ezdeuſtaſſunaren eçagutça, eta Jain-
coarentçat dugun amodio, eta haren baitan
dugun eſparantça-beraz humilia çaita barre-
neco goçoen, eta consolacionen naſaitaſ-

funā frogatcen duçunean; eta har çaqu ali-
mo Iaunaren baithaco esparantçan, agortaf-
funā, edo desgostua heldu denean. Çaren
seguratua, agortassunean eguiten diren
othoitça, eta berce obra onac, ez dutela
gutiago balio, descansuan, eta consolacio-
nean eguiten direnec baino. Har çatçu
ongui, eta pissa erregue profetaren erranac
capitulu hortan.

Othoitça.

Ala dohaxua baita, Iauna campoco tre-
bessia, eta barreneco agortassunen erdian
bere debocionei, eta çure gratiari leialqui
ïarraiquitcen dena ! orduan baituque espa-
rantça handia, ez bere nahari, baiñan
çureari darraicola. Badaquit, J. maitea,
hori dela ene on gucia. Emadaçu, othoi,
berthutea, eta curaia, consolacionean be-
çala agortassunean, eta guduan çure nahia-
ren bethetcen baicen fofteguric ez aur-
khitceco, ez bilhatceco. Hala-biz.

X. C A P I T U L U A.

*Jaincoaren graciencat behar den esquer
eta eçagutçaç.*

CERTACO çabiltça pausu billha nekhe-
cotz forthua çarenaz gueroftic; prepara
çaitte guehiago pacienciarat ecen ez conso-

IMITACIONEA. II. LIB. 161
lacionerat , atsecaberat hobequi ecen ez
bozcariorat.

Nor da munduan prefuna bozcario eta
consolacione spiritualac gogotic gusta ez
etçaquena , bethi heraz goça ahal baledi ?
Ecen goçoago dire consolacione hec hara-
guiaren placer , eta munduco atseguin gu-
iac baino.

Ecen haraguiaren atseguinac edo dire va-
oac , edo laidot suac ; bainan spiritua-
lacerac ederrac dire eta garbiac , ceren
erthutetarie fortcen baitire , eta Jaincoac
furtcen baititu arima garbietarat. Bainan
cin nihor goça daiteque nahi beçambat
aincozco consolacione hetaz , ceren ten-
acionearequin ditugun tregoac haguiz bai-
re laburrac.

2. Consolacione spiritual hequinçat tra-
a handiac dire gure burua baitan dugun
dancia sobraniozcoa eta gure arimaren
bertate falsoa.

Jaincoac ungui eguiten darocu bere gra-
tiaz consolatcen gaituenan , bainan guc un-
gui hura gambiatcen dugu gaizquiria , gure
esquerren bidez gucia hari berari bihurtcen
ez diogunean , eta horren gatic ez dire heldu
gure ganat gradiaren dohaiñ hec , ceren es-
quer gabeac baicare hequien emaillearen al-
lerat , eta ez baiditugu iganaratcitcen bere
thurbururat aithor humill baten medioz.

Ecen gracia errecibituen eçagurçac er-
khartcen ditu gure ganat gracia berriac: e-
Jaincoac supherbioari khentcen diçena
ematen dio humillari.

3. Ez dieçadaçula eman, ô ene Jaincoa-
consolacioneric ene bekhatuen urriquiaz ga-
be naçaquenic, ez eta contemplacioneri-
orguilleriara altcha naçaquenic.

Ecen gora guciac ez dire faindu, es-
diren guciac ez dire on, desiratcen den gu-
cia ez da garbi, eta guiçonaren gogora de-
gucia ez da çure gogora.

Baiñan indaçu, launa, gracia bat humil-
lago eta atçarriago eguiñen nauena, et-
neure buruari ukho eguitera ekharric-
nauena.

Jaincoac bere gracia batean emanez bert-
cean khenduz presuna bat arguitu duenean
eciñ atrebituco da siñheftera deus onic bere
ganic baduela; baiñan aithortuco du haiñac
gauça guciez dela pobrea eta billhucia.

Emoçu Jaincoari Jaincoarena dena, eta
çuretçat, ez çaçula har çureric baicen;
Erran nahi da, emotçu esquerrac Jaincoari
haren ganic ditutçun graciez, eta aithoraçu
ez duçula çure ganic bekhatua baicen, eta
hala ez duçula mereci hari çorçaioen pena
baicen.

4. *Eman çaitte bethi lekhuric beherenean*,
eta altchatuco çaituste gorenerat; lehenbi-

ecio herrunca azquenecoa hautatcen duenarena da.

Saindu Jaincoaren beguietan handienac dire bere beguietan chumeenac, cembatenaz distiantago, hambatenaz humillago.

Ecen nola baitire ceruco eguiaz eta loriaz bertheac, ez dire casu harri munduco ohore vanoetz : Jaincoa baitan fincatuac eta borritituac ez ditu higitcen orgulleriac ; eta nola Jaincoari egortcen baitiotçate haren ganic içatu ditusten on guciac, ez dute nahi batçuec bertceen ganic loriaric, eta ez dute desiraten Jaincoa ganic heldu dena baicen.

Hec gauça glicien gainetic desiraten duena da Jaincoa den laudatua berē baitan, eta bere sainduetan, eta hori da hequien accione gucien chedea.

5. Duçun beraz eçagutça handi bat graciatic chumeenez, eta merecituco dirutçu handienac. Jaincoa ganic heldu çaitçun dohaiñic chumeena estima çaçu hañitz, eta guizionei tohar iduriten çaiena den preciatu çure beguietan.

Emaillearen handitasunac errendatcen badu balioz dohaiña, Jaincoaren dohaiñic ecin daiteque tcharric edo chumeric; ecen guciz handi denac ecin deus chumeric eman deçaque.

Haren ganic heldu çaiçquigun gastiçuac, eta cigorradac ere on behar çaiçquigu, ecen

deus ez çaiçu guerthatcen non ez duen hare gure salbamendua gatic permetitcen.

Beraz Jaincoaren gracia conserbatu nahi duenac esquer, eta eçagutça behar du hura ematen çaionean, eta paciencia khentcen çaionean, behar du eguiñ othoitz haren ardietsfeco, eta behar du içan humill, eta goardiacor haren conserbatceco.

Cer eguin behar dut beraz ?

Gogoan erabilaçu maiz, cer, eta certaco çaren gai çure baitharic, eta Jaincoac cembat fagore eguiten darotçun, haren colera mereci cinduen demboran. Haren dohaxutassuna guretic heldu batiz-ere cer eguin leça-que guchiago ? considera çachu beregainqui, cembat ez dagon ifernuan çuc baino gutiago merecituric : eta ahalcatua haren ontassunaz, eta çure esquergabetassunaz, deusez-ere ez çare hala uquitua içanen, nola haren, eta çure bihorcen arteco contrestaz. Ordu-tic aphaltassuna, eta penitenciac diruen bideric herfienac, ez çaizquitçu gogorregui idurituco.

Othoitça.

O ! ontassunezco Jaincoa, aspaldi du ene gaichtaqueriez, eta çure alderaco eçagutça ezcaßaz, merecitu dudala çutaz aldebat utcia içaitea-eçagutcen dut, Iauna, çure ontastunaren escua, egortcen dauztatçun cigorradetarainocdan. Ah ! ez naiz bara-

IMITACIONEA. II. LIB. 163
tuo erraitetic , çure misericordiarì diodala
çor , ez banaiz ifernuan. Barkha dieçadaçu ,
òthoi , oraidinoco ene esquergabetaffuna ,
eta eguidaçu gracia , çure ontassunaz
òrhoitceco-orai , eta bethi. Hala-biz.

X I. C A P I T U L U A.

*Gutic dutela maite JESU-CHRISTOREN
gurutcea.*

JESUS EC baditu hañitz haren erresuma
maite dutenac , baiñan guti harren gurut-
cea iasaten dutenac.

Hañitcec billhatcen dituste haren conso-
lacioneac , gutic haren soffricariac.

Lagun hañitz du mahaiñean , baiñan ba-
kharric da barurean.

Guciec nahi dute içan haren boscarioe-
tan partale , baiñan nihor gutic nahi du ha-
ren gatic pairatu.

Hañitz darraizco JESUSI oguia partitcen
diotenean , baiñan guti pafioneco khalitça
edan behar denean.

Hañitcec ohoratcen dituste haren bicit-
ceco miraculluac , baiñan gutic haren heriot-
ceco laidoac.

Hañitcec maite dute JESUS nahi gaberìc
guerthatcen ez deiño , laudatcen dute eta

166 JESU-CHRISTOREN.

benedicatcen, consolatcen ditueiño; baiñaa gordetcen baçaiote, eta usten baditu dembera bateco, erortcen dire berehala murmuracionerat eta epheltasunerat.

2. JESUS maite dutenec ez bere contemtamendu propiala gatic, baiñan JESUS bera gatic, benedicatcen dure soffricarietan haiñ ungui nola boscarioetan.

Eta behiñ ere consolacioneric eman ez balioqate ere, ez liteque gueldi hargatic bere laudorioac, eta esquerrac hari bihurtetic.

3. Oi ala indarfua baita JESUSEN amudioa garbia denean, eta amudio propioaz nabatatua ez denean ! Cer dire beraz Jaincoaren cerbitçuan estitasunen bilha bethi dabilçanac, baicen cerbitçari intrefatuac, eta foli dareco sehiac ?

Hañec bere buruac JESUS baiño guehiago dituste maite ceinac bethi bere abantaillen, eta aisien ondoan baitabiltça.

Bizquitartean nor caufitcen da orai Jaincoa dohañic cerbitçatu nahi duenic ?

4. Presuna *spiritualen artean ere nekhez caufituco da bat gauça guciez billhucia denic.

Non caufi daiteque presuna spirituz eguiatzqui pobrea, eta creatura gucien amudioric osoqui libroa ? *Munduaren basterreraiño goanic behar da aurkhitahelaco bat.*

IMITACIONEA. II. LIB. 167

Guizonac bere ontasun guciac ematen balitu ere, ez da hori deus. Penitencia garratz bat eguiñ baleça ere deus guti da hori. Munduco iaquinatasun guciac balitu - ere urrun da oraiño. Balu ere berthute handi bat, eta debocione kharfu bat, escas du gauça bat haguitz beharra.

Ceiñ da hura? Gauça guciac utci ondoan, utz deçan bere burua; bere baitharic athera dadiñ osoqui, eta ez deçan deus ithec bere amudio propiotic; eta oraiño gauça horiec eguiñ ondoan, eta eguitecotz dauscan guciac sînhets deçan ez duela deus eguiñ.

5. Guti preça deçan bertceei haren baitan handi iduritcen çaiena, eta cincînez aithor deçan cerbitçari alfer bat dela; JESU-CHRISTO berac eracuchten darocun beçala : *Manatu çairquitçuen guciac eguiñ ondoan, erraçue bethi, cerbitçari inutillac gare.*

Orduan daiteque eguiaz spirituzco pobrea, eta gauça guciæz bihluçia : orduan erran peçaque Profetarequiñ : *Pobrea naiç eta abandonatua.*

Halere ez da nihor içanen aberatsagoric, puchantagoric, ez libroagoric halaco guico na baiño, ceiñae baitaqui gauça guciëtaric apartatcen, eta azqueneco herruncan bere buruaren ematen.

Cer eguin behar dut beraz ?

Examina çaite, ea ez othe çaren capitu huntan aiphatuac direnetaric. Nola igui deçaqueguque bada falbatuac içatea, me precio, eta laidoac J. CHRISTOC beça iassan gabe ? Cer balia daquiueque hara adoratcea hura bera imitatcen ez badugu delibera çachu beraz finqui, çure gofui propioaren deusetan ez bilhatceco, eta mudo axecabe gucietan Jesus gurutcefituari behatuco duçula, eta haren bihe lançaz cilhatuan, haren borondate faindiracurriric, cer nahi pairatceco içanice haren nahirat erorico çarela.

Othoitça.

Eçagutcen dut, J. maitea, nere aise billhatuz ez nitequela çurequilaco iça baiñan helaz ! hetaraco lehiac daran bihotça. Hel çaquizquit, othoi, launa, ga naçaçu munduco affeccione gaichto guciaric. Çure bicia, eta çure odola, çue ençat eman tutçun beçala, çuretçat sofricea eta hiltceari, dohatfutañic handier beçala beha dioçotedan mundu huntan maiceno. Hala-biz.

XII. CAPITULU A.

Gurutcea dela ceruco bidea.

JESU-CHRISTOREN hitz hauc dorphe çai-
cote hañitcei : *Ukho eguiocu çure buruari,*
altcha çagu gurutcea, eta iarrai qui çaquiz-
quit. Baiñan dorphe iñanen da aho beretic
aditcea azqueneco hitz hauc : *Aparta çai-*
tezte ene ganic madaricatuac, eta çoarte
seculaco surat.

Orañ gurutcezcó hitz hec gogotic aditcen
ditustenac ez dire beldur iñanen adi deçaten
Jaiucoaren iuiamenduan condemnacionezco
arasta ikharagarri hura.

Gurutcea aguertuco da ceruan, JESU-
CHRISTO ethortcen, denean gure iuiatcera.
Orduan gurutcearen cerbitçari guciac, bere
bician JESUS gurutceficatuaren idurico eguiñ
direnac seguratuqui hurbilduco dire bere
iuiarean ganat.

2. Cergatic çare bada beldur gurutcearen
hartcerat, haren bidez goan behar denaz
guerosfic cerurat? Gurutcean cañituco duçu
çure salbamendua, çure biçitcea, eta çure
etsaien garaitceco behar den gucia.

Gurutcea da graciencanala, arimaren in-
darra, spirituaaren boscarioa; gurutcean da

H

176 JESU-CHRISTOREN
berthuteen khoroa, eta fainduta funaren per-
feccionea.

Ez dugu causituco arimaren salbatceric,
ez bicitce eternalaren esparantçaric gurut-
cean baicen.

Har çaqu beraz çure gurutcea, eta çar-
raizco JESUSI, eta goanen çare bicitce eter-
nalerat.

Berac iasan du lehenic bere gurutcea,
eta hill da hartan çure gatic; çuc ere iasan
çaçuntçat çurea, eta hartan hilltcera deça-
çuntçat.

*Ecen harequiñ hilltcen baçare, harequiñ
bicico çare, eta haren penetan partale ba-
çare, içanen duçu halaber haren lorian
parte.*

3. Gauça dago beraz gurutcearen mai-
tatcean, eta hartan hillteean; ez da bertce
bideric bicitce eternalerat, eta eguiazco ba-
querat, lekhat gurutcearen eta mortifica-
cionearen bidea.

Çoaz norat nahi, billha çaqu placer du-
çun beçambat; behatcen baduçu gorat, ez
duçu causituco bide altchatuagoric, behat-
cen baduçu beherat, ez duçu causituco se-
guragoric gurutce fainduaren bidea baino.

Disperfa çatçu eta arrima gauça guciac
çure nahien, eta chedeen arabera; nahi ba-
duçu eta ez, aurkituco duçu bethi cerbait
pairatceço; hala causituco duçu bethiere

IMITACIONEA. II. LIB. 171
gurutcea. Ecen edo iñanen duçu gorput-
cean oin hace , edo spirituan atsecabe.

4. Batean Jaincoac utcico çaitu , bert-
cean guionec persecutatuco çaituste , eta
guehiago dena , maiz çure buruarentçat ce-
roni nekharri iñanen çare. Eta ecin cau-
situco duçu çure penen erremedioaric , edo
arintasunic ; hala beharco ditutçu guciac
pairatu Jaincoac placer duen arteiraño. Ecen
Jaincoac nahi du ikhàs deçaçun pairatcen
consolamendu gabe ; osoqui haren azpian
eman çaitcentçat , eta pairatuz humillago
eguin çaitcentçat.

JESU-CHRISTOREN passioneac ez du nihor
hala uquitcen nola haren idurico soffricariac
pairatu dituen. Alde gucietaric beraz ba-
thuco çaitçu gurutcea , lekhu gucietan çure
beira dago.

Norat nahi den ihes eguin deçaçun , ecin
itçurico çaiçco ; seren norat nahi den çoa-
cen , çurequin eramaten baitutçu çure bu-
rua , eta hala causituco baitutçu çure burua
lekhu gucietan.

Çoacen goiti , çoacen beheiti , çoacen
camporat , edo çaudecen barrenean ; alde
gucietan aurkhituco duçu gurutcea , le-
khu gucietan beharco duçu pacienciaz
borthistu , nahi baduçu ardierfi bihotceco
baquea , eta merecitu seculaco khoroa.

5. Gogotic ekharccen baduçu çure gurut-

H ij

172 JESU-CHRISTOREN

cea, harc ere ekharrico çaitu, eta guidatuco çaitu chede dohatfu hartara ceiña baita nekhe gucien akhabantça, eta ceiña ez baita edireten bicitce hunetan.

Baiñan gogoaren bortcha iafaten baduçu carga pifuaگو eguiten duçu, eta pena guehiago çure buruari ematen dioçu, berdiñ bai eta ez bada pairatu behar duçunaz gueroftic.

Gurutce bat uften baduçu, caufituco duçu bertce bat menturaz pifuaگو.

6. Egundaiño nihor eciñ itçuri çaiو gurutceari, eta duçu ufte çu itçurico çaiçcola? Sainduetaric eciñ içatu da egundaiño gurutce, eta ondico gabe bicia iragan due-nic?

JESUS gure naufiac ez du berac içatu munduan bici içan deiño ořen bat cerbait pairatu gabe. Ecen dio berac : *Pairatu behar çuen Chriftoc hilletaric bichtu behar çuen, eta foffricarien bidez behar çuen farthubere lorian*. Nola bada billhatcen duçu ceruco bertce bideric, gurutcearen bide erreguezcoa baicen.

7. JESUSEN bicitce gucia bethiereco gurutcea, eta martyrioa içatu da, eta çu-çabiltça paufuaren, eta bozcarioaren billha?

Enganatcen çare, berriz-ere diot, enganatcen çare, mundu huntan billhatcen ba-

benaric, eta pairatceric baicen, ceren
e mortal hau laceriaz berthea baita,
de gucietaric atsecabez, eta gurutcez
itua.

1 cembatenaz arima bat aitciñatcen
guehiago bicitce spiritualean, hamba-
communfqui gurutce handiagoac ditu;
ceruarentçat duen amudioac miñ-
sentiarasten baitiotça bere desterruco

halere haiñ miñqui affligitua den arima
confolacione gabe, ecen frogatcen
nmbatenaz baita haren gurutcea gogor-
eta pifüago, hambatenaz dela haren
gua, eta probetchu spirituala han-

en nihorc amudiorequiñ atsecabeac
en dituenean, hequien dorphetafuna
latcen da Jaincoaren esparantça handi-
ra, eta cembatenaz soffricari hec
igo flacatcen baitute haragua, ham-
az graciaz borthiften du spiritua.

batçuetan JESUS gurutceficatuaren
o içan nahian inspiratcen dio arima
ambat amudio, atsecabeentçat, non
uque nahi içan hetaz gabetua; ceren,
aitu hambatenaz içanen dela Jaincoaz
uago, cembatenaz pairatuco baitu
amorea gatic guehiago.

ezdu hori eguiten guiçonaren berthu-

174 J E S U - C H R I S T O R E N

teac, baiñan bai Jaincoaren graciac, ceĩñac haragui flacoan bici bagare-ere ematen baitarocu hambat indar non maitaraften baitarocu, eta khar handirequiñ billharaften naturaleçac guehienic higuĩñaraften darozquigun gauçac.

9. Ez da guiçonaren pendura gurutcearen iafatea eta maitatcea, gorphutçaren gasti-gatcea, eta gathibu errendatcea, ohoreei ihes eguitea affrontuac boscarior equiñ hartcea, bere buruaren arbuiatcea, eta bertcez arbuiatua içan nahi içatea, calteac eta nahi gabeac gogo onez pairatcea, eta mundu huntaco onen eta abantaillen guticiariç ez içatea.

Çure burua ungui conſideratcen baduçu, cauſituco duçu horietarican deus eciñ dagui-queçula; baiñan Jaincoa baitan ematen baduçu çure eſparantça harc emanen darotçu ceruco laguntça, eta hala mundua, hala haragui çure azpian içanen dñre.

Fedeaz armatua eta gurutceaz ſeiñalatua baçare, deabruaren-ere etſai cruel haren beldur etçare içanen.

10. Çau de beraz preſt J E S U S E N cerbitçari on eta leial bat beçala, bihotz handirequiñ iafatera gurutcea, ceĩñetan çure nauſi adoraragarriac nahi içatu baitu hill çure amoreagatic.

Deliberatu behar duçu bicitce dohacabe

hontan çareîno hañitz gaitz eta atsecabe
suerteren pairatcerat; ecen norat nahi çoa-
cen, eta non nahi gorde çaitecen, ez duçu
causituco halacoric baicen.

Horiche da çure çorthea; eta gaitz horien
gucien contraco erremedioric ez duqueçu,
guciac patientqui iafatea baicen.

Edan çachu beraz gogo onez JESUSEN kha-
litça, nahi baduçu ičan haren adisquide,
eta haren errefuman partale.

Consolacioneez denaz beçambatean ut-
çatçu hec Jaincoaren borondatera, eguiñ
deçan hetaz placer duena.

Baiñan çuc delibera çachu atsecabeen
hartcerat consolacioneac balire beçaiñ bof-
cario handirequiñ. *Ecen mundu huntaco
soffricariac (guciac pairatcen bacintu-erè),
ez dire comparatceco aguintcen çaiçun lo-
riarequiñ.*

11. Ardietsi duqueçunean estatu hura,
ceiñetan penac esti idurituco baitçaiçquitçu,
eta atsecabeac goço JESU-CHRISTOREN
amorea gatic; orduanche iducaçu çure bu-
rua dohatçu, aurkhitu duqueçu munduan
parabisua.

Baiñan soffricarien ihesi çabiltçaiño, edo
hec fasticurequiñ pairatcen ditutçuiño;
dohacabe içanen çare, eta ihesi eguiñ
nahi dioçun gaitça bethi iarraiquico çaitçu.

12. Eamaten baçare behar çaren beçala

176 JESU-CHRISTOREN

pairatceco, eta hilltceco estatuan, caufitceco çare berehala hobequi, eta ardietsico duçu bihotceco baquea.

Iondoni Paulo beçala baciñe-ere altchaturua hirugarren ceruraino, etcindunque segurantçaric ez duçula deus pairatuco. Ecen JESU-CHRISTO berac hambat fagoreen ondoan erran du Apostolu hartaz : *Nic eracufico diot cembat beharco duen pairatuene icenaren ohoretan.*

Çure eguiteco bakharra da beraz pairatcea, nahi baduçu JESUS maitatu, eta çure bici gucian cerbitçatu.

13. Ochala bai baciñe JESUSEN icenean cerbaiten pairatceco ! Oi nolaco ohorea litequen çuretçat ! Nolaco boscarioa Sainduentçat, eta exempla ona çure lagunentçat ! Ecen guciec laudatcen dute paciencia, nihorc gutic hartu nahi badu-ere.

Ez liteque bada iustu cembait pena chume har ciñeçan JESU-CHRISTO gatic, hambat iendeec mundua gatic haguitzez dorpheagoac hartcen ditustenaz guerosic ?

14. Siñhetfaçu çure biciac bohar duela içan heriotce continual bat, eta cembatenaz çure buruari hilltcen baitçaizco guehiago, hambatenaz guehiago hasten çarela Jaincoarentçat bicitcen.

Nihor ez da gai ceruco gaučen eçagutce-

IMITACIONEA. II. LIB. 177
ez bada iartcen atsecabeen soffritcerat
JESU-CHRISTOREN amorea gatic.

Deufere ez da Jaincoaren gogarago
tic, eta gure salbamenducotz hoberic,
a JESU-CHRISTO gatic gogo onez pai-
cea.

Eta hautua ematen balitzaitcu, hobequi
iar quintuzque hartu atsecabeac ecen ez
carioac; ceren horla iduri guehiago bai-
nduque JESU-CHRISTOREQUIN, eta ha-
sainduequiñ.

Ecen gure merecimendua, eta aitaña-
ndua ez dago hañitz consolacioneen, eta
tasunen içatean, baiñan hañitz altara-
nduen eta penen iafatean.

15. Içan balitz soffricariac baiño deus
beric, eta progotchosagoric guiçonent-
, JESUS-CHRISTOC eracutchico çarocun
e hitceze eta exempluz.

Bizquitartean bere discipuluac eta bere
aicun guciac ez ditu exhortatu pãirat-
at baicen, eta ez diote erran bertceric,
nat : *Nihorc ethorri nahi badu ene
botic ukho eguiñ bioça bere buruari*,
*ar beça bere gurutcea, eta iarraiqui
uit.*

Hala gauça guciac ungui consideratu eta
minatu ondoan, huntanche çarratcen
: : *Hañitz atsecabetaric, eta hañitz*

178 J E S U - C H R I S T O R E N
*soffricaritaric iragan behar dela ceruco
resuman sartceco.*

Cer eguin behar dut bera?

Har çatçu ongui gucz autorraren azq
hitz hauc. Izpiritu sainduac erranac d
J. CHRISTOREQUIN dohaxu ičan nahi
dugu, behar dugu harc beçala pairatu ,
iondone Paulec-ere. Compreni çachu he
gurutcea, eta soffricariac direla, penite
eguiteco, eta salbatceco moian hautati
Jaincoaren hautexien seinaleac; eta de
ez gaituela hain JESUS-CHRISTOREN idu
eguiten, nola gurutceac. Orhoitçapen
baicen, cer behar du guiristino batec
ceric, cer nahi pairatceco ičan deçan, c
folatua içateco? Ifernutic libro içateco
parabissura heltceco, cer behar çaucu
que, eta gogor idurita?

Othoitça.

Ikhuften dut, launa galbarioan ga
baicen, ez dela cerurat bideric, gure
batceco, ceronec han iragan behar
duçunaz gueroz. Cemba milla Marty
dut ikhuften darraitçula, eman dioçi
fedea bere odolaz ciguilatcerainoco:
Eguiçu, orhoi ene Salbatçaille mai
orhoitçapen hauc axecabezco ordu hei

IMITACIONEA. II. LIB. 179
 itz diten ene baitan , eta çure gogoraco
 çaiteco , eta çure gana heltceco defirac
 ustenga , eta alima naçaten , çuc enetçat
 pairatu duçun beçala çuretçat pairatcerat.
 İala-biz.

JESU-CHRISTOREN IMITACIONEA,

HIRURGARREN LIBURUA.

Barneco consolacioneaz.

I. CAPITULUA.

*Nota behar den preparatu Jaincoaren
aditcerat.*

A R I M A C.

ADITUCO dut Jainco Iauna
ene bihotzaren barrenean erranen daro-
tana.

Dohatsu arima, Jainco mintzo çaionean
aditcen duena, eta haren ganic consolacio-
nezco hitçac hartcen dituen!

182 J E S U - C H R I S T O R E N

Dohatsu beharriac , Jaincozco hitce
foiñua entçuten dutenac , eta munduco h
barrotsentçat çarratuac direnac.

Berriz-ere diot dohatfu beharriac , can
poric heldu çaioten boça aditu nahi estute
nac ; baiñan bihotçari mintço çaiou egui
entçuten dutenac.

Dohatsu beguiac campoco gauça gucient
çat bethi çarratuac daudecenac , eta barre
necoei baicen idequitcen etçaitenac.

Dohatsu , bere barrenaren berri daqui
tenac , eta egun oroz debocionez pratica
sainduz guerotic guerora guehiago ceruco
secretuen eçagutcerat preparatcen direnac.

Dohatsu guiçona , munduco traba gucie
taric libratuic Jainco choilla baitan gogoa
duena.

Gaudecen erne , ô ene arima , eta hert
fatcigun gure sensuen atheac aditceco cer
erranen darocun gure Jainco Iaunac , huna
cer dioen çure guciz maiteac.

J E S U S - C H R I S T O C.

2. *Ni naiç çure salbamendua* , çure ba
quea eta çure bicia ; çau de enequiñ , eta
causituco duçu eguiazco fosegua.

Utsaçu gauça iragancorrac , eta tarraic
çaquizcote bethi iraun behar dutenei.

Cer dire demborac daramatçan gauçac ,
doidoia lilluramendu vanoac ?

IMITACIONEA. III. LIB. 183

Eta certaco tutçu creaturac, creatçailleac
nisten baçaitu ?

Beraz gauça guciei ukho eguiocute lau-
riaren gogaraco, eta haren cerbitçari leiaf
içan çaitcentçat, eta eguiazco dohatçuta-
funa ardiets deçaçuntçat.

Cer eguin behar dut beraz ?

Jaincoa mintçateen çaicu hanitz-moldez :
barreneco inspiracione onez, predicarien
erranez, ikhufgarri uquigarriez, eta liburu
onez. Baiñan haren hitz fainduaren aditceari
eratchiquiac diren probetchuac içan nahi
baitutçu, aditu behar duçu munduco go-
goeter ukho eguinac diren izpiritu, eta
bihotz batequin, eta erraten darotçunaren
eguiteco chede bici batequin. Iduqui behar
duçu gogoa ahalic bilduena haren present-
cian, haren inspiracionen hartceco. Mun-
duco itçulietarat barraiatua den bihotz bat,
ez da gai hitz faindu harc eguin behar tuen
moguimenduen içaiteco ; eta mesprechat-
cen du bere Jaincoa.

Othoitça.

Cer dire, ô ! ene arima, cer dire mun-
duan aditcen ditudan hitzcuntça guciac, J.
maiteac hemen erraiten dauzquian hitcen
aldean ? Eta cer attencione mereci dute ?
Ah ! launa creatura guciec bere moldean
gauça bera erraiten dautet. Lurreraco Jai-
dura gaichroec nonbait ixutic, eta gogortu

naute, hoin hitzcuntça sarkhorrec ez ~~ba-~~ba-
naute uquitcen. Ez naçaçula, othoi, aba ~~an-~~an-
dona, ô ! ene Salbatçaille amolsua. Bil çat ~~çu~~çu
othoi ene gogo bihotçac, eta eman çat ~~çu~~çu
çuri daotçun beçala aditceco estatuan. H ~~la-~~la-
la-biz.

I I. C A P I T U L U A.

*Arimac Jaincoari galde eguitendio arro
mintça daquion bihotcerat.*

A R I M A C.

MINTÇA çaita, launa, ecen çure cer-
bitçariac adituco çaitu. Ni naiç çure cer-
bitçaria; indaçu arguia eçagut deçadar-
cer manatcen darotaçun.

Sufla çaçu ene bihotça, eta gai eguiçur
çure ahoco hitcen entçuteco; eta isur beitez
hitz saindu hec ihintça beçala ene bihot-
cera.

Lehenago Israeldarrec erraten cioten
Moiseri: *Mintça çaquizquigu çu cerorri, eta
adituco çaitugu; baiñan ez bequigu Jain-
coa mintça, hill ez gaitecentçat.*

Estarotçut nic hori galdeguiten, ô ene
Jaincoa ! aiticic atrebitcen naiç humiltafu-
nequîn eta debocionerequîn, çuri erraterat
Samuel Profetac beçala: *Mintça çaita, lau-*

IMITACIONEA. III. LIB. 185

ecen, çure cerbitçariac entçuten çaitu.
ez bequit mintça Moise, ez bertce Pro-
ric; baiñan çu mintça çaquizquit, ð ene
ia eta ene Jaincoa! çu ceĩnac inspiratcen
arguitcen baititutçu Proferac; ecen çuc
harric hec gabe perfetqui argui naçaçu-
, eta hec çu gabe eciñ daguiquete deus.
. Eguia da, hitçac adiaras detçaquete;
ian eciñ eman deçaquete, spiritua eta
ia.

Ingui mintço dire; orduan çu gabe bi-
ça eciñ uqui deçaquete.

Iec ematen dute letraren achala; baiñan
aguertcen duçu eta adiarasten senfua.

Iec predicatcen tuste misterioac; bai-
hequiñ eçagurça çuc ematen duçu.

Iec adiarasten darozquigute çure ma-
; baiñan eciñ compli detçaquegu çure
ntça gabe.

Iec iracasten darocute bidea; orduan çuc
ten han ibilceco indarra.

Iec ematen tuste campoco arguiac; bai-
çuc arguitcen tutçu barnetic gure spiri-
eta bihotçac.

Iec campotic ihinstatcen dute arbola;
ian çuc erakhartcen diotçute fruituac.
ĩnean bere boçaren oihua adiarasten du-
baiñan çuc idequitcen bihotceco behar-

. Ez bequit beraz niri Moise mintça;

bañan çu mintça çaquizquit, ene Jaincoa ,
ceña baitçare guia eternala.

Hill ez nadintçat , eta agor , eta fruitu
gabe egon ez nadintçat ; ecen hori guertha-
tuoçait campotic choillqui banaiz abifatua ;
eta ez barnetic uquitua eta fustatua.

Beldurrez çure iuiamenduan condemna
nadiñ , ceren entçun dudan çure hitça , eta
ez beguiratu ; eçagutu , eta ez maitatu ; siñ
herfi , eta ez complitu. *Mintça çaitte beraz ,
Iauna , ecen çure cerbitçariac aditcen çai-
tu , eta çuc ditutçu bicitce eternalaren hit-
çac.*

Mintça çaquizquit ene arimaren consola-
cioneçotz ; mintça çaquizquit ene biciaren
oñera gambiatceçotz : fiñean mintça çaquiz-
quit çure icen fainduaren ohore , loria , eta
laudorio eternaleçotz.

Cereguin behar dut beraz ?

Moise , edo Proferac mintço balaizquit-
çu-ere predicu hortan , ez cinuque asqu
Jaincozco , eta salbamenduco gogoeta ,
eta chederic baicen ez duten izpiritu , eta
bihotz batequin haren aditcea. Jaincoaren
graciaren ihintz sacratuac behar du lot-araci
salbamenduco haci hura çure bihotcean.
Beraz , Jaincoaren hitçaren aditceracoan
khartsaqui galdetu behar duçu gracia hura.

Othoitça.

Mintça çaitte othoi ceroni ene bihotçari ,

IMITACIONEA. III. LIB. 187

Ô ! ene Salbatçaille maitea : baiñan mintça
çaquizco senti deçaquen guisan ongui , cer
çaren ene alderat , eta cer naicen çure al-
derat. Senti araz dioçoçu çure boz sacratua-
ren aditcea , adituac ez eguitecotz , ene
condemnacionearen emendatceco baicen
ez dela baliatuco. Mintça çaquizco ene bi-
hotçari ; baiñan dembora berean higuï ,
iharros-çaçu çure graciaz , ceronec kho-
roa deçaçun ene salbamenduco obra. Ha-
la-biz.

III. CAPITULUA.

*Jaincoaren hitçac humiltasunequiñ entçun
behar direla , eta hañitcec estitustela hec
asqui pisatcen.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea , adi çatçu ene hitçac , hitz
estirasunez bethericacoac , ceiñec ichitcen
baitute infinituqui munduco çuhurren ia-
quintasun gucia.

*Ene hitçac spiritu eta bicitce dire , eta
estute sensu humanoaren arabera neurthuac
içan behar.*

Etçaçula hetan billha complacencia vano
bac : baiñan entçun çatçu ichilltasun handi

188 J E S U - C H R I S T O R E N
batean, eta har çatçu berotafun eta zelô
hainitcequiñ.

A R I M A C.

2. *Dohatsua da çuc arguitcen duçuna ,
ô ene Jaincoa ! eta cerones çure leguea ira-
khaften dioçuna bere atsecabezço egunetan
desçançuan emateco , eta mundu huntaco
miserietaric atheratceco.*

J E S U S - C H R I S T O C.

3. Nic arguitu ditut hastetic Profetac,
eta orai ere ni bethi mintço natçaiote gui-
çonei.

Baiñan guehienac gor dire, eta senti-
mendu gabe ene boçarentçat.

Jaincoa baiño gogoticago aditcen dute
mundua, eta hobequi behatcen diote bere
haraguiaren guticieï, ecen ez Jaincoaren
nahiei.

Munduac aguitcen tu ontasun iragan-
corrac eta mezpreçagarriac, eta cerbitçatua
da beroqui ; nic aguintcen ditut ontasun
foberanoqui handiac, eta bethi iraunen du-
tenac, eta guiçonac nagui dire eta hotz
enetçat.

Norc hambat artharequiñ, eta kharrequiñ
obeditcen ; eta cerbitçatcen nau ni, nola
mundua eta munduco handiac eguiten bai-
rire ?

IMITACIONEA. III. LIB. 189

Gorri çaitè Sidon , dio itfasoac , edo hobequi ahalca çaitè arima guiristiñozcoa , dio munduac ; arraçoïña galdetcen baduç , huna non den.

Bide hañitz eguïten da beneficio chume baten içatea gatic ; eta urhats bat-ere doi-doia nihorc eguiñ nahi du bicitce eternala gatic ?

Hañitz nekhez billhatcen da gauça tchan bat ; ez deus gatic alchatcen dire hauci ahalcagarriac ; airezco esparantça batec , edo aguintça vano batec gabac , eta egunac iraganarasten darozquigu nekhe eta borroquetan.

4. Baiñan oi gure laidoa , uzcur gare den nekheric chumeenaren hartcerat ontasun eternal baten gatic , golardo ecin asqui estimatzco baten gatic , ohore soberano , eta loria neurri gabe baten gatic.

Ahalca çaitè beraz cerbitçari lacho , eta errencuraria ikhusteaz hambat iende bere caltetaco gaucentçat lehia guehiago dutenac , çuc çure salbamenducentçat baiño ; eta itchurapenezco ontasunetan atseguin guehiago hartcen dutenac çuc eguiazcoetan baiño.

Bizquitartean maiz enganatuac guerthatcen dire bere esparantcetan ; baiñan ene aguintçac ecin faltatuzcoac dire , eta ene baitan esparantça eman duena estut hufic egorri egundaino.

290 J E S U - C H R I S T O R E N

Emanen dut agundu dudana, errandudana complituco dut; baldin ene cerbitçariac fineraio irauteu badu ene amudioan.

Nic onac handiroqui saristatcen ditut: orduan lehenago frogantça dorphetan eçartcen ditut.

5. Escriba çatçu ene hitçac çure bihotcean, eta maiz gogoan erabill çatçu, behartuco çaitquitçu tentacioneco demboran.

Ez badituçu aditcen iracurtcean, adituco ditutçu nic visitatuco çaitudan demboran.

Bi maneraz visitatcen ohi ditut: neure hautetfiac, tentacioneez, eta consolacioneez: eta egunoroz bi leccione fuerte ematen diotçater: bata utz detçatentçat bere escafac: bertcea berthuteac ardietz detçatentçat.

Leccione horiec hartu ondoan: arbuïatu dituen, hequien gainean condenatuco da azquen egunean.

O T H O I T Ç A.

Debocionearen gracia ordiaftecotçat.

6. Ene launa eta ene Jaincoa, çure baitan dire ene ontasun guciac, eta ni cer naiz aufartatceco çuri mintçatcerat?

Ni naiz çure cerbitçarietan den mendreena, eta on guciez gabetuena, esteufago lur-

IMITACIONEA. III. LIB. 198

harra baiño , nerrorec daquidan , eta
ahal deçaquedan baiño milletan doha-
goa , eta mezpreçagarriagoa.

uciarequin ere orhoit çaita launa , ez
ela deus , estudala deus , eta ecin deus
liqedala.

u çare bakharric ona , iustua , eta fain-
çuc daquizquitçu guciac , çuc ematen
guciac , çuc bethetçen tutçu guciac ,
at bekhatorea , ceina usten baituçu
ontafunez gabetua.

rrhoit çaita çure misericordiez , bethe
ene bihotça çure graziez çuc ceinac
aituçu nahi çure obrac içan ditecen ef-

Nola neure burua iasan deçaquet bi-
dohacabe hunetan ? çure gradiac , eta
ricordiac ez banaute borthitsten.

tçaçula itçul ene ganic çure bifaia , eta
açula luça çure bifita , ez naçaçula gabe
consolacioneez , ene arima çure aitci-
leguin estadintçat *luragor* , eta idor ba-
rare.

una , iracatz *dieçadaçu çure nahia*ren
ten , iracatz *dieçadaçu çure aitcinean*
ilqui eta dignequi ibiltcen ; ecen çu çare
çuburtcia çuc eçagutcen nauçu eguiaz-
naicen beçala , çuc eçagutu nauçu nint-
baiño lehenago , bai eta ere mundua
tu baiño lehenago.

Cer eguin behar dut bera?

Mundu huntaco eguiteco ez deusen ganean iaten ditugun conseilluac premia, eta khar guehiagorequin hartzen baditugu, Jaincoac gure salbamenduaren gainean emaiten darozcunac baino, norc mirexio du aditcea Jaincoac bere hitzaren, eta J. CHRISTOC bere bicia, eta odola gošta çaion gure salbamenduco obraren mesprehatçaille batçuentçat hartzen gaituela? Jaincoaren hitzaren entçuteracoan goardia emachu beraz noren aditcera cohacen, eta certaz dohatçun mintçatcerat. Çure Jaincoa dohatçu mintçatcerat, eta çure seculaco onaz, eta haren ardiesteco moianez mintçatu nahitçau. Cer behar duçu berçeric humiltasunnic attencioneric eta intresic handienarequin haren aditcerat ekharria içaiteco?

Othoitça.

Iauna eguin nauçu mundu huntan çure maithatceco, eta bercean çutáz goçatceco. Bi gauça horiez mintço aizquit bethi. Eta cer içan behar da nitaz horiez hartua ez banaiç guciz gainetic? Bizquitartean munduco gauça iragancorrez hartuagoa causitcen dut ene bihotça. Oi hau lastima, eta ahalqueria gambia çachu, othoi, ene bihotça, ez deçan içan munduco itçulientçat arbuioric baicen, eta estimuric, ez ernetasunnic çur erranentçat baicen. Hala-biz.

IV.

IV. CAPITULUA.

*Eguiaren eta humiltasunaren arabera ibilli
behar dela Jaincoaren aitciñean.*

J E S U S-C H R I S T O C.

ENE Semea , çure bicia chuchen çaqu
ene eguiaren arabera , eta bihotz sim-
ple , eta chuchen batequin bethi billha
naçaçu.

Ene aitciñean eguiaren arabera dabil-
lana guericatuco dut etsaiaren colpetaric ,
eta eguia harc berac beiratuco du gaich-
taguinen atacada eta enganamenduetaric.

Eguiac libratcen baiçaitu , eguiazqui libro
içanen çare , eta contu guti harico çare
çure contraco erasia guciez.

A R I M A C.

2. Eguia da , launa , eguiçu ene baitan
dioçun gucia , çure eguiac argui benaça ,
guida benaça , eta beguira fin dohatfu bate-
taraiño.

Libra beça ene bihotça amudio lohi ,
eta guticia defordenatu gucietaric , çure-
quin ibill nadintçat bihotceço libertate
handi batean.

JESUS-CHRISTOC.

3. Eguia hera naiz ni, eta nic iracatfico darotçut cein den bide chuchena, eta nola içan ahal çaitetzen ene gogoraco.

Gogoan erabiltçaçu çure bekhatuac damu eta bihotz min handirequin, eta çure obra onec ez bieçaçute eman buruperic.

Hortaz bekhatore bat çare milla pafioneez; eta guticia gaichtoz gathe batçuez beçala herfua, eta trabarua.

Çure buruz ez deusera duçu çure pendura gucia; bethi erorca hari çare, berehala çare garaitua; den gaugaric chumeenac altaratcen çaitu ez deusec bihotça erorarasten darotçu.

Estuçu non dic preça çure burua aiticric çure baitan dire gauça guciec humiliatu behar çaituste; ecen çure flaquecia handiago da cerorec eçagut ahal deçaqueçun baino.

4. Ez deçaçula beraz deus preça eguiten duçuh gauceraric.

Erçaçula deus ithec handi, balioz, miragarri, gora, laudagarri, edo guciagarri bethi iraun behar duena baicen.

Billha çachu gauça guciën gainetic eguia soberanoa: mezpreça çachu deus-ere baino guehiago çure beheratasun ecin guehiagocoa.

IMITACIONEA. III. LIB. 195

Deusi-ere ez dioçoçula hambat ihes eguiñ
nola çure bicioei , ez bequiçu deus iduri
haiñ icigarri , eta condenagarri , nola çure
bekhatuac , ceiñac aborrimendu guehiago
eman behar baitarotçute munduco gaitz gu-
ciec baiño.

Hanitz prefuna estabiltça ene airciñean
simplequi eta chuchenqui ; baiñan arrogan-
ciazco eta curioſtaſunezco ſpirituz nahi tuſte
iaquiñ ene ſecretu gordeac , eta çundatu ene
miſterioaç bere buruen , eta bere ſalbamen-
duaren artha utciric.

Baiñan nola ni halacoen etſaia banaiz ,
curioſtaſun eta arrogancia harc eroreraſten
ditu haiñac tentacione eta bekhatu handi-
rara.

5. Çutaz denaz beçambatean çaren Jain-
coaren iuiamenduen beldur , ikara beçaitça
guciz Podoroſoaren colerac.

Etçaçula çunda Iaunaren obren barren-
taſuna ; baiñan bai çureen malecia eta gaich-
totaſuna , conda çatçu cembat bekhatu eguiñ
ditutçun , eta cembat obra on utci eguiñ
gabe.

Batçuec bere debocione gucia liburuetan
darabillate , bertce batçuec imagnetan ; edo
campoco ſeiñale , edo itchurapenetan.

Batçuec bethi dute Jaincoa bere mihtan ,
eta hurren behiñ-ere bere bihotcetan.

Baiñan badire bertce batçuc ceiñen ſpiri-

196 J E S U - C H R I S T O R E N

tua arguirua baita , eta bihotça eguiatz
chahutua ceñec ez baitute bartceric gogo
eta chedean , ontasun eternalac baicen , c
ñec eciñ bertcez aditcen badituste mundu
gauçac , eta gogoaren bortcha iarraiquite
baitçaizco bere bici beharrari , haiñec si
titcen eta aditcen dute Jaincoaren spiritu
bihotz barrenerat erraten diotena.

Spiritu harc eracuchten diote lurra
arbuiatcen , ceruaren maitatcen , mundu
desamarratcen , eta gabaz eta egunaz
ruco dōhatfutasuna defiratcen.

Cer eguin behar dut beraz ?

Cer da eguiaren arabera ibiltcea ? hura
gure buruac , mundu huntaco gauçac , Ja
coa , eta salbamendua direnentçat hartur
horiec mereci duten estimuaren , edo
buioaren gure bicitceco moldeaz cin
eracustea. Ikhusaçu bada pontu horie
enganatcen baguine , cer leitequen gut
Horien çundatcerat enseña çaite beraz ma
eta cinqui ; eta Jaincoaren handitassu
ren , hemengo gaucen ezdeustassunare
Salbatceco duçun premiaren , eta çur
ecinaren bistan , ibilico çare humilita
nean , eta gauça guciez eguinen duçu Ja
coac eguiten duen estimua.

Othoitça.

Ikhussten dut , Iauna , hori dela ene b
tan guciz gainetic ikhus nahi cinuqu

IMITACIONEA. III. LIB. 197
disposicionea , eta Salbatcecotz behar du-
dana. Ordean , ene Jaincoa , lurreco en-
gano ondicozcoac ceihararaci du ene gogo-
egua eternalen consideracionetic. Ah ! bi-
hurtu nahi dut harat. Eguicu , othoi , çure
graciaz , hetaz içan dadin hartua , çuretçat
baicen amodioric , eta çure cerbitçuco bai-
cen kharric içanenez duen beçala. Hala biz.

V. CAPITULUA.

Jaincoaren amudioaren effetu miragarriez.

A R I M A C.

BENEDICATCEN çaitut , Aita ceruco , ene
JESUS Iaunaren Aita , ceren ni beçalaco
bekhatore dohacabeaz orrhoitu çaren.

Esquer darotçut , *ô misericordien Aita* ,
eta consolacione *gucien Jaincoa* , ceren nahi
nauçun noicic behiñ consolatu çure graziez ,
haiñ guti mereci dudalaric.

Laudatcen çaitut eta lorificatcen bethi
JESU-CHRISTO çure seme bakhotcharequin ,
eta Spiritu Saindu consolatçaillearequin ,
ceiñec erreguiñatcen baitute çurequin men-
datco mende gucietan.

O ene Iaun eta ene Jaincoa ene maitat-
çaille faindua , ene ganat iausten çarenean
bozruco da ene bihotz gucia.

198 JESU-CHRISTOREN

Çu çare ene loria eta ene arimaren bozcario gucia. Çu çare ene esparantça, eta ihes lekhuatlecabezco demboran.

2. Baiñan nola oraiño çure amudioan flaco baiñaiz, eta berthutez escas, çure laguntcen, indarren eta consolacioneen beharrean naiz.

Visita naçaçu beraz, ô ene Jaincoa! eta iracats dietçaquidatçu çure manu fainduac.

Libra naçaçu ene pasione gaichtoetic, eta senda çaçu ene bihotça affeccione desordenatu gucietaric, ene barnea sendo, eta garbi dela, gai ičan nadintçat çure maitaceco, indartfu pairatceco eta ferimu fineraïño irauteco.

3. Eguiaz amudioa gauça handi, eta miragarri bat da, harc arintcen du pisu dena, harc behiñ-ere altaratcen esten sofegu batequin iafaten tu bicitce huntaco mudantça differentac.

Pena gabe iafaten tu penac, nekhegabe nekheac, eta estirat gambiatcen tu khiratsic miñenac JESUSEN amudioa generosa da, hertchatcen gaitu gauçaric handienetarat, eta lehiaraften berthuteric perfetenetarat.

Amudioac goiti du laidura, eta eciñ gueldi diateque gauça beheretan.

Amudio faindu harc libro nahi du, eta hastantcen da lurreco gaucen guticietic,

IMITACIONEA. III. LIB. 199
beldurrez haren barreneco arguia illhun da-
diñ, eta beldurrez munduco onec traba de-
çaten edo garai munduco gaitcec.

Esta deus-ere ceruan, ez lurrean estiago-
ric, eta borthitçagoric amudioa baiño, deus-
ere altchatuagoric, edo hedatuagoric, nahi-
carazçoagoric, perfetagoric eta excelenta-
goric hura baiño; ceren amudioa Jaincoa
ganic heldu baita, eta creatura guciez go-
rago altchatcen dela Jainco choilla baitan
causitcen baitu bere sofegua.

4. Amudio duena bethi da boz lasterca,
eta airetan dabilla den kheinuric chumee-
nean libro da, deusec estu trabatcen ez
guibelatcen.

Gauça guciac ematen tu Jaincoa gatic,
ceiña baita harentçat gucia, eta haren
baitan guciac causitcen tu, ceren pausatcen
baita ontasun soberano hartan, ceiña guciez
gorago baita, eta ceiña ganic heldu baitire
bertice guciac.

Dohaiñei baiño guehiago behatcen dio
hequien-emaileari, eta hura ontasun guciac
baiño maiteago du bethiere.

Maiz amudioac estu eçagutcen neurric,
eta bere kharrac badarama mugarri guciez
urrunago.

Amudioac estu carga sentitcen, hura estu
nekheac icitcen, lan garaia-ere loitcen
çαιο, estu alegatcen aha! escafa; ceren uste

baitu gauça guciac badaquizquiela, eta cil-
lhegui çaizca.

Hala amudioa duena gai da gucietaco
halacoac eguiten tu, eta obretan atherat-
cen milla gauça, ceiñei ez bailitçaiore lo-
thuco amudioric estuena.

5. Amudioa esta loharcatcent, loan-ere
atçarria dago.

Esta unhatcen nekheetan, libro gueldit-
cen da hersturetan, esta altaratcen icialdu-
retan, khar bici, eta suzco bat beçala alt-
chatcen da cerurat traba guciac ichituric.

Maite duenac aditcen du boz ichill hura,
suzco has beherapen hec, plainu samur hec,
ceinac arima batec egortcen baitiotça Jain-
coari, erraten dioenean: O ene Jaincoa,
ene amudio bakharra, gucia enea çare, eta
ni çure naiz gucia.

6. Çabalçaçu ene bihotça guehiago mai-
ta çaitçantçat, gusta deçadantçat ene baitan
ceiñ on den çure maitatcea, eta igueri ibill
nadintçat amudio faindu hartan, itsaso ba-
tean beçala, edo hobequi han urth eta ba-
hasta nadintçat.

Ochala posedi banintça osoqui amudio
harc, eta haren kharraz gorituri, eta gor-
phutceco. sentimenduez gabeturic altcha
banendi neure buruaz gorago çurequiñ bat
eguiteco.

Ene arimac, canta beça amudiozco can-

IMITACIONEA. III. LIB. 201
ta , iarraic bequicu eta airetan ibill bedi
gure ondotic , ô ene guciz onherfia , çu lau-
latuaren podorez flaca bedi , eta honda bedi
bere boscarioaren estitasunean eta goçoan.

Maita çaitçadan neure burua baino gue-
niago , esteçadan maita neure burua çure
imorea gatic baicen , eta maita detçadan
gure baitan çu maite çaituften guciac.

Hala manatcen du amudiozco legue harc
zeiña çure arguiaren arraio bat baita.

7. Amudioac estu luçamenduric , eguiatia
da , estia , agradagarria , prudenta , paira-
corra , bihotzduna leiala , desintrefatua ;
ecen nihorc bere burua billhatcen duen pon-
tutic galtcen du amudioa.

Amudioa gauça gucietan goardiacor da ;
humilla da eta chuchena , esta lachoa , ez
gauça vanotarat emana , sobrea da , garbia ,
fermua , pausatua , bere sensuac hertsiqi
beguiratcen dituen.

Harc eguiten gaitu obedient gure aiticin-
guidarien alderat , eta mezpreçagarri gure
beguietan.

Zeloz eta eçagutçaz bethea da Jaincoa-
ren alderat , harc inspiratcen darocu espa-
rantça fermu bat agortasunic handienen ar-
tean , ecen amudio hura hastenda atseca-
been erdian-ere.

8. Hala gauça gucien pairatcerat , eta
gauça gucietan bere maitearen borondatea-

in complitcerat prest estagoenac estu m e-
ci haren adisquidearen icena.

Jaincoa maite duena gogotic lothu behar
aiote gauçaric gaitcenei, eta gogorren ei,
ta cein nahi den trebesia guertha dadi n,
stute behar apartatu bere amudiotic.

Cer eguin behar dut beraz?

Jaincoaren amodioaren effetu, eta in dar
ortaric ikhus-çaçu certarainocoan othe
uçun amodio hura : ea estatutan çaren er-
aiteco, Iauna çurea naiz gucia, eta ez du
eus çuretçat guphidestecoric. Cer lehia
entitcen duçu Jaincoari lakhet çaiçcon gau-
en eguiteco, eta lakhet ez çaiçconetari
rruntceco? Cergostu aurkhitcen duçu Jain-
ozco gogoetetan, eta solafetan? Harequin
aitia certarainocoan desiratcen duçu?
lorcetariç behar duçu eçagutu ea amodio-
arai bat bederen baduçun Jaincoarentçat.
baldeguiocu berari amodio egaiazco hura;
ta enieña çaita çure bihotçaren hartarat
rakharcerat.

Othoitça.

Erran duçu, J. maitea, deus ez duçula
ala desiratcen nola gure bihotçac fusta
iten çuc cerutic ekhariricaco suaz. Ungui
uti orhoitu behar ninteque çutaz gucien
ainetic çu ez maithatceco. Baliruriquet
rdutic çutaz baicen ez nintequela orhoitu
har. Baiñan hunela naiz Iauna, hotça,

IMITACIONEA. III. LIB. 203
eta miserablea. Pitz-çaçu othoi, ceronec
su sacratu hura ene bihotcean, baiñan
pitz-çaçu, cer nahi den çu gatic eguiterat,
eta pairatcerat erakhar naçaquen heinerai-
nocoan. Hala-biz.

VI. CAPITULUA.

*Nola amudioa estagoen atseguin spirituale-
tan; baiñan bai gudutan leial içatean.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, ez nauçu asqui borthitf-
qui, eta asqui prudentqui oraño maitatcen.

A R I M A C.

Nola bada, ene Iauna?

JESUS-CHRISTOC.

Ceten den contrestaric chumenac ut sa-
rasten baitarotçu hafi duçun gauça, eta
sobra lehiarequin baitçabiltça consolacio-
neen billha.

Ni cinciñez maite nauena fermu dago
tentacioneen erdian, eta estute haiña etsaia-
ren aguintcec enganatcen.

Eta maite banau ene ontasuncz bethet-
cen dudanean, esnau gutiago maite atseca-
beez frogatcen dudanean.

2. Amudio argituac estio behatcen ham-

bat dohaiñaren balioari, nola emaillearen amudioari.

Amudio haren eredura preçatcen tu emaitçac, ez hetaric heldu çaión progotçhuaren arabera : eta bere maitea baiño beherago ematen tu haren emaitça guciac.

Amudio generosac ene baitan ematen dū bere boscarioa, eta ez ene ganic dituen onetan, eta on hec guciac baiño gorago ni altchatcen nau.

Halere estuçū uste behar galdu çatela ez baduçū batçuetan enetçat, edo ene fainduentçat nahi cindunqueen beçambat berotafun sentitcen.

Noicic behiñ sentitcen duçun samurtasun esti hura ene gracia çure baitan denaren effetu bat da, eta orai danic parabifuco boscarioen dastatce suerte bat; baiñan etçaitecela hartan fobra pausa; ecen gustu horiec heldu dire, eta badoaz laster nic nahi dudan beçala.

Baiñan berthute eguiazco, eta merecimendu handi baten seiñalea da, gure bihorceco guticia gaichtoei contra eguitea, eta deabruac eman nahi darozquigun enganioen albuia tcea.

3. Etçaitecela beraz altara çure spiriturat heldu diren imagina vanoec, cer nahi den guifetacoac ahal diten.

Çaude fermu çure deliberacione onetan,

IMITAÇIONE. III. LIB. 105
eta çure chedea chuchen idecaçu Jaincoaren
alderat.

Çure burua sentitcen duçunean betan ce-
ruraino altchatua , eta handie berehala
erortcen baçare çure spirituco flaque cia,
eta imaginacione vanotara , estuçu hargatic
uste behar lilluramenduzco , eta enganiozco
estatuan çarela.

Ecen estire horiec çure nahitic heldu ,
aitcitic gogoaren bortcha pairatcen ditutçu ;
bada gaitcesten tutçuino , eta contra eguiten
diotçuteino merecimenducotz ditutçu , eta
ez çure galtceco.

4. Orrhoit çaitte çure etsai çaharrac here
ahal guciac eguiten dituela çure guticia onen
debeatceco eta obra on guciataric çu gui-
belatceco : hala nola baitire. fainduen oho-
ratcea , ene pasionea maiz gogoan erabilt-
cea , çure bekhatuez urriquirequin orrhoit-
cea , çure bihotçaren goardian egotea , eta
berthutean aitiñatceco deliberacionean fer-
muqui irautea.

Eraincentu çure spirituan gogoeta gaich-
roac çuri descustu , eta higuinça emateco ,
eta çu orhoitcetic , eta liburu fainduen ira-
curtcetic guibelatceco.

Higuindu choill çure bekhatuez eguiten
duçun aithor humilla ; eta (ahal balegui)
guibela cintçaque alde batera communione
fainduric.

Esteçaçula sînhetz, eta estuçun hartaza ~~in~~
fiaric, maiz artea hedatcen badarofquitç ~~u-~~
ere.

Egoratçu haren ganat heldu çaiçquitç ~~in~~
gogoeta gaichtoac, eta erroçu.

Hoa spiritu liçuna; ahalcaadi dohacabe ~~a-~~

Haguitz behar haiz lohia horlaco hâsq ~~a e-~~
tiac ene gogorat ekhartceco.

Apartaaquit enganari gaichtoa; estuce ~~ne~~
gaînean deus irabacico. Esnauc JESUS ~~EC~~
uticico, ene alde gudu eguiñen dic, ~~eta~~
laidorequiñ gueldituco aiz.

Nahiagotiat sofritu suplicioric handi ~~ie-~~
nac, eta heriotçea-ere ecen-ez, hire nab ~~ai~~
gaichtora erori.

Ago ichillic, ez aquidala mintça gue ~~—~~
hiago, ecen ez haut hemendic harat aditu ~~—~~
co cer nahi erranic ere.

Iauna da ene arguiâ, eta ene salbamen ~~—~~
dua noren beldur naiteque.

Etfaiezco oste bat ene contra altcha ba ~~—~~
ledi-ere, ezlite ici ene bihotça.

Jaincoa da ene habea, eta ene salbat ~~—~~
çaillea.

5. Gudu eguiçu soldadu fecho batec be-
çala, eta noicic behiñ flaquenciaz erortcen
baçare, altcha çaita lehen baiño indar gue-
hiagorequiñ, seguraturic gracia sendoago
batez lagunduço çarela, guciz beguira çaita
complacencia vanotic, eta orguilleriatic.

IMITACIONEA. III. LIB. 207

Handic hañitz presuna erortcen dire en-
ganierat , eta hurren eciñ sendatuzco itsu-
tasun batetarat.

Halaco supherbioen , eta bere baitan
erhoqui fidatcen direnen eroricoa balia
bequiçu humillago , eta goardiarorrage iça-
teco.

Cer eguin behar dut beraz ?

Ez da gaitz comprenitcea tentacioneco ,
eta agortassuneco demboran habequi agueri
dela ; ea eguiatzqui Jaincoa maite dugun ,
descansusco , eta bozcariozco , edo ba-
quezco demboran baino. Ungui errebes-
fac behar guintezque içan goçotassunec
baicen frogarazten ez laucuqueien Aita bat
ez maithatceco. Har çaqu beraz ungui
Capitulu huntaric Jaincoaren amodioaren
hitzcuntça dela , guciac Jaincoa gatic , deus
ere nere atseguina gatic. Atseguinean , eta
goçoan ez fida , tentacionean , eta agor-
tassunean ez altara , ez lotsa : batçuec be-
çala berceac har Aita on haren escutic.
Hortan da Jaincoaren ganaco amodioa.

Othoitça.

Ala beldur içaiteco baitut , J. maitea ,
oraidinocoan çure goçoac baicen ez du-
dala maite içan çu baitan ! Hori eracus-
ten daut ene khechamenduac. Ah ! Iauna
eçagutcen dut , ez dudala mereci. Con-
solacioneric. Froga eta garbi naçaqu mun-

208 JESU-CHRISTOREN
du huntan naiceno, ceronec borthizten
duçularic ene bihotca, deus ere çutaz
campoan ez bilhatceco behar duen khar
hartaz. Agrada bequiçu, othoi, J. maitea,
nere buruaz eguiten darotçudan sacrificio
ossoa. Hala-biz.

VII. CAPITULUA.

*Arimaco agortasunean beguiratu behar
dela humiltasuna, eta baquea.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, esta deus çuretçat hobeagoric, eta seguragoric, nola devocionearen gracia gordetcea; haren gatic burupe-ric ez içatea; hartaz guti mintçatcea, çure buruaren mezpreçatcea, eta gracia haren beraren beldur içatea, siñherfiric mereci gabe duçula.

Estuçu sobra fidatu behar bihotceco sentimendu famur horietan, haïn laster contrarat gambia daitequenaz gueroftic.

Gracia hura duçuiño orrhoir çaita cein urricaltceco çaren hura estuçunean.

Bicitce spiritualeco aitciñamendua estatça bihotceco consolacioneen içatean; baiñan norc bere buruari ukho eguinic, humilqui equien gabetasuna pairatcean, çure othoit-

gac, eta bertce debocionezco praticac usten ez ditutçula.

Aitciue çure ahal gucia eguiten duçula berthutean lachatu gabe çure bihotceco agortasun, eta nahastura gucien gatic.

2. Hanitci erortcen çaie bihotça eta escasten paciencia den trabaric chumeena aurkhitzen duten beçain farri.

Baiñan guizonaren bidea estago bethi guizonaren ahalean. Jainco choillac bere graciac eta consolacioneac ematen diotçate placer dutenei, eta placer duen demboran, eta neurrian.

Bertce batçuc goardia escasez galdu dire bere debocionean : ceren ahala baiño guehiago eguiñ nahi içan baitute, bere flacora-sunari behatu gabe, eta guehiago sinhetçi baitute bere bihotceco zelloa, eta kharra, ecen-ez bere arraçoïnaren arguia.

Eta ceren Jaincoac galdeguiten cioten baiño guehiago eguiñ nahi içatu duten, galdu dute laster gracia.

Hegaldatu nahi çuten ceruetan gora, eta erori dire pobreciarat, eta mezpreciorat ; humilduric, etha pobreturic ikhas deçatentçat ez abiatcen fidosqui airetan gora baiñan bere esparantça, eta indarra ene hegalean itçalean ematen.

Iaunaren bidean farthu berriac, eta oraiño ungui ikhasi gabeac errebelatuco dire falta

abe, eta tulumbiorat erorico, prefuna
turren, eta iaquinsunen arguiz ez badir-
guidatcen.

3. Hañec bere buruac guehiago sinhe-
raitste prefuna ungui ikhasiac eta arguituac
iaño, hequien salbamendua hirriscu han-
itan dabilla, baldin ez badiote ukho egui-
en bere sentimendu propioari.

Gutitan guerthatcen da bere buruac gu-
tur daduzcatenac bertceez guidatcea.

Hobeago da argui guri, eta humiltasun
iañitz icatea, ecen ez çuhurciazco tres-
puciac bere buruaren complacentia van-
atequin.

Hobeago da gutia, ecen-ez orguilleri-
man deçaqueen hañitça.

Prudenciaric ez icatea da bere bihotça
pozcariorari osoqui ematea, orrohitu gabe
bere leheneco gabeaz, eta ahanciric Jain-
coaren beldurtasuna, ceñac bethi goar-
lian baicaduzca icatu dugun gracia gal-
esteçagun.

Baiñan berthute guti icatea da halaber
penac, eta nahi gabeac ditugun dembo-
ran bihotça galtcea etsimendurat erortcea,
eta ene ontasunean behar den esparantça
ez icatea.

4. Baque demboran bere burua sobra
seguratua daducana lacho, eta beldurti iça-
nen da guerla demboran.

IMITACIONEA. III. LIB. 111

Bethi humill baciñe eta chume çure be-
guietan, eta baciñaqui çure bihotceco mo-
bimenduen bridatcen eta chuchentcent, et-
cintesque haiñ laster eror tentacioneen hir-
riscutarat.

Graciaz goçatcen çarenean on da penfat-
cea, nola içanen çaren hura estuçunean :
goaten çaitçunean orrhoit çaitte berriz-ere
bihur daitequela argui saildu hura, ceiña
khendu baitarotçut dembora batecotz çure
hobeagoa gatic, eta ene loria gatic.

5. Frogantça fuerte hori hobeago duçu
maiz, ecen ez ene graciac, eta fagoreac
bethi çure gogora bacintu.

Ecen merecimendua estatça ceruco vi-
sioneen eta consolacioneen içatean; esdatça
halaber Scriptura sailduaren ungui adit-
cean, ez eta cargu goretarat altchatua iça-
tean; haiñan eguiazco humiltasunean fin-
catua içatean, Jaincoaren amudioz, eta
haren loriaren zeloz bethea içatean, nori
bere burua ez deus estimatcean; fiñean na-
hiago içatean bertceez içan mezpreçatua,
ecen ez ohoratua.

Cer eguin behar dut beraç ?

Ikhus çaçu, ea çure estimendu, edo
nekhatcen çaituzten asco penaren causa,
ez duçun capitulu hortan causituco. Ari-
maric berthutean aintcinatuenac penatuac
içan ditezque : baiñan bere burua deusent-

212 JESU-CHRISTOREN

çat ez daucana , ez da deusez affaldatuco **O**o.
 Bere ecinaren eçagutçac , ala arguiian , ala **I**la
 ilhumbean , consolacionean , ala agortassu **I**u.
 nean , bere Jaincoaren amodioan , eta hare **I**u
 baithaco confidencian berreguintceco bide **=a**
 emaiten dio. Sentitcen-ere du , penatua de **a**
 presuna ossoquigo dohala Jaincoa gana **I**.
 Ez deçaçula beraz gal behin-ere bistat **C**
 cerçaren çure baitharic , eta ez duçu gal **-**
 duco fofsegua.

Othoitça.

Ah ! Iauna , nere amodio propioac
 ekharri nau nere debocionezco urhatseta
 rainocoan nere fatifaccione propioaren bil
 hatcera. Garbi çachu , othoi , ene bihotça
 çu ganacò chedez berce gucietaric. Hor
 tacotz eguiçu , çure graciaz , ez deçadan
 ahantz deus onic badut , çure ganic dudala ,
 eta escaffian ez darotaçula faltatuco : hor
 rela nere contentamenduaz conturic eguin
 gabe , axecabean , eta barreneco hiradu
 retan , consolacionetan beçala pausa nadin
 çure borondate fainduan. Hala-biz.

VIII. CAPITULUA.

*Nola behar dugun gure burua ez estatu
Jaincoaren aitciñean.*

A R I M A C.

MINTÇATUCO othe natçαιο ene Iau-
nari, ni hautsa eta herrautsa baicen ez
naicena?

Cerbait guehiago naicela uste badut, alt-
chatuco çare ene orguillieraren contra,
eta ene hobenec eguinen dute ene contra
lekhuçotasun bat ceñari ecin deusic ihar-
detfico baitiot.

Baiñan ene burua merpreçatcen badut,
eçeztatcen baraiz, eta fama vano guciei
ihes eguinic ene herrautserat bihurtcen ba-
naiz; orduan çure gracia alde içanen dut
eta çure graciac ene bihotcean distiatuco
du.

Eta ene esteustafunaren tulumbioac iraun-
guituco ditu bethicotz ene amudio, eta esti-
mu propioaren iñhar guciac.

Estatu hartan eracuchten darotaçu çer
naicen, eta çer billhacatu naicen. *Ceren
eta ez bainaiç eguiarçqui deus, eta hori ez
naquien.*

Neure ganat usten nauçunean ez naiz fla-

214 JESU-CHRISTOREN

queciaric baicen ; baiñan çure beguitartea ene ganat itçultcen duçun beçaïn sarri bethercen naiz indarrez , eta bozcarioz !

Oi gauça miragarria horla betan altchatcen bainaçu , eta haiñ samurqui befarcaccen , ni ceiña ene pisutafun propioac ez deusera bainarama !

2. Horra cer eguiten duen çure amudioac, nic mereci gabe hasten da ontasunez ene bethetcen ; lăguntcen nau ene beharretan , beiratcen nau hirriscuric handiendetan , eta atheratcen nau milla gaitz fuerteen artetic.

Ene burua galdu dut sobera maitatuz ; eta çu bakharra billhaturic ; eta maitaturic caufitu çaitut , baita halaber neure burua , eta çure amudioa baliatu çait ene esteustafunean barrenago fartceco.

Hala, ô JESUS, gutiz mansoa eguiten darotaçu ez solamente nic mereci baiño gracia guehiago ; baiñan oraiño çure ganic iguriquitcen , eta galdetcerat atrebi naitequen baiño guehiago.

3. Çaren bethiere benedicatua, ô ene Jaincoa ! Ceren gracia guciençat indigne naicelatic , halere çure generostafun , eta ontafun infinitua ez baita guelditcen niri ungui eguitetic , hala nola hañitz bertce esquer gabeei , eta çuretçat higuinçaric baicen ez dutenei.

IMITACIONEA. III. LIB. 215

Iauna, osoqui çure ganat itçularaz gait-
fatçu içan gaitecençat esquer emaille, hu-
mill, Jaincotiar ; ecen çu çare gure salba-
mendua, gure indarra, eta berthutea.

Cer eguin behar dut beraz ?

Noiz-etare baneloriazco, edo çure bu-
ruaz contentamenduzco cerbait lilluramen-
du sentitcen baituçu, orhoit çaitte cer çaren
çure ethorquiaz ; eta certara cintequen çure
baitharat Jaincoac utz bacintça. Ezdeus-
tassunetic athera, hambat aldiz ifernua
merecitu, gaizquirat hain ekharria, on-
guiarentçat cein nagui, eta gogor : con-
sideracione horrec erran aracico darotçu,
guiçonac bere burua ungui ahantzi behar
duela, bere buruaz hartua, edo deusetan
burui peric içaiteco.

Othoitça.

O ! Jainco handia, ni baitan deus onic
bada, çuri dauzquitçut esquerrac çor. Nere
baitan ez naiz, eta ez dut gaichtaqueria
baicen. Ezdeustassunean, eta helaz ! Çure
urricamendua baliatcen ez baçait, ifernuan
dire ene çucen guciac. Eguiçu othoi, ene
Salbatçaille maitea, orhoitçapen horrec
itchic naçan bethi eman çautan humiltaf-
sunean. Hala-biz.

I X. C A P I T U L U A.

Nola Jaincoa baita gucien fiña, eta azquerchedea, hari beaturic eguiñ behar direla gauça guciac.

J E S U S - C H R I S T O C.

ENE Semea, dohatfu iñan nahi baduñu nic behar dut iñan çure chede asquena, eta soberanoa; chede horrec chahutuco ditu çure bihotceco affeccioneac, ceñnac maicegui cere baitharat, etha creaturetarat baitçaramatçate.

Ecen cerbaitetan çure burua bilkatcen baduñu erorico çare berehala flaqueciatar, eta agortasunerat.

Niri behar darotaçu beraz gauça gucietan behatu gauça gucien chede principalari beçala; ecen nic gauça guciac eman darozquitçut.

Ontasun guciac iducatçu ontasun soberanotic ethorriac beçala, eta ène ganat bere ethorquiria guisa bihurtu beharrac beçala.

2. Ene ganie ithurburu bici batetic beçala, chumeec eta handieç, pobreec eta aberatsec hartcen tuste graciaren urac, eta gracia bat bertce gracia baten faria da ni bihotz onez cerbitçatcen nautenentçat.

Baiña

IMITACIONEA. III. LIB. 217

Baiñan norc-ere nitaz campoco ontasun
atean eman nahico baitu bere loria eta at-
eguiña, estu iñanen behiñ-ere bozcario
ngui fincaturic, ez sofegu eguiazcoric be-
bihotcean; aiteitric, haren trabac eta
ersturac bereruco dire guerotric guerorat
uehiago.

Ez beraz eman çure contuan, edo bert-
reanean unguiric edo berthuteric, baiñan
tuça guciac bihur Jaincoari, ceiña gabe
iñonac ez baitu deus.

Nic eman darozquitçut guciac, eta nic
hi dut guciac posedi detçatçun; baiñan
laber nahi dut hertsiqui bihur dietçaqui-
tçun, çor çaisquidan esquerrac.

3. Horra eguia bat, vana loria guciac
nstititu behar dituen.

Jaincoaren gracia eta eguiazco amudioa
re bihotcean sartcen badire, esta han
uehiago iñanen ez inbidiaric, ez tristecia-
ric, ez amudio propioric.

Ecen Jaincoarea amudioac garaitcen tu
tuça guciac, eta berretcen arimaren in-
trac.

Eguiazqui çuhurra baçare emanen duçu
e baitan çure bozcario, eta esparantça
cia, ceren ez baita nihor onic Jainco
ioilla baicen, ceiñac behar baitu iñan
tuça guciac gainetic laudatua, eta gucie-
n benedicatua.

218 JESU-CHRISTOREN

Cer eguin behar dut beraz ?

Ala ian deçaçun , ala edan deçaçun , ala berce cer nahi eguin deçaçun , guciac eguintçaçu Jaincoaren ohoretan , dio J. Paulec , nere miserietan emanen dut nere loria , dio Apostolu berac. Deus onic eguiten baduçu beraz , erraçuhura Jaincoarena dela. On gucien ithurburuarena beçala. Çure accione guciac eguin çatçu Jaincoari atseguin eguiteco chede phuru batez hari ofrituric. Hala accioneric chumeena ere baliatuco çaitçu cerucotz. Chede hori erreberri çaçu maiz S. Ignaciorequin erranez bihotcez , Iauna çure ohoretan.

Othoitça.

Norentçat hari naiz bada ni , çure ganat ez dakharzquedan accionetan ? çu çare ene hastea eta fina , çure ganic behar dut nere lan gucien golardoa. Deliberatcen dut , ô ! ene Jaincoa , eta ene gucia , nere urhax guciac altchatueo ditudala çure ganat chederic phuruenaz. Eguidaçu gracia gogo on horren behin-ere ez galtceco. Hala-biz.

X. CAPITULUA.

Ceiñ on den Jaincoaren maitatcea, eta munduaren mezpreatcea.

A R I M A C.

EZ naiz ichillic egonen, launa, atrebituco natçαιο berriz-ere mintçatcerat ene Jaincoari, ene Iaberi, ene Erregueari, ceiña baitago ceruric gorenean.

Oi ala çuc ontasun, eta goçotasun handia gorde baituçu çure beldur direnentçat, ð ene Jaincoa !

Baiñan cembatenaz çare estiago, eta goçoago çu maitatcen çaitustenençat, eta bere bihotz guciez cerbitçatcen çaitustenençat.

Eguiaz nìhor esta gai explicatceco çu çure maitatçailleei contemplacionean ematen diotçotçuten atseguinac.

Nintçen baiño lehenago eman darozquidatçu çure amudioaren seiñale handiac, ceren esteufetic athera bainauçu ni eguiteco, eta formatceco: guero çure ganic hastandu naicenean ene errebelamendutic erakharri nauçu çure cerbitçatceço; eta cembat hinguigarria banaiz-ere manatu darotaçu maita çaitçadala.

220 J E S U - C H R I S T O R E N

2. O amudiozco ithurburu eternala ! cer erranen dut çutaz ? Nola çu ahantz çaitça-quet , nitaz orrhoitu çarenaz gueroftic galdua nindabillhanean ?

Ni çure cerbitçaria bethe naūçu miseri-cordiaz , graziez , eta famurtasunez , ez solamente merecitu baiño guehiago ; baiñan oraiño esparantça guciez gorago.

Hambat ontasunen orde cer bihurtuco darotçut , ene Jaincoa ?

Ecen eſta guciel eguiten dioçuten do-haiña munduari ukho eguitea , eta guciac utciric religioneco bicitcean fartçea.

Gauça handia da bada nic çu cerbitçat-cea , creatura guciac hortara obligatu di-renaz gueroftic ?

Ez , eſta handia ; aiticic handi eta mira-garri dena da çuc ni cembat guti gaia , eta dohacabea banaiz - ere hartcen binauçu çure cerbitçaritçat , eta ematen binauçu çure adifquideen nombrean.

3. Nic dudan gucia çurea da , nic çu cer-bitcatcea-ere çuc niri eguiten darotaçun dohaiñ bat da.

Baiñan cer eguiten darotçut ? Hobequi etran diteque çuc ni cerbitçatcen nauçula , ecen ez nic çu.

Horra non cerua eta lurra creatu tutçun guionaren cerbitçucortz , complitcen tuſte

IMITACIONEA. III. LIB. 221.
arthosqui çuc gure progotchucotz eman
diotçotçutén manuac.

Eta hori gauça gutia balitz eguiñ ditudçu
ainguervac guiçonon çaiñ, eta deffendat-
çaille içateco.

Bainan fagore horiec guciac ichitcen di-
tuena da cerorri beheratu baitçare guiçona-
ren cerbitçatceraiño, eta agundu baitioçu
emanen çaiçcola çure lorian.

4. Millaca ontasunen orde cer bihurtuco
darotçut ?

Ochala ene bicico egunetan cerbitça ahal
bacintçac !

Helaz, egun batez bederen dignequi cer-
bitça bacintçat !

Ecen çuc ditudçu mereci cerbitçu guciac
ohore eta loria guciac.

Çu çare ene naufi eguiazcoa, eta ni çure
cerbitçaria, cerbitçatu behar çaitut ene
indar guciez, eta laudatu behiñ-ere unharu
gabe. Hori nahi dut, hori da ene guticia,
compli çaçu othoi ene ahal efcafa.

5. Ohoreric eta loriaric handiena balinba
çure cerbitcatcea da, eta çure amorea gatic
gauça guciac arbuiatcea.

Ecen çure graziez betheco tutçu çure
cerbitçuan bihotz onez ematen diren gu-
ciac.

Çure gatic munduco atseguñ vanoac uf-
ten ditustenec içanen tuste Spiritu saindua-

ren consolacione goçoac; eta munduco arthac utciric çure loria gatic bicitce herfiari lotcen çaižconac bihotceco libertateaz goçatuco dire.

6. Oi gathibutasun esti eta maitagarria, ceiñac ardietsten baitio arimari libertatea eta faindurasuna!

O Religioneco bicitce faindua, ceiñac eguiten baitu guiçona aingueruen berdiñ, Jaincoarentçat maitagarri, eta guiristiño gucientçat ohoragarri!

O esclabotasun eciñ asqui desira, eta billha daitequena haren bidez irabaſten dugunaz gueroſtic ontasun gucien gañeco ontasuna, eta beñhi iraunen duen bozcarioa!

Cer eguin behar dut beraç?

Compreni çaçu capitulu hortan cer obligacione duçun Jaincoaren legue Sainduaz çure gogoeta, accione, eta ſolaſen erre-guelatceco. Eta hori da Jaincoaren cer-bitçatcea. Norentçat içanen ditu Jaincoac bere goçoac, holacoentçat baicen? Ikhu-çaçu nolacoa içan den çure eſquergabetasuna, eta çure çora mendua, haren manuez conturic eguin gabe, munduco uſaiac, eta çure goſtua ſeguitu tutçunean. Ondoan piſſa çatçu ungui capitulu berean Jaincoari eguin tutçun aguintçac.

Othoitça.

Eçagutçarequin, eta nere hautura çure

IMITACIONEA. III. LIB. 223
borondateen , eta manuen complitceco
eguin duçun lurreco creatura bakharra ,
bakharra naiz beraz , ene Jaincoa , hec
hautsi ditudana. Bece creatura fuerte gu-
ciec çure manvac eguiten dituzte beretçat
probetchuric gabe , eta nic çurequilaco
barassunari ukho eguin diot nere guisa bi-
citceco. Cer coramendu ! barkha-daçu ,
launa orhoi , iragana , eta eguidaçu gracia
capitulu hortan hartu ditudan sentimen-
duen behin-ere ez galtceco. Hala-biz.

XI. CAPITULU A.

*Guticia onac ere behar ditugula bridatu ,
spirituaren azpian eman haraguia , eta
spiritua Jaincoaren azpian.*

J E S U S - C H R I S T O C .

ENE Semea , nahi darozquitçut iracatfi
hañitz gauça oraino ungui estaquizquit-
çunac.

A R I M A C .

Cer bada , ene Jaincoa ?

J E S U S - C H R I S T O C .

Çure borondatea eman behar baituçu
enearen azpian ; ez baituçu çure butua mai-
tatu behar , ez billhatu bertceric ene nahia-
ren complitcea baicen.

K iv

224 JESU-CHRISTOREN

Maiz çure guticiec borthitsqui çarabilt-
çate ; orduan ikhufaçu ungui , eta gutici-
hequien chedea ene loria den , ala çur-
aifia.

Ene gatic hari baçare , cer nahi den en-
ordenuz guertha dadiñ content içanen çare ;
bainan çure chedetan estaliqui sartcen bad-
çure buruaren amudioa , gauça horrec naha-
fico çaitu eta altaratuco.

2. Etçaitecela beraz sobra fida ni confu-
ratu gabe hartu tutçun deliberacionetan be-
durrez urriqui daquiçun , eta higuin deça-
çun lehen on citçaitçuna.

Ecen estire berehala complitu behar gure
bihotceco guticia on diruritenac , eta hala-
ber etçaiote bere berehala ihes eguin beha-
gaichto diruritenei.

On da maiz desira onen ere bridatce-
beldurrez lehia sobrac bartaia deçan gure
spiritua , edo zelo gaizqui neurthu batez
bertceei scandala eman dioçoguten , edo
fiñean bertceren contrestac altara gaitçan.

3. Maiz behar da borthaçaca hari , eta
borthitsqui contra eguin behar çaiçen sensuen
guticie ; eta beiratu gabe cer nahi duen ,
edo cer ez haraguiac , artha behar da choill-
qui spiritua haren nauñi eguiteaz.

Hari behar dugu haren garaitçen eta cen-
çatçen gauça gucierara prest içan dadiñ ar-
teraiño , gutiz contenta dadiñ arteraiño ,

IMITACIONEA. III. LIB. 225
eta den errencuratic chumeena nahi ga-
beetan itçur estaquion arteraiño.

Cer eguin behar dut beraz ?

Orhoit çaita gauça onetaco beretaco de-
sira , eta nahi borthitçac dituztenec , er-
rechqui eman deçaquetela debocionea eguin-
bidearen lekhuari. Eta guciz hec behar
dute ungui hartu autorraren maxima hau ,
« onda desira onen bridatcia. » Horren
arraçoina han berean du, Gauça gucietan
çohaz beraz pausurequin Jaincoaren oho-
ratceço cein den hobe pissatuz , çure nahiaz
conturic eguin gabe.

Othoitça.

Nere nahi propioac cembat obra on
beric ez darot alfer errendatu , ô ! ene iabe
soberanoa ! bethi erraiten dut , çure nahi
faindura nahi nintequela egon , baitaquit
hura dela merecimenduzco obren erregue-
la : bainan cembat ez doha ifernurat nahi-
cunde horrequin ? Ah ! eguin da launa ,
promez darotçut , ez diodala gogoari ema-
nen çure gogoara eguitea baicen. Borthitz
naçaçu othoi , gueronic guerora sentimendu
hortan. Hala-biz. -

XII. CAPITULA.

*Pairacor iġan behar dela gaitcetari, eta
arbiuatu behar direla atseguinac.*

A R I M A C.

ENE Iauna eta ene Jaincoa ikhusten
dut pacienciaren behar handiari naicela:
ecen bicitce hau betha da hanitz atsecabez.

Cer nahi den eguin deġadan baquean bi-
citceco, ecin naiteque gudu eta pena gabe.

J E S U S - C H R I S T O C.

2. Eguia da, ene semea; bainan estut nahi
billha deġaġun baque bat tentacione, eta
ondico gabecoa.

Aitcitic nahi dut ġure baquea eman deġa-
ġun ġure indarra, eta paciencia frogatzen
duten atsecabetan.

Erraten badarotaġu ecin hambat paira
deġaqueġula, nola bada pairatuco duġu
purgatorioco ſua?

Bi gaitcetari berhi chumeena hautatu
behar da.

Hala nahi duġu ez erori ſeculaco ſuplicio-
tarat? Iasari ġatġut patientqui oraico gait-
ġac Jaincoaren amorea gatic.

Uſte duġu munduco preſunec eſtutela
deus ſoffritzen?

IMITACIONEA. III. LIB. 227

Estuçu hori caustuco, munduco dohat
fuenetan ere.

3. Erranen duçu baitustela hec hanitz
atseguin, bere nahiaren eguiten hari direla,
hala bere penac arintcen çaizcotela.

4. Baiñan emagun hala dela, eta gauça
guciac bere gogara distustela, horiec guciec
cembat iraunen dutz ?

Munduco handi hec guciac iraganen dire
khea beçala, hequien atseguinen orrhoit-
çapenic ere guelditcen estela.

Eta mundu huntan bici direiño-ere estire
atseguin hetaz goçatcen khirats, beldur eta
desgustu gabe. Eta maiz cerc-ere eguin baitu
hequien bozcarioric handiena harc causat-
cen ere du hequien doloreric miñena.

Eta iustu da ene nahiaren contra atsegui-
ñac billhatu ditustenec, ez detçaten dalta
laido eta behacun gabe.

Oi ala atseguin hec guciac laburrac bai-
tire, falsoac, desordenatuac, eta ahalça-
garriac !

Baiñan guiconec estute hori ikhusten
munduac itsutu, eta horditu dituenean,
aitcitic iduri bestia adimendu gabeoac bere
arima ematen dute heriotceco hirriscuang me-
men batez iragaten den atseguina gatic.

Çu beraz, ene semea, *etçabiltçala çure*
pasioneen ondotic, ukho eguiçoçute çure gu-
ticia desordenatuei.

*Emaçu Iauna baitan çure bozcarioa ,
eta çure bihotceco galdeac eta defirac com-
plituco darozquitçu.*

5. Nahi baduçu bethequi goçatu eguiazco
bozcarioez eta consolacioneez , mundua
mezpreçaturic , eta atseguïnei ukho eguñic
aurkhituco duçu ene benediccioneen eta
favoreen gaindidura.

Cembatenaz guehiago hastanduco bait-
çare munduco consolacioneeraric , ham-
batenaz aurrhituco duçu defcanfu guehiago
Jaincozco consolacionetan.

Eguia da , estuçu hartarat ardietsico pena
gabe , nekhe eta gudu gabe.

Çure hastura gaitchoac traba eguñen da-
rotçu ; baiñan hobeago batez garaituco
duçu.

Haraguaia altchatuco da çure contra ; bai-
ñan çure spirituaren kharrac hecico du.

Fiñean fugue çaharrac armatuco ditu
çure contra bere malecia eta indar guciac ;
baiñan othoitçac hiesi egorrico du , eta
guero cembait lan on eta progotchofec çar-
ratuco diote çure bihotceco athea.

Cer eguin behar dut beraç ?

Ala ! S. Therefaceguia horiecongui com-
prentcen baitcituen cioenian Jaincoari ,
« Iauna sofri edo hil. » Eta nola nahi çare
heldu J. CHRISTO gana , çure gurutcea biz-
carrean baicen ? Eta norc ez du ikhusten ,

IMITACIONEA. III. LIB. 129

munduco atseguinec nola ahantz - arazten duten Jaincoa ? Larga çaite beraz erre-fleccioneari, autorrac emaiten dauzquitçun arraçoinen gainean ; eta galdeguiocçu Jaincoari minqui , hetan ungui sartceco arguia , eta hec galdetcen dutenaren eguiteco indarra.

Othoitça.

Desterruan, eta etsaien artean nola içan uste duquet, Iauna, gaitcic, eta penuric gabe ? Çure bicia, çure heriotcea, eta munduco atseguinen ondoreac ikhus, eta nola desira deçaquet hemen sofritcecoric gabe içaitea ? O ! ene Salbatçaille maitea, eguia hautaz ene izpiritua arguitu duçun beçala, uquiçaçu ene bihotça arraçoin horien premiaz ; eta emoçu humilqui gaitçac, eta axecabeac iasaiten dituztenei emaiten diotçoçuten goçoentçat baicen gosturic ez içaiteco dohaina. Hala biz.

XIII. CAPITULUA.

Obedienciaz.

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, obedienciatic aldaratcen dena hastantcen da graciatic ; eta bere

guifa bici nahi duena gabetcen da baltzan-
eguiten den unguiaz.

Bere aitinguidariac, gogotic, eta bihotz-
onez obeditcen estituenac eracuchten du-
estueta haraguia ungui hecia; baiñan mu-
thiria, eta maiz spiritwaren contra alchat-
cen dena.

Ikhasaçu beraz berehala obeditcen çure
guidarieri, baldin nahi badaçu çure hara-
guia obedi çaitçan.

Campoco etsaia laster da garaitu barne-
co guerla iraun guitu denean.

Estuçu çure arimaren etsai handiagoric
eta gaichtoagoric ceroni baino, baldin çure
spiritwarequin baquean ez baçare.

Behar duçu çure burua cincinez mez-
preçatu, badaçu çure haraguia, eta odola
osoqui nahi garaitu.

Herabe duçu bertceren borondateari o-
soqui arrimatcera, ceren sobra maite bai-
tuçu oraino çure burua.

2. Cer da miresteco çuc Jaincoa gatic
obeditcea guion bati, etçarenaz gueroftic
herraits, eta ez deus baicen? Ni eguin naiz
bada çure gatic guionen obedient, naice-
laric guciz gora, eta guciz podorofoa.

Gucietaco humillen eta azquen eguin
naiz, ene humiltasuna balia daquionçar
çure orguilleriaren garaitceco.

Herrautsa ikhasaçu beraz obeditcen; lur-

IMITACIONEA. III. LIB. 231
ra, humilia çайте ; ongarria, utfaçu çure
burua ofticatcerat.

Ikhafaçu çure nahi guciei ukho eguiten ,
eta obediencia gucietarat arrimatcen.

3. Aferraçайте fainduqui çure buruaren
contra, eta etçaçula utz orguilleria çure
baitan bicitcerat.

Eguçu çure burua haiñ. chume , emaçū
haiñ behera non batbedera baitabilque çure
gañean carricaco , basaren gañean beçala.

Guiçon vānoa certaz errencura çaites-
que ?

Bekhatoroz hambat maneraz liçundua ,
nola atrebitcen çare mintçatcerat, çuri egui-
ten çaitzquitçun hirriez ? Hambatetan çure
creatçaillea offensatu , eta ifernua merecitu
duçu ondoan.

Bizquitatreat ene miſericordiac barkhaçu
darotçu çeren çure arima preciaçu içu bai-
ta ene beguietan.

Eta ene amudioaren ſeiñale horiec eman
darozquitçut ene ganic içu tutçun ontasu-
nez bethiere eçagutça içu deçaçuntçat, eta
çutazco meçprecio guciac manſoqui paira
deçaçuntçat.

Cer eguin behar dut beraz ?

Obedi çaçū çure aint çindariei ez choil-
qui campoz, eta gauça errechetan ; bai-
ñan bihotcez , eta çure amodio propioa ,
edo çure nahia hienic gurutçaçen dutenetan.

232 JESU-CHRISTOREN

Cer diŧeqe hortaco JESUS-CHRISTOREN
exemplua duŧun baiño arraŧoin ŧarhor-
ragoric ? Jainco guiŧon eguin hura guiŧon
baten manupeco ikhuŧi ondoan , cer biŧa
dute gure baitan deŧobedienciec , eta er-
rencurec ? cembatenaz ere obeditea gue-
hiago goŧtatcen batŧaitŧu , iuiŧa ŧaŧu , hain-
batenaz bertceren azpico iŧaitea beharrago
duŧula.

Othoitŧa.

O obedientciaz forthu obediencian bici ,
eta obedienciaz hil ŧaren Salbatŧaille amol-
ŧua , eguin dieŧaguŧu , othoi , gracia ŧure
phartez manatcen dautcutenen alderat obe-
dient iŧaiteco , ŧuc ŧure aintcindaritŧa
hartu nahi iŧan tutŧunen alderat eracuti
iŧan duŧun amolŧutaŧun berarequin ; guci
gainetic miragarri eguiten ŧaituen berthute
hontan ŧu imitaturic , iŧan gaiten egun ba-
tez ŧure lorian. Hala-biz.

XIV. CAPITULUA.

*Jaincoaren iuiamenduetan penŧatuŧ beha-
dugula beguiratu obra onen varia-ŧo-
riatic.*

A R I M A C.

IAUNA , ŧure iuiamenduen ihurtŧurla adit-
cen dudanean , beldurrac , eta ikhara

IMITACIONEA. III. LIB. 233
jharrosten gu ene heçurrac, eta ene arima
trancitcen du icialdurac.

Harritua guelditcen naiz eta nahasia
ikhustean ceruac-ere *estirela garbi çure be-*
guietan.

Baldiñ caufitu baduçu corrupcionea ain-
gueruetan-ere, eta ez badioçute barkhatu,
helaz ! cer içanen da nitaz ?

Içar distiant hec erori dire cerutic, eta
herrautsa baicen ez naicenac cer burupe
duquet.

Hañitz presuna ceinën obrec laudagarriac
baitciduriten erori dire, eciñ erran beçaiñ
behera, eta aingueruen oguiaz hasten cire-
nec eguiñ dute bere atseguina urdeen bazca
liçunaz.

2. Esta beraz saindutafunic, çuc urrut-
cen baduçu çure escua gure ganic.

Esta çuhurtciaric, çure arguiaz ez bada
guidatua.

Esta indarric çure laguntça gabe.

Esta garbitafunic segurean, çure gracia
gabe.

Eta finean guiçonen ernetafun gucia esta
deus baliatcen çure arthagabe.

Çu gure ganic hastantcen çarenean erort-
cen gare, eta galtcen gare ; çu bihurtcen
çaizquigunean altchatcen gare, bichten gare.

Cordocan gare bethi ; choillqui çuc bor-
thitsten gaitutçu ; bethi gare ephel çuc be-
rotcen gaitutçu.

234 J E S U - C H R I S T O R E N

3. Oi ala nic arraçoiñ baitut, neure bu-
ruaren mezpreçatceco ! Ala nic haguitz be-
har baitut humiliatu, eta guti preçatu ene
baitan on diruriena !

Certaraño behar dut eceztatu çure iuia-
menduen tulumbiotan barna sartcen naice-
nean, ceïneç iracasteñ baitarotet ez deu-
fetic heldu naicela, eta ez deus baicen ez
naicela.

O pisutafun neurri gabecoa, carga eciñ
iafanezcoa ! O itfaso ondo eta baster gabe-
coa ceïneetan causitcen bainaiz hondatua,
eta ceïneetan nondic nahi mira nadiñ ez
baitut causitcen esteustafunic baicen neure
baitan.

4. Non gordeco da beraz ene baitan, or-
guilleriaren erroa, eta ene berthute aphur-
raz dudan burupea ?

Ene vana-loria gucia galtcen da, eta
hondatcençure iuiamenduen tulumbiobar-
renean.

5. Cer da guiçona çure aiticínean ? *Lur-
rezco iarroa attrebituco dabada altchatcera
bere moldatçaillearen contra.* Laudorio va-
noec nola haunt ahal deçaquete bihotz bat
Jaincoaren aiticínean humiliatua, eta behei-
titua ?

Munduco laucengu guciec eciñ altcha de-
çaquete bihotz bat eguia berac aspiratue-
na, ez eta aldara laudorio guciez Jaincoa
bairan bere esparantça finçatu duena.

IMITACIONEA. III. LIB. 235

Ecen lausagari hec estire deus; sunt situco
 di **re** bere hitcen soinuarequiñ; *baiñan eguia*
ba dago eternitate gucian.

Cer eguin behar dut beraz?

Hortic compreni çaçu Izpiritu Sainduac
 emaiten dauzquiçun abisuen premia, erra-
 ten darotçunean, [çure salbamendua eguin
 deçaçun beldur eta ikhararequiñ. Jaincoa-
 ren gracion baçare ere beñhieror beldur içan
 çaiten.] Hortic iuiã çaçu cein esparantça
 handia behar dugun içan Jaincoaren bai-
 tan, aingueruac lehen bekhatuan galdu,
 eta guri bekhatutic alchatceco hamat moian
 ematen daucunaz gueroz. Baiñan ez ahantz
 cein hobendun, eta cein dohacabe behar
 den içan Jaincoaren beguietan, moian he-
 taz baliatcea gurorat egortcen duena.

Othoitça.

Harritua, launa, çure iuiamenduen bar-
 renetassunaz, huna non naicen oraidinoco
 nere biciaz deus onic iuiã ez deçaquedan
 estatuan: eta çure gracion banaiz-ere, me-
 ment guciez haren galrceco irriscuan. Cer
 dolore, cer lastima, hortan baratcen ba-
 nintz! baiñan oraidinocoan enetçat içan
 duçun pacienciac berac ihardesten daut çure
 misericordiaz. Eguidaçu, othoi, gracia,
 guehiago demboraric galdu gabe, baliat-
 cerat ekharria içaiteco. Hala-biz.

XV. CAPITULUA.

*Estugula nahi behar Jaincoac nahi duerti
baicen.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea , huna aldi gucian itchequi behar duçun solasa. Iauna , hauche eguiñ bedi baldiñ çure nahiaren arabera bada. Iauna , gauça hau çure loriaçotz balin bada guertha bedi çure içen sainduaren ohoretan.

Iauna , ikhusten baduçù nic nahi dudana on dela ene arimacotz , eta progotchoz ene salbamenducotz arren eguidaçu balia nadiñ çure ohoretan.

Baiñan eçagutcen baduçù caltiar nuquela khien dieçadaçu othoi guticia hura.

Eçen estire Spiritu saindua ganic heldu guticia guciac , ez eta on eta probetchos diruritenac-ere.

Gaitz-ere da chuchenqui iaquitea ea gure desirac heldu diren spiritu ona ganic , ala gaichtoa , ganic , ala estiren heldu gure spiritu propialetic.

Hañitz prefuna azquenerat enganatuao guertharu dire , coñec baitciduriten bastean spiritu onaz guidatuac cirela.

2. Hala beraz gogorat heldu çaiçquigun

IMITACIONEA. III. LIB. 137

Ucetaric eztugu behar deus desiratu edo
Idetu humiltasunequiñ, eta Jaincoaren
durtafunequiñ baicen : eta bere gainqui
duan behar dugu utci guciac Jaincoaren
hirat, eta erran behar diogu errespetu
indirequiñ.

Iauna, çuc daquiçu cer den hobe; eguiñ
edi hau edo hori çure nahi sainduaren araz
ta.

Indaçu placer duçuna, placer duçun ma-
ran, eta placer duçun demboran.

Eguiçu nitaz behar dela daquiçuna, çuc
hien duçuna, eta çure loriarentçat hobe-
a dena.

Eman naçaçu nahi duçun lekhuana, eta
uçça gucietan compli bedi ene baitan çure
rondatea.

Çure escuan nariz, iira naçaçu, eta erat
l placer duçun beçala.

Bai, iauna, huna non naicen çure cer-
çaria prest gauça guciatarat, eoen estu-
etçat hici nahi; baiñan bai çuretçat;
hala eguiñ baneça dignequi eta perfetqui!

Q. T. H. O. I. T. Ç. A.

3. O Jesus, guciçona eta mantfoa, egui-
arren çure gracia bethi *enequin igan* da-
i, *enequin trabailla* dadin, eta finerañe
thi *enequin* egon dadin.

Desiraraz dieçadaçu bethi guehienic çure
çora dena çure borondatea den bethi:

enea ; enea iarraic bequio bethiere çureari ,
eta enea bethi iunta bedi çurearequiñ.

Nahi içatea , eta ez nahi içatea dire oso-
qui çure baitan , eta ene baitan halaco fa-
goiñez non ez baituquet áhalic nahi içateco
çuc nahi estuçuna , edo ez nahi içateco çuc
nahi estuçuna.

4. Arren eguiçu naicen hilla munduco
gauça gucientçat , eta dudan lakhet mun-
duaz ahantcia , eta arbuatua içatea çure
amorea gatic.

Eguiçu arren çure baitan caufi deçadan
neure sofegua , eta ene bihotçac gauça gu-
cietan baino hobequi çure baitan caufi deçan
bere baquea eta bozcarioa.

Çu çare eguiazqui bihotceco baquea ; çu
bakharric çare gure arimaco sofegua.

Çutaz çampoan esta penaric eta khecha-
dururic baicen.

*Beraz ene loa eta pausua hartuco dut
baque soberano hartan , ceiña baitçare çu
ceroni , ô ene Jaincoa , ene ontasun guciz
handia eta eternala.*

Cer eguiñ behar dut beraz ?

-i Deusic ez çauon heñeen Jaincoaren nahi-
ric baicen , eta harrec pemetitcen dituenac
gure probetchutan dire. Guri probetchos-
iduritcen çaucuna , baditeque caltecor. Nahi
içan çachu beraz Jaincoac nahi duena , har-
rec nahi duen guisan , eta harrec nahi duen

• IMITACIONEA. III. LIB. 239
demboran. Çau de atçarria çure hutsez ha-
ren nahiei contrestaric ez eguitemo. Horta-
cotz enfeia çaito gueroago guehiago çure
nahiari ukho eguiterat.

Othoitça.

O ! Jainco guciac çure borondateaz erre-
guelatcen dituçuna, içan çaito , othoi , ene
nahi , eta accione gucietan ene guida. Usten
dut ossoqui nere borondatea çure escueta-
rat , çuc nahi duçuna , eta çuc nahi duçun
beçala baicen ez nahi içaiteco. Eguiçu çure
graciaz deusec ez naçan aldara sentimendu
hortaric. Hala-biz.

XVI. CAPITULUA.

*Jainco choilla baitan billatu behar dugula
gure consolacionea eta sofegua.*

A R I M A C.

ENE Jaincoa , estitut hemen iguriquit-
cen ; baiñan eternitatean ene descansucotz
desira edo penfa ahal detçaquedan gauça
guciac.

Munduco consolacione guciac neronec
banitu-ere , eta lurreco atseguin guciez goça
banendi-ere , segur da ez litesquela hec gu-
ciac dembora lucetaco.

Beraz , o ene arima , eciñ causi deçaqueçu
bozcario oso , eta perfetic çure Jaincoa bai-

240 JESU-CHRISTOREN

tan baicen , ceina baita pobreen consolat-
çaillea , eta humillen habea.

Iduricaçu aphur bat , ene arima , iduri-
caçu compli daitecen Jaincoaren aguintçac,
eta ontasun gucien bethetasuna içanen duçu
ceruan.

Jaincoaren ordenuen contra oraingo on-
tasunac desiratcen baitutçu ontasun eterna-
lac galduco tutçu.

Munduco ontasunez balia çate eta ceru-
coac desira çatçu.

Ontasun iragan correc etçaitçaquere oso-
qui contenta , ceren ez baitçare eguina he-
taz goçatceço.

2. Munduco ontasun guclac baçintu-ere
etcintezque hargatic dohatfı , ecen Jainco
gauça gucien creatçaillea baitan datça çure
eguiazço çoriona.

Bai , Jainco choillac eguiten du gure do-
hatfutafuna , ez munduaren maitatçailleec
preçatcen duten beçalacoa ; baiñan JESU-
CHRISTOREN, cerbitçari leialec iguriquitcen
duten beçalacoa , eta arima garbiec , eta bere
gogo eta desira guciac ceruan dirustenec
noicic behiñ mundu huntan berean gustat-
cen duten beçalacoa.

Mundu huntaco consolacionec falsoac
dire , eta laburrac.

Esta ateguñ eguiazcoric , eta iraupene-
coric

IMITACIONEA. III. LIB. 241

coric Jaincoac bihotçaren barrenean sent-
tiarassen darocuna baicen.

Guicon Jaincoiarrac berequin darabilla
le^khu gucietarat. JESU-CHRISTO bere con-
solatçaillea, eta erraten dio aldi gucian: Iau-
na, lagun çaquizquit dembora, eta lekhu
gucieran.

Den ene consolacionea guiconen conso-
lacioneric ez nahi içatea.

Eta çure consolacionea saltatcen baçait-
ere, çure borondatea, eta çure frogantçac
balia daquizquit.

*Ecen çure colerac estû bethi iraunen, eta
çure dichiduac estire eternalac içanen.*

Cer eguin behar dut beraz?

Iauna çuretçat halaco moldez eguin gai-
turçu, non çure bihotçac ez baituque pau-
suric çu ganarainocdar, cioen S. Augusti-
nec, eta hori frogatcen dugu egun guciez.
Ez beraz conturic eguin munduco chuchen
makharrez; bainan Jaincoaren ganat helt-
seaz: eta beha dioçoçu, Jaincoari, çure
ontafun bakharrari beçala, eta sarri hare-
quin içaiteco esparantçan emachu çure con-
solacione gucia. Munduco on guciac aldar-
teca dire.

Othoitça.

Noiz içanen da, Iauna, ene bihotça lur-
reco atseguin gucietaric hastandua, çure
gogoaraco içaitiaz berce dohatfutañunç

munduan eçagutuco ez duen beçala? Ah!
eguiçu , othoi , ene Jainco maitea , mun-
duaren , eta guiçonon baithaco fossegua al-
debat utciric , çure baitan eguin deçadan
ene arimaren pausua bici naiceno. Hala-biz.

XVII. CAPITULUA.

*Gure buruaçco artha guciac emen behar
dugula Jaincoa baitan.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea , utz naçaçu çure alderat
nahi dudanaren eguiterat , nic badaquit cer
den on çuretçat.

Çuc guiçon guisa gaucez iuiatcen duçu ,
eta çure gogoetac , hala nola çure guticiac
humanoac dire.

A R I M A C.

1. Horiec guciac eguiac dire , ô ene Jain-
coa , çuc artha guehiago duçu nitaz neror-
rec ahal duquedan baiño.

Çure gainean bere artha guciez pausat-
cen estena hirriçu handitan dabilla.

Jauna , baldin ene borondatea bethi çure
baitan fermu badago , eguiçu nitaz placer
duçuna.

Ecen nitaz eguiten duçun gucia ecin diteç
que ona baicen.

IMITACIONEA. III. LIB. 243

Nahi duçu ičan nadiñ illumbean ? çaren benedicatua. Nahi duçu ičan nadiñ arguiā ? çaren halaber benedicatua.

Placer nauçu consolatu ? çaren laudatua. Placer nauçu affligitu, çaren orobat laudatua.

J E S U S - C H R I S T O C.

3. Ene semea, statu hortan behar duçu eman çure burua, nahi baduçu enequiñ ibilli.

Haiñ ungui egon behar duçu atsecabeei paratua nola bozcarioei.

Haiñ gogotic ičan behar duçu pobre nola aberats.

A R I M A C.

4. Iauna, çure amorea gatic bihotz onez pairatuco tut çuc egorrico darosquidatçun sofriçari guciac.

Çure escutic orobat nahi dut harthu ona, eta gaitça, estia, eta khiraçça ; bozcarioa, eta trittecia, eta orobat bethi esquerrac bihurtuço darozquitçut cer nahi den guertha daquidan.

Beira naçaçu solamente bekhatutic, eta estut heriotcearen ez ifernuaren beldurrie içanen.

Baldiñ ez banauçu bethicotz khentcen, çure ganic ; ez banauçu urratcen bicitcearen liburutic deusec eciñ calteric eguiñen darot.

Eguiçu capitulu hortan J. CHRISTORE arimac erraiten dioena. Seguratu, Jaincoac ez duela çure alderat fagorefco chederic baicen; çau de haren borondatera, ossafunean beçala eritassunean, nahicaretan beçala axecabetan, fofseguco demboran beçala guduan. Horrela ez tristeciac, ez atseguiguinac ez du altaratuco çure barreneco baquea; ez eta barraiaruco çure gogoa Iaunaren orhoitça penetic. Eta hola eguiten ez badugu, adi deçagun Jainco soberano harrec eguiten daroçun errencura latzgarria profeta batez, cuen Jaincotçat eçagutcen banuçue, non duçue çor darotaçuen fidantcia.

Othoitça.

Jaincoâ alde badut noren beldur içanen naiz, cioen lehenago çure cerbitçari handi batez, ô! Jainco gucic poderos, eta ona? cembat arraçoinec ez dautet eracusten, ez choilqui ene alde çarela, baiñan oraiño artha fuerte guciac ene dohatfutañuneco ditutçula? eguiçu orhoi Iauna, profetac dioen beçala, certan nahi caufi nadin, heriotceco ilhumbeen erdian berean, çure befoetarat nere burua emanic, çu baitan paufa nadin. Hala-biz.

XVIII. CAPITULU A.

*Pacientqui behar dugula sofritu munduco
laceriac JESUS-CHRISTOC beçala.*

J E S U S - C H R I S T O C.

ENE Semea, çure salbamendua gatic
cerutic iautsi naiz, eta cargatu naiz çure
miseriez, ez baitez bada hala beharrez;
baiñan çure ganaco amudio phuruz, ikhas
deçaçuntçat pairatcen, eta bihortz onez
mundu huntaco atsecabeen iafaten.

Ecen forthu nintcen pontutic gurutcean
hill naicen oreneraiño ez naiz içatu dolore
gabe.

Bici içatu naiz gauça gucien beharrear,
aditu ditut maiz ene contraco iroi, eta er-
rencura iniustuac, estiqui pairatu ditut de-
sohoreac, eta laidoac.

Ene ungui eguiñac esquer gaitcez paga-
tuac içatu dire.

Ene miracuilluac blasfemioz, eta ene
doctrina afruntuz eta mehatchus.

A R I M A C.

2. Iauna, çure bicitcean haiñ pacient
içatu çarenez gueroftic, eta pontu hortan
guciz çure aitaren ordenuac complitu tutçu-
naz gueroftic; iustu da nic coïña bainaiz

L iij

bekhatore dohacabe bat pacientqui iasam detçadan atsecabeac , eta çuc nahi duçun beçambat demboraz garraia detçadan ene salbamenducotz bicitce flaco , eta galcor hunen carga pisua.

Ecen bicitce hau pifu eta penagarri delaric çure graciac eguiten du merecidun , eta çure saindu gucien exempluac stitcen tu , eta ohoragarri errendatcen mundu huntaco soffricariac.

Consolacione guehiago ere dugu orai legue çaharrean baiño , ceinetan ceruco athea hertsia baicen , eta haraco bidea gutiago eçagutua noiz eta ere haiñ gutic baitçuten artha bide haren billhatceco.

Orduan iustu cirenac-ere ecin far citezquen ceruco erresuman , ceren hango athea ecin idec baitcitequen çure passioneco dolo-reez , eta çure heriotcearen merecimenduz baicen.

3. Cer esquer eta eçagutça estarotçut beraz çor niri , eta fidel guciei eguiñ darocuçun graciæ çure erresuman sartceco haiñ bide çucena , eta segura eracutchi darocuçunaz gueroz.

Ecen çure bicitcea gure bidea da , eta pacienciaren medioz goaz çure ganat , ceina baitçare gure khoroa , eta golardoa.

Çu ceroni ez baciñe abiatu gure aitciñean , çuc ez baciñarocu eracutchi bide

IMITACIONEA. III. LIB. 247

hura nor sartuco cen soflicarien bidean.

Cembat lagozque guibelat, eta haguitz urrun çure exemplu ederrac ez balituste beguien aitciñean.

Eta hambat miracuillu, eta instruccionen ondoan ephel, eta nagui bagare; cer liteque bada argui distiant haren laguntça ez baguindu çuri iarraitceco.

Cer eguin behar dut beraz?

Jaincoac egortcen dauzcu mundu huntaco laceriac, eta gurutceac gure berthutaren frogatceco, eta gure bekhatuen gaztigutaco. Eta gucietaco gurutceric nekhangarriena gure umore mudacor, eta errehesa, gure burna dugu. Ikhus-çaçu, eta orhoi çaita maiz J. CHRISTOC cer, eta certaco pairatu duen, eta cein amulsuqui. Pensa çachu astiroqui, ea cein latzgarri içanenden Salbatçaille maitearen pacienciazco exemplu hori egun batez presuna minbera, eta errecuratientçat. Enseña çaita arimac capitulu hortan eracusten dituen sentimenduetan sartcerat.

Othoitça.

O! JESUS maitea, çu hunenbat doloreren erdian ikhuz eta, norc uste içan deçaque ceruan çure loriara hel ditequela soflicariric gabe? Ah! Iauna borthitz naçaçunere flaqueciaren contra. Othoizten çaitut enetçat içatu duçun pacienciaz, eguin die-

248 JESU-CHRISTOREN
çadaçudan arren gracia, çure urhax do-
lorosei curaïosqui iarraquiric, çure loriara
heltceco. Hala-biz.

XIX. CAPITULUA.

*Nola behar dugun pairatu asfruntuac eta
mezprecioac.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, cer duçu errateco ? utçaçu
errencurac beiratu ondoan ene passioneari,
eta sainduen sofricariei.

*Estuçu oraiño odolaren isurtzeraiño
sofritu.*

Çure pena guciac deus guciac dire hañitz
bertcen aldean, ceï nec pairatu baitituzta
haiñ tentacione borthitçac haiñ atsecabe
gogorrac, haiñ frogantça hufuac eta luceac.

Çure gogoan erabillçatçu hequiñ sofricari
handiac, eta çure chumeac errech-
quiago pairatuco tutçu.

Eta chumeac iduritcen ez baçaizquitçu
ikhufaçu ea estituen çure pairu escafac han-
ditcen.

Baiñan nahiz diren handiac, edo chu-
meac etfaia çaita hequien estiqui pairar-
cerat.

2. Cembatenaz baitçare sofritcerat ema-

IMITACIONEA. III. LIB. 249

nago, hambatenaz duçu çuhurtcia eta mer-
recimendu guehiago; eta gaitçac arinago
idurituco çaiçquitçu deliberacione fermuez,
eta ufantça faindu batez borthitstua baçare.

Efterraçula eciñ paira deçaquet hau,
edo hori hunelacoren ganic; esta hori gauça
bat fofritu behar dudama; calte handi bat
eguiñ darot; egundaino orrhoitu ez naicen
gaucez iroi eguiten darot.

Bertce baten ganic fofri neçaque gogo-
tic; bada gauçaric asqui estiqui paira neça-
quenic.

Solas horieç arraçoiñ gabecoac dire, eta
horla mintço denac estu confideratcen, ez
pacienciaren merrecimendua ez hura khö-
roatu behar duen Jaincoa; baiñan bai
choitqui nolacoa den eguiñ çaiön offensa,
eta nor den offenfarçaillea.

3. Nahi duenaganic, eta nahi duen beçam-
batean baicen fofritu nahi estuebac estu
eguiazco paciencia.

Eguiazco pacienciac estu behatcen noren
ganic heldu çaiön, ala heldu çaiön gorago-
coa ganio, ala berdiñecoa ganic, ala behe-
ragocoa ganic, ala prestua ganio, ala gaich-
toa ganic.

Baiñan mor nahi denec offensa deçan,
ceiñ nahi den demboraz; edo cer nahi den
maneraz guertha daquion atsecabe hura
harten du bethiere esquer onez Jaincoaren

escutic eta uste du abantaill handi bat dela harentçar; ceren eta Jaincoa gatic pairatcen den gauçaric chumeena ez baita merèc-mendu gabe.

4. Çau de beraz bethi gudurat preft nahi baduçu ičan victorios. Pacienciaren khoroa eciñ duqueçu gudu gabe; ez baduçu nahi pairatu, eztuçunahi khoratu.

Khoroa ardietsi nahi baduçu, eguiçu gudu borthitsqui, paira çaçu pacientqui.

Nekhearen saria da fofegua, eta gudua-ren golardoa victoria.

A R I M A C.

5. Ene Jaincoa, çure graciaz errech dieçadaçu ene baitan naturaleçac eciñ daite-queena.

Badaquiçu ez naicela gai hañitz fofrice-co, eta den gaitcic chumeenac bihotça erorafen darotala.

Ene Jaincoa, eguidaçu orhoi gracia defira, eta maita detçadan çure ohoretan ene frogatceco egortcen darozquidatçun fofricari guciac; ecen abantaill handi bat da enetçar çure amorea gatic pairatcea, eta persecutatua içatea.

Cer eguin behar dut beraz?

Hartu behar duçu, David erreguac beçala, nihore eguiten dauzquitçun mofprecio, eta efcarnioac Jaincoaren manuz eguiten dauzquitçutela, eta iasan behar tutçueren.

IMITACIONEA. III. LIB. 251

Curatu gabe; seguratu Jaincoaren aiticinean
mereci duçun baiño beherago etçaituztela
emanen. Apostoluac nihoiz ez ciren alegue-
rago, J. CHRISTO gatic presondeguian. Eta
azotatuac içan ondoan baiño: eta pensa
çaçu munduan afrontuac haiñ min çaiçco-
nac, cer beguitarte duen iguriquitceco gu-
rutcearen gainian bere laidoztatçaille, eta
hiltçailleentçat barkhamendua, bere Jain-
coari galdetu dioen seme Jainco ganic.

Othoitça.

Çu, ene Salbatçaille maitea gurutçeco
laidoen erdian haiñ amulsu, eta nic he-
mengo afrontu chume bat eciñ iassan, oi
contresta ahalca, eta condemnagarria enet-
çat! ô! khirastassunaren arraiçonac, ala
funts gabeac caulituco batçaituztet haren
aitcinean! JEŠUS ona, eguidaçu gracia ene
bihotçaren çure pacienciazco exempluaren
gainean moldatceco; eta hortaric ez nadin
aparta heriotçeraiño. Hala-biz.

XX. CAPITULUA.

*Eçagutu behar dugula gure flaquecia pro-
pioac, eta mundu huntaco miseriaç.*

ARIMAC.

AITHORTUCO dut ene buruaren
contra ene iniustutafuna, bai, ene Jain-

coa, aithortuco darotut ene flacorasuna.

Maiz den gauçarié chumeenac egoztet nau, eta tristatcen. Maiz deliberatcen du borthitz içanen naicela; bainan tentacionez heldu da bai, erortcen naiz nahasinen durat.

Batçuetan esteufqueria barec etchatce nau tentacione handitarati.

Eta noiz ere uste baitut segurean naicela, ceren estudan hirrisçua aitciñean ikhustetan causticen dut neure burua den haic tic chumeenaz etchatua.

2. Urrical bequicu beraz, launa, ene bheratafuna, ene flacorasuna, çutaz ungüi eçagutua.

Nauçun urricasi, eta athera naçaçu *bas-tic han sarthua ez nagoen, eciñ nihoiz el khizco maneran.*

Horrec bada doloratcen nau, eta ahaltatcen çure aitciñean, ikhustez cein erotcor naicen, eta cein indar guti dudan ene pasiñeen garaitceco.

Eta ez osoqui consentitu arren, halere bethiereco gudu horrec penatcen nau harguitz, eta choill unhatcen naiz vene bici gucia barneco guerla hortan iragateaz.

Eta oraino ene flaqueçia guehiago eçagutaraften darotana da gogoeta lohi, eta ahalcagarriac errechquiago ene afixman sartcen baitire handie ilkhitcen diren baino.

3. O Israelgo, Jainco poderosoa, gaurif-
tinoen arimac haiñ samurqui maite ditut-
na, ikhufaçu çure cerbitçariaten penac, eta
nekheac, eta estioçoçula falta çure laguntça
bere behar gucietan.

Ceruco indarraz borthitz naçaçu, beldur-
rez nauñi daquidan guçon çaharra, haragui
dohacabe hau ceña oraino ez balta spiri-
tuaz ungui garaitua, eta ceñaren contra
bethiereco guduua baitugu.

Helaz ! cer da bicitce dohacabe hauñ
Atsecabez, eta laceriaz gucia cagatua,
arthez, eta etsaiez alde gucietaric ingur-
ratua.

Tentacione bat iragan deneco bertceñ
heldu da, eta lehenbicio guduac oraino
dirauela hañitz bertce aguerccen dire betan
ustecaberico.

4. Eta nola maita ahal deçaqueguque
bicitce bat hambat behaçunez bethea,
hambat atsecabeei, eta miseriei paratua.

Nola ere deith ahal daiteque bicitcea,
hambat icurri, eta heriotceren ithurburu
pogoatua.

Gustiarequin ere maite dute hañitceç,
eta bicitce huntan bere atseguinac billhat-
cen dituste, hañitz iende erreneuratcen dire
mundua gueçurtia, eta vanoa dela, halere
nekhez uften dute, ceren gure passioneac
gure arimetan sobra baitire nauñi.

254 J E S U - C H R I S T O K E N

Hala badire munduan gauça batçuc hura maitaraften darocutenac, eta badire bertce batçuc higuin araften darocutenac.

Alde batetic *haraguiaren guticiec*, *beguietaco atseguinec bicitceco orguillieriac* maitaraften darocute mundua, bertce alde-
tic nekheec penec, eta miseriec (*ceiñac* baitire bekhatuaren gastigu iustuac) higuin araften darocute.

5. Baiñan helaz ! munduaren amudioa garaitcen da hañitcen arimetan, eta munduarequin iofiac direnec billhatcen tuste berroqui sensuen atseguinac.

Ceren hañec ez baitute egundaino ikhufi berthutearen edertasuna, ez guztatu Jaincozco goçotasunac eta atseguinac.

Baiñan mundua cincinez arbuiatcen dutenec, eta Jainco choillarentçat erreguela fainduen azpian bici nahi dutenec eçagutcen tuste ungui Jaincoac mundua usten dutenei aguintcen diotçaten goçoac, eta descantsuac, eta ikhusten clarqui, certaraino mundanoac enganatcen diren berac, eta certaraino, bertceac enganatcen dirusten.

Cer eguin behar dut beraz?

Hor ikhusten duçu nolaco lacerian darimagun bicitce hau, eta ceiñ deithoragarria den munduco goçoac billhatcen diruztenen çor amendua. Baiñan horien eçagut-

IMITACIONEA. III. LIB. 255

cea ez da asqui ; behar gare humiliatu Jaincoaren aiticnean gure flacuecien bistan , eta deliberatu bici gareno heñen contra gudu-catcerat. Gure ahalei baicen behatcen ez baguinu lotzarceco-ere babaliçate , baiñan gure indarra bera den Jaincoaren baitan behar gare fidatu , berthutea , eta guduan iraupena , hari humilqui galderu. Hola gure flaquecia bera indar bilhacatuco da , dio Izpiritu sainduac.

Othoitça.

Ikhuften dut, Iauna, Job sainduarequin , miseriatic , eta miseriatic baicen ez dela bici hau. Cer çorigaitz çutaz goçatceco eguintçat bere burua eçagutcen duenarentçat ! ordean hula du mereci ene infidelitateac. Errendatsen naiz, ô ! saindutañunaren Jaincoa , errendatcen naiz çure escuaren colpear. Laceria hautan içanen naiz placer duçuno. Eguidaçu , othoi , gracia , hautaric lekhora çu gana naitequen beçala , hautaz baliatceco. Hala-biz.

X X I. C A P I T U L U A.

*Jainco choilla baitan caufitu behiar dugula
gure fofegua:*

A R I M A C.

O ene arima, gauça gucietan, eta gauça gucien gainetic paufa çaite çure launa baitan, ecen hura da faindu gucien fofegu eter-
nala.

O JESUS, gucz estí eta maitagarria, eguidaçu gracia çure baitan baque, eta fofegu guehiago caufi deçadan creatura gucietan baiño, ofafunaren, eta edertafunaren abantailletan baiño; ohorean, eta lorian baiño; podorean eta cargutan baiño; arguiletan, eta iaquintafunetan baiño; aberastafunetan, eta ancean baiño; bozcario, eta atfeguiñetan baiño; fama onéan, eta laudorietan baiño; eftitafun, eta confolacione gucietan baiño; munduco efparantça, eta aguintça gucietan baiño; gue ahal dituzquegun merecimendu, eta nahi faindu gucietan baiño.

Eguidaçu gracia; ene Jaincoá, guehiago preça çaitçadan çu cerorri çure ganic errecibi ahal detçaquedan dohaiñ, eta favore guciac baiño; ene arimac çure ganic içan ahal detçaquen plarer, eta bozcario gu-

IMITACIONEA. III. LIB. 257

etiac baiño ; fiñean eguidaçu favore gue-
hiago estima deçadan çure baithaco-pausu
faindua; ecen-ez aingueruac , arkhanieluac ;
eta spiritu doharfuen armadac ; ecen-ez on-
tafun agueri direnac , eta estirenac ; eta
hitz batez çutaz bertce guciac ; ô ene
Jaincoa.

2. Ecen , launa , çu cerorri çare ona ,
eta guciz ona gauça guciën gainetic ; çu ce-
rorri çare guciz gora , eta guciz podorofoa ;
çu cerorri çare çurerçat eta bertce gucient-
çat asco çarena deusen , edo nihoren behar-
ric ez duçuna.

Çuc cerorrec ematen tutçu eguiazco
 consolacioneac , eta goçoac.

Çu cerorri çare edertafuna bera , onta-
fun eta amudio bera ; çu çare maïesta , eta
loria bera ; çu çare ithurburu bakharra ,
ceiñetan baitire , içatu eta içanen baitire
betan ontafun guciac bere perfeccionerie
 handiënean.

Hala çutaz bertce ematen darozquidat-
 çun guciac chume çaiçquit , eta estire asco
 enetçat , çure buruaz ematen darozquidat-
 çun eçagutçac eta arguiac , eta çure lo-
 riaz eguiten darozquidatçun aguintcec ez
 naute contentatcen , ez baçaitut cerorri
 ikhuffen , eta ez banaiz çure baitan defcan-
 fatcen.

Horraz non ene bihorçac causi deçaque

258 JESU-CHRISTOREN

eguiazco foseguric , eta contentamendu
osoric , ez bada creatura guciac baino ,
eta dohaiñ guciac baino gorago altchatcen
çurequiñ bat eguiteco.

3. Ene arimaren espos maitea , JESUS
amudio garbiaren ithurburua , mundu gu-
ciaren laun eta iabea , *norc libratuco nau* ,
eta norc emanen darozquit hegalac çure
ganaraiño hegaldatceco , eta çure baitan
pausatceco.

Helaz ! noiz ethorrico da momento do-
hatfu hura ceinetan bertce lan guciac utciric
ez baitut içanen bertce eguitecoric lekhar
ikhustea eta gustatcea cein estia eta goçoa
çaren , ô ene launa eta ene Jaincoa.

Noiz içanen naiz haiñ barna farthua çure
baitan , haiñ fustatua çure amudioz non ez
baitut neure burua sentituco , eta çu bak-
harric gustatuco baitçaitut sensuez goragoco
manera batean , ceina ez baitute guciac
eçagutcen !

Orai blici naiz plainuen , eta hasberape-
nen erdian , eta ene bicitce , dohacabea
dolorez iafaten dut.

Ecen miseriazco haren hunetan guer-
rhatcen dire milla gaitz , ceinēc ene spiri-
tua altaratcen , nahastēn , eta illhuntcen
baitute , eta ene bihoçça trabatcen dure ,
barraiatcen , thiratcen , cargatcen , halaco
maneraz non ecin baitoaque çure ganaraiño ,

IMITACIONEA. III. LIB. 259

eta eciñ goça baititeque çure arraiciez,
ceiñec eguiten baitute dohatfuen bethiereco
bozcarioa ceruan.

Ene Jaincoa , uqui beçaitçate ene has
beherapenec , eta nic lurraren gaiñean pai-
ratcen tudan hambat gaitz differentec.

4. O JESUS , *loria eternalaren distiadura* ,
arima desterratuaren consolamendua ! ene
ahoa mutu da çure aitciñean ; baiñan ene
bihotça mintço çaitçu ene ichiltasunaz.

Noiz arteraiño ene launac beranduco du
ene ganat ethorri gabe ?

Bethor ene ganat ene pobrecian ene con-
solatcerat.

Heda bieçat escua , eta athera banaça
ene laceria gucien artetic.

Çato , launa , çu gabe estenaz gueroz
bicitcean bozcariozco ez egunic , ez orenic ,
eta çu çarenaz gueroz ene neurrimendua ,
eta habea.

Hagorandua naiz , mundu huntan pre-
tundegui beltz batean beçala gaitcez car-
gatua , burdiñez hertstua , çure presencía-
ren arguiac consola naçaqueen arteraiño ,
eta çure beguitarte arraiac libertatean eman
naçan arteraiño.

5. Bertceec galde beçate çure orde , eta
billha beçate nahi badute , nic eciñ deus
bertceric maita deçaquet , esta , eta esta
içanen ene gogaracoric çu baicen , ô ene

260 JESU-CHRISTOREN

Jaincoa, ene esparantça, eta dohatuta-
fun eternala.

Ez, eznaiz ichilduco; eznaiz behin-ere
gueldituco othoitz eguitetic; çure gracia
bihur dieçadaçun arteraiño, eta barrenean
ene bihotçari mintça çaquizcon arteraiño—

J E S U S - C H R I S T O G.

6. Huna non naicen bada, ene semea,
heldu naiz çure ganat, ceren deithu bai-
naçu.

Çure beguietaco nigarrec, çure arimaco
desirec, çure bihotceco humilltasunac, eta
urriquiac iautsaraci naute cerutic, eta era-
kharri çure ganat.

A R I M A C.

Eguia da, launa, deithu çaitut çutaz go-
çatcea desiratu dut, eta deliberatu dut
gauça guciei ukho eguiterat choillqui çure-
quin iuntatcea gatic.

7. Baiñan çuc lehenbiciric hertchatu
naçu çure billhatcerat. Çaren beraz be-
nedicatu, ene Jaincoa, ceren çure cerbit-
çarientçat hambat ontasun içatu duçun çure
misericordia infinituaren arabera.

Cer erran deçaque beraz guehiago ga-
thibu pobre batec çure aitcinean humiliat-
cea baicen, behin ere bere bekhatuen,
eta beheratasunaren orrohitçapena galdu
gabe.

Ecen ceruan, eta lurrean eguin tutçun

IMITACIONEA. III. LIB. 261
gauça miragarri gucietan esta çure parerica.
*Çure obra guciac perfetac dire; çure
Euiamenduac çurentafunex bethac; eta
creatura guciac çure providencia guciç çu-
hurraz gobernatuac dire.*

Çaren beraz laudatua, eta lorificatua,
• JESUS, aita eternalaren çuhurtia.

Ene mihia, ene arimac, eta creatura
guciec elkharrequin lauda, eta benedica be-
çaitçate eternitate gucian.

Cer eguin behar dut beraz?

Capitulu hortan erraten tutçunac eguiac
içateco, behar tutçu izpiritua, eta bihotça
içan Jaincoaz hartuac gauça guciez gaine-
tic. Çure barreneac behar du içan occupa-
tua haren justiciari satisfacceaz, hari çure
accionen sacrificioaren ofritceaz, eta gue-
rotic guerera haren gogoaraco içaiteaz,
eta axecabetan, ala nahicatetan haren
baitan eman çure pausua. Hortacotz be-
har duçu lachatu çure bihotça lurrari iosten
duten amarradura gucietaric, ukho eguin
hemengo atseguin galcorrei, bai eta asco
cilhegui direnei-ere, cilhegui ez direnez
Jaincoari eguin diotcitçun afrontuen ara-
bera.

Othoitça.

Cere eguin deçaque ene sosegua ceruan,
ez lurrean çuc baicen, ô! ene Jaincoa;
baitan nola atrebituco naiz, çu ene baita-

rat deitcerat, eta hiratcen hari nauten la-
 ceria hautaric altcha naçaçun erraiterat
 çure bihotz sacratua gogointcen duten
 hambat iaidura gaichtoz betea dut barre-
 nea. Çatõ beraz J. maitea, çato ene bi-
 hotcera; eracux-çoçu çu çarela haren on-
 gucia; eta eçarraçu cerorec, çutaz baicen
 occupatu nahico ez duenestatuan. Hala-biz.

XXII. CAPITULUA.

*Orrhoitu behar dugula bethi, Jaincoa
 ganic içatu ditugun unguiez.*

A R I M A C.

IAUNA, idec dioçoçu ene bihotça çure
 legue sailduari, eta iracats dieçadaçu çure
 manamenduen bidean ibiltcen.

Eguidaçu, othoi, gracia eçagut deçadan
 çure borondate saildua, eta errespetu, eta
 atencione handirequiñ gogoan erabill de-
 çadan çure ganic içatu ditudan ontasun ge-
 neralac eta particularrac; hetaz orrhoituric
 bihur dietçaquitçudantçat çor darozquitçu-
 dan esquerrac.

Eguia da eta aithortcen dut, ez naicela
 gai çure favoreric chumeenaz-ere behar be-
 çala çuri esquerren bihurtceco.

Infinituqui urrun naiz çuc eguiñ daroz;

IMITACIONEA. III. LIB. 263

quidatçun unguien merescitetic, eta aufar-
tatcen naicenean çure Jaincozco maiestate-
raino beguien altchatcerat haren distiadurac
eroraraften nau lilluramendurat eta flaue-
çarat.

2. Arimaco eta gorphutceco abantaill
guciac barnean eta campoan ditugun do-
haiñac, nahiz naturazcoac, nahiz graciaz-
coac, guciac dire çure ganic ditugun un-
guiac, cêiñec eçagut arasten baitute çure
manificencia; misericordia eta ontasuna.

Batçuec guehiago dute, bertceec gu-
tiago, baiñan guciac çureac dire; eta ni-
horc ecin duque den chumeena-ere çure
ganic baicen.

Guehiago errecibitu duenac estu hargatic
burupe guehiago behar, guehiago mereci
balu beçala, estu behar altchatu bertceac
baino gorago, eta ez arbuiatu gutiago due-
na; ecen gucietaco handiena eta hoberena
da bere ganic dens estuela uste duena, hu-
millen dena, eta çuri esquerren bihurtceco
arthosena.

Eguiazqui norc-ere baitaroça bere burua
mezpreçagarrientçat, eta dohaiñen erreci-
bitceco gutienic gaitçat, haiña eguiten da
gai handienen errecibitceco.

3. Dohaiñ gutiago errecibitu duenac estu
behar tristatu, eta etçαιο behar guehiago
errecibitu duenari bekhaiztu.

Hobequi behar du miretci , eta laudatu çure ontasun infinitua ; ceñac haiñ liberal-qui dōhainic eta gogotic , isurtcen baititu bere ontasunac çure gainerat ; presunen handitasunari , edo chumetasunari behatu gabe.

Gauça gucietan çu behar çare laudatu , ene Jaincoa ; lecen gauça guciac çure ganic heldu dire.

Çuc daquiçu cer behar çaiōn batbederari , eta certaco behar çaiōn eman batari gutiago , eta bertçeari guehiago , ezragocu guri diferencia horren eguitea , bainan bai çuti , launa , ceñac marçatu baituçu guçon bakhotcharen merecimenduen neurria.

Hargatic , ene Jaincoa , favore handi batentçat dagoçat ez içatea dōhain distantie guçonen laudorioac , eta ohoreac ene gaitat erakhar deçaquenic.

Eta nōrç-erē bere burua pobre , eta bil-
tuz baitacusa estu hargatic behar tristatu ,
eta dōloratu , airticic boztu behar du ; ce-
ren eta çuc , ô ene Jaincoa , humillat ;
eta munduaren arabera mezpreçagarrienac
hautatu baitituçu çure cerbitçaritçat , eta
maitetçat.

Lekhuco dire çure Apostoluac , ceñac
eguñ baititutçu mundu gacico Prince.

Bici içatu dire munduan errenduta gabe.
Haiñ ciren humillac , haiñ malecia , eta
enganio

IMITACIONEA. III. LIB. 265
enganio gabeac : non hequien bozcario
gucia baitcen *afrunturic handienen çure ga-*
tic pairatcea , eta cer munduac higuintcen
bairu , eta hura gogo onez besarcatcea.

5. Hargatic çu maite çaituenac , eta
çure ungui eguiñez behar den eçagutça
duenac bere atseguinïc handiena behar du
içan çure borondatearen eguitea , eta de-
siratcea compli daitecen haren baitan çure
ordenu eternalac.

Hori behar da içan haren bozcario gucia ,
eta nahi behar du haiñ gogotic içan chumee-
na , nola bertce batec nahi bailuque içan
handiena ; haiñ content behar du içan azque-
neco herrunca hortaz , nola bertce batec
lehenbicoaz.

Fiñean hambat bozcario behar du içan
beheratua mezpreçatua , eta fama gabe
içateaz nola bertcec bailuquete ohoreen ,
eta loriaren erdian içateaz.

Guciac baiño guehiago estimatu behar
duguna da çure loriaren maitatcea , eta har-
tan bozcario , eta consolacione guehiago
behar dugu causitu çure ganic erricibitu di-
tugun , eta errecibituco ditugun ontasun
gucietan baiño.

Cer eguin behar dut beraç ?

Ez da mementic Jaincoaren ganic fa-
gore handiric errecibitcen ez duçunic. Ez
çaitecela esquergabe içan. Orhoit çaitc

M

266 J E S U - C H R I S T O R E N :

maiz hetaz , eta bihur-çotçu bihotceez es-
querrac. Seguratua , içaiten tutçunac çure
merecimenduez goragocoac direla. Ez ça-
çula defira munduan ospe eguiten duten
dohainic , eta lakhet içan bequçu bicitçe
ichila , eta gordea. Har çaçu arbuiua me-
recitua beçala , eta maitea mezprecioa
J. CHRISTOREN gatic. Horrelacoen gainean
idequitcen ohi-ta Jaincoac bere gracia be-
recien treforac.

Othoitça.

Deusic ez dut , deusic ez naiz , launa
çure ganic baicen , eta cer esquer içan dut
çuretçat ? Helaz ! buruipe tcharrez bethea,
eta munduco lanhoaz itsua , nere baitha-
ric banitu beçala behatu dioret çure emait-
çei. Sarthua launa , nere baitan huna non
naicen ahuzpez çuri misericordia galdetce-
co , eta çure othoizteco , arren eman na-
çaçun çure beguitarte sacratuaren itçalean,
nere ez deustassunaz , eta çure ontassunaz
baicen ez pentsatceco. Hala-biz.

XXIII. CAPITULU A.

*Lau abisu probetchos bihotceco baquearen
igateco.*

J E S U S - C H R I S T O C.

ENE Semea, orai iracatsi nahi darotçut baquearen bidea, eta eguiazco libertatearena.

A R I M A C.

2. Eguidaçu gracia hori, Iauna, atseguinequiñ adituco çaitut.

J E S U S - C H R I S T O C.

3. Ene Semea, eman çaita çure nahia baiño hobequi bertceenaren eguitera.

Hauta çaqu hobequi gutia, ecen ez hanitça.

Billha çaqu bethiere azqueneco lekhua, eta eman çaita bertceac baiño beherago.

Desira çaqu eta othoitz eguiçu çure baitan eguiñ dadiñ Jaincoaren borondatea.

Horra nolaco behar duen guiçonac baquean eta foseguan fartceco.

A R I M A C.

4. Iauna, solas labur horrec perfeccione handi bat çarratçen du.

M ij

268 J E S U - C H R I S T O R E N

Hitz baiño senfu guehiago da hor eta manu baiño fruitu guehiago.

Erreguela horiec leialqui beira ahal benetça, ez nintequerechqui eror altaramendurat.

Hortaz eçagutcen dut baquea, eta fosegua galdu dudan gucian; çori gaitz hura guerthatu çaitala; ceren maxima saildu horietaric hastandu naicen.

Baiñan çuc, ene Jaincoa, ceiñac gauçaguciac eguiñ ahal baiteçauetçu, berrez dietçadatçu çure graciac, çure manuac compli detçadançat, eta eguiñ detçadantçat ene salbamendua.

Gogoeta gaichtoen contraco Othoitça.

5. *Ene Iauna eta ene Jaincoa, etçaitela urrun ene ganic; çato, othoi, ene laguntcerat; ecen hañitz gogoeta gaichto altchatu dire ene contra, eta iciakdura handiec altaratcen dute ene arima.*

Hambat etsaien artetic nola iraganen naiz çaurthu gabe, eta nola nic hec garaituco ditu?

6. *Iauna, çuc erran darocuçu çure Profetaren ahoz: Ni çure aitciñean ibillico naiz, eta munduco podorosen orguillera beheraco dut. Presondeguitaco atheac idequico ditut, eta agüertuco ditut gauçaric gordeenac.*

7. *Beraz, Iauna, compli çaçu aguindu*

IMITACIONEA. III. LIB. 269
darocuçuna, *eta ni nahasten nauten go-*
goeta gaichto guciac suntsi bitez çure ait-
ciñean.

Ene esparantça eta consolacione bakharra
ene atsecabe gucietan da çure ganat ihes
eguitea, çure baitan fidancia osoaren ema-
tea, çure deitcea eta othoitstea, çure ga-
nicaco consolacioneac pacienciarequiñ igu-
ritquitcea.

Jaincoaren arguien galdetceco Othoitça.

8. JESUS, guciz ona eta maitagarria, ar-
gui naçaçu, othoi, barreneco arguiaren ar-
raioez, eta khien çachu ene arimatic illhumbe
guciac.

Esteçaçula utz ene spritua errebelatcerat,
eta hezatçu ene tentacione muthiriac.

Eguïçu gudu ene alde, egoratçu ihesii
bestia cruel hec pasione gaichto hec,
ceiñec gure galtceco lausengatcen baicai-
ruste, *çure bothereac baquea eman dietça-*
dantçat, eta ene arima garbituric eguiñ
dadintçat templu saindu bat, ceiñeran con-
tu gabe adituco baitire çure laudoriozco
cantac.

Mana dioçoçute haiceei eta tempestei ;
erroçu itsasoari pausa adi, eta haiceari
gueldi adi, eta berehala eguiñen da calma
handi bat ene ariman.

9. Egoratçu çure arguia, eta çure eguia
lurraren gaiñean distia detçatentçat : ecen

*ni naiř lur hura illhun eta agor dagoena ,
çuc argui deçaqueçun arteraino.*

Çure graciac ifuratçu ene gainerat , ceruco ihintz hartaz busti çaqu ene arima , egoratçu debocione samur baten uriac luraren ihinstatceco , eta hari erakhartceco fruitu onac , eta excelentac.

Altcha çaqu ene arima bere bekhatuen carga pifuaç çapatua , ene desirac itcheçatçu ceruco gauceti lothuac , dohatçutafun soberanoaren goçorasuna dastatu ondoan ahalka nadintçat lurrerat gogoaren hedatceaz.

O thira naçaçu , ene Jaincoa , eta osoqui aparta naçaçu creaturen iragaitçazco consolamendu gucietaric ; ecen esta creaturaric ene bihotça osoqui fosegu , eta descantia deçaquenic.

Bat eguiñ naçaçu çurequiñ bethicotz çure amudioaren lokharri ecin urratuzcoaz ; ecen çu çare bakharra çure maitatçaitleentçat asco çarena , eta çu gabe alfer dire bertce guciac.

Cer eguin behar dut beraç ?

Arimaco baquearen , eta concienciaco fofleguaren içateco behar direla erran dautçun , eta ascotan cheatu tuen moianac , ekhartcen daitçu hemen autorrac lauretara. Harzquitçu ungui , eta obratan eman , Jaincoari hortaco graciac galdeturiç , eta içanen duçu J. CHRISTOC aguintcen dautçun ona.

Othoitça.

Bai J. maitea exemplua eman darotaçu, eta ikhusten dut çure borondate fainduaren bide eguiazcoan ez naitequela ičan, laur çauça horiec eguin gabe. Eguin nahi ditut, ene Jaincoa, lagun naçaçu othoi, çure graziaren berthuteaz; hortaco behar dudana beçala, nere nahiez offoqui biluzten eta çauça gucietan çurean pausatcen. Hala-biz.

XXIV. CAPITULUA.

Estugula behar curioſtaſunic bertceren berrien iaquiteco.

JESUS-CHRISTO.

ENE Semea, etçaren curios, eta esteçaçula traba çure spiritua behar gabeco arthez.

Hunelaco edo halaco eguitecotan cer doatçu çuri? Choillqui iarraiç çaquizquit niri,

Bataçduen hunelaco, edo halacoumore; bertceac eguiñ deçan hau, erran deçan hori edo hura, çuc cer achola behar duçu?

Ez duçu çuc bertceentçat ihardetsico; bainan çure buruaz contu eman beharco duçu: cergatic beraz horla khechatcen çare, çuri estoazquitçun eguitecoez.

Nic eçagurcen tut guiçon guciac, ikhuf.

ten tut iguzqui azpian iragaten direngucia, badaquit batbedera cer den, cer darabillan gogoan, cer nahi duen, cer chedez hari den.

Niri behar çazquit utci artha horiec : çu çau de soseguan, eta urzatçu khechofac khecha ditecela nahi duten beçambat.

Cer-ere eguiñen baitu edo erranen guicoñac, bere contuco içanen du; ni eciñ eaganatuco nau.

2. Etçabiltçala fama handi bat ardietsi beharrez hañitz adisquide eguiñ nahiz, edo handien estimua merecitu beharrez.

Horiec guciac estire spirituaren barraiatceco, eta bihotça illhumbeez betherceco baicen.

Adiaraz nieçaçunque gogotic ene hitça, eta aguer secretu gordeac; beguira baciñau dez noiz heldu naicen çure ganat, eta idequitcen baciñarot çure bihotceco athea.

Çaren beraz goardiacor, atçarria othoitçetan, eta humill gauça gucietan.

Cer eguiñ behar dut beraz?

Presuna curiosa camporat dago bethi beha, eta bere barrenaz, eta Jaincoarequi-lacoaz ez du conturic eguiten, dio S. Bernatec. Hörtic beretic cer biçio triste ez da curiostassuna? Berce alde cembat berce bekhaturen ama, eta umea ez da? Presuna curiosa banitatez bethea da. Cembat me-

IMITACIONEA. III. LIB. 273
disencia, eta calomnía ez du erran-arasten,
eta segurqui-ere erraten, bercei barrenean
dutenaren idoroquitceco. Bere-hitz unci-
queriez cer guerlac ez ditu phitzten? Pissa
çatçu beraz ungui, eta pràtica capitulu hor-
taco maxima sainduac.

Othoitça.

Cembat aldiz ez dut frogatu, J. maitea,
curiofastunac cembat barraiadura emaiten
duen izpirituan, eta agortastun bihotcean.
Ikhuften dut gaitzexi behar duçula çure se-
cretuetan itchequi nahi tutçun gaucen ondo-
tic dabillana. Arnegatcen dut, launa, secu-
lacotz iadura triste horri. Eguidaçu, orhoi,
gracia çuri iarraiquitceaz berce artharic
ez içaiteco bici naiceno. Hala-biz.

XXV. CAPITULA.

*Certan dagoen bihotceco baquea, eta
aitciñamendu spirituala.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, erran diotet ene discipu-
luei : *Usten darotçuet ene baquea, ematen
darotçuet ene baquea, eta estarotçuet ema-
ten munduac ematen duen begala.*

Guciec nahi dute baquea : orduan guciec

M v

estituste billhatcen baque eguiazcoaren ar—
diesteco hideac.

Ene baquea bihotceez humill , eta est—
direnentçat da.

Causituco duçu baquea, baldin paciencia—
handia baduçu.

Baldin aditcen banauçu , eta ene manua—
beiratcen baitutçu sofegu handi batez goça—
tucõ çare.

A R I M A C .

2. Cer beraz eguinen dut , launa ?

J E S U S - C H R I S T O C .

3. Goardia hertsi bat iducaçu erraten —
eta eguiten tutçun gauça gucien gainean.

Estuçun bertce chederic ene gogara egui—
tea baicen , eta nitaz campoa ez deçaçut—
deus-ere ez hilla , ez desira.

Esteçaçula temerarioqui iuia bertceen er—
ranez , eta eguinez , eta esteçaçula traba
çure burua çure eguiteco estirenez. Manera
hortan gutitan içanen çare altaratua , edo
çura altaramenduac guri iraunen du.

Ecen bihotça bethi sofeguan içatea , eta
gorphutcean , edo spirituan penaric ez sen—
titcea , hori ecin daiteque bicitce huntan ,
eta aurkhituco da solamente eternitateco
pauñuan.

Ez duçun beraz uste baque eguiazcoa
ediren duçula , ceren ez duçun gaitic pai—
ratcen ; edo osoqui ona çarela , ceren ez

IMITACIONEA. III. LIB. 279
duçun etſaie; edo gucia perfeta çarela,
ceçen gauça guciac çure gogara doazquit-
çun.

Erçaçula halober iduc çure burua ber-
thote handiraçotçar, eta Jaincoaz bereci-
qui maitaturçar, debocione, eta ſamurtſun
bañitz çure baitan ſentitcen duçunean.

Eſta ſeiñale horietan eçagutcen berthu-
tearen maitatçaille eguiazcoa, eta eſtago
hortan gure aitcinamendu ſpirituala, eta
perfeccionea.

A R I M A C.

4. Certan bada, Iauna?

J E S U S- C H R I S T O C.

5. Perfeccionea dago çure burua Jain-
coari çure bihotz guciac ſacrificatcean, eta
çure abantailac niholere ez billhatcen, ez
gauça chumetan, ez handitan, ez dembo-
ran, ez eternitatean. Halaeo maneraz bai
non biſala beñi content duçula çure eſquer-
rac bihurtuco baitiotçotçu Jaincoari, haiñ
ungui çorigaitceran, nola çori onean, gu-
ciac çureçat orobat iduquiric.

Baldiñ baduçu indarric, eta bihotcic
aſco, barréneco conſolacioneac galdu on-
doan gaitz handiagoen-ere pairatcera pre-
paratceco; baldiñ ez baduçu çure burua
juſtificatcen, allegaturic merecitu gabe
gaſtigu gogor hec pairatcen tutçula, aiticic
ene probidencia, eta ſaindutaſuna adorat-

cen baditutçu guerthatcen çaiquitçun gaitz
gucietan. Orduan ibillico çare baqueagen
bidean, eta esparantça ahal duqueçu *berri-
ere içanen duçula ene ikhusteco bozgarioa*
Baiñan çure buruaren mezprecio oso ba-
terat, hel ahal baçaite goçatuço çarebaquez
co abundanciaric handienaz; bederen mun-
du huntaco desturruan ahal daitequen be-
çambat.

Cer eguin behar dut beraz ?

Jaincoac eman çaituen estatuan çure
eguinbideac eguin. Deusic ez defira Jain-
coac nahi duena baiçen. Ez errecura nahi
gabez, ceren harç permetitcen tuen gure
onetan. Itchic çure burua mesprecioric bai-
cen mercei ez duen presuna batentçat. Hitz
batez çure nahiaz conturiq eguin gabe, çure
atseguin gucia eman launaren borondateen
complitecan. Orduan iguric deçaqueçu J-
CHRISTOC bere maitei aguintcen duen ba-
que goçoa.

Othoitça.

O! JESUS ona, non içanen da ene dohat-
sutaßuna çure escuetan baiño hobequi ?
Uzten dirut beraz guciac çure baitharat.
Eguçu nitaz placer duçuna. Çure oin-harcei
jarraiquitceaz, çure gogoaraco gauça gu-
cietan içateaz, eta çu maithatceaz içanen
dire hemendic harateco ene artha guciac.
Eguidaçu, othoi, gracia sentimendu horie,

IMITACIONEA. III. LIB. 277
tan , eta horien pratican irauteco heriotce-
raino. Hala-biz.

XXVI. CAPITULUA.

*Spirituco libertatea ardiesten dela , iracurt-
cez baiño hobequi othoitcez.*

A R I M A C.

EÇAGUTCEN dut , Iauna , guiçon perfer
bati daocala , ceruco gaucetarin spiritua ez
apartatcea , mundu huntaco arthen erdian
artha gabe içatea , ez tontotasunezco indi-
ferencia batez : baiñan arima libro , eta crea-
turetaric lechatuaren privilegio bereci batez.

2. Othoitsten çaitut ; ò ene Iauna , be-
guira naçaçun mundu huntaco artha sobre-
taric , beldurrez hetan traba nadiñ , gorphut-
ceco beharretaric , beldurrez hequien com-
plitcen hari naicela , atseguinac atçaman
neçan ; fiñean ene salbamenduco traba gu-
cietaric beldurrez trebesiez unhatu eta fla-
catu ondoan eror nadiñ.

Estarotçut galdeguiten solamente beira
naçaçu mundapoec lehia handirequiñ bill-
hatcen ditusten gaucetarin ; baiñan oraiño
libra naçaçun miseria hetarin ceinac baitire
guiçon gucien pena , eta malediccion co-
munac , ceinac ene arima pisatcen baitute ,

278 JESU-CHRISTOREN

eta debecaten nahi loquen beçambat libertatearequiñ spirituareren bidean ibiltetic.

3. O ene Jaincoa , atseguin eguiatzcoen ithurburua , gambia dietçadatçu behaçunetarat haraguiaren gueçurrezco consolacione guciac , ceinac ontasun eternalen amudio- tic guibelatcen baicaituste , eta bere ganat thiratcen presenteco atseguin iragancor ba- ten itchurapen enganiosez.

Haraguiac eta odolac , ene Jaincoa , ez naçaten garai , munduac eta haren loria fal- soac ez naçaten lilura , deabruac , eta ha- ren malecia guciac ez naçaten engana.

Indaçu indarra gudu eguiteco , paciencia pairatceco , eta constancia fineraino irau- teco.

Munduco consolamendu vanoac gambia çatçu çure spirituareren gañadura guciç estir- rat , eta haraguiaren amudioa çure icen sain- duaren amudiorat.

4. Oi ala iatea , edatea , eta bertee gor- phutçaren beharrac carga baitçaizco çu maite çaituen arima bati !

Eguidaçu gracia , ene Jaincoa , çure flaqueciaren erremedio horiez balia nadiñ sobrequi , eta ez atseguina gatic , edo fo- braniaz.

Ecen hec osoqui utz deçaquegu ceren naturaleça hagoan itchequi behar baitugu , baiñan çure legue sainduac debecaten

IMITACIONEA. III. LIB. 179
darocu heraric behar baiño guetiago hart-
cea, edo heran sensuen bihotcea, ceren
bertcela haraguaia altcha bailiteque spiritua-
ren contra.

Çure escu botheretsuac, ene Jaincoa,
guida benaça, eta goarda sobrania gi-
cietaric.

Cer eguin behar dut beraz?

Norc bere umorea, eta sensuec cam-
poco gaucetatarat duten pendura cebatçen
ez badu, laster Jaincoaz baiño hartuagoa
içanen da heren satisfacionea eguiten du-
ten gaucez. Bada cer lastima halacoentçat
heriotceco orenian, Jainco guciz podor-
osa ganic aditsen tustenen aberatz gaich-
toac beçala hitz terrible hauc ! dohacabea
hire gogoan eta bihotcean ez diat içan
toquiric hire bician. Ez diat nic-ere hiret-
çat nere lorian. Hortic iuia çaqu, ceia pre-
mia handia den çuretçat, çure sensuen,
eta umorearen bridatcea, eta J. CHRIS-
TORI capitulu hortaco othoitça cinqui, eta
maiz eguitea.

Othoitça.

O ! ene Jaincoa, emadaçu ene bihot-
çaren, eta sensuen cebatceco indarra, eta
berthutea; offo offoa çure cerbitçu fainduan
içan nadin; eta nere bici gucia iragan de-
çadan çure bihotz sacratuari eguin dioçor-

280 J E S U - C H R I S T O R E N
dan damuen erreparatcen; deus bercetarat
gogoa barraiatcerat utci gabe. Hala-biz. :

XXVII. CAPITULUA.

*Gure buruentçat dugun amudioac guibe—
latcen gaituela ontasun soberanoaren
amudiotic.*

J E S U S - C H R I S T O C .

ENE Semea, eman behar duçu gucia
gucia gatic, eman behar çaiçquit gucia
nahi banauçu içan osoqui.

Iaquin çaçu deusec-ere eciñ hambat calte
eguiñ dieçaçuquela nola çure buruarentçat
dugun amudioac.

Cembatenaz baituçu amudio propio gue-
hiago, hambatenaz çare creaturequiñ
iofiago.

Çure amudioa simplea, garbia eta chu-
chena balinbada, etçare munduco gaucen
gathibu içanen.

Etçaçula desira içatea cillhegui etçaitçu-
na; eta etçaçula içan deus-ere traba çaitça-
quenic, edo spirituco libertateaz gabe çait-
çaquenic.

Miresteco da nola estuçun bihotçaren bar-
netic usten ene ganat çure burua, çuc desira
edo içan ahal detçaquetçun guciequiñ.

IMITACIONEA. III. LIB. 281

2. Cergatic tristecia vanoez ahitcen çare, eta nekhatcen artha sobraniazcoez ?

Çatchazco fermuqui ene borondateari, eta deusec eciñ calteric eguiñen darotçu.

Lotcen baçaizco gauça bati baiño hobe-qui bertce bati; lekhu bat hautatcen baiduçu, eta usten bertce bat çure aisia gatic, eta çure contentamendu propiala gatic; etçare behiñ-ere içanen grîna era khechagune gabe; ceren causituco baitutçu gauça gucietan escafac, eta contrestac lekhu gucietan.

3. Esta beras heldu bihotceco baquea munduco gaucen içatetic, ez eta hec nombre handian içatetic-ere baiñan hec arbuiatcetic, eta bihotcez ustetic.

Eta gauça hori erran behar da ez solamente aberastafunez, baiñan oraiño ohoreen, eta laudorioen guticiaz-ere, ecen iragaten da mundua, eta munduarequiñ gauça horiec guciac.

Lekhuaren fainduta funa guti baliatcenda spirituaaren kharra efcas demean, eta campotic billhatcen dugun baqueac guti iraynen du; ez balin badu bere cimendua bihotceco baquean.

Erran nahi da ez baçare enequiñ bor-
thizqui lothua, alda beçaitetzque; baiñan hobe eciñ çaitetzque.

Ecen lehenbico aldian causituco tutçu

282. J E S U - C H R I S T O R E N
çure ganichastanda nahi ičan dirutçun gaitz
guciac, eta menturaz, guehiago-ere.

O T H O I T Ç A.

Bihotceco garbitasuna Jaincoari galdetceco—

A R I M A C.

4. Ene Jaincoa borthiz naçaçu Spiritu
sainduaren graciaz.

Borthitz çaçu ene baitan guizon barre-
necoa.

Libra çaçu ene bihotça munduco artha,
eta grîna gucietaric.

Etçaçula utz ene bihotça thira-deçan bere
ganat cer nahi den gauça tchar, edo ba-
liosén guticiac.

Eguidaçu gracia munduco gauça guciei
beha dioçotetan gauça iragancorrei beçala,
eta orrhoit nadiñ neroni - ere hequequin
batean laster iraganen naicela; *ceren et
baita iguzquiaren azpian deus iraupeneco-
ric; eta guciac baitire vanitate, eta spiri-
tuo atsecabe.*

Oi ala dohatfu baita gaucei manera hor-
tan behatcen diotena!

5. Indaçu, Iauna, Jaincozco çuhurtcia
hori; ikhas detçadantçat çu gauça guciea
gainetic billhatcen, causitcen, gustatcen,
eta maitatcen. Eta gauça guciez iuiatcen
bere baitan direnare arabera, eta çure pro-
videnciace eman dioten herruncaren arabera.

IMITACIONEA. III. LIB. 283

Indaçu behar den prudencia lausenguen
ene ganic urruntceco, eta contrestent man-
foqui iafateco.

Ecen çuhurtcia handi bat da guïçonen
hitz vanoen mezpreçatcea, eta Syrena pe-
rillosen canta estiei era lausengu charma-
garriei beharria rapatcea.

Manera hortan ibillico gare segurantça-
requiñ Jaincoaren bideetan.

Cer eguin behar dut beraz ?

Gure gogoa mudacor da, munduco gauça
guciac ere hala dire, lekat Jaincoa, berce
alde egun badire bihar ez dire. Beraz bere
gostua horietan contentatu nahi duena,
neholere ez daireque içan Jaincoaz goçat-
ceco behar den pausu hartan. Ukho eguiocu
çure baithatic heldu çautçun nahari, eta
guticieï, çure partida, eta etsaïric han-
dienari beçala. Largaçoçu çure bihotça
Jaincoari, ez erdizca, hanitzec eguiten du-
ten beçala ; baiñan osloqui, haren nahiaz
çurearen gauça gucietan erreguelatceco.
Eguiocu maiz, eta bihotcez capitulu hor-
ren akhabantçan arimac J. CHRISTORI
eguiten dioen othoitça. Hori, eta emaçü
haren baitan çure pausua.

XXVIII. CAPITULUA.

Eftugula ičan behar mihi gaichtoen beldur.

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, paira çaqu asaratu gabe çure contra nihorc gogoan iragaten badu, edo erraten cerbait.

Ecen cembait estimu guti çutaz iendeec eguiten badute-ere; cerorrec oraiño gutia-go behar duçu çure burua preçatu, esta uste behar duçu estela flaueciaric çurearen pareric.

Barrencoia eta spirituala baçare contu guti eguiñen duçu haiceac daramatçan hitcez.

Prudencia handi bat da; guerthatcen çaizquigun gaitcetan, eta nahi gabeetan ichillic egotea, ene ganat bihotcez itçultcea, eta guiçonon iuiamenduez ez altaratcea.

2. Çure baquearen içateac edo ez içateac ez du egon behar guiçonon erranquiçunetan; ecen nahiz iendeac çutaz mintça ditecen ungui edo gaizqui; etçare hargatic çarenetic bertce bat.

Non da çure uste baque eguiazcoa, eta eguiazco loria? Ez othe dago ene baitan?

Bai segur; eta norc-ere ez baitu guiço-

IMITACIONEA. III. LIB. 285

nen gogaraco içateco guticiaric , ez eta guïçonen defgogaraco içateco beldurric , haiña goçatuco da baque handi batez.

Eta contrara , bihotceco khechagune , eta spirituco barraiadura guciac sortcen dire amudio defordenatutic , eta guïçonentçat dugun beldurtasun vanotic.

Cer eguin behar dut beraç ?

Cerproberchu dute damnatuec munduan laudatuac içatea guïçonez , ifernuan erretcen hari diren demboran , dio S. Agustinec. Ez dute bada guïçonen erranec Iauaren beguietan garen estatua guehiago gambiatuco heïena baiño. Jaincoac ikhusten gaituenac içanen gare berdiñ. Beraz Jaincoaren gogoaraco içaiteaz eguiten baduçu çure eguiteco principala , ez duçu conturic eguinen guïçonec cer erranen duten hau , edo hura eguiten baduçu ; baiñan bai Jaincoari ñola içanen çaiñ.

Othoitça.

Ez deçaçula , othoi , permeti , ene Salbatçaille maitea , çuri çor darotçudan atencionea deufec mendra deçan ene baitan. Emadaçu , othoi , fede bat asqui bicia , çure arabera hari banaiz , bercez conturic ez eguiteco. Finca naçaçu çure amodioan , çure gogora eguitea baicen , ene bihotçac bilhatuco ez duen beçala. Hala-biz.

XXIX. CAPITULUA.

Othoistu , eta laudatu behar dela Jaincoa atsecabetan.

A R I M A C.

IAUNA çuc nahi içatu duçu tentacione edo atsecabe hau guertha cequidan , den çure iena benedicatua eternitate gucian.

Nola eciñ itçur bainaquioque , çure ganat behar dut ihes eguiñ ; çuc lagun naçaçuntçat haren iafaten , eta ene progotchucotz guertharaz deçaçuntçat.

Iauna , altaratua naiz gucia ene bihotçac eciñ caufi deçaque foseguric , passione hunec banarabilla , eta tormentatcen nau.

Cer erranen darotçut , ó ene Aita guciç onhetfia ? Orai ni naicen hersturan.

Hau da guduco orena , khecha çaite ene laguntcerat.

Baiñan dembora hau ethorri da ene ganat , çu guehiago lorifica çaitrecentçat , ni libratuic hambatetaraiño humiliatu nauçun ondoan.

Iauna , beraz othoi heda dieçadaçu escua , eta athera naçaçu hirriscutic.

Ecen naicen beçalaco gachoa , cerdaiçuet : eta norat noaque çu gabe ?

Iauna , indaçu aldi huntan-ere paciencia.

IMITACIONEA. III. LIB. 287

Lagin naçaçu, ene Jaincoa, eta cembat herstua banaiz-ere ez naiz beldur içanen.

2. Baiñan arte hortan cer erran ahal dieçaçuquet lekhat ? *Iauna, çure borondatea compli dadillala.*

Ungui meredituac ditut iafaten tudan penac.

Pairatu behar ditut Jaincoac nahi duela pacienciarequiñ iasan detçadan, tempesta iragan, eta calma bihur daitequen arte-raño.

Çure escu guciz botheretsuac athera naçaque tentacione huntaric, edo eman deçaque atsetabe hau, ni erortcetic guibelatceco lehenetan asco aldiz eguiñ nauçun beçala, ô misericordiazco Jaincoa.

Eoen cembatenaz baitçait niri gaitçago, hanibatenaz da ene librantça errechago, Jainco guciz goraren escuarentçat.

Cer eguin behar dut beraz ?

Jaincoac permetitcen du arimaric hautatuenac tentatuac içan diten, eta duda gabe exaiac heiei nati diote guehienic. Tentacioneen içateaz ez da beraz lotçatu behar. Lotçatcecoago da holaco hersturaric ez fentitcea; beldur içaiteco baita orduan arimaco atheac etsaiarentçat çabalduac diren, eta hala placer duena bortcharic gabe eguiten duen. Tentacionez herstua çarenean, cer

288 JESU-CHRISTOREN
eguiñ behar duçun erranen dautçu J. CHRISTOC
ondoco capituluan.

XXX. CAPITULUA.

*Nola behar dugun Jaincoaren laguntça
galdetu, esparantçarequiñ gracia bihur-
tuo çaicula.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, ni naiç Iauna atsecabetan
arimac borthitsten ditudana. Çato ene ga-
nat penatua çarenean.

Badaquiçu cergatic estutçuñ laster içaten
ceruco consolacioneac? Hori heldu da ceren
nekhezegui galdeguiten baititutçu oracio-
nean.

Ecen othoitz khartıu batez baliatu baiño
lehen, campoco consolacioneen ondoan
abiatcen çare, eta emplegatcen tutçu gui-
çonon erremedio vanoac.

Hargatic hec guciac guti baliatcen çai-
quitçu, eçagut deçaqueçun arteraiño, *Ni
naicela bakharra ene baitan esparantça du-
tenac*, hirriscutic athera detçaquedana, eta
nitaz campoan estela asco den laguntçaric,
on den conseilluric, probetchos den erre-
medioric.

Baiñan oraitempesta guelditu denaz gue-
roftic, eta gure spiritua sofegatuago denaz
gueroftic

IMITACIONEA. III. LIB. 289
gueroſtic har çatçu çure lehenagoco indar-
rac ene miſericordien arguiac dirabeĩño.

Ecen hurbill naiz çure ganic ez choillqui
gauça guciac leheneco eſtatuā eçartceco ;
baiñan oraiño çu gracia berriez bethetceco.

2. *Bada enetçat deus gaitcic ?* Ala içanen
naiz erraten duena , eta eguiten eſtuena
beçalacoa ?

Non da çure fedeā ? Çaude fermu , eta
iraun çaçu unguian.

Çaren pairucor eta indartſu ; bere dem-
boran ethorrico da conſolacioneā.

Çaude ene beira , iguric naçaçu : *ethor-
rico naiz ſegur , eta ſendatuco çaitut.*

Tentacione iragancor batec penatcen
çaitu ; icialdura vano batec altaratcen
çaitu.

Cer probetchu duçu çure buruaren khe-
chatcea eta nahastea , ethorquiçuneco gauça
ſegur eſtirenen gatic ? Hori da çure gaitcen
berretcea , eta çure buruari triſteciaren gai-
ñerat ematea. *Egun bakhotchac aſco du
bere pena.*

Gauça vano eta alfer bat da , ethorqui-
çuneco gaugez , eta nihoiz menturaz gær-
thatuco eſtirenez triſtatcea edo bozteā.

3. Guiçonen arintaſunaren marca bat da
bere burua halaco gogoeta vanoez enganat-
cerat uſtea ; eta arima flaco baten ſeiñaleā

da, haiñ errechqui gure etsaiac gogoratcen darocuna sînhestea.

Ecen hari orobat çaiο baliatcea gueçuraz edo eguiaz, baldiñ heltcen bada gure enganatcerat.

Estu acholaric ala erorazar gaitçan oraingo gaucen amudioaz, ala guero coen beldurraz.

Etçaitecela beraç altara; ez bedi ici çure bihotça.

Siñhetçaçu ene baitan, eta emaçu çure esparantça ene misericordian.

Noiz ere uste baituçu urrun naicela çure ganic, orduan maiz çure hurbillean naiz.

Eta uste duçunean guciac çuretçat galdu direla; orduan duçu maiz merecitcecotz paradaric hoberena.

Gauçac çure nahien contra direnean, estire hargatic bethi çure bidegabetan.

Estuçu çure buruaz iuiatu behar barrenean duçun khechagunearen arabera, eta nondic nahi den ethor daquiçun atsecabea etçaitçu bihotça eroti behar, handic ilkhitceco esparantça guciac galdu bacintu beçala.

4. Cerbait damu noicic behiñ egortcen darotçudan arren, edo cerbait consolacionez gabetcen çaitudan arren, estuçu uste behar bethicotz urcia; ecen bide hortaz ardiesten da ceruco errefuma.

IMITACIONEA. III. LIB. 291

Duda gabe hobeago da çuretçat , eta ni cerbitçatcen nauten gucientçat atsecabeez , frogatuac içan çaitetzen , ecen-ez gauça guciac çuen gogara doacen.

Eçagutcen tut çure gogoetarie gordeenac , eta badaquit on dela çure salbamentucotz utz çaitçadan noicic behiñ agortafunean ; beldurrez çure nahira gauçac içateac eroraraz çaitçan orguilleriarat , eta çure burua lausenga deçaçun fiñhetfiric etçarena baçarela.

Eman dudana khien deçaquet , eta bihurere placer dudanean.

5. Ematen badut ; enea ematen dut ; eramaten badut , estut çurea hartcen ; ceren eneac baitire ontasun , eta dohaiñ perfet guciac.

Beraz cerbait pena edo atsecabe egortcen darotçudanean , ez bequiçu hargatic eror bihotça : ecen çure gaitçac ariñ detçaquet berehala , eta gambia detçaquet bozcariorat çure nahi gabeac.

Eta horla eguiten dudanean , ez naiz hargatic gutiago iustu , eta estut laudorio gutiago mereci.

6. Çuhurra baçare , eta gaucei eguiaren arabera behatcen badiçute , estuçu behar atsecabeetan hambat tristatu ; aiticitic boztu , eta niri esquerrac bihurtu.

Çure bozcario bakharra behar liteque ,

292 JESU-CHRISTOREN

*nic çuri mundu huntan guphidetci gabe at-
secabeac egortcea.*

Noizbait erran diotet ene discipulu guciz onhetiei : *Aitac ni maitatu nauen , beçala çaitustec maite.*

Bizquitartean estitut egorri mundurat hango atseguinez goçatcerat , baiñan gudu handien pairatcerat ; ez ohoratuac , baiñan mezpreçatuac içaterat ; ez paufuan egoterat , baiñan pacienciaren bidez fruitu hanitcen ekhartcerat.

Ene semea , orrhoit çaitte bethi horiez.

Cer eguin behar dut beraz ?

JESU-CHRISTOREN hitz horietan aurk-hiru behar tutçu consolacione osoac , çure buruaz , edo munduco gocoaz gucia hartua ez baçare. Hortic comprenituco duçu , cer nahi hersturetan içan çaiten , guciac ungui goanen direla çuretçat , çure lema Jaincoaren borondatea delaric , çure eguinbidei , eta debocionei iarraiQuitcen çarelaric , eta çure gurutcearequin J. CHRISTORI iarraiQuitcean , çure dohatfutassuna eçartcen duçularic. Gure nahien bentçutcen ikhaf-tea da gucia.

Othoitça.

Ah ! Iauna cein guti eçagutu tudan çure bideac , tentamenduac khecha-araci naue-nian : baiñan arguitcen nauçu J. maitea ; irabaz-bideric handienac orduan dire enerçat.

IMITACIONEA. III. LIB. 293

Humilqui egonen naiz çure escuari beira,
seguratua ez nauçula abandonatuco. Erra-
nen dautçut profetarequin, Iauna çure
escuetan ematen dut nere indarra, ceren
çure misericordiac ekhartcen bainaun nere
miserien eçagutçaz baliatcerat. Eguiçu
othoi, sentimendu hautan caufi nadiñ gu-
duco demboran. Hala-biz.

XXXI. CAPITULA.

*Creatura guciac arbuiatu behar ditugula ,
nahi badugu creatçaillea caufitu.*

A R I M A C.

IAUNA, hañitzgracien beharra dut oraiño ,
ardietfico badut estatu hura, ceineteran crea-
tura batec-ere ez bainaun trabatuco.

Ecen cerbaitec itchequitcen darotaiño ,
eciñ çure ganat libroqui hegaldan naiteque.

Hala nahi çuen altchatu Profetac cioe-
nean : *Norc emanen darozquit hegalaç usq
bati beçala , hegaldan nadintçat , airean
noan , eta aurkhi deçadan pausa lekhu
bat.*

Cer da baquezcoagoric *begui simplea
baiño* ? eta libroagoric mundu huntan deus
desiratcen estuena baiño.

Altchatu behar da beraz gauça creatu gu-

ciez gorago, utci osoqui norc bere burua, eta goratafun hartan eçagutu çu çarela gauça gucien creatçaillea, eta çure obra gucietan estela çure pareric.

Orduan arima ez bada osoqui lurreco gaucetarie lechatua, eta nihoiz-ere gai içanen ceruco gaucetan gogoia fincatceco.

Hargatic dire bakarrac contemplacionecotz gai diren presunac, ceren gutiac baitire ontasun irancorretarie osoqui apartatcen direnac.

2. Hortacotz behar da gracia handi bat arima altcha deçaquena bere buruaz gorago.

Eta guçona ez bada ematen spirituaren goratafun hortan, eta creatura guciez billhuciric, ez bada Jaincoarequiñ osoqui iurtatcen, ez dire deus condatu behar haren iaquiñ, eta içan guciac.

Norc-ere uste baitu badela deus, handiric ontasun soberanoaz, neurri gabeaz, eta eternalaz campoan; haina apha egoen da, eta herrestan ibillico da luçaro.

Jainco ez den gucia esta deus, eta ez deus behar da estimatu.

Diferencia handia da guçon prestu Jaincoac arguitcen duen baten çuhurtciaren, eta theologo batec liburutarie atheratcen duen iaquintafunaren artean.

Cerutic heldu diren arguiac, eta gracia

IMITACIONEA. III. LIB. 295

gure bihotcerarat ifurtcen dituenac haguitzez dire baliofagoac , ecen ez guizonaren spirituac bere nekhez , eta estudioz ardies-ten dituenac.

3. Hañitcec nahi luquete altcharu ceruco gaučen contemplacionerat : orduan estute eguiñ nahi haiñ ontasun handiaren ardies-teeo behar dena.

Gu estatu dohatfu hartaric guehienic guibelatcen gaituena da , ceren gauça campo-coei , eta sensuen gogaracoei lotcen baicaiz-core , eta ceren artha guti baitugu gure bu-ruaren mortificatceco.

Estauquit cer den , edo cer spirituc gara-biltçan , edo cer nahi dugun guc spiritualt-çat pasatu nahi dugunac.

Nekhe , eta artha hañitz hartcen dugu on-
tasun esteuz , eta iragancorrençat , eta es-
tugu hurren behiñ-ere pensatcen nola chu-
chen ahal deçaquegun gure barrena , eta
itcheç bilduac gure sensuac.

4. Helaz ! ez gare haiñ laster gure bar-
renean sartcen , non ez garen berehala ilk-
hircen , eta estitugu behiñ-ere behar be-
çaiñ hertsiqui gure obrac pisatcen.

Estugu ikhusten ceiñ behera dabilçan
gure guticiac , eta estugu nigarric eguiten
ikhutteaz ez garela liçuntasunic baicen.

Jaincoac egorri çuen uholde handia lur-
rerat , ceren haragui guciac lohitu baitçuen
bere bidea.

296 J E S U - C H R I S T O R E N

Hala gure bihotceco affeccioneac gaich-
tatuac direnean, eta gure arima bere in-
darrez gabetua edireten denean, baitezpada
gure campoco accioneec-ere sentitu behar
dute barreneco flaquecia, eta corrupcione
hura.

Ecen bicitce onaren fruitua bihotz gar-
bitic fortcen da.

5. Galdetcen da maiz cer nihorc eguiten
duen : baiñan guti contutan hartcen da cer
chedez hari den.

Galdeguiten da guiçon batez, ea balenta
den, aberatsa, edo ungui eguiña den, ea
ungui escribatcen, edo cantatcen duen, ea
bere officioan fechoa den.

Orduan ea spirituzcoa, pobrea den, ea
pairucorra, mansoa, barrencoia den. Nihor
esta mintço.

Naturaleça, eta gracia haguitz dire diffe-
rent, harc estio behatcen campoari baicen,
hau berriz barrenera dago beira.

Naturaleça maiz enganatcen da, graciac
ez enganatceco Jaincoa baitan ematen du
bere esparantça.

Cer eguin behar dut beraz?

Lekhu, eta gauça gucietan present den
Jaincoac, iguriquitcen du gure bihotcen
sacrificioa, eta bethi bihur deçogun çor
diogun ohorea, gure gainerat bere graciën
gaindiduraren, eta goçoen ichurtceco. Bada
munduco gauça iragancorrei aplicatuac di-

IMITACIONEA. III. LIB. 297
ren izpiritu , eta bihotz batquec cer ohore
bihurtcen diote Jaincoari ? Beraz cembatenaz
indiferenquiago behatuco batioçute munduco
içan , eta ez içanari , hambatenaz amulfutassun
guehiagorequin caulituco duçu çure Jaincoa.

Othoitça.

Cembat dembora huntan ez çaitut trabatcen ,
creaturetaco nere barraïamenduez , ene baitan
amulfuqui pausatcetic , ô ! ene Jaincoa , eta ene
gucia ? Çuc eguinen cinautan cembat graciaz ez
dut gabetu nere burua ? Baiñan eguiñ da
launa , ez da guehiago içanen ene baitan
arthuric , guehiago gogoric , çure gogoara
eguiteco baicen , hala caufi caitçadan mundu
huntan çure gracion , eta bercean çure lorian.
Hala-biz.

XXXII. CAPITULUA.

*Batbederac ukho eguiñ behar dioela bere
buruari , eta bere guticieï.*

J E S U S - C H R I S T O C .

ENE Semea , çure buruari alde baterat
ukho eguiten ez badioçu , libertate oso bat
eciñ ardierfico duçu.

Badire batquec bere escuco içan nahi du-
renac , bere buruen maitarçailleac , guticio-

298 J E S U - C H R I S T O R E N

fac, curiosac, horrat, hunat : bethi dabil-
çanac, bere aisiac billhatcen ditustenac, eta
ez JESU-CHRISTOREN, gogaraco gauçac;
bethi gogoeta berritan dabilçanac, eta
deseiñu iraupenezcoric behiñ-ere hartcen
estutenac; eta hec guciac gathibu dire,
eta amarratuac daduzcate haraguiac, eta
debruac.

Ecen Jaincoa ganic heldu estena dese-
guiten da, eta erortcen da laster esdeuse-
rarat.

Orrhoit çaité bethi hitz labur, eta per-
feccione gucia çarratcen duen huntaz.

*Utçu guciac, eta causituco tutçu gu-
ciac.*

Ukho eguiocute çure passionei, eta edi-
renen duçu eguiazco fosegua.

Eguia hori erabillçu maiz çure gogoan,
eta obratcen baduçu, gauça guciac iaquiñen
tusquetçu.

A R I M A C.

2. Iauna, esta hori egun bateco lana
eta ez haur dostera, hitz labur horiec
çarratcen dute religioneco perfeccione gu-
cia.

J E S U S - C H R I S T O C.

Ene femea, estuçu guibela goan behar,
eta bihotça galdu behar perfeccioneco bidea
eracughten çaitçunean, aiticitic alrchatu
behar duçu çure arima estatu gora hartarat

IMITACIONEA. III. LIB. 299
edo bederen enſaiatu çure deſirez , harat
igaterat.

Ochala hartan baciñe , eta ethorri baciñe
çure buruaren ez guehiago maitatceraiño ;
bainan oneſteraraiño ſolamente ene boron-
date ſaindua , ceiña marcatcen baitçaitçu
çure aitcindarien ordenuez.

Oi ala orduan ene gogaraco baitcintez-
que ! eta çure bicia baquez , eta bozcarioz
bethea bailiteque.

Hañitz gauzez behar duçu oraiño billhu-
ci ; ceiñac ez baditutçu oſoqui ene gatic utſi
nahi ez baitutçu ſeculan ardietſico galdetcen
duçuna.

*Beraç abifu ematen darotçut aberaſtecotç
eros deçaçun ene ganic urre ſuan gori hura ,
ceiña aguindu baitut , erran nahi da ceruco
çuhurtcia mundu gucia oiñen azpian ofſicat-
cen duena.*

Haren içateco arbuia çaçu lurreco çuhurt-
ciâ gucia , eta utſaçu çure buruaren amu-
dio , eta eſtimu guciac.

3. Badiruri hitz horiez ertchatcen çai-
rudala gauçaric balioſenen deſpendioz ,
tcharrenen , eta mezpreçagarrienen eroſ-
terat.

Ecen certeco çuhurtcia hura bere burua-
rentçat eſtimuric eſtuena iduriz chumea da
haguitz mezpreçagarria , eta hurren ahanz-
mendurat eroria , eta cembaitec hitceç oho-

300 JESU-CHRISTOREN
ratcen badute-ere accioneez contra eguiten
diote.

Hura da bizquitartean perla preciatua,
ceiña hañitcentçat estalia baita eta haren
balioa gutiz eçagutua.

Cer eguin behar duç beraz ?

Gure guticiac dire gucz gure biciac be-
cembat iraun behar duten , eta Job S.
mintco den gudu hartan guducatu behar
tugun exaiac. Gure naturaleçac tiratcen gai-
tuelacotz bethi gure gostuaren aurkhiterat,
behar gare bethi hari gure baithaco guticieï
contra eguiten , nahi ez dugunaren. egui-
ten , lurrerat dauden chede heïen Jaincoa
ganat altchatcen , eta enfeïatu mortifica-
cionean gostu hartcera. Errechago da errai-
tea. Baiñan içan çachu çure Jaincoarentçat ,
eta çure salbamenduarentçat behar den
estimua , eta amodioa ; eta ez çautçu haiñ
nekhe iduriuico.

Othoitça.

O ! Jaincoac beretçat eguiñ çaituzten ,
ene izpiritu , eta ene bihotça , non çabilçate
lurreco goçoen ondotic ? JESUS maitea , çu
ganic urruntceco nerori asqui naiz , baiñan
çure laguntça behar dut çu ganat bihurt-
ceco. Itçul arazquitçu othot , ene gogo
bihotçac , eta bihurzquitçu çure gogoraco
içateaz berce chede gucietaric , çuri baiceñ
itchequico ez diren beçala. Hala-biz.

XXXIII. CAPITULUA.

*Guigoñaren bihotceco ariñtasuna eciñ pausa
daitequela Jaincoa baitan baicen.*

J E S U S - C H R I S T O C .

ENE Semea, etçaitecela sobra fida oraico
çure disposicionean, ecen bertce contraco-
rat lafter muda daiteque.

Mundu huntan bici çareinõ nahi estuçur-
laric-ere bethi gambiacor içanen çare.

Hala batean aleguera içanen çare, eta
bertcean triste, batean baquean eta bert-
cean altaramenduan, egun Jaincotiar, eta
deboçionean bero bihar ephel, eta debo-
cione gabe.

Orai fecho guero nagui, batean ferios,
eta goardiacor, eta bertcean ariñ, eta goar-
dia gabeco.

Baiñan çuhurra fermu dago mudantça
horien gucien erdian.

Nola gauça spiritualez arguitua baita eztu
conturic eguiten bere baitan cer sentitcen
duen, eta ez cein partetatic heldu den in-
constanciaren haicea.

Haren gogo gucia da guerotic guerora
guehiago hurbiltcea marcatua duen che-
derat, ceinõ ez baitu behin-ere bichtatic
galtcen.

302 JESU-CHRISTOREN

Manera hortan dago bethi bat , eta bethi fermu ceren haren chede chuchen , eta garbia guerthacari differenten-erdian bethi baita ene cerbitçatcea, eta ene gogara eguitea.

2. Cembatenaz gure chedea, ceiña baita gure arimaco beguia, garbiago eta chucheno baita, hambatenaz gabiltça seguratuquiago hirrisçu differenten artean.

Baiñan intencione garbi hura lobitcen da hañitcen baitan, ceren laster bichta arthiquitcen baitute aitciñera heldu çaizcoten sensuen gogaraco gaucen gainerat.

Gaitz da haguiz causitcea bihotz bat osoqui libroa, eta amudio propioaren nothagucietaric garbia.

Hala Juduac lehenago ethorri ciren Bethaniarat, Martharen, eta Mariaren etcherat ez choillqui JESUSEN gatic ; baiñan hobequi Lazaro bichtua ikhustea gatic.

Behar da beraz garbitu intencionearen beguia chuchena, eta simplea içan dadintçat, eta moian gucien artetic bethi-ere chedea ene ganat heda deçauntçat.

Cer eguin behar dut beraz ?

Çuhurrac bere sentimenduetaso, mudantça horiez ez asfaltatceco haren duen moiana da, 1º. bere estatuaren araberraco bicirceço seguida baten hartcea. 2º. Cer nahin içan dadin ahalic Jaincoa

IMITACIONEA. III. LIB. 303
ganaco chederic phuruenaz hari iarraiQuit-
cea. 3°. Jaincoaren baitan osloqui, eta
bere buruari batere ez fidatcea. 4°. Maiz
Jaincoarentzat bakharric haritceco chede-
ren erreberritcea. 5°. Finean Othoitça.
Eguiçu gauça bera.

Othoitça.

Ah ! ikhusten dut Iauna , amodio flacoa
dela hoin gauça gutiec altaratcen duten
amodioa. Baiñan eracutsi dautacu, altara-
mendu horiez , gorago içaiteco bidea. Har-
tuko , eta seguituco dut , çure graciarequin
batean , çurequin çure ganic ecin aparra-
tuzco guisan iunta naçaqueraino. Hala-biz.

XXXIV. CAPITULUA.

Ceiñ goço den Jaincoa maite dutenentzat.

A R I M A C.

HUNA, ene Jaincoa, eta ene gucia, cer
guehiago nahi dut, cer çoriön defira deça-
quet handiagoric ?

Jaincoa da, ene gucia, ô hitz effi eta
goçoa !

Orduan hitz eternala maite duenarent-
zat, eta ez mundua, eta munduco onta-
funac maite dituenarentzat.

Ene Jaincoa da, ene gucia ! Asqui erratea da amudioa duenarentzat.

Aditcen tu errechqui hitz horiec, eta esta unhatcen horien maiz ahoan içateaz.

Çure aicînean gauça guciac on eta gustos dire, khiratsdun, eta unhagarri, çu estalia çarenean.

Çuc ematen dioçu bihotçari bere fosegua, eta bethetcen duçu baquez eta bozcarioz.

Çuc gauça guciez ungui iuiarasten darocuçu, eta laudarasten gauça gucietan çure maistatea.

Deusec-ere çu gabe ecin luçaro atseguîn daique, deus-ere esta goço, eta gustoz çure graciac, eta çure çuhurtciaren gatçac ez badio gustu ona ematen.

2. Çu gustatcen çaituenac gustatcen tu çure baitan gauça guciac; eta çu goço caufitcen etçaituenarentzat khiratsa dute gauça guciec.

Munduco çuhurrec estute goço caufitcen çure çuhurtcia, estute gusturic haraguiarentzat baicen; bizquitartean cer han caufitcen dute ? Vanitatea, eta herioa.

Contrarat eguiazco çuhurrac dire munda mezpreçaturic, eta haragui mortificaturic, çuri daraizquitçunac; ceren iragaten baitire gueçurretic eguiarat, eta haraguitic spirituarat.

IMITACIONEA. III. LIB. 305

Hei çaie goço Jaincoa , hec ematen diote Jaincoari creaturetan caufitcen den on guciaren ohorea , eta burupea.

Hequien gostu fiñ eta delicatuac eçagutcen du cer diferencia den creatçaillearen , eta creaturen artean ; eternitatearen , eta demboraren artean , argui creatua estenaren eta argui hartaric heldu diren arraioen artean.

3. O argui eterna , argui creatu guciez gorago infinituqui altchatua ; arthicatçu ceru goratic çure chismichtac , eta çure kharrai sarbedi ene bihotceco chocolu , eta gordaira gucietan.

Garbi çachu , aleguera çachu , argui çachu , bitch çachu ene arima ; haren pucbantça guciac çuri hertsiqui iunta daquizquitçuntçat.

Oi , noiz ethorrico da oren dohatfu , oren hambat deliratu hura , ceiñetan çure prefenciaz fasiatuco bainauçu , eta *çuïçanen baitçaitut gucien orde ?*

Fagore hura eguiten estautaçuïño , estut içanen eguiazco bozcarioric.

Baiñan , helaz ! guïçon çaharra bici da oraiño ene baitan , esta oraiño gucia gurutceficatu , esta osoqui hill oraiño.

Enferratcen çαιο muthiriqui spirituari , bichten ditu guerlac eta guduac gure barrenean , eta estu usten arima baquean erreguiñatcerat.

4. Baiñan çu, ene Jaincoa, *itsasoaren furia naufi çarena, eta haren uhiñ asar-
reac calmatcen ditutçuna, altcha çaita eta
lagun çaquizquit.*

*Sunfi çatçu niri guerla eguiten darotate-
nac: porrosca çatçu çure besò guciç bothe-
retsuaz.*

*Eracutch çatçu çure obra miraculluz-
coac, çure botherea ohora eta lorifica da-
dintçat; ecen çu çare ene hies lekhua, eta
ene esparantça bakharra, ô ene Jaincoa.*

Cer eguin behar dut beraz?

Ene arimac ez du nahi içan guiçonen ga-
nicaco soleimenduric bere behaçunetan,
cioen erregue Profetac, altchatu da Jain-
coaren ganat, eta han causitu du conso-
lacione gucien bethedura. O! Israelgò Jain-
coa dio guero, ala çure ona, bihotcez
chuchen çuri daudenentçat! frogà goço
horren eguiteco, maitha çachu harrec be-
çala çure Jaincoa, erran nahi dut, maitha
çachu bakharric, gauça gucien gainetic, eta
haren gogoara eguitea gatic, bere guciac
utz-araz ditçaquetçun amodio batez. Ez
laiteque-ere bercenaz Jaincoari eman çaiõ
beçala maithatua, dio S. Chrifostomec.

Othoitça.

Egun guciez ene ontassun bakharra çà-
rela aithortcen dudan Jaincoa, cer goço
miragarriez ez dut gabetu nere burua çhri

IMITACIONEA. III. LIB. 307
eman çaitçun beçala çu maithatu faltaz !
Horra launa cer naicen nere baitharic. Or-
dean, launa, maithatu nahi çaitut. Phitz-
çaçu, othoi, ene baitan çure amodioaren
kharra ; bero, erre deçan ene bihotça,
orai hañric, mendeen mende gucietan.

XXXV. CAPITULUA.

*Nihor estela tentationetarik segurantçan
mundu huntan bici deiño.*

J E S U S - C H R I S T O C.

ENE Semea, mundu huntan çareiño et-
çare nihoiz-ere segurantçan içanen ; bai-
ñan bethi arma spiritualen beharra içanen
duçu.

Etñaez alde gucietaric inguratua çare,
ceiñec ematen baitarotçute gudu esquiñ,
eta esquer.

Baldiñ ez badioçute paratcen hequien
colpe guciei pacienciaren erredola, etçare
hañitz egonen cembait çauri hartu gabe.

Çure bihotça ez baduçu ene baitan fir-
catcen, ene gatic gauça gucien pairatceco
borondate fermu batequiñ, hambat gudu
borthitz eciñ iasanen tutçu, eta eciñ ardiet-
sico duçu dohatfuen khoroa.

Iragan behar tutçu beraz hirriñcu hec

308 JESU-CHRISTOREN

guciac , bihotz handirequiñ , eta indarça garaitu traba hee guciac.

Ecen victoriosentçat dago mana , bihotz gabeentçat laceria handia.

2. Mundu huntaco baquearen ondoan baçabiltça , nolaardietico duçu sofegu eterna ?

Etçaudecela pausuaren ustean , baiñan egon çaita soffricarien beira.

Billha çaqu baque eguiazcoa , ez lurrean , baiñan bai ceruan ; ez guiçonon eta creaturen artean ; baiñan Jainco choilla baitan.

Munduco gaitz guciac iasan behar tutçu , nekheac , doloreac , tentacioneac , persecucioneac , beharrac , errasunac , afruntuac , erran gaichtoac , hiroiac , humiliacioneac , ahalqueriac , mehatchuac , mezprecioac ; guciac behar tutçu pairatu Jaincoaren amoreac gatic.

Horiez aitciñatcen gare berthutean , horiez frogatcen gare , horiez eguiten da ceruan errecibituco dugun khoroa preciatua.

Ecen aguindu dutgolardobethi iraunen duen bat nekhe laburrentçat , eta loria fiñ gabeco bat berehala iragaten den ahalquerientçat.

3. Uste duçu bethi nahiaren arabera içanen tutçula consolacione spiritualac ?

Ene sainduec estute bethi halacoac içatu , egorri diotet pena penaren gainean ; tentacionea tentacionearen gainean.

IMITACIONEA. III. LIB. 309

Baiñan gaitz horiec guciac pairatu tuste
paciencia handi batequiñ , iasan tuste gudu
horiec fermutasun miragarri batequiñ bere
esparantça gucia ematen çutela , ez bere
baitan , baiñan Jaincoa baitan ; baitçaquiten
*bicitce huntaco soffricariac estirela deus lo-
ria haren aldean , ceiña iñanen baita he-
quien pagua eternitate gucian.*

Nahi cindueque eman nieçaçun berehala
hambat sainduac haiñ nekhe , eta nigarren
ondoan içatu dutena.

Çaude ene laguntçaren beira , estuçun
impaciençiaric , çaren fermu eta animotfu ,
fida çaite ene baitan , egon çaite fincatua
berthutean , eta hirrisca çatçu çure arima
eta gorphutça , ene ohoretan.

Nic emanen darotçut complicui golar-
doa , eta *iñanen naiç bethi çurequiñ çure
atsecabetan.*

Cer eguin behar dut beraz ?

Gure etsaiei bortcha eguinez , behar dugu
heldu cerura ; dio J. CHRISTOC. Horta-
cotz alfer dugu tentacioneric gabe iñan
nahia , baiñan prepara çaçu çure arima ten-
tacionera , erraiten daroçu çuhurrac ; erran
nahi baita , eguiçu tentacionen ongui iassai-
tera. Ezçaitecela eman ceroni occasionean ,
baiñan iardietsia çarenean tentacioneaz ,
cerbait gogoeta onetarat izpirituaren aldat-
cerat enßeia çaite. Eguiçu ahalaz ihes , edo

guduca çaité fetchoqui; egon atçarria, eta eguiçu othoitz, esparantçarequin. Horrela behar gare salbatu.

Othoitça.

Cer deiteque, Iauna, gogorragoric gure naturaleçarentçat, heriotcerainocoan cherkha gaitçaqueten etfai batçuequilaco gudua baiño? baiñan J. maitea, ceronec lagundu nahi gaituçunaz gueroz, emaguçu, othoi, gure gogaindura, eta uzcûrdura guciac garraiturric, biciac diraueno, çuri guduan leial içaiteco curaia, eta indaroa. Hala-biz.

XXXVI. CAPITULUA.

Mezpreçatu behar ditugula guiçonon iuiamendu vanoac.

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, emachu segurantçarequin ene escuetan çure bihotça, eta estuçun beldurric guiçonon iuiamenduentçat, çure concienciac deusez acusatcen etçaitueino.

Çorion bat da horla pairatcea, eta hori etçaio gaitz, eta penagarri iduriruco bihotz huminari, eta bere baitan baiño Jaincoa baitan fidatcenago denari.

Guiçon guehienac sobra mintço dire, eta sinheste guti eman behar çaité hequien hitçuntciqueriei.

IMITACIONEA. III. LIB. 311

Bertce alde eciñ guciac contenta detça-
queguque.

Ecen Iondoni Pauloc bere ahal guciac
eguiñ dituelaric Jaincozco chedez guci
gogaraco içatecotz , eta hartacotz *gucia*
gucientçat eguiñ delaric , halere eracutchi
du *estela contu hari guizonen iuiamenduez*
condenatua icateaz.

2. Bere ahal guciac eguiñ ditu arimen
onecotz eta salbamenducotz , eta halere
eciñ egotu dabertceez iuiatua , eta mespre-
çatua içan gabe.

Gauça guciac utci cituen Jaincoa ganat ,
ceiñac guciac eçagutcen baititu , eta etcen
baliatu bere pacienciaz eta humiltasunaz
baicen guizonen erantziçun , eta suspicha
falsoen contra.

Eta noicic behiñ ihardetsi badiote bert-
ceen gaichtaqueriei , hori eguiñ du beldur-
rez haren ichiltasuna behastopa harri balia
cedin flacoentçat.

3. Çaren beçalacoric cergatic çare beldur
guizon hilcor batentçat ? Egun bada , bihar
esta.

Çaren Jaincoaren beldur , eta etçare gui-
zonen beldur içanen.

Cer bidegabe eguiñ dieçaçunque guizon
batec bere solasez , eta hitz gaichtoez ? Bere
buruari calte guehiago eguiten dio çuri bai-
ño ; ecen nor nahi den eciñ itçurico çao
Jaincoaren iuiamenduari.

Duçun beraz iuie iustu hura bethi beguien aiticñean, etçaitecela balia errencurez eta ihar duquitceez iendeen erasia gaichtoen contra.

Baldiñ orai garaitu badiruriçu, bertceen gaichtaqueriaz, eta estalia baçare merecitu ez ditutçun laidoz eta ahalqueriaz, beira çaitc çure merecimendua gutitcetic, eta çure khoroa mendratcetic çure pairu escafez.

Itçul çatçu çure beguiac ene ganat, ceiñac baitut ahala ceru goratic çure libratceco laido eta afruntu gucietaric, eta *batbederari bihurtceco bere obren arabera.*

Cer eguin behar dut beraz?

Sainduric handienac, J.-CHRISTO bera, guiçonez iuiatua, eta nesprechatua içan da; eta guc miretsico duçu hala içaitiaz? Progotcha gaiten beraz bercec gutaz harken duten siñheste gaichtoaz, Jaincoa ganat gure gogoen altchatceco, gure buruen humiatceco, eta Jaincoaren gogoaraco içaitiaz baicèn conturic ez eguiteco chedean, gure barreneen berreguintceco. Ikhufaçu cer den errana hogoi eta çortci garren capituluaren ondoan.

XXXVII. CAPITULUA.

Uuci behar dugala osoqui gure burua Jaincoaren nahirat, bihotceco libertatearen igateco.

J E S U S - C H R I S T O C.

ENE Semea, utfaçu çure burua, eta edirenen nauçu.

Ez duçun çerenez, ez hauturic, ez iabetafunic, eta hañitz irabacico duçu.

Ecenene borondateratuften baduçu çure burua bethicortz, bethi gracia berriac-emanen darozquitçut.

A R I M A C.

2. Iauna, cembat aldiz behar dut manera hortan utci neure burua ?

J E S U S - C H R I S T O C.

3. Dembora guciez, lekhu gucietan, gauça chumetan handitan beçala, ez dut deus-ere beresten, eta nahi çaitut gauça guciez billhucia causitu.

Berticela nola çaitetzque enea, eta ni çurea : ez baçare campoan, eta barnean osoqui hustua nahi propio gucietaric.

Cembatenaz hori eguiñen baituçu lasterrago, hambatenaz hobequi causituco çare; eta cembatenaz osoquiago, eta ciñezago utcico baituçu çure burua; hambatenaz güe-

314 JESU-CHRISTOREN

hiago meredituco duçu ene amudioa, eta ene graciac.

4. Hañitz niri ematen çaizquit, baiñan ez osoqui eta ene providencian estire hambat fidatcen, non ez baitute berec-ere cerbait artha bere buruez itchequitcen.

Batçuec ematen çaizquit osoqui; baiñan guero tentacionez herstuaz direnean hartcen dute eman dutena, eta hala estire garabic berthutean aitciñatcen.

Batçuec eta bertceec estute behiñ-ere ardietsico bihotz garbien libertatea, eta ene adisquidetafunaren fagore estiac.

Ecen eciñ daiteque enequiñ goçamenezco amudioric, eta batafun misticoric presuna ez bada lehenago, ene ganat osoqui usten, eta ez badarot egun oroz bere içate gucia sacrificatcen.

5. Erran darotçut maiz, eta berriz-ere erraten darotçut : ukho eguiocu çure buruari, eman çaquizquit osoqui, eta çure arima goçatuco da barreneco baque handi batez.

Emaçu gucia, gucia içatea gatic, etçaçula deus desira, etçaçula galde iadanic eman duçuna.

Çaude enequiñ phuruqui, eta fermuqui lothua, eta ni içanen nauçu.

Orduan içanen da çure bihotça eguiazqui libro, eta illhumbe guciataric campoa.

IMITACIONEA. III. LIB. 315

Çure eguiñ gucien, çure othoitçen, çure defiren chedea behar da içan iabetasun guciez billhuciric. JESUS-CHRISTO billhuciarri iarraitquitcea : eta çure buruari hillic enetçat eternitate gucian bicitcea.

Orduan goanena dire çure ganic beldurtasun humanoac, eta hillen dire çure bihotcean amudio desordenatu guciac.

Cer eguin behar dut beraz?

Jaunaren nahirat gure buruaren utzteak osoqui da, haren graciaren moguimenduz, eta haren gogoara eguiteko chedea baicen ez içaitea, gure nahiaz, edo gostuaz conturic batere eguiñ gabe. Gure prefunez batere conturic eguiñ gabe, gauça gure gogoara içan dadin, ala ez dadin ea Jaincoaren arabera den baicen ez behatcea, eta cer nahi ea gostariç-ere izpiritu sainduaren inspiracionen seguitcea naguiduratic gabe. Hola eguiten ez dugunean Jaincoari hambatenaz beretic eramaten diogu, gure buru propioei çucen contra emateko : eta hala, nola emanen da guciaguri, gure satisfaccionea eguiteko guisan.

Othoitça.

Noiz artio içanen naiz bada, Jauna, gauça gucietan traba baicen eguiten ez darten, nere nahi propio hautaz hartua? Jauna, othoi, billhuz naçaçu nere buruazco sentimendu guciez, çutaz, eta çure gogoaraco osoqui içateaz, eta cer nahi guertha dadin,

O ij

gauça guciën çure gogoara ikhufi nahiaz
baicen ez nadin hartua içan : mundu kün-
tan ene sustengu bakharra içan ondoan,
içan çaitrecen bercean ene golardoa. Ha-
la-biz.

XXXVIII. CAPITULUA.

*Nola behar dugun campoco gaudetan com-
portatu, eta Jaincoá ganat ihesi eguin
harriscutan.*

JESU-CHRISTO C.

ENE semea, lekhu, oçasiõne, eta
lan gucietan duçun artha handi bat libro
igateaz çure barrenean, eta çure campoa-
ren naufi.

Gauça guciac diren çure azpico, eta çu
ez baten ere; içan çaitrecençat çure accio-
neen naufi, eta ez esclabo.

Manera hortan gathibutasun gucietaric
libraturic; Israeldar eguiazco bat begata
iraganen çaren Jaincoaren unhoen condi-
cionerat, eta libertaterat.

Ceñac altchatcen baitire dembora hun-
taco gaucez gorago, ontasun eternaletan
gogoa fincececo.

Ceñec esquerreco beguiaz behatcen
baitiore ontasun irangorrei, eta escuiñaz
cerucoen.

IMITACIONEA III. LIB. 317

Ceiñac haiñ guti creaturen esclabo iartcen baitire; non contrarat hec atrimacen baitituste creaturac Jaincoaren cerbitçuan, berac creaturetan eman duen ordenuaren arabera; ceiñetan ez baita deus makhurric; baiñan gauça guciac eguiñac baitire creatçaillearen ohoreco.

2. Baldiñ fermu baçau de munduco guerthacari gucietan; ez baduçuriñatcen ikhusten, edo aditcen ditutçun gaucez campoco idurien arabera, eta haraguiçco beguiç.

Aitcitic occasione gucietan sartcen baçara Moise beçala tabernaclea barna, Jaincoari conseillu galdetcerat, maiz adituco ditutçu haren errepuçta divinoac, eta handic ilkhico çare hañitz gauça oraingoez, eta guero-coez arguirua.

Ezen Moise bethi tabernaclerat cioan argui, eta conseillu billha gauça gaitz, eta dudazcoetan; orhoitcerat eguiten çuen bere ihesa guiçonen maleciac hirriçutan ematen çuenean.

Çuc ere manera berean farthu behar duçu çure bihotceco tabernaclea, Jaincoari mintquiago bere laguntça galdeguiteco.

Ecen iracurtcen dugu escriptura sainduan Josue, eta Israelgo umeac Gabaondarrèz enganatuac içatu cirela; *ceren ez baitçuten artha içatu gauça guciac baiño lehen Jain-*

soari *conseillu galdetceco*, ceren errech-
quiegui *sinhetli baitcirusten* hequien hiri
estiac, eta urricalmendu falso batez uquit-
cerat utci baitcirusten bere buruac.

Cer eguin behar dut beraz?

Mundu huntan campoco gauec gogotik
gal-arazten darocute Jaincoaren, eta gure
salbamenduaren orhoitçapena, ceren ez
baitiotegu munduco guerthacariei Jaincoac
manatcen, eta erreguelatcen dituen gauça
batçuei beçala behatcen; baiñan bai gure
intressaren, edo goftuaren arabera; eta
hala campoco gauec emaiten dute gure
bihotçetan placer, edo bozcua bat, Jain-
coari behatcen ez diotena. Ikhas-çaçu beraz
gauça guciei behatcen Jaincoaren esçuetan,
eta çure gogoara direnian haren laudatce-
rat, eta ez direnean, edo irriscuan, haren
ganat ihez eguiterat erakharrico çaituzte.

Othoitça.

Çu çare ene Jaincoa, gauça guciac çure
loriara; bere azquen chedera beçala, da-
ramatçaçun, çuhurtcia hura bera era ene
ondicoa da, ez baitiotet ordena hortan
behatcen, eta ez baititut nere urhax gu-
ciachari obeditceco chede phuruz eguiten,
çure providenciari fida ez banintz beçala.
Ah! launa sentitcen dut nere errebestassuna
çure alderat, eta ahalcatcen naiz. Eguçu,
othoi, gauça guciei beha dioçotedan çure

IMITACIONEA. III. LIB. 319
providenciaren ordenan, eta hortan pausa
nadin. Hala-biz.

XXXIX. CAPITULUA.

*Jaincoari utci behar diogula gur eguitecoen
harta, eta haren ganic iguriqui gauça
guciac.*

J E S U S - C H R I S T O C.

ENE Semea, utfatçu ene gainean çure
eguitecoen artha, nic burutan atheratuco
ditut cein bere demboran.

Çaude ene ordenuaren beira, eta pro-
gotchu içanen duçu.

A R I M A C.

2. Iauna gogotic usten ditut çure ganat
ene eguiteco guciac ecen ikhusten dut ber-
din ene arthec deus guti daiquetela.

Ochala ez banu grinaric gueroco gaucez,
eta osoqui çure nahirat arrimatcen baninz.

J E S U S - C H R I S T O C.

3. Ene Semea, guiona badabilla, eta
khechatcen da haguitz desiraten duenaren
içateco; eta ardietsi duen beçain sarri hi-
guintcen çαιο, eta hartaz bertcela iuiaten
du, ceren guionaren guticiac gambiacor-

rac baitire, eta errechqui iragaten baitire gauça baretic bertcerat.

Esta beraz berthute chumea gauçaric churmeenetan norc-ere buruari ukho eguitea.

4. Guizonaren aitañamendu eguiazcoa bicitze spiritualean datça bere buruari ukho eguitean; hartarat ardietsi duena goçatcen da libertateaz, eta sofeguaç.

Guciarequin-ere debruac ungui gucien etsaiac ezcaitu behin-ere usten tentacione gabe; gabaz eta eguiñaz hedatcen tu sareac, hetan atçamateco bere buruen gardian ez daudecenac.

Hargatic erran diotet ene, Apostoluei: *gaudete atçarriric, eta eguiçue othoitç tentacionean sar etçaitestentçat.*

Cer eguin behar dut beraz?

Gure eguitecoetan khechatcen gare. Certaco? Ceren guerrerrec eguin, eta guidatu behar bagunitu beçala behatcen baitiotegu, egunean eguneco. eguia emaiterainoco artha Jaincoac, gutaz içan nahi duen demboran. Hala nola içanen dugu haren ganic behar dugun pausua? Gomen-daçotçu beraz haste hastetic çure eguitecoac Jaincoari. Desira çaçü haren gogoaraco ondore baten içaitea; galdeguioçu gauça bera Jaincoari. Guero travailla çaitte hetan haren eşcuac gobernatcen duen trefna bat beçala, eta gaineracoa utz-çaçu haren eş-

IMITACIONEA. III. LIB. 321
curat, eta haren çuhurciarat. Eta içanen
pare fosseguan.

Othoitça.

Ala ! alferretan hainitz nekhatcen bainaiz,
ene Jaincoa, cer naicen çure alderat, eta
çu cer çaren ene alderat gogoan ez ongu
tchequiz ! scen ordutci nola ez neçaque
arga nere burua çure artha samurrei ? Ah !
launa, berant bada berant, aditcen dut
egun erraiten dautaçula, ez nadin khecha,
çuc badaquičula ceren beharra dudan : lar
gatcen ditut beras nere eguiteco guciæ
çure escuëtarat. Guertha bequit çuc placer
duçuna. Iraun-araz dieçadaçu, othoi, gogo
on huntan heriotceraino. Hala-biz.

X L. C A P I T U L U A.

*Guigonac estuela berenez onic, eta ecin
duquela deusez-ere buruperic.*

A R I M A C.

I AUNA, cer da guigona çu-hartaz orhoit
ceco, edo cer da guigonaren semea çuc hu
ra çure bisitaz ohorateco ?

Nondic merecitu ditut çuc fiari eguiten
diotçotçun gracia guciac.

Usten baninduçu-ere, ô ene Jainco, cer
çucen nuque errencuratceco ?

322 J E S U - C H R I S T O R E N

Eta cer causi deçaquet errateco ez bada-
rotaçu ematen galdetcen darotçudana.

Eciñ neure burvaz deus penfa, eta erran
deçaquet eguiagoric hauche baiño, Iaura,
ez naicela deus, ez daiquedala deus ene ga-
pic estudala deus onic; ez naicela flaue-
ciaric baicen, eta bethiere neure iaidura
gucia esteufera dudala.

Halaco maneraz bai non ez banauçu cam-
potic laguntcen, eta barnetic borthisten,
lachatcen bainaiz berehala, eta erortcen
epheltafunerat.

2. *Baiñan çu, Iaura, bethi orabat çare*
eternitate gucian, bethi on, iustu faindu.

Gauça guciac ordenatcen, eta arrimat-
cen ditutçula ontasunequin, iustutasunequin,
çuhurtciarequin, eta faindutasunequin.

Baiñan ni ceina aitciña bainoa guehiago
bainoa guibela berthutearen bidean eznago
dembora luçez estatu batean, çeren gam-
biatcen bainaiz demboraren arabera.

Halere laster altchatcen naiz placer du-
çunean hedatu çure escua ene laguntceco.

Ecen çu cerort nihoren laguntçaric gabe
asco çare ene laguntceco, eta ene borthit-
teco halaco façoinez non ez bainaiz baiñ
gambiacor içanien, baiñan ene bihotça
osoqui çure ganat itçulico baira, eta çure
baitan baicen ez baitu billharuco bere so-
segua.

IMITACIONEA. III. LIB. 323

● 3. Baldin banaqui munduco consolacionen usten , nahiz debocionean aitcina goateco , nahiz çure baitan caustceco guiçonnen artean etcintuzquedan laguntçac , eta solegimenduac.

Orduan arraçoinequin uste behar nuque betheco nintequela çure graciaz , eta ceruticaco dohaiñez , eta consolamenduez.

4. Esquer darotçut , ô ene Jaincoa , ene ganat heldu diren ontasun guciac çure ganic heldu direnaz gueroftic.

Ecen ez deus naiz , etavanitate hutz çure aitcinean gucia naiz gambiacorra , herbala , eta flacoa.

Certaz duquet beraz ene baitan burupe , eta cergatic nahi dutiçan preçatua bertceez ?

Ene esteustafuna gatic ? Hori liteque azqueneco vanitatea.

Eguiaz vana-loria icurri perillos bat da , eta lilluramendu handi bat eguiazco loriaz gabetcen , eta çure graciaz billhuzten gaituenaz gueroftic.

Ecen nihor bere buruaz content denean çure desgogara eguiten da , eta guiçonnen laudorioen ondoan dabillanean galtcen tu eguiazco berthuteac.

5. Arimaren eguiazco loria , eta bozcario saindua da çure baitan bere atseguina ematea , eta ez bere baitan çure handitasunaz boztea , eta ez bere berthuteaz , eta creatu-

retan, gure gogaraço diren gauça guciel çuri ohore ematea.

Hala beraz, launa, guiçonec lauda beçaitçate çu, eta ahantz ni; glorifica betçate çure obrac, eta ez eneac; laudorio guciac diren çuretçat, eta nic ez deçadan enetçat gueldi batere.

Çu çare ene loria, eta ene bihotceco bozcarioa.

Estut nahi loriaric, eta bozcarioric hartu çure baitan baicen, ene bici gucian, ecen nitaz denaz beçambatean estut deus loria, eta burupe eman dieçaquedanic ene flaquciac, eta ez deustafuna baicen.

6. Judeec eta mundanoec *billha beçate elkarri ematen dioten loria; nic behintçat estut nahi billhatu Jaincoa ganic heldu dena baicen.*

Ecen mundu huntaco loria, ohore, eta handitafun guciac estire vanitateric, eta erhoqueariaric baicen çure eternitateco loriaren aldean.

O ene Jaincoa, ceïña baitçare ene misericordia, eta ene eguia; Trinitate tohatfua! çuri choillqui çor çaiçquitçu laudoriac, ohorreac, berthuteac, eta loria mende guciataco mendetan.

Cer eguin behar dut beraz?

Deus ez gare gure baitharic, deusez ez gaitetzeque beraz lorifica, ez errencura, ez

IMITACIONEA. III. LIB. 325
eta buruiperic deusez ~~man~~. Hortic erori
behar gare humiliacione fuerte gucietara.
Ordean Jaincoac eguin gaitu cerucotz, eta
hain maitequi egartcen gaitu. Gure accione
ez deusac altchatu nahi ditu ceruaren me-
recimendura. Hortaz behar ditugu gure
buruac urus estimatu, eta Jaincoari aha-
laz esquerrac eman. Behar gare bici gure
autorari, eta gure iabe, toqui gucietan
present denari, çor diogun errespetuare-
quin, eta here galçarre sacratuan hazten
dituenec çor dioten, haren ganaco famur-
tassunarequin.

Othoitça.

O ! Jainco ni ez deusa baitan hambat
gauça espantagarri demboran eguiten, eta
eternitatean eguin nahi duçuna, eguiçu,
ethoi, nere ez deustassunaz orhoit nadin
bethi ; eta miretsia, çuc ene gainean ditu-
çun defeinuaz, ez deçadan bilha çuri es-
querren bihurtcea, çure gogoaraco içaita,
eta çure loriara heltcea baicen. Hala-biz.

XLI. CAPITULUA.

Mundu huntaco ohoreac mezpreçatu behar ditugula.

J E S U S - C H R I S T O C .

ENE Semea, etçaitecela trista ikhustear bertceac ohoretarat altchatuac, eta çu arbuiatua, eta beheratua.

Altcha çaqu çure bihotça ene ganat cerurat, eta estuçi çanen damuric guiçonez lurrean mezpreçatua içateaz.

A R I M A C .

2. Iauna, haiñ itsuac bagare non vanitateac errechqui, enganatcen baicaitu.

Neure buruari ungui behatcen badiot, eçaguruco dut egundaiño nihorc estarotala bide gaberico eguiñ, eta hala estudala arraçoiñic çutaz errencuratceco.

Ecen creatura guciec çucen dute ene contra altchatceco, hambateraiño egun oroz offensatcen çaitudanaz gueroñtic.

Hala defohorea, eta arbuioa haiñ iustuqui daoçquit niri, nola çuri laudorioa, ohorea, eta loria.

Eta ez banago gogotico creatura guciez mezpreçatua, utcia eta esteustçat iduquia içaterat, ecin duquet ene barrenean baque-

IMITACIONEA. III. LIB. 327
ric , eta fermutasunic ez çure graciaren ar-
guiric , ez çurequiñ batafun oforic.

Cer eguin behar dut beraç ?

Sar çaita ongui arimachor J. CHRISTORI
eracusten dituen sentimenduetan. Eta çure
huts handien bistan altcha çachu çure go-
goa , aita on aren baithaco esparantça-
rat. Oraidinocoan iguruqui çaituen pacien-
cia bera , cer arraçoin ez duçu , haren on-
tassunaz seguratua içaiteco ?

Othoitça.

Bai , ene Jaincoa , ene biciari baicea
behatu ez bacinu , ez mundu huntaco mef-
precioac choillqui , baiñan ifernucoac be-
har nituen. Ordean launa , urusqui aita çai-
rut , eta ene salbatçaillea çare. Ene hutsao
barkhatu nahi daroztatçu. Emadatçu ,
othoi , ceronec harraco behar ditudan dispo-
sicioneac ; eta eguiçu çure graziaz , gal na-
çaqueçularic salbatu nahi nauçula orhoituz ,
çuretçat beldur baiño amodio guehiago
içan deçadan. Hala-biz.

X L I I . C A P I T U L U A .

*Bicitce huntaco baquea estugula guïçonan
baitan eçarri behar.*

J E S U S - C H R I S T O C .

E N E Semea, çure baquea ematen ba-
duçu ceïn nahi den presunaren baitan, ce-
ren den çure gogaracoa, eta ceren lakhet
çaitçun harequin bicitcea, bethi içanen çare
khechos, eta trabatua.

Baiñan lotcen baçaizquit niri ceïna bai-
naiz eguia eternala, eta nihoiz-ere gambiat-
oen ez naicela, etçare tristatuco çure adif-
quidea hiltcen çaitçunean, edo bertce ma-
neraz usten çaituenean.

Nic behar dut içan çure adifquideantçat
duçun amudioaren cimendua, eta ene ga-
tic behar tutçu maitatu berthuterfu iduriz-
cen çaitçun guciac, eta mundu huntan
maiteen ditutçunac.

Ni gabe esta adifquidetafun eguiacoric,
ez iraupenecoric, eta bi presunen, arteco
amudioa esta garbia, baidio ni ez banaiz
hec elkharrequin lotcen tuen corapilloa.

Halaco maneraz behar duçu içan hilla
maite tutçun presunen affeccioneari, non
çure baitan dagoen beçambatean nahi behar
baituçu içan guïçonon compaiñiaric gabe.

IMITACIONEA. III. LIB. 329

Cembatenaz guiçona lurreco consola-
cione guciataric urruntcen baita , hamba-
tenaz hurbiltcen da Jaincoa ganat.

Eta hambatenaz gorago altchatcen da
Jaincoa ganat , cembatenaz beherago iauf-
ten baita bere esteustafunerat , eta bere be-
guietan aguertcen mezpreçagarriago.

2. Cerbat on bere baitbaric duela uste
duenac debecatcen du bere burupeaz Jain-
coaren gracia bere ganat iaustetic , ceren
spiritu fainduaren graciac bethi bihotz hu-
milla billhatcen baitu.

Baciñaqui çure buruaren osoqui ecez-
tatcen , eta creaturen alderaco amudio gu-
ciataric billhusten , ikhus ninçaqueçu çure
ganat iausten ere graciën abundaciarequiñ.

Orduan creaturei beha iartcen çazcote-
nean galtcen duçu bichtatic creatçaillea.

Ikhasaçu gauça gucietañ çure buruaren
garaitcen Jaincoaren amorea gatiç , eta alt-
chatuco çare baratche baratche Jaincozco
gaucen eçagutçarat.

Gauça bat chumea içan arren Jaincoaren
ordenuaren contra maitatcen baduçu liçunt-
cen du çure bihotça , eta hastantcen çaitu
ontafun soberanoa ganic.

Cer eguin behar dut beraz?

Jaincoada bakharric perfeccione guciën
ethorquia ; hura behar da beraz içan gure
bihotçaren pausa-lekhua ; adisquidetañun

bat denean beraz Jaincoaren ganat ez garmatçana, eta haren ganateco samurtasuna gure baitan flacatcen duena, eta cer nahi guertha daquigun haren borondate sailduan eman behar dugun paufu hartan altara gaitçaqueiena, ordutic çucen contracoa da; ordutic Jaincoac behar affeccionearen partete bat creaturac baitarama. Ez deçaçula beraz nihor maitha, grîna handiric gabe bederen, utz ezdeçaqueçun beçala.

Othoitça.

O ! bakharric çuretçat içateco eguiñ nauçun Jaincoa, eguiçu çure graciaz, ene bihotça ez dadiñ loth çuri baicen, eta ez deçan har creaturentçat affeccioneric, çure arabera, eta çu gatic baicen. Çureaz campoco amodio guciec, khiraxic baicen ez dute ondotic. Eguidaçu gracia hortan fincatceco; içan nadiñ nere ahidura guciçtan gortua, aguindu daucuçun khoroaren esparançaz. Hala-biz.

X L I I I . C A P I T U L U A .

Ceiñ vano den munduco iaquintasuna.

J E S U S - C H R I S T O C .

ENE Semea, esteçaçula utz çure burua charmatcerat guiçonon folas ederrez : *Ecen*

IMITACIONEA. III. LIB. 331
*Jaincoaren erresuma estago hitcetan; bai-
ñan bai Jaincozco berthutean eta indar-
rean.*

Çaude erne ene hitcen aditceco, hec be-
rotcen dure bihotça, hec arguitcen spiri-
tua, ariman urriquimendua bichten, eta
consolacione fuerte guciac ematen.

Esteçaçula behin-ere ene itça iracur, çu-
hurrägo, eta iaquinsunago guçonen artean
aguertceco.

Ikhasaçu çure pasioneen hesteco antcea;
hura guehiago baliatuco çaitçu gauçaric gait-
cenen eçagutça baiño.

2. Iracuraçu nahi duçun beçambat : içan
çaitte nahi beçaiñ çuhur, eta iaquinsun; be-
thiere ethorri behar da principiorat; nig
iracastlen diotedala guçonei iaquintaşun
gucia.

*Nic ematen diotedala haurrei, eta sim-
plei argui, eta intelligencia guehiago gui-
çon guciac elkharrequiñ eman ahal deçaque-
ten baiño.*

Ni mintço natçaiona laster içanen dela
iaquinsun, eta haguitz ainñtciñatuco dela
çuhurtcian.

Çorigaitz hañitz gauça çurios ikhastlen
hari direnentçat, eta ene ungui cerbit-
çatceco moldearen ikhasteaz artharic estu-
tenentçat.

Ecen ethorrico da egun bat, ceiñetan

JESUS-CHRISTO, doctoren doctoreac eta aingueruen nauñac, examinatuco baititu bat-bederaren estudioac, erran nahi dut miratuco bihotçac, eta conciencia.

Orduan *miratuco du Jerusalem flanbeu arguiz, illhumbean gordeac daudecen gauçac aguertuco dire, eta ahalqueriac mututuco dituhitz ederretaco mikiac.*

3. Nic momentø batez alchatcen dut spiritu humilla, eta gaiago eguiten dut egua eternalaren artaçoinamenduan aditceco, hamar urthez escoletan estudiatu dutenac baiño.

Nic irakhaften dut hitcezcø habarrotic gabe, opinione differenten nahasmenduric gabe, iaquintafunac ematen duen hanturarric, eta buruperic gabe, iharduquitceen guducariic gabe.

Nic iracasten dut lurreco gaucen arbuatcen, oraico-ontafun iragancorren usten eternitatecoen billhatcen, eta gustatcen; oho-reei ihez eguiten, laidoen pairatcen, Jainco ohoilla baitan esparantça ematen, hura baitcen ez desiratcen; eta hura maitatcen gauçaguciac baiño guehiago.

4. Presuna batçuec ni bere bihotz guciac maitatuz ikhafi tuste ene ganic Jasi cozcø gauça handiac, eta heraz mintçatu dire miragarriqui.

Hañec çuburtcia guehiago ardietfi dute

IMITACIONEA. III. LIB. 333

gauça guciei ukho egulñic, gauça eder-
rac eta gorac estudianturic ikhalico çuten
baiño.

Batçuei gauça ardurazcoac erraten diot-
çatet bertceei iracasten diotçatet goragoac ;
batçuei aguertcen natçaiote itçalen , eta
figuren azpian , eta bertce batçuei ene
misterioac argui handian eracuchten diot-
çatet.

Liburuet gauça bera erraten diote gu-
ciei ; baiñan estituste guciac orobat ar-
guitcen, ceren ni barrenean bainaz egua-
ren iracatçaillea , bihotçaren çundatçail-
lea , eta nic batbederari partitcen baitiot-
çat arguiac mereçi duela iuiatcen dudan
beçala.

Cer eguin behar dut beraz ?

Bere iaquintassunaz burujope hartcen
dutenei , ez ohi diotcite Jaincoac ematen
arguiric hautatuenac. Hec presuna ichil,
eta humilentçat ditu. Ez çaitecela beraz
löhia iaquintsun içaitera , baiñan bai ichil ,
eta humil : ez caritateaz , eta bertce ber-
thutez , edo iracurtu , edo aditu tutçun
gaucetz mintçatcerat ; baiñan bai berthute
heien içatera, eta aditu, edo irracurri tutçu-
nen praticatcerat. Galdeguiogu maiz , eta
minqui Jaincoari , erregue Profetarequin ,
haren borondate sailduen Bethetceco , eta
çure salbamenduaren eguiteco anee ecm.

334 J E S U - C H R I S T O R E N .
asqui preçatuzco hura , eta çaude hortan.
Othoitça.

Izpiritu saindua , argui çatçu gure izpiri-
tuac , eta fusta gure bihotçac çure amodioa-
ren kharraz , eçagut , eta obretan eman
ditçagun sabatceco iaquin eta eguin behar
tugunac. Ez deçaçula , othoi , permeti gure
fedecac berac condemna gaitçan egun ba-
tez , harrec erranen ikhasteco , edo eguiteco
laçoqueria dela çausa ; baiñan içan deça-
gun bat , eta bercearen alderaco arthari
aguindua den golardoa. Hala-biz.

XLIV. CAPITULUA.

*Eftugula behar campoco gaucetz spiritus
trabatu.*

J E S U S - C H R I S T O C .

ENE Semea , on da hañitz gaucen gai-
ñean etçaitecen içan iaquinsun , eta çure
burua iduc çaçun munduari hiltçat , eta
mundua çuri hill eta gurutceficatutçat.

Gor içan-ere behar duçu hañitz solascen-
çat , eta erne haguitz baquea eman ahal
dieçaçuqueten gaucentçat.

Hobeago da beguiac çure goraco estira
gaucetarik apartatcea , eta batbederari nahi
duenaren eguiterat uftea ; ecen-ez contras-
teran , eta iharduquitcetari sartcea ,

IMITACIONEA. III. LIB. 335.

Jaincoarequiñ ungui lothua baçaude, eta
baren iuiamenduari behatcen badioçu achola
guri içanen duçu guiçonen iuiamenduan ga-
raitua içateaz.

A R I M A C.

2. Helaz ! ene Jaincoa, certatat billhaca-
tuac gare ? Auhendatcen dugu calte tempo-
ral bat, intres chume batec nekharasteri
gaitu, eta bagarabiltça lasterca; eta galt-
cen dugu gure arima, hurren nola estequi-
gula antsia gabe, eta haiñ calte icigarriaz
uquituac içan gabe.

Artha handi dugu progotchu gabeco,
edo gutitaco gaucentçat, eta antficabequi
largatcen tugu baitez bada behar ditugunac,
ceren gure pendurac camporat baicara-
matça, eta hetan gogotic baicaudez, ez
bagare seriozqui sartcen gure barnetan.

Cer eguin behar dut beraz ?

Gogoari emoçu maiz, eta seriozqui mun-
duco gauça guciac cer, eta çer iraupene-
taco diren. Egun badire bihar ez dire. He-
riorcean munduco ontassun, ohore, eta
abantail guciac içan, ala batere ez içan,
berdiñ fatifaccione içanen dugu : eta oraiño
ez içanic guehiago. Gogoeta horiec eracar-
rico çaituzte çure Jaincoari, çure salbamen-
duari, eta çure eguinbidei bakharric. Itche-
quitcerat. Eta horiec eguin faltaz, cer guer-

thatcen da ? Oi ! itsumendu, eta gogor-
tassun eciñ asmatuzcoa ! Jaincoa bera da,
eta gure salbamendua galtceaz munduan
damuric gutiena iñaten dugun ontassana.

Othoitça.

Ah ! Iauna, senti-araz dieçaguçu othoi,
cer ondico den guretat çure graciaren
galtcea, berè gauça guciac aldebat utciric,
haren beguirarceaz iñan dadiñ gure erren-
cura gucia. Finca çacu çure graciáz, JESUS
maitea, hil batec çuphucic baiño contu
guehiago, munduco itçuliez ez eguitico
hartcen dudan gogoa. Mundu huntan çutaz
choilqui hartua iñanic, bercean har naça-
çun çure lorian. Hala-biz.

X L V. C A P I T U L U A.

*Estela edoceiñ fiñhetfi behar, eta guti behar
dela mintçatu.*

A R I M A C.

IAUNA, lagun çaquizquit ene atserabea,
eten guizonaren laguntça esta deusetaco.

Oi, cembatetan guerthatu çait leialtatu-
nic ez causitcea guehien usenuen lekhuat
eta cembatean causitu dut gutienic usenuen
presunetan ?

Alferric ematen dugu beraz gure elpa-
rantça

IMITACIONEA. III. LIB. 337
rantça guïçonen baitan, iustuen salbamen-
dua esta caufitcen çure baitan baiçen, ô ene
Jaincoa !

Çaren benedicatua, ô ene Iauna, guer-
thatcen-çaizquigun gauça gucietan.

Flacoac gare eta gambiacorrac; enganat-
cen gare, eta mudatcen aldi gucietan.

2. Nor dago bere buruaren gaincan haiñ
erne, eta haiñ atçarria non ez baita noicic
behiñ erortcen uftecabeco faltetarat, eta
spirituco penetarat ?

Baiñan çure baitan bere esparantça ema-
ten duena, eta bihotz simple, eta chuchen
batequin çu billhatcen çaituena, esta haiñ
errechqui hetarat erorico.

Eta atsecabetarat erortcen bada, hetaz
alde gucietaric inguratua balitz-ere, laster
hetaric atheraco duçu eta consolatuco, ceren
ez baititutçu uften behiñ-ere çure baitan
fineraino esparantça dutenac.

Bakharrac dire haguitz adifquide leialac,
bere adifquideen hertstura, eta çorigaitz
gucien gatic gambiatcen estirenac.

Çu bakharric çare, ô ene Jaincoa, adif-
quide gucz leiala, eta esta çure adifquide-
tafunaren eta leialtafunaren pareric.

3. Oi, ala virgina saindu batec çuhurqui
erran baitçuen tormentaric handienacikhuf-
tean : *Ene arima fincatua da eta fermuqui
eimendatua JESUS-CHRISTO baitan !*

Hala baninz ni-ere guïçonon beldurracez nintçaque haiñ errechqui altara , eta enetçaquehaiñ miñqui senti mihi gaichtoen colpeac.

Nor da gaitz guciac aitciñetic ikhus ahal detçaquena , edo heldu çaiçquigun çorigaitz guciei itçur ahal daquioquerena ?

Eta aitciñetic ikhusiric heldu çaiçquigunac-ere haiñ miñ baçaizquigu , ceiñ dorpheac dire bada ustecaberis çaurtcen gaitusten colpeac ?

Ene dohacabea ! cergatic ez ditut gaitz horiec guciën contra segurantçaric handienac hartcen ? eta cergatic fidatcen naiz guïçonon hitzetan ?

Helaz ! guïçonac gare , eta guïçon flacoac hañitcec ainguerutçat bagaduzcate-ere.

Nor beraz siñhetfico dut baicen çu , ô ene Jaincoa , ceiña baitçare eguia , eta ceinac eciñ nihor engana baiteçaquegu , ez çu-ere nihorc ?

Guïçon guciac gueçurtiac dire , flacoac , gambiacorrac , eta erorcorrac bere gaiñqui hitzetan : hala estire errechqui siñhetfi behar , cembat hequien hitzec eguia badi-rurite-ere.

4. Ala çuc , launa , çuhurqui abisatu baicaitutçu : *Ez gaitecela fida guïçonetan ; guïçonaren etsaiac haren ethecoac direla ; eta nihorc érraten badarotçu Hemen da ,*

IMITACIONEA. III. LIB. 339
edo *han da Christo*, estugula behar sîñ-
hetfi.

Hori frogatu dut ene gastuz : ochala fro-
gantça harc eguiñ banindu goardiacorrago,
eta çuhurrago ethorquiçunecotz.

Presuna batec gomendatcen darot secreta
bat ; ithecaçu gorderic, diotfa, nic erra-
ten darotcudana, eta nic gauça hura se-
crueru datchecat, eta estalitçat daducadala ;
bera eciñ daoque ichillic, eta erraten du
nic erran deçadan nahi estuena : badoa ene
ganic, eta dembora berean bere buruari,
eta niri hitça faltatcen darocu.

Othoi, ene Jaincoa, beira naçaçu iende
hitcuntci, eta ariñetatic; ez nadin eror
hequien escuetarat, ez nadin içan hequien
idurico.

Emaçu ene ahoan hitz eguiazcoac, eta
ciñezcoac; urrun çaçu ene ganic mihi enga-
naria; ecen estut behar ene baitan onetfi
bertceen baitan gaitcesten dudana.

5. Oi nolaco baquea eta abantailla den
bertceez ez mintçatcea; erraten diren gu-
ciacez sîñhestea, hec bertceei ez condatcea,
gutiri bere barrena aguertcea, gure bihot-
ceco lekhuco, eta iuieari beçala çuri berhi
behatcea, guiçonen haiceçto solafen ara-
bera ez iiratcea, eta nahi içatea gauça gu-
ciac iragan direcen gure barnean, eta cam-
poan, çure borondate fainduaren arabera.

Ala on baita, gracia fegurean beiratceco, ihes eguita guizonen beguietan distiatcen duten gauça guciei; ez deliratcea munduaren estimua, eta admiracionea gure ganat erakhar deçaqueten gauçaric, eta artha handirequiñ billhatcea gure escafasc guti, eta gure berthuteac berrez detçaqueten guciac!

Ecen berthute distianteguiac, eta sobra preçatuac hañitz galdu ditu.

Eta contrarat progotchos içatu da bethi, ichilltasun handi batean gracia gordetcea bicitce huntan, ceinētan bethi tentacionez, eta etsaiez inguratuac baicare.

Cer eguin behar dut beraç?

Cer da Sta. Agatha bere tormentetan beçala, J. CHRISTOREN baitan cimentatua içaitça? hura da, guizonen aguintetan conturic eguin gabe. J. CHRISTO baitan choilqui fidatcea, eta arau hartara bicitcea, harequilacoaren atchequitceco guçonequilacoari ukho eguinez, eta maiz gure bihotcean haren inspiracioneac adituz, heiei behatuz, eta artharic handienarequin heiei iarraiquiz. Horrela eguiten duçularic, cañituco duçu heriotcean urricalmenduzco aita bat, Salbatçaille bat, eçagutu, eta maithatu duçulacotz, bere haur maitetçat eçagutuco çaituena.

Asqui esquer-gabe , eta fede-hotcecoa
othe nintequ bada , J. maitea , çutaz ber-
cei nere bihotçaren lotcerat utzteco , eta
guiçonez çutaz baiño contu guehiagoren
eguiteco ? Ah ! ikhusten dut Iauna , hola
mundu huntaco , eta berceco tormenta
guciacmereci nintuzquela. Ez , ene Salbat-
çaille ona , ez dut nahi berce dohatfuta-
funic çure borondate fainduaren eguitea
mundu huntan , eta bercean çurequin içai-
tea baicen. Hala·biz.

XLVI. CAPITULUA.

*Jaincoa baitan eman behar dugula gure
fidantcia mihi gaichtoz çaurtuac gare-
nean.*

J E S U S- C H R I S T O C.

ENE Semea , çau de fermu , eta emaçu
ene baitan çure esparantça ; ecen cer dire
guiçonen solafac ? baicen hitz airean galtcen
direnac ; eta harriac hauften estustenac.

Eguia bada çutaz erraten dena ; libra
çaite lehen bai lehen escas hartaric.

Ez baduçu çure burua faltiar causticen
paura çachu gogo onez , erran gaichto hura
Jaincoaren amorea gatic.

Etçare gai tormenta handien iafateco ;

342 JESU-CHRISTOREN

ez duçu bada bederen cembait hitz gogor pairatu behar?

Cergatic haiñ gauça chumeac miñ egui-
ren darotçu bihotcean? Ceren oraiño hara-
guizcoa baitçare, eta behar baiño guehiago
guiçonei behatcen baitioçute.

Arbuiatua içateco beldurrez, estuçu hi-
roic aditu, nahi çure escafen gainean, eta
çabiltça çure buruaren edertatceco aitce-
quia billha.

2. Bainan far çaita barnago çure burua-
ren etçagutçan, eta ikhusico duçu mundua
oraiño çure bihotcean bici dela, eta guiço-
nen gogara eguiñ nahizco guticia vanoac
çure baitan badirauela.

Ecen çure falten gatic beheratua, eta
mezpreçatua içateco duçun beldurrac era-
cuchten du agueriqui etçarela eguiazco hu-
milla, ez eguiazqui *munduarentçat hilla*,
eta estela *halaber mundua hilla*, eta *gurut-
ceficatua çuretçat*.

Bainan adi çachu ene hitça, eta guiço-
nen solaz guciez etçare contu harico.

Guiçonon gaichtaquieriac asma ahal der-
çaqueen guciac çure contra erasten balire-
ere, cer bidegabe cindue? Uzten bacintu
erran hec guciac antisia gabe aireco fixa
beçala, gai othe litezque çure burutic ille
baten atheratceco-ere?

3. Prefuna bat estenean bere barrenean

farthua ; bihotça camporat barraiatua duenean , eta Jaincoa beguien airciñean estue-
nean hitz moco bat asco da haren çaurtceco ,
eta mîntqui offensâtceco.

Baiñan ene baitan bere esparantça ematen duenean , bere iuiamendu propioan trîcatu gabe ; guiçonon iuiamenduentçat esta beldur içanen.

Ecen ni naiz iuiea , eta bihotcen barrenac eçagutcen ditudana ; nic badaquit cer manneraz gauçac iragaten diren ; badaquit norc eguiñ duen offensa , eta nori eguiten çaiôn.

Nic permetituric eguiñ da hunelaco gauça , edo erran halaco hitz ; eta hori guerthatu da *arguitarat atheratceco hañitcen bihotcetan gordiac çaudecen gogoetac.*

Innocenta eta faltaduna nic iuiatuco ditut mundu guciaren airciñean : baiñan nahi içatu ditut bata eta bertcea lehenago frogatu iuiamendu gorde batez.

4. Guiçonon lekhucotafuna maiz engañiofa da ; baiñan ene iuiamendua eguiazcoa da , fermua , eta deusec eciñ gambiatuco du.

Maiz gordea da , eta nihor gutic eçagutcen ditu haren secretuac.

Eta ez bethi iustua duritu arren prefuna çuhurtciâz gabetuei , hargatic chuchena da , eta eciñ nihor engana deçaque.

Niri utci behartçait beraz gauça gucien iuiamendua , norc bere burua sîñhetfi gabe.

Ecen iustua esta altaramendurat erorico , cer nahi den gaitz guertha daquion Jaincoac permetituric.

Damu guti iñanen du iende batçuec haren contra gaizqui eta iniustuqui mintçatcen badire , eta halaber bozcario guti bertce batçuec haren alde iarriric iustuqui deffendatcen badute.

Ceren baitaqui *nic çundatcen ditudala bihotcen , eta erraiñen barrenac ,* estudala iuiatcen campoco idurien arabera , eta maiz guiçonen beguietan on eta laudagarri dena , gaichto dela eta criminel ene iuiamenduan.

A R I M A C.

5. Ene Iauna eta ene Jaincoa , ceiña baitçare iuie iustu , borthitz eta pairacorra , ceiñac eçagutcen baituçu guiçonen flaquencia eta gaichtotafuna ; çaren , othoi , ene indarra , eta ene habe bakharra.

Esta asco ni neure beguietan hobenduri eziçatea ; çureec ikhusten dute ene baitan nic eciñ eçagut deçaquedana , eta mehatçatu nauten aldi gucietan behar içatu dut humiliatu , eta hiroi guciac estiqui hartu.

Barkha dietçaquidatçu , ene Jaincoa , bertcela comporratuz eguiñ ditudan hutsac , eta eguidaçu gracia ethorquiçunean humilago eta pairacorrango içateco.

Hobeago dut othoirtzu çure misericordia guciz handia , ene barkhamenduaren ardief

IMITACIONEA. III. LIB. 345
reco , ecen-ez fidatu ene baitan dela uste-
dudan , iustutafunean : ecen ene conciencia
chocoluac eta gordairac estitut eçagutcen.

*Ecen deusetan-ere faltiar neure burua
causitcen estudalaric , halare eciñ neure bu-
rua iustifica deçaquet ; ceren eta çure mise-
ricordia gabe , guizon batere ez baita iustu
edirenen çure aitciñean.*

Cer eguin behar dut beraç ?

Ez çaitecela pausa mezprecioec , eta
errancari gaichtoec bihorcean for arazten
duten behaçunean , sacrifica-çoçu berehala
Jaincoari ; eta eguin beguitarte ona , eta
ahal onguiac çutaz gaizqui mintço direnei.
Neque da : baiñan beha-çoçu J. CHRISTORI,
eta ikhulico duçu , amodio propioa dela
hortan sofritcen duena. Gutiac dire pontu
horren gainean minbera ez direnac ; ceren
gutiac baitire humiltassun eguiatzcoa , eta
Jaincoaren amodioa dutenac.

Othoitça.

Çuri beha eta , ala guti eman baitçaut ,
JESUS maitea , munduco erranquičunez
errençuratcea , eta guizonen estimuaren
bilhatcea ! cerpentsatcen othe duçu ceronec
nitaz ? Cer erranen othe dautaçu çure iuia-
menduan ? Ez deçaçula othoi , permeti
gogoeta horiec goan ditene izpiritutic ;
horiec iñhec naçaten çutaz choil hartua.
Hala-biz.

XLVII. CAPITULUA.

*Munduto ~~pena~~ guciac gogotic behar direla
pairatu bicitce eternalaren ardiefteco.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea , etçaitecela unha ene amo-
rea gatic hartu ditutçun lan gaitz , eta pe-
nagarritan ; ez bequiçu bihotça eror atseca-
betan ; baiñan ene aguintçac borthitz be-
çaitça , eta consola cer nahi den guertha
dadiñ.

Asqui poderofa naiz neurri gabeco fari
bat hequien orde çuri emateco.

Etçare hemen dembora lucez nekhatuco ,
eta etçare bethi nahi gabetan içanen.

Iguricaçu aphur bat , eta laster ikhusico
duçu çure gaitz gucien akhabantça.

Ethorrico da momento bat ceiñetan çure
pena eta altaramendu guciac fñatuco
baitire.

Demborarequiñ iragaten direnac ~~ariñac~~
dire bethi , eta laburrac.

2. Eguiçu bethi eguiñ behar duçuna ; hari
çaitc leialqui lanean ene mahastian , eta
neroni içanen naiz çure golardoa.

Escriba çaqu , iracur , canta psalmuac ;
maita çaqu penitencia , ichiltasuna , othoit-

IMITACIONEA. III. LIB. 347

ga, eta paira çatçu animosqui guerthatcen
çaizquitçun atsecabe, eta contresta guciac.

Bicitce eternalac meresciten ditu guda
horiec guciac, eta handiagoac-ere.

Egun batez ethorrico da baquea, eta
egun hura estaqui nihorc launa baicen; esta
hura içanen oraicoa beçalaco eguna, ceiña-
ren ondoan gaba baita; baiñan içanen da
egun eternal bat claritate fiñ gabeco bat,
baque fermu bat, eta sofegu feguratu bat.

Estuçu orduan erranen : *norc librato*
nau heriotceçco gorphutç huntaric ? eta et-
çare guehiago oihuz egonen. *Helaz ! ene*
desterruaren lucea !

Ecen heriotcea defeguiñen da, eta ecez-
ratuco, çure dohatfutaçuna eciñ altaratuz.
coa içanen da, eta goçatuco çare grĩnaric
gabe ceruco bozcario guciez, Jaincoaren
compainiaz, eta loriaren edertasunez.

3. Oi ! ikhusten bacintu ceruan ene sain-
duen khoroa eternalac, eta nolacoa den orai
hañen loria ceiñei munduac lehenago mez-
preçiorequiñ behatcen baitcioten, bicitcea-
ere merescitu ez balute beçala ! Duda gabe
humilia cinteçque lurreraĩno, eta nahiago
cinduque guiçen guciei obeditu, ecen ez
bati-ere manatu.

Nahiago cintuzque Jaincoa gatic atseca-
beac pairatu, ecen-ez bicitce huntaco egu-
nac atfeguiñetan iragan ; eta abantail han-

348 J E S U - C H R I S T O R E N
ditçat estima ciñeçaque guiçonen aĩtciñean
esteuſtçat iduquia içatea.

4. Oi ! eguia hauc guſta baciñetça ; eta
çure bihoçaren barreneraiño far balitez ;
nola atrebi cintezque çure gaitz gucietan
errencura chume baten-ere eguiterat ?

Cer da haiñ gaitz handiric , gogotic pai-
ratu behar eſtenic bicitce dohatſu , eta eter-
nal baten ardietſeco ?

Eſta gauça gutia Jaincoaren errefumaren
galtcea , edo irabaſtea.

Altcha çatçu beraz çure beguiac cerurat ;
han ikhyſ naçaçu ene ſaindu guciez ingura-
tua : hec gudu handiac içatu tuſte mun-
duan : baiñan orai bozcarioan dire , con-
ſolacionean , baquean , eta egonen dire
enequiñ eternitate guçian , ene aĩtaren er-
refuman.

Cer eguin behar dut beraz ?

Bethi paira ? bethi nekha ? bethi nere
nahiei bortcha eguin ? ordean bethi hori
cembat da lucenaz ere ? ſofricari hortec
cer dire , horien bidez ſainduec goçatcen
duten , eta Jaincoac aguintcen darotçun
dohatſutaſſunari behaturic ? Ah ! deithora-
çaçu çure fedearen flaueça , orhoit çaita
heriotcean ez duçula berce conſolacioneric
içanen , J. CHRISTO gatic pairatu içana
baicen.

Othoitça.

O ! ene Salbatçaille ona , ene salbatceco gurutcearen gainean , eta laido fuerte gucien erdian hila , hain guti preçatcen dut bada nic salbamendua , haren gatic deusic guphidestecco nere baitan ? Badaquit Iauna , mundu huntan , edo bercean pairatu behar dudala ceruan fartceco. Phitz-çaçu, othoi , ene fedea , borthitz-çaçu ene esparantça , anima çaçu ene caritatea , ceruaren esparantçan , cer nahi den sofritcerat bihorcez ekharria içan nadin. Hala-biz.

XLVIII. CAPITULUA.

Ceruco dohatfutaşunaz , eta mundu huntaco miseriez.

A R I M A C.

O I, Jerusalem, cerucoaren egoitça goço, eta dohatfua ! O eternitateco egun distiosa , gabac illhuncen estuena , baiñan eguia soberanoac bethi arguitcen duena !

Egun çori onezcoa , ceiñetan gustatcen baita bethiereco bozcarioa , segurantça osoa , eta estitaşun eciñ altaratzcoa !

Ochala ethorria balitz egun hura , eta oraingo egun hauc guciac akhabatuac balire !

Orai danic egun harc arguitcen du sain-
duentzat bere distadura gucian : baiñan
urrundic haguitz, eta hañitz itçalen arte-
ric bere arraioac arthiquitcen ditu lurreco
bideanteen gainerat.

2. Cerruan daudecenec gustatcen dute
atseguinequin egun dohatzu hura ; Evaren
ume desterratuac frogatcen dute bihotz
minequin cembat kharatsez betheac diren
hemengo egun dohacabeac.

Ecen dembora huntaço egunac laburrac
dire , gaichtoac, atsecabez, eta behaçunez
betheac

Hemen •guizonak bekhatuec liçuntcen
dute, pasionec amarratcen dute, beldurrac
altaratcen du, arthec khechatcen dute, cu-
rioistafunac barraiatcen du, vanitateac tra-
batcen du, enganioac itzultcen du, ne-
kheac ahitcen du, tentacioneac penatcen
dute, atseguinec flacatcen, eta gabeac tor-
mentatcen.

3. Oi ! noiz ethorrico da gaitz hauc gu-
cien fina ? Noiz libratuco naiz bicioen gathi-
butafun dohacabetic ?

Noiz ez naiz çutaz baicen orrhoituco, ó
ene Jaincoa ? Noiz osoqui çure baitan boz-
tucu naiz ?

Noiz gorphutceco eta spirituco traba gu-
cietaric ilkhiric manera guciez libro içanen
naiz ?

IMITACIONEA. III. LIB. 351

Noiz goçatuco naiz baque fermu, eta nahasmendu gabeco hartaz, baque seguratu, barneco eta campoco baque deusec eciñ alataratuco hartaz ?

O JESUS ona eta maitagarria ! noiz iñanen naiz estatu hartan, ceinetan nic çu bekhos bekho ikhusico baitçaitut, ceinetan çure erresumaco loria contemplatuco baitut ? Noiz iñanen çaitut çu gauça gucien orde ?

Noiz iñanen naiz çurequin erresuma hartan, *ceiña preparatu baituçu maite çaitustentçat eternitate gueitic ?*

Helaz ! utcia naiz hemer desterratu dohacabe bat beçala etsaien lurrean, ceinetan bethiereco guerlac bairire, eta laceria eciñ guehiagocoac.

4. Iauna, consola naçaçu ene desterruan, goça çatçu ene atsecabeac ; ecen ene bihotçac estu çuretçat baicen hasbeherapenic.

Munducac ene gaitcen arintceco eman nahidarozquidan consolamendu guciac nekhangarri eta penagarri dire enetçat.

Ene guticia miña daçurequin hertsiqui lorhua içatea, eta eciñ hartarat hel naiteqe.

Ene desirac altchatcen naute ceruco gaurcetarac, baiñan ene pasioneen cargac pisat-

352 J E S U - C H R I S T O R E N
cen nau , eta lurreco gaucec lurrerat thirat-
cen naute.

Spirituac eman nahi nau gauça guciez go-
rago , baiñan haraguiac nahi badut , eta ez
beheratcen nau.

Eta hala ni dohacabea ene buruaren con-
tra guduan hari naiz : *ene buruaren etsai
naiz*, eta contresta neure buruarentzat carga
eciñ iasanezco bat , ene spirituac goiti , eta
haraguiac beheiti naramanaz gueroftic.

5. Oi , cer bihotz miñ estut pairatcen ,
noiz eta ere othoitcean nagoenean , eta ce-
ruco gaucetan gogoa dudanean , haraguiac
milla fantasma , eta lilluramendu gogorat-
cen baitarozquit !

*O ene Jaincoa ! etçaitecela , othoi , haf-
tan ene ganic ; etçaitecela çure cerbitçaria
ganic itçul çure coleran.*

Arthicatçu çure ihurtçuriac , eta çure
chismichtac , eta funtzi çatçu lilluramendu
hec. Etcha çatçu çure fletçac , eta ego-
ratçu ihesi ene etsaiac bere artificio gu-
ciequiñ.

Biribilla çatçu çure ganat ene sensu gu-
ciac ; ahantzaz dietçaquidatçu munduco
gauçac ; eguidaçu gracia hei ukho egui-
teco , eta bicioen fantasma vanoac arbuiat-
ceco.

O eguia eternala ! hel çaquizquit este-

IMITACIONEA. III. LIB. 353
çaçula sofri vanitateac eguiñ dieçadan daiñ
uric.

O ceruco estitafuna ! çato ene ganat,
eta khen çatçu ene bihotcetic lohitaſun
guciac.

Çure misericordia infinituac barkha biet-
çaquit othoitcean nagoenean çure ganic
ene gogoa haſtantcen duten errebelamendu
gueiac.

Aithortcen dut ardura dudala bertcetan
gogoa , eta maiz gutiago naicela , ene gor-
phutça den lekhuana ; ecen-ez ene gogoeta
airatuec naramaten lekhuman.

Eta eguiazqui ene gogoa den lekhuana
naiz , eta da ene gogoa nic maite dudana
den lekhuman.

Eta naturalqui atſeguiñ eguiten darocun
gauçac edo uſantça gure gogaraco eguien
duena laſter heldu çaicu ſpiriturat.

6. Hori ceronec erran darocuçu clarqui ,
ô eguia eternala ! çure bihotça den lekhuman
da çure trefora.

Cerua maite badut , ceruco gauçac atſe-
guiñequiñ gogoan erabillico ditut : mundua
maite badu , munduco onez boztuco naiz ,
eta triftatuco munduco gaitcez.

Haraguiia maite badut , haraguiari doaz-
can gauçac ethorrico çaiquit gogorat : ſpi-
ritua maite badut , ſpirituaren araberaco
gaucetan hartcen dut atſeguiñ.

354 JESU-CHRISTOREN

Finean gogotic mintço naiz maite ditut-
dan gaucez, eta halacoez mintçatcen bert-
ceac gogotic aditcen ditut, eta bihurtcen
naiz etcherat halaco gaucen orrhoitçapenez
eta imaginez burua betheric.

Baiñan dohatſu da, ene Jaincoa, çure
gatic creatura guciac bere bihotcetic haf-
tantcen dituenā, bere naturaleçari bortcha
eguiten dioena, eta haraguiaren guticiac
ſpirituaren kharras herſten eta mortificatcen
dituenā.

Manera hortan bere conciencia ſoſeguan
emanic othoitz garbia offrenda dieçaçunt-
çat; lurreco gauçac campoan eta barnean
bere ganic haſtanduric, gai cauſi dadintçat
ainguerven balſan egoteco.

Cer eguin behar dut beraz?

Capitulu hortan eſcribatuac direnac bi-
hotcean ſentitcen dituenac, comprenituco
du J. Pauloren bihotça certan cen, cioe-
nian; deſiratcen nuque gorphutz huntaric
ilkhitcea, eta J. CHRISTO ganat goatea;
probetchu, eta irabaci da enetçat hiltſea.
Nehor ez da dohatſutaſſun hartara nahi ez
luqueienic; ordean badaquiçu ceri iartai-
quiz, eta ceri ihez eguinez behar garen ha-
rat heldu. Horiei aplica gaquizcoten beraz,
han içateco dugun khar guciarequiñ.

Othoitça.

O! loriazco egoitça, parabiſu dohatſua!

IMITACIONEA. III. LIB. 355
 nor orhoit diteque çutaz , horracò defirez
 fustatua içan gabe ? Ordean ikhusten duçu,
 J. maitea, cembat liçundurec horco on ez
 naicen beçala emaiten nauren. Garbi na-
 çaqu , othoi , Iauna , mundu huntan nere
 notha gucietaric, eta çure iusticiari satisfac-
 cione osfo baten eguiteco hartcen dudan
 gogoan finca naçaqu : içan deçadan dohat-
 futafuna , .hemendic harateco nere leiältaf-
 funaz çutaz han emana içaitea merecitceco.
 Hala-biz.

XLIX. CAPITULUA.

*Dohatsufutasunaren guticiaz; eta bertce mun-
 duco golardoez.*

J E S U S - C H R I S T O C .

ENE Semea, sentitcen duçunean ematen
 dudala çure baitan berotafun faindu bat
 eternitateco çorionarentçat , desiratcen du-
 çunean çure gorphutceco presondeguitic il-
 khitcea , ene arguiaren contemplatceco ;
 orduan çabal çaqu çure bihotça , eta har
 çaqu spiracione hori çure arimaren heda-
 dura guciaz.

Esquerrac bihur diotçotçu Jaincoaren
 misericórdiari, ceiña haiñ estiqui heldu baita
 çure ganat , ceiñac haiñ samurqui atçartcen
 baitçaitu , ceiñac haiñ sendoqui sustengat-

356 J E S U - C H R I S T O R E N

cen baitçaitu, beldurrez çure pifutafun propioac eroraraç çaitçan lurreco gaucen amudiorat.

Esta hori heldu çure gogoetetaric, eta ez çure ahaletaric, baiñan ene graciaren favoritic, eta ene misericordiazco beguitartetico berthutean aitciña çaitecen, humiltaşunean borthitz çaitecentçat, ethorrico çaiçquitçun gudutarat prepara çaitecentçat; çure bihotz guciatz niri lot çaiçquidantçat, eta çure borondate guciatz cerbitça naçaçuntçat.

2. Ene semea, sua bichten da errechqui; baiñan khe gabe esta kharra altchatcen.

Hala badire prefuna batçuc cerucotz defira beroac ditustenac; orduan estire osoqui garbi affeccione humanoen cikhiñetic.

Handic heldu da cembat khar handirequin ceruco ontafunac galdetcen badarozquidate-ere, ez baitituzte phuruqui ene loria choilla gatic galdetcen.

Halacoac dire maiz çure guticiac, eta hargatic dire hambat grinez nahastatuac.

Ecen intres eta amudio propioz nothattua dena, eciñ daiteque ez chahua, ez perfeta.

3. Galde dieçadaçu beraz, ez çure nahia-
ren eta aisiaren arabera dena, baiñan ene loriari daocana eta ene gogara dena; ecen gaugez ungui iuiatcen baduçu, behar duçu

IMITACIONEA. III. LIB. 357

ene ordenuac çure guticia baiño guehiago preçatu , eta çure nahia utciric , enea complitu.

Eçagutcen ditut çure nahiac , eta mais entçuten ditut çure hasbeherapenac.

Nahi cindunque orai danic goçatu Jaincoaren umeen libertateaz eta loriaz : atseguïnequin darabillaçu gogoan etche eternal hura , eta herri bozcarioz bethe hura.

Baiñan esta oraiño çure orena ethorri : iguriqui behar duçu cembait demboraz , eta dembora hura guerlaren , nekhearen eta frogantcen dembora da.

Nahi duçu içan berhea ontafun soberanoaz ; baiñan eciñ duqueçu orai.

Ni naiz ontafun guciën gaiñeco ontafun hura : çau de ene beira , dio Iauñac , Jaincoaren erresuma ethor dadiñ artheraiño.

4. Afco atsecabe behar duçu lurraren gaiñean pairatu , eta hañitz frogantcetaric iragan.

Consolacioneac-ere içanen tutçu batçuetan : orduan estuçu içanen bozcario perfeta

Estuçun beraz beldurric , eta prepara çaute animorequin eguiterat , eta pairatcerat naturaleça guehienic contrestatcen duten gauça guciac:

Guiçon berriaz bestitu behar duçu , eta behar duçu bertce guiçon batettarat gambiatu.

358 J E S U - C H R I S T O R E N

Maiz eguiñ behar duçu nahi estuçuna, eta utci behar duçu nahi duçuna.

Bertceac helduco dire bere chede gucietan, eta çu ez batetan-ere.

Hec diotena adituco da, eta çuc diuçuna arbuiatuco.

Bertceen othoitçac entçunen dire; çureez esta khasuric eguiñen.

5. Bertceac laudatuco dire, eta çu ahantico.

Bertceei emanen çaiste carguac; eta çu etçare deusetaco gai iduquico.

Orduan naturaleçac pairatuco du, eta handia daiqueçu horlacoac ichillic, eta errencura gabe pairatcen baitutçu.

Manera hortan frogatcen da Jaincoaren cerbitçari leiala, ikhusteco nola daquien gauça gucietan bere buruari ukho eguiten, eta bere pasioneen garaitcen.

Nihoiz-ere estuçu beharrago çure buruari hilla içatea, nola gutien nahi cinduquen gauça ikhufi edo pairatu behar duçunean; eta guciz manatcen darozquitçutenean gauça batçuc arraçoïnic, eta progotchuric gabeco iduritcen çaiçquitçunac.

Eta nola buruçagui baten azpian baitçare, eta eciñ contra eguiñ baitioçoqueçu haren podoreari, garratz iduritcen çaitçu çure nahi propioac utciric haren ordenuen complitcea.

IMITACIONEA. III. LIB. 359

6. Baiñan, ene semea, considera çaçu nolacoa iñanen den nekhe hauquien fruitua, ceiñ guti iraunen duten, eta ceiñ sari handia darraioten; eta etçaituste tristatuco, aitcitic borthistuco dute çure paciencia.

Ecen çure nahiei ceren cerbait bortcha hemen eguiñ dioçuten çure nahi guciac complituco dire ceruan.

Han causituco duçu placer duçun gucia, eta desira ahal deçaqueçun gucia.

Han ontasun gucien iabe iñanen çare hequien galtceco beldurric gabe.

Han çure borondatea eneerequiñ bat iñanen da, eta estu bertceric deufere nitaz lekhora desiratuco.

Han nihorc estarotçu contraric eguiñen, nihor esta çutaz errencuratuco, nihorc estitu çure chedeac debecatuco, ez trabatuco; baiñan nola ontasun guciac aitciñean iñanen baititutçu çure desira guciac complituac iñanen dire, eta betheco dute çure bihotçaren hedadura gucia.

Orduan emanen darotçut loria fiñ gabeco bat pairatu duçun afruntu baten orde; bozcario gucien bilduma cembait nigarren orde, eta ceren eman çaren bethi azqueneco herruncan, iarrico çare bethicotz ceruco lorian.

Han aguerico da nolacoa den obedienciaen fruitua, cer bozcario darraion pe-

360 JESU-CHRISTOREN

nitenciari, eta cein handia den humiltasunaren balioa.

7. Orai beraz humilia çaita, eman çaita gucien azpian, eta etçaitecela contu hari noren ganic heldu den çuri eman çaitçun manua.

Duçun artha fola mente gogo onez hartceco, eta pontualqui complitceco çure ganic galdetcen dutena; nahiz den galdetçaillea çure aitcindaria, nahiz den çure azpicoa edo çure quidea.

Batac billha beça hau, bertceac hori; hainac eman beça bera loria gauça batean, eta harc bertcean; içan beitez laudatuac ehun milla prefunez.

Çuc etçaçula eman çure bozcarioa, edo ohorea horlaço gaucetan; baiñan çure mezapreçatcean, eta ene loriaren billhatcean, eta ene loriaren complitcean.

Çuc içan behar duçun guticia bakharra da Jaincoa içan dadiñ bethiere loriaficatua nahiz çure biciaç, nahiz çure herietceaz.

Cer eguin behar dut beraz?

Axecabeez laster unhatcen gare, eta consolacioneen erdian nahi guindunque eguin ceruraco bidaia. Ordean consolacioneac, launac emaiten ditu gurutcea leialqui garraiætçen dutenen sustengatceco, eta heien borthizteco.

IMITACIONEA. III. LIB. 361
bórhizteco. Hiradura heldu çaitçunean
beraz, ez argatic lotsa. Çure aita onaç fra-
gatu nahi du çure leialtaßuna. Galdeguin
çotçu indarrac, eta anima çachu çure bu-
rua, haren gogoara eguiteco atseguin
phuruaz, eta constant denari Jaincoac aguin-
du duen golardearen orhoitçapenaz. Gu-
duan behar da garai içan ordean, haren
içateco.

Othoitça.

Eguin da Iauna, çurea naiz gucia. Cer nahi
pairaraz dieçadaçudan, ez dut nahi berce
atseguinia, çure gogoara eguitea, eta çure
fatifateçcoa baicen. Borthitz naçaçu, orhoi,
Iauna nere uzçurduraren contra, gucia
çurea içanic bicitce huntan, çutaz goça na-
din ceruan. Hala-biz.

L. C A P. I T U L U A.

*Nola arima afligituac eman behar duen
Jaincoaren escuetan bere burua.*

A R I M A U C.

ENE Iauna, eta ene Jaincoa, aita guciz
saindua, çaren benedicatua orai, eta men-
de gucietan, ceren çuc nahi içatu duçun
gucia eguiñ baita, eta çuc eguiten duçun
gucia bethi ona baita.

Çure cerbitçaria boz dedit ez bere baitan, edo bertce nor nahi-denen baitan; baiñan choillqui çure baitan; çu çarenaz gueros ene eguiazco bozcarioa, bai ene Jaincoa, çu çare ene esparantça, ene kho-roa, ene contentamendua, eta ene loria.

Eta eguiazquia, launa, *cer du çure cerbitçariac çure ganic içatu duena baicen*, eta halere oraiño merecitu gabe?

Gauça guciac çureac dire, çuc eguiñ ditutçu, eta çuc eman-ditutçu.

Ni pobrea naiç, eta nekhatua ene gaste-tasuneco demborarie, ene arima doloratcen da, eta batçuetan nigartetataiño : altaratcen da maiz ene passioneez garaitua içateco beldurrez.

2. Çure baquearen bozcarioa nahi dut, çuc çure umeei ematen dioçuten baquea galdeguiten dut, eta khartçuqui desiratcen dut çure consolacione ni argui çaina baita ume hequien bazca.

Baque hura ematen badarotaçu, eta isurtcen baduçu bozcario faindu hura çure cerbitçariaren arimarat, allegiazco cantez betheco da gucia, eta zeforequín harico da çure audatcen.

Baiñan hastantcen beçare haren ganic, maiz eguiten çaren beçala *ecñ ibillico da lasterca çure manamenduen bidean*; bel haunac haldi gucian flacatuco çaiçco, eta

IMITACIONEA. III. LIB. 363

haren escuec estute indarric iñanen bere bulharren iotceco baicen, ikhusiric erori dela lehen çuen estatu dohatfutic: *Noiz eta ere çure arguiac haren buruaren gainean distiatcen baitçuen, eta guerçatcen baitcinduen tentacione muthirien contra çure hegalen itçalaz.*

3. Aita iustu, saildu, eta bethi laudatcecoa, ethorri da çure cerbitçariaren frogatceco orena.

Aita guciç maitagarria, iustu da çure cerbitçariac oren huntan cerbait paira deçan çure amorea gatic.

Aita bethi adoragarria, huna non den ordua ceinertan çuc eternitate gucitic ikhusi duçun beçala çure cerbitçariac campotic garaitua behar bairu iñan aphur batecotz çurequin bethi bicitcecotz bicitce barreneco batez.

Den beraz arbuiatua, den humiliatua, den guionen beguietan eroria, eta garaitua, sofricariz cangatua, ahiduraz flacatua, çurequin batean argui berri batan alban bitz dadintçat, eta finen dohacñuen çorionaz ceruan goça dadintçat.

Aita guciç saildua, çuc horla manatu duçu, çuc horla nahi içatu duçu, eta çure ordenuen arabera guerthatu da gauça.

4. Ecen çuc çure maiteei eguiten dioçuten gracia da, hei indarra ematea gauça

gucien gogo onez pairatceco , çure amoreagatic , eta hei atsecabeac egortcea , placer duçun aldi guciez , eta placer duçun presuna gucien bidez.

Ecen lurrean esta deus guerthatcen çure providenciaren ordenuz , eta conseilluz baicen : deus esta eguite bere ethorquia çure borondate soberanoan estuenic.

On içatu da enetçat , Iauna humiliatu bainaçu , iaquiñ detçadantçat , bide hortaz iustueguiten ditutçula guçonac , eta ene bihotcetic supherbiazco goratçapen guciac eta burupe vano guciac khien detçadantçat.

Progorchos da enerçat ceren *ene bifaia ahalqueriaz estalia içatu baita*. Ene consolacioneac billha detçadantçat hobequi çure baitan , ecen-ez guçonen baitan.

Hortic ikhasi-ere dut çure iñamendu gordeen beldur içaten : ikhusiric gaştigatcen dutçula gaichtaguña beçala iustua-ere ; baiñan bethi iustuqui , eta çucenqui.

3. Esquer darotçut , ene Jaincoa , ceren estarozquidatçun guphidetsi çure gaştiguac ; aiticric ; ceren çure colpeez porroscatu bainaçu , niti dolorea dolorearen gainean egorrric , eta barneco penei gorphutceco sofricariac-ere iuntaturic.

Esta deus-ere ceruan ez lurrean ni-consola naçaquenic baicen çu , ô ene Iauna , eta ene Jaincoa , arimen miricu ceruio

IMITACIONEA. III. LIB. 365
ethorria, *ceiñac şaurtcen baigatuşu, eta şendatcen eramaten thombaraino, eta handic bihuraraşten.*

Hedatu duşu şure beşoa ene gaiñerat, eta şure cigorrada instruccionetşat balia-tuco şait.

6. Huna non naicen şure eşcuetan, aita guciz maitagarria; humiliatcen naiz, eta ematen dut neure burua bihotz onez şure gaştiguen azpian.

Iaşar  aşu ene bizcarraren gaiñean, behera  aşu ene buru şupherbioa; chuchen  aşu ene bor ndate makhurra şureaten araberă.

Eguiñ na aşu şure discipulu humill, eta Jaincotiar, hala nola baitaqui u eguiten placer duşunean,  u obedi  ait adant at den khei uric chumeenean.

Neure burua, eta nic ditudan guciac ematen ditut şure gaştiguşco chigorraren azpian, hobeago dut mundu huntan gaştigatu bertcean bai o.

 uc e agurcen ditut u gau a guciac, generalean, eta particularrean, eta e ta gure conciencia barrenean deus e taliric  ure  at.

Ethorqui uneco gau ac şure e agut an dire, ethor ditecen bai o lehenago; eta nihorc e tarot u iracat i behar, cer lurrean iragaten den.

 uc badaqui u cer dudan on berthutean

366 JESU-CHRISTOREN

aitciña goateco , eta ceñ progotchos diren atsecabeac bicioen hordoilldura khentceco.

Eguiçu nitaz placer duçun gucia , eta esteçaçula arbuia ene arima bere bekhatuen gatic , ceñac nihorc baiño hobequi çuc eçagutcen baituçu.

7. Indaçu gracia , ez deçadan ikhas , ia-quin behar dudana baicen , ez deçadan maita maitatu behar dena baicen , ez deçadan lauda çure gogara denic baicen , ez deçadan preça çuri preciatu çaitçunic baicen , eta ez deçadan arbuia çure defgogara denic baicen.

Eguidaçu gracia ez deçadan gaucez iuia *campoco itchura penen arabera , eta ez na-diñ mintça iendeen ganic aditcen ditudan hitz ariñen arabera ;* baiñan iuia deçadan gauça agueri direnez , eta spiritualez chuchenqui , eta eguiaren arabera , eta gauça gucien gainetic billha deçadan çure borondate fainduaren complitcea.

8. Guïçonac enganatcen dire maiz bere sensuen arabera iuiaturic.

Munduaren maitatçailleac enganatcen dire halaber gauça agueri direnac eta iragancorrac baicen ez maitaturic.

Guïçon bat hobeagotcen othe da , ceren den handiagotçat iduquia ?

Ez segur , eta guïçon bat bertce batez laudatua , esta bertceric , baicen enganari

IMITACIONEA. III. LIB. 367

bat enganatua bertce enganari batez : supherbio bat bertce supherbio batez , itsu bat bertce itsu batez , eri bat bertce eri batez : eta laudorio vano horiec baliatce dire hobequi ohoratceco baiño defohoratceco , eta confunditceco.

Ecen S. Franfes humillac erran duen beçala guìçona hambat da bere baitan cembat baita çure beguietan , ô ene Jaincoa.

Cer eguin behar dut beraz?

Jaincoac , garbitassun soberanoa , eta saindutassuna bera delacotz , den notharic chumeeena duenic ez deçaque cerurat har. Hortacotz hari leial direnac garbitcen ditu , mundu huntan , hemengo axecabe barreneco , eta campocoez , edo bercean purgatorio-taco suaz. Baiñan cembatez ez da eztiagoa hemengo pena ? Hari çaita beraz bethi bihotçaren lachatcen lurreraco , eta guciz bekhatuzco affeccione gucietaric. Har çatçu axecabeac Jaincoaren alderaco eçagutçarequin , eta iassan , penitenciiazco izpirituan , baliarazten tutçularic , gaizquiaren alderaco higuintçaren berreguintceco , eta atçartassunaren , othoitçaren , eta humiltassunaren beharraren gueroago guehiago eçagurceco.

Othoitça.

Oinhace , eta behaçun hetan erraiten dut , Iauna , heñec irauten badautet , ez

çaitçaquedala cerbitça : baiñan orai ikhusten dut , etfaiaren engancoa ; baitaquit launa , çuc nahi duçunaren eguitea dela çure cerbitçatcea , eta orduan orduco grãciac ez dautatçula faltaco. Ah ! launa , beguira naçaçu enganiotic : egordaçu mundu huntan nahi duçun beçambat sofriçari , ceronec laguntcen nauçularic , hequien iesaiten , heriotceco mementoan , çu ganat ethortceco guisan , garbi neçaqueten beçala. Hala-biz.

L I. C A P I T U L U A.

Gauça humilletan hari behar dela , handiagoric eciñ eguiñ ditequenan , guciç agortasuneco demboran.

J E S U S - C H R I S T O C.

ENE Semea, eçiñ bethi iraun deçaqueçu çure berotasunean , eta bethi eçiñ çaudezque contemplacioneco gradu gora batean ; ecen naturaleça haiñ da gaichtua , eta flatatua , non baitezpada behar baituçu iautsi beheragoraz , eta behar baituçu ikhafi bortchaz bederen bicitce huntaco lacerien iafaten.

Içanen ditutçu bethi hañitz khirats , eta barneco pena pairatceco gorphutz hilcor batean bici çareino.

IMITACIONEA. III. LIB. 369

Behar duçu beraz haraguiari çareîno maiz auhendatu haraguiaren carga pisua, ceînac guibelatcen baitçaitu bicitce spiritualari çure burua osoqui ematetic, eta Jaincozco gauen contemplatetic.

• 2. Orduan eguiñ deçaqueçun hoberena da çure unhaduraren arintcea campoco cerbait obra humillez ene baitan çure esparantça ematea, eta ene beguira egotea; çure agortasuna, eta çure desterrua pacienciarequiñ iafatea; çure ganat bihur nadiñ arteraiño çure consolatcerat, eta çure pena gucietaric libratcerat.

Ecen ahantzaracico darozquitçut çure nekhe guciac, eta goçaracico çaitut barreneco baqueaz.

Idequico darotçut ene Escrituren atseguînezco baratcea, çure bihotça bozcarioac çabalduco du, eta *abiatuco çare lasterca ene manamenduen bidean.*

Orduan eçagutuco duçu *bicitce huntaco soffricariac estirela deus, bertsecotç çuretçat dagoen loriaren aldean.*

Cer eguin behar dut beraz?

Desterruzco bici huntan gure içaitea haiñ da tristea, non mement huntan barrenea sustatcen, eta arintcen darocuten Jaincoaren arraicia miragarriac, nola ez daquigula bistatic gal, eta caufitcea baicare agortasunean. Hori eguiten du sobratan, gure

370 JESU-CHRISTOREN
izpirituac campoco gaucetarat duen lehiac,
edo Jaincoac , gure frogatceco. Cer nahi
moldez , orduan enseia caite baratche ba-
rathe gogoaren Jaincoaganat biltcerat khe-
chatu gabe , eta cerbait lani aplica hari
ofreituric.

Othoitça.

Iauna bekhoz bekho ikhus çaitçaquedan
artio , ene fossegu bakharra çure ontassu-
nen admiracionean da. Bainan haiñ naiz
ezdeusa non hec-ere gogotic goaten bait-
çauzquit. Ez naçaçula , orhoi , hastan. Egni-
daçu , orhoi , gracia mundu huntan çure
presenciaz goçatceco , eta urruntcen çauz-
tan mement hetan çure borondatera erort-
ceco. Hala-biz.

L I I. C A P I T U L U A.

*Batbederat uste behar duela gastiguac hobe-
qui dituela mereci consolacioneac baiño.*

A R I M A C.

IA U N A , estut mereci ethor çaitrecen
ene consolarcerat. Iustuqui tratatcen nauçu
miserian , eta atsecabean usten nauçunean.

Ecen itfasoan ur den beçambat nigar
eguiten banu-ere , eznetçaque mereci çure
consolacioneac.

IMITACIONEA. III. LIB. 371

Ecen haiñ handizqui, hambat aldiz, eta hambat maneras offensatu caitudan ondoan, estut iguriqui behar gastiuric eta punicioneric baicen.

Hala gauça guciac ungui pisatu ondoan, estut merceden consolacioneric chumeena.

Baiñan çuc, Jainco guciz ona, çure obrac defeguiñ nahi estitutçuna, eta çure *graciaçco tresorac misericordiaçco iarrotan eracutchi nahi ditutçuna*, ematen dioçotçu çure cerbitçariari merceditu gabe Jaincozco consolacioneac, guçonen consolacioneac ez beçalacoac.

Ecen çure consolacioneac munduco solasen consolacionetarik haguitz dire diferentac.

2. Cer eguiñ dut, launa, çuc niri ceruco consolamenduric emateco.

Helaz ! ez dut causicen deus onic ene bicitte gucian, estut deus ikhusten ene baitan, baicen bethierece pendura bat biciorat, eta naguitafun handi bat ene escafen ufterat.

Eguia da gauça hori, eta ecin ukha deçaguet, bertcela erraten banu ene contra altcha cintezeque, eta nihor ez ene alde.

Cer beraz merceditu dut ene bekhatuez baicen ifernua, eta eternitateco sua.

Aithortcen dut cincinez, ene Jaincoa, mercedi dudala manera guciez trufatua,

eta arbuiatua içatea , eta ez naicela gai çure cerbitçarien artean condatua içateco. : Hera berequîn eguiten du aithor hori , halere erranen dut eguia ene buruaren contra ; ene bekhatuez accusatuco naiz çure ganic errechquiago misericordiaren eta barkhamenduaren ardiefteco.

3. Cer erranen dut ene bekhatuen orrhoitçapenac ematen darotan ahalqueriac eta nahasmenduan.

Ecîñ ahoa idêc deçaquet baicen errateco hitz hauc bekhatu eguîn dut , iauna , bekhatu eguîn dut ; urricai naquiçu , eta barkha dieçadaçu.

Utç naçaçu aphur bat ene atsecabean , auhen eta nigar eguiterat , iauts. nadiñ baiño lehenago illumberço lur hartarat , cciña baita herioaren egoitça.

Eta cer galdeguiten duçu bekhatore criminal eta dohacabea ganic ; baicen içan deçan bihotça humiliatua , eta bere bekhatuen urriquiaz erdiratua.

Eguiazco urriquiac eta bihotceco humiliacioneac for-arasten du barkhamenduaren esparantça ; harc fosegatcen du conciencia altaratua cobrarasten gracia galdua , libratcen guiçona Jaincoaren coleratic , eta iuntatcen muçu saildu batez arima penitenta bere Jaunarequîn.

4. Bekhatore baten urriquimendu hu-

IMITACIONEA. III. LIB. 373

milla çure gogaraco sacrificio bat da ,
ceinaren urrina hobeago baitçaitçu insensu ,
eta berce usain on guciena baino.

Urriqui hura compara daiteque *usain on*
preciatu haregutñ , *ceiña isuria icatu bait-*
cen çure oin sacratuen gainerat : *ecen estugu*
egundaino arbuiatu bihotz eguiatzqui , *ur-*
riquitu , *eta humiliatu bat*.

Urriquimendu hura da ihes lekhuu gure
arimaco etsaien contra.

Harc eramaten du bertçetan hartu ditu-
gun notha , lohidura , eta khutçu gaichto
guciac.

Cer eguin behar dut beraz ?

Sar çaitte ungui arima horren sentimen-
duetan , eta axecabe , eta sofcariric duçu-
nean , ez çaitçu çure burua hain urricalduco ;
aitcitic heñec berec erakharrico çaituzte
Jaincoari hain lakhet çaien humiltasunerat ,
eta urriquirat. Urriqui salbagarri hura for-
thuz gueroz bekhatorearen bihotcean ,
Jainco maite hura heldu çaino aitcinera bere
samurtasunezco seinaleequin. Horrec be-
rac cembat ez du consolatcen arima bat ,
axecabez , eta mezpreçio gucien erdian ?

Othoitça.

O ene Jaincoa , ez dut edireten niri emari
çautan hirtçunçaric evangelioco prodigoa-
ren ahoan baicen. Arbuiatu çaitut ô ! ene
aita ona. Ez dut mereci çure hautretan deñ

374 JESU-CHRISTOREN
naçaçun. Ez dut galdetcen , travaillatuz ,
nekhatuz , nere nigarrez ematen dautaçun
oguia ongui arregatuz , nere buruari behin-
ere ez barkhatuz , çure barkuamenduaren
içatea baicen. Esparançça hori ceronec
ematen darotaçu , eta hortan pausatcen
naiz. Hala-biz.

LIII. CAPITULUA.

*Munduco ontasunequiñ iofiac direnei es-
riotçotela Jaincoac ematen bere graciac.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea , deus esta haiñ baliosic , nola
ene gracia , estu nahi içan bertce gaucequiñ
belsatua , ez nahastatua munduco consola-
cioneequiñ.

Nahi baduçu beraz hura eman dieça-
çudan , hastan çatçu çure ganic traba gu-
ciac.

Billha çaçu erretiramendua , lakhet be-
quiçu bakharric çure buruarequiñ egoten.

Ihes eguiocute solas alferrei , iarraic çaç-
quizeo othoitçari , duçun artha çure con-
ciencia garbi iduquitceaz , eta çure bihotça
bethi çure bekhatuen urriquiai çaurtua
içateaz.

Munduari ez balitz beçala behatu behar
dioçu , eta lothu behar çauzeo Jaincoari

IMITACIONEA. III. LIB. 375
hertsiquiago lurreco gauça guciei baiño.

Ecen eciñ duqueçu gogoa ene baitan fin-
catua, munduco atseguin iragancorren on-
doan çabiltçala.

Hastandu behar duçu çure eçaguneta-
ric, eta maitetatic, eta iduqui behar duçu
çure arima munduco consolacione guciez
gabetua.

Hartaracotz Iondoni Petri Apostoluac
othoisten ditu hertsiqui guiristiño guciac,
bici ditecen lurraren *gaiñean lekhortar*, eta
bideante beçala.

Oi, nolaco segurantçarequiñ hiltcen den
guiçona deusi-ere mundu huntan amudioz
estarchacona !

Orduan arima eri eta flacoa eciñ daoque
gauça guciataric horla hastandua, eta lur-
reco gaucequiñ iosia denac estaqui cer den
guiçon barencoi, eta spiritualaren libertatea.

Bada nahi badu içan spiritual, behar
diote ukho- eguin, atceei beçala hurcoei-
ere, eta bere buruaren beldur içan behar du
nihoren-ere baiño guehiago.

Çure burua ofoqui garai ahal badeçaçu
ertechquiago guero bertceac eguñen tutçu.

Victoriaric handiena norc bere burua ga-
raitcea da. Norc-ere bere burua heci baitu
halaco maneraz non haren sensuec arra-
çoiñari obeditcen baitiote, eta haren arra-
çoiñan gauça gucietan ene borondateari,

376 JESU-CHRISTOREN

hura da bere buruaren garaitçaille, eta munduaren nausi.

3. Nahi baduçu perfeccione gora hura ardietsi, lothu behar ç aizco lan hari çure indar huciez, hari behar duçu çuhaitça erotic picatcen, athera behar duçu çure bihotcetic çure buruarentçat, çure aisientçat, eta cein nahi den munduco ontasunentçat duçun amudio desordenatua.

Norc-ere bere amudio propioa garaitu baitu, hainac eguin du hurren gucia, ecen ebaqui du bicio gucien errhoa.

Eta victoria haren fruitua da baque bat deusec-ere ecin altara deçaquena.

Bainan nola gutiac baitire bere buruei hiltcera ensaiatcen direnac : hala guehienac bere pasioneen gathibu guelditcen dire, halaco maneraz bai non spirituac ecin garai baiteçaque haraguia.

Bada enequin libertate osoan ibiltceco heci behar dire guticia desordenatuac, eta ez lothu creatura batiere pasionez, edo amudio propioz.

Cer eguin behar dut beraz?

Orhoitcen baguine, Apostoluac dioen, beçala, ez dugula lurrean egoitça irraupenezcoric, bainan eternitatean iguriquitcen dugula; eta mundu hau iragaiten dela itchurapen bat beçala; orhoitcen baguine cein laster hil, eta munduco gauça guciatz utci

IMITACIONEA. III. LIB. 377
 behar tugun dio S. Jero. contu guti eguin
 guineçaque hemengo gauça guciez eta
 eguien, cembait mementetaco, goçoa ga-
 tic, norc nahico luque hirriscatu seculaco
 çoriona galðuric, seculaco çorigaitcetarat-
 goatea? Orhoit çaita beraz horiez maiz eta
 çinqui, eta ez duçu goşturic içanen Jain-
 cozco, eta eternitatearen gaineco gogoe-
 tetan baicen. Cer hari garen buruari ez
 emaitac, hari gaitu galtcen, dio Izpiritu
 fainduac.

Othoitça.

Ala gauça ezdeufa baitçaut lurra ceruari
 behatcen diodanean, erran deçaqueçuquet
 Jauna, S. Ignaciorequin! cere erakhartcen
 nau bada ni handic beguien beheitcerat
 mement bat-ere? Ah! ene Jaincoa, egui-
 daçu othoi, gracia bethi maithatu behar
 dudanic baicen ez maithatçeco; eta hala
 çure gatic berce gucien aldebat uzteco.
 Hala-biz.

LIV. CAPITULUA.

*Graciaren, eta naturaleçaren mobimendu
 diferentes.*

J E S U S - C H R I S T O C.

ENE Semea, artha handirequin hari çaita
 çure baitan beresten naturaleçaren, eta

378 J E S U - C H R I S T O R E N

graciaren mobimenduac, ecen haguitz diré gaitçac eçagutcen, eta presunatic arguitue- nec-ere nekhes ikhaften dute hequien artean differenciaren eguiten.

Guciac unguiari darraizco, guciec cer- bait ontasun dute bere hitcen, eta obren chedetçat; baiñan unguiaren itchurac hañitz enganatcen diru.

2. Naturaleça fiñeciofa da, guiçon gue- hienac irabaften diru, eta bere ganatcen, enganatcen, eta bere faretarat erorasten, eta estu bertce chederic bere buruaren con- tentatcea baicen.

Contrarat graciac estu nihor enganatcen, simplea da, eta artificio gucien etiaia: haf- tantcen da gaizquiaren iduri gucietaric, gu- ciac eguiten diru phuruqui Jaincoa gatic, ceña baita haren eguiazco sofegua, eta haren chede bakharra.

3. Naturaleçac estu hill nahi, estu nahi içan çapatua, ez garaitua, nekhez obedir- cen du, eta gaitci çαιο azpico içatea.

Baiñan graciac darabillan arimac artha daoca bere buruaren mortificatceaz, eta at- seguiñen guticieï contra eguiteaz, nahi du garai deçaten, hertz deçaten, libertateaz gabe deçaten, irreguela hertsiñen azpian eman deçaten.

Urrun da nausitasuna billhatcetic edo de- firatcetic; aiticic bethi nahi du içan Jain-

IMITACIONEA. III. LIB. 379
coaren manuço , eta egon haren azpian ,
eta bethi prest dago bere burua Jaincoaren
amoreagatic guison gucien azpian ematerat.

4. Naturaleça bere intrefac darabilla ,
hura bere abantailen ondoan dabilla.

Graciac berriz estio beiratcen bere aisia-
ri , eta probetchuari ; baiñan bai bertceren
onari.

5. Naturaleçac nahi du içan ohoratua ,
eta errespetatua.

Graciac estu nahi ohore , eta loriaric Jain-
coarentçat baicen.

6. Naturaleça ahalqueriaren , eta mez-
precioaren beldur da.

Graciac *pairatcen ditu afruntuac bozça-*
riorequin JESU-CHRISTOREN , amorea-
gatic.

7. Naturaleçac maite du pausua , eta gor-
phutçaren aisia.

Gracia ecin daoque alferric , eta gogotic
lanari lotcen çaio.

8. Naturaleça gauça ederren , eta curio-
sen ondoan dabilla , higuin ditu gauça tchar-
rac , lodiac , eta latçac.

Graciac billhatcen tu gauça lanoac , eta
guti baliosac , harroac , eta gogorrac estitu
arbuatcen ; gogotic iauften tu trefna çahar ,
eta ihetceac.

9. Naturaleça lurreco gaucei darraiote ,
bozten da irabaciaz , tristatcen calteaz , af-

farratcen ; eta sumintcen hitz offensagari batez.

Gracia lotcen çaie ceruco ontafunei haiñ borthirfqui non munduco calteec ez baitute altaratcen, ez uquitcen bide gabeec, ez afarratcen offenfec; ceren bere trefora, eta bozcarioa eman baitu ceruan deusfic galtcen esten lekhuau.

10. Naturaleça abariciofa da, eta hirritfez bethea gogoticago dago emäterat baiño hartcerat, bereac ditu maite, eta iabetu nahi du gauça guciez.

Gracia liberala da, harc estu nahi iabetafunic, balfan nahi ditu gauçac; gutiz contentatcen da, eta *atseguñago çaio hartcea baiño ematea*.

11. Naturaleçac ematen darocu amudio munduarentçat, eta creaturentçat billharasten daro quigu gorphutçaren nahicarac; eta erabiltcen gaitu vanitateen ondoan; galaraften darocu dembora solas, eta goan ethorri alferretan.

Graciac ematen du Jaincoaren amudioa, eta berthuteena; harc ukho eguiten diote creaturei, ihes munduari, higuin ditu haraguiaren guticia lohiac; usten ditu pafaieta inutillac, eta ahalque da jende artean aguertceaz-ere.

12. Naturaleçari on çaio campoco consolacioneen içatea, eta sensuen atseguinez goçatcea.

IMITACIONEA. III. LIB. 381

Graciac gure consolacionea billharasten darocu Jaincoa baitan, eta ontasun soberanoán, gure atseguin gucia.

13. Naturaleça bethi hari da bere progotchu, edo aisia gatic, estu deus eguiten dohaiñic, baiñan haiñ bertce, edo guehiago içatea gatic, eta bederen fagorez, eta laudortoz pagatua içatea gatic, eta hañitz baliarasten-ere du eguiten, edo ematen duena.

Baiñan graciac estu billhatcen deus iragancoric, estu nahi bertce irabaciric edo sariric Jaincoa bera baicen, eta lurreco ontasunetaric estu nahi ceruco ontasuneardiesteco behar de baicen.

14. Naturaleça bozten da ahaide, eta adisquide hañitcen içateaz, loriatcen da bere fortce distiantaz, eta casta nobleaz, handiei gorthe eguiten diote, lausengatcen ditu aberatsac, eta bere idutacoei eguiten diote besta eta beguitarte.

Graciac maite ditu bere etsaiac, eta adisquide hañitz içateac estio buruperio ematen, esta superbiatcen bere fortceaz, estu precatcen bere aitciñecoen noblecia, berthutec ez badio preçarasten.

Pobreei guehiago behatcen diote aberatsei baiño, estitu handiac lausengatcen, baiñan innocent doloratua urricaltcen çαιο. Presuna simpleac, eta eguiatic ditu maite, eta ez dobleac, eta artificiosac.

582 JESU-CHRISTOREN

Presuna prestuac hertchatcen diru, *guerotic guerorat perfeccionean aitciña goaterat*, eta JESU-CHRISTOREN berthuteac obretan emanic haren idurico eguiterat.

15. Naturaleça laster errencuratcen da penaz, eta gabeaz.

Graciac constantqui pairatcen du pobre-ciac.

16. Naturaleça beretçat hari da, iharduquitcen badu, gudu eguiten badu, beretçat eguiten du.

Graciac gauça guciac bihurtcen diotça Jaincoari, ceña ganic heldu baitire; estu uste baduela deus onic, estu deusez-ere buruperic, estu iharduquitcen, eta estaoca bere burua bertceac baino arguituago; baiñan here adimendua, eta argui guciac ematen ditu Jaincoaren çuhurtciaren, eta haren iuiamenduen azpian.

17. Naturaleçac iaquiñ nahi tu gauça gordeac, eta secretuac: aditu berriac ilkhi camporat, eta dastatu gauça gucietaric. Nahi du içan eçagutua, eta cerbait eguiñ bederen laudorioac, eta estimua erakhar dioça quetenic.

Gracia esta contu hari berriez, eta curioçafun vanoez; ecen horietan estu ikhusten gure corrupcione çaharraren marcaric baicen, eta bertce alde eguia errateco esta deus berritic, hala nola ez baita deus iraupenezcoric lurraren gainean.

IMITACIONEA. III. LIB. 383

Harc iracasten du sensuen guticien hertsin , vanaloriari , eta gure buruaz dugun contentamenduari ihes eguiten gure baitan udagarri , eta miragarri direnac humiltanaz gordetcen , gauça gucietan , eta iaintasunaren argui gucietan arimaten prostchua , eta Jaincoaren loria billhatcen.

Estu nahi içan laudatua , baiñan Jaincoahi du lauda dadin bere dohaiñ gucietan , jren harc bere liberalitate phuruz ematen airtitu gauça guciac.

18. Gracia hura naturaz goragoco argui it da , Jaincoaren dohaiñ bereci bat.

Hura da ungui mintzatceco hautetsien arca , eta ciguillua , eta salbamendu eterilaren bahia. Harc arima altchatcen du rreco gaucen amudiotic ceruco gaucen nudiorat , eta lehen gucia haraguizco cenacia spiritual eguiten du.

Hala cembatenaz naturaleça heciago , a çapatuago baita , hambatenaz gracia urtcen da bethequiago arimarat , eta guion barrencota egunetic egunera Jaincozco uri hufuez perfeccionean airtinatcen da , eta hurbiltcen Jaincoarequiñ behar duen lurirat.

Cer eguin behar dut beraz ?

Capitulu hori comprenituz gueroz , ez a compreniteea gaitz graciac , ala naturaleçac othe garabiltçaa gure gogoeta ,

solas, eta accionetan. Bada badaquigu;
Jaincoa graciaren moguimenduz beçala,
mundua, deabrua, eta haraguia naturale-
çarenaz mintço çauzcula, eta graciaren
gogoramenduec cerurat altcharcen gaituz-
tea beçala, naturaleçarenec seculaco ço-
rigaitcerarat herrestarcen gaituztela. Iuia
çaçu hortic, cein premia handia den gu-
retçat, cer nahi goftaric-ere, batçuen çä-
patcea, eta berceen çbirrituqui seguitcea.

Othoitça.

Ikhusten dut, Jesus maitea, natura-
leçaren lausen gatcea, cein gauça ondicoz-
coa den. Eçaguturic hura dudala nere esai-
ric sothilena, eta lanierosena, deliberat-
cen dut, launa deusetan hari ez behatceco.
Eguçu, othoi launa çure graciäz, çure
inspiracione sainduec borthitz naçaten gue-
rotic guerorat, heiebutxarez urhax iarra-
quitçeco hartcen dudan gogoan. Hala-biz.

L V. C A P I T U L U A.

*Naturaleçaren corrupcionez, graciaren
beharräz, eta haxe arimetan eguiten
dituen effectuez.*

A R I M A C.

ENE launa, eta ene Jaincoa, çure ima-
ginarat, eta idurirat creatu nauçuna, in-
daçu

IMITACIONE A. III. LIB. 385

Jaçu bada çure gracia hura ceinaren han-
litasuna, eta beharra haiñ ungui eracutchi
baitarotaçu; garai deçadantçat ene natu-
raleça gaichtoa, ceinac bethiere bekhatu-
at, eta herioicerat bainarama.

*Ecen sentitcen dut ene haraguiari bekha-
uaren leguea, spirituaren legueari contra
guiten dioena ceinac gathibu itchequitcen
bainau, eta maiz eraguiten baitarozquit
ensuen nahicarac.*

Hala ecin garai deçaquet ene pasioneen
ndarra çure gracia, ez bada ethortcen
ene bihotcerat, ene laguntcerat eta bor-
hittterat.

2. Çure graciaren, eta gracia handiaren
beharra dut hezteco naturaleça bat, *haste
iaftetic gaitcerat ekharria.*

Ecen naturaleça hura lehenbico guico-
naren bekhatuaz gaichtatua, eta poçoatua
çatu da, eta bekhatu haren pena iausti da
Adamen ume guciëtarat.

Halaco maneraz bai non naturaleça ona,
eta escas gabea celaric çuc creatu cindue-
nean, orai haren icena ematen baitçai
ocioari, eta flaqueciari; ceren eta natu-
raleça harc graciáz ez bada lagundua lur-
erat, eta bekhaturat baicaramatça.

Harc orai duen indar aphurrac su inar
bat diruri hautfaz estalia, eta su inar hura
irraçoin naturala da illhumbeez estalia,

ceinaren arteric eguiten baita oraino unguiaren, eta gaizquiaren, eguiaren, eta guecurraren artean berezcoa, eta diferencia; estuelaric arren ahala ungui çaionaren eguiteco, gabetua delaric eguiaren eçagutça osoaz, eta haren desirac estirelaric iustuac, eta innocentac.

3. Hargatic, ene Jaincoa, çure leguean *lakhetcen çait, eta maitatcen dut barreneco guizonaren arabera*, baitaquit, *ona dela, iustua, eta saindua dela*, condenatcen dituela gaizqui guciac, eta iracasten darocula bekhatuaren higuincten.

Baiñan haraguiac bekhatuaren leguieren azpian ematen nau; eta sensuen guticiac hobequiago eguiten ditut arraçoianarenac baino.

Handic heldu da, *causitcen baitut ene baitan unguiaren eguiteco nahia, eta ez baitut causitcen haren complitcēco ahala*.

Deliberacione onae hartcen ditut; baiñan nola ene flacotasunean escasten baitçait ha-goan egoteco behar dudan gracia den trabaric chumeena edireten dudanean flacatcen naitz, eta bihotça erortcen çait.

Hala eçagutcen dut perfeccionearen bidea, eta badaquit cer behar dudan eguiñ haren ardiesteco; baiñan ene corrupcionearen carga pisuac çapaturic ecin harat hel baiteque.

4. Oi, ene Jaincoa, ala çure graciaren behar bainaiz unguaren hasteco hartan aitciñatceco, eta haren osoqui akhabatceco !

Ecen hura gabe eciñ deus dadiquet ; *baiñan gauça guciën eguitieso gai naiç hartaz bõrthitsua naicenean.*

O gracia ceruco dohaiñ eguiazcoa ; ceiña gabe ez baita merecimendu propioric, eta ceiña gabe naturaleçaren dohaiñ guciac ez baitire deus !

Hura gabe guiçonaren iaquintafuna, eta antcea, aberastafuna eta edertafuna, indarraren, eta bihotçaren handitafuna, spiritua, eta hitz ederrac, estire deus çure beguieran, ô ! ene Jaincoa.

Ecen naturaleçaren abantail horie emanzen gaizcore onei beçala gaichtoei-ere, gracia eta Jaincoaren amudioa da hautetsien dohaiñ berecia, hartaz merecitcen dute bitcitce eterna.

Haiñ gança handia da gracia, non profeciazco spiritua, miracuilluen obratceco dohaiña, eta contemplacioneric gorena-ere ez baitire hura gabe preçatceco.

Fedea bera, esparantça, eta bertce berthuteac eciñ daitezque çure gogaraco, ô ene Jaincoa, gracia, eta caritatea gabe.

5. O gracia dohatfuz, ceiñac spirituz pobre direnac berthutez aberatz eguiten baiti-

388 J E S U- C H R I S T O R E N

tutçu, eta ceruço dohaiñez betheac direnas humil bairaduzcatçu !

Iauts çaiten ene arimarat, çato ene ganat, eta goicetic bethe naçaçu çure consolacionez, beldureez nekheac, eta agortasunac flacaturic erorazar naçaten.

Othoïsten çaitut, ene Jaincoa, bethi caufiaraz naçaçu çure gracion çure akeñean.

Ecen *asco dut çure gracia*, naturaleçac desiratcen dituen bertce gauça gucietaric içaten ez banu ere.

Cer-nahi den testacione, edo atsecabe guertha daquidan *ez naiz deusen-ere beldur içanen çure gracia ena quien deñño*.

Harc borthitsten nau, gudarçen, eta laguntcen nau.

Ene etsai guciec baiño indar guehiago du, eta argui guehiago munduco çuhur guciec baiño.

6. Harc iracasten du eguia, harc chuchentcen bicitcea, harc haghitcen bihotça, arintcen penac eta atsecabeac, khentcen tristecia, eta beldurra, hazten debocionea, eta ifuraraften penitenciazco nigar fainduac.

Cer naiz ni hura gabe, egur ihar bat fucoz baicen on estena ?

Beraç, ene Jaincoa, çure graciær prepara naçaçu aiteñetic, eta gracia hura lagun

IMITACIONEA. III. LIB. 389
*bequit bethi , eta atgarria iduc benaça con-
tiño obra onen eguiterat. JESU-CHRISTO
çure seme Iaunaren merecimenduac gatic.*

Cer eguin behar dut beraz?

Adamen haur beçala , haren bekhatuaz
naturaleçac hartu çuen gaizquiraco iaidura
ondicozco hartaz khuçatuac , sartcen gare
guciac. Halaco guisaz , non gaizquiari ihes
eguiteco-ere , hañitcetan gure burua bor-
chatu behar baitugu. Hain gare ez deus
gure baithariç , non gure accioneric hobe-
renec deus ez baitute balio cerucotz , Jain-
coaren graciac grado hartara altchatcen
ez baditu. Bainan bateco ala berceco , gra-
cia hura ez dugu behin-ere escas. Jaincoac
berac agündu du galdetcen diøenari ema-
nen dioela. Cer kharrequin , eta cein maiz
ez diogu beraz galdetu behar ?

Othoitça.

Cembat aldiz , ô ! ene Jaincoa , cembat
aldiz çure gracia sailduari eguin diotçodan
contrěstec ez dautet mereciaraci hartaz
arras gabetua içatea ? Eta hala , akhabo
citequen orai nitaz. O ! Iauna ikhustea
dut nere miseria , eta huni baicen behatcen
ez banu , eçparantça gabe ninteque : bai-
ñan urusqui aita çaitut , eta çure escu mai-
tea hedatcen da iraganac barkhaturic , bide
onean ene emaiteco , eta iduquiteco han.

R ñj

Eguiçu, othoi, çure graciaz, içan deçadan onguian, eta othoitcean hartaco behar du-dan constancia. Hala-biz.

LVI. CAPITULUA.

*Gure buruari ukho eguiñ behar diogula ,
eta iasan gurutcea JESUS-CHRISTOC
begala.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea ; cembatenaz guehiago hi-guinduco baituçu çure burua , hambatenaz hertsiquiago enequiñ lothuço çare.

Eta nola campoco deus ez desiratceac eguiten baitu barreneco baquea ; hala gure buruei ukho eguiteac eguiten du Jaincoa-requiñ gure batafuna.

Nahi dut ikhas deçaçun gauça guciac ene nahirat usten contrestaric , eta erran-quiçunic batere gabe.

*Niri iarraic çaquizquit , ni naiç bidea ,
eguiã , eta bicitçea ; bideric gabe nihor
eciñ dabilque , eguiã gabe esta eçagutça se-
guric , bicitçea gabe esta nihor bici.*

Ni naiç çuc hartu behar duçun *bidea* ; çuc fiñhetli behar duçun *eguiã* , çuc desiratu , eta iguriqui behar duçun *bicitçea*.

Ni naiç *bide* segura , *eguiã* eciñ engana-tuzcoa , *bicitce* fiñ gabecoa.

IMITACIONEA. III. LIB. 391

Ni naiz *bide* chuchenena, *egui*a lehena, *bicitce* eguiazcoa, dohat^{sua}, eterna^{la}.

Ene bidean baçaude, eçagutuco duçu *egui*a; *egui*as *salbatuco çaitu*, eta bici aracico çaitu eternitate gucian.

2. *Bicitcea ardietsi nahi baduçu, beguira çatçu ene manamenduac.*

Nahi baduçu *egui*a eçagutu, sînhet^{saçu} ene baitan.

Perfet içan nahi baduçu, sulçatçu ditutçun guciac.

Ene discipulu içan nahi baduçu, ukho eguiocu çure buruari.

Bicitce dohat^{sua} irabaci nahi baduçu, mezpreça çaçü oraico *bicitce* hau.

Nahi baduçu ceçurat alçatu, behera çait^e, eta humilia lurrean.

Ene erregueta^{sunean} partale nahi baduçu, iasan çaçü enequin gurutcea.

Ecen gurutcearen maitatçailleec baicen estute ca^{situ}co dohat^{suta}sunaren, eta eguiazco arguiaren bidea.

A R I M A C.

3. Ene Iauna eta ene Jaincoa, çure *bicitcea* haiñ nekhatua, eta munduaz arbuia^{tua} içatu denaz guero^{stic}, egui^{daçu} gracia çure imitatceco, eta munduaren mezpreçioaren desiratceco.

Ecen cerbitçaria esta handiago bere Iau^{na} baiño, ez eta discipulua bere nau^{sia} baiño.

R iv

392 JESU-CHRISTOREN

Ufaçaçu beras çure cerbitçaria çu beçala bicitcen, ecen hortan dago ene falbamen-dua, eta saildutasun eguiazcoa.

Çure bicitceaz mintço estiren liburuec, edo solasec esnaute consolatcen, esnaute osoqui contentatcen.

JESUS-CHRISTOC.

4. Ene Semea, daquiçunaz gueroftic, eta iracurri duçunaz gueroftic nic cer eguiñ, eta iracarli dudan, *dohatsu içanen çare hec obretan ematen baditutçu.*

Norc-ere baitaquizqui, eta beguiratcen baititu ene manamenduac, harc ni maitatcen nau, eta nic-ere hura maitatuco dut; eta hura iararacico dut ene aitaren tronuan.

A R I M A C.

5. JESUS ene Iauna, eguiñ bedi çuc erran eta agundu duçun beçala, eta othoi gai errenda naçaçu gracia haren ardietseco.

Hartu dut gurutcea çure escutic, iasanen dut gurutce hartu dudana, eta garraiatuco dut heriotceraiño çuc manatu darotaçun beçala.

Fraide saildu baten bicitcea gurutcea da; baiñan gurutce hura ceruco bidea da.

Sarthu naiz bide hartan, etçait cillhegui guibelat bilurtcea, are gutiago bide haren ustea.

6. Ea beraz anaiac, goacen elkharrequin JESUS gurequin içanen dugu.

IMITACIONEA. III. LIB. 393

JESUSEN amorea gatic hartu dugu gurutcea : haren amorea gatic iasari çagun fiñeraiño.

Hura içanen da gure laguntçaille , guidari, aiticindari.

Horra gure erreguea non doan gure aiticinean , harc gure alde nahi du guducau.

Jarraic iaquizcon bihotz handirequiñ , estugun etsaien beldurric.

Hill gaitecen behar bada guerla hortan , eta gure laidotan etçagula erranaraz gaiçatu garela gurutcearen banderaren usteco.

Cer eguin behar dut beraz ?

JESUS-CHRISTOC erran du , [norc-ere nahi baitu ene ondotic ethorri , har beça bere gurutcea , eta iarraic bequit.] Gurutceaz aditcen dire munduan non dic , edo noren ganic nahi içan çatquegun campoco sofricari , eta barneco behaçun guciac. Compreni çachu J. CHRISTOC ez derauçula hemen choilqui perfeccionezco conseilu bat eman ; baiñan bai salbamenduco manu bat. Eguia eternalean beçala haren baitan siñhetfi , bide eguazcoari beçala hari iarraiçui , eta bici eguiazcoan beçala haren baitan bici behar badugu , horiec guciac , harc beçala sofrituz , eguin behar tugu.

Othoitça.

O ! ene JESUS maitearen gurutce sacratua , nola behatuco dautçut haren iuiamen-

394 JESU-CHRISTOREN
duan, orai hastantcen baçaitut ? Nola atre-
bituco naiz çure besarcaterat nere heriot-
cean, orai çure ihesi banabila ? Ah ! Iauna,
bercela boaz, othoi gauçac, eguidaçu,
othoi, gracia, gurutcean, eta sofriçarietan
emateco nere dohatfutassuna. Esparançça
dut emanen darotaçula hartaco behar du-
dan indarra. Halá-biz.

LVII. CAPITULUA.

*Etçaicula bihotça erori behár gutë, escafen
gatic.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, nahiago çairut ikhufi hu-
mill, eta pacient atsecabetan ; ecen ez de-
bocionez, eta consolacione spiritualez be-
thça gauçac çure gogara daoçquitçunean.

Cergatic horla khecha-cen çare çure
contra eguiñ edo erran den gauça chume
batez ?

Handiagoa balitz-ere etcinduque hargatic
altaratu behar.

Urfatçu guiçonen solas vano horiec, esta
gauça berri bar halacoen aditcea, esta lehen
aldia horla çure contra mintçatu direna ; ez
eta azquena-ere hañitz bici baçare.

Bihotz hañitz duçu deus pairatcecoric ef-
tuçunean, bertceei conseillu onac ematen

IMITACIONEA. III. LIB. 395
diotçotçute, eta çure hitz onez borthiften
ditutçu; baiñan uftecabeco cerbait gaitz
guerttharçen çaitçunean, berehala eſcaſten
çaitçu conſeilluæ, eta indarra.

Eçagut çaçu beraz çure flacotaſun eciñ
guehiagocoa; frogatcen duçu maiz den
gauçaric chumeenetan. Halere iaquiñ çaçu
pena horiec, eta horlacoac cerutic egortcen
çaizquitçula çure ſalbamenducotz.

2. Khen çatçu lehen bai lehen pena hec
çure bihotçetic; eta eciñ baçaozque hec
ſentitu gabe, bederen etçaitecela khecha,
eta hequien gatic ez bequiçu bihotça eror.

Paira çaçu bederen pacienciarequiñ eciñ
eguiñ badaieçaqueçu bozcariorequiñ.

Pena baduçu çure contra mintçatcen a-
ditceaz, eta orduan colera bichten bada çu-
re bihotcean, facega çaçu berehala, eta ez
bedi athera çure ahotic hitz belhar gabeco-
ric, eta flacoac ſcandala detçaquenic.

Calma bihurtuco da laſter graciarequiñ
batean, eta gracia harc ſoſegatuco du çure
bihotceco altaramendua, eta errefumiñ gu-
cia goçatuco.

Bici naiz oraiño, dio Jainco Iaunac, be-
thi preſt çure laguntcerat, eta çuri egundaiño
baiño conſolacione guehiagoren ematerat,
baldiñ çure eſparantça gucia ene baitan
emanic othoitſten banauçu khar handire-
quiñ.

R. vj

396 J E S U - C H R I S T O R E N

3. Çaren fermu , eta prepara çaita egundaiño baiño guehiago pairatcerat.

Ez deçaçula etfi guerthatcen baçare atsecabeez maiçago penatua , edo borthitçquia-go tentatua.

Ala baiñan guiçon , çare , eta ez Jainco : baduçu gorphutz bat , eta etçare spiritu hutz aingueruac beçala.

Nola ciñagozque bethi berthutezco , eta indarrezco estatu berean , hala egotu estirenaz gueroftic ez aingueruac ceruan , ez eta guiçona parabifû lurrecoan.

Nic plainuz daudecenac consolatcen ditut , eta atheratcen bere penetarie , nic Jaincotafuneraiño altchatcen ditut bere flacotafuna eçagutcen dutenac.

A R I M A C.

4. Ene Iauna , den bethi ere benedicatua çure hitça ; *goçoago da ene bihotçarentçat estiric hoberena ene ahoarentçat baiño.*

Cer eguiñ neçaque hambat atsecabe , eta hersturen erdian , çuc ez baninduçû borthitsten çure hitz sainduetz ?

Baiñan cer antfia dut nic cer nahi den pairaturic-ere , ardieften badut salbamentuco porturat ?

Iauna , indaçû fiñ on bat , eta mundu huntarie bertcerat iragate dohatfû bat.

Ene Jaincoa , orrhoit çaita nitaz , eta guida naçaçû bideric chuchenenaz çure errefumarat.

IMITACIONEA. III. LIB. 397

Cer eguin behar dut beraz?

Compreni çaçu hemen , mortificacionean , edo axecabeaen , coleraren , edo khechaduraren phitztura baten bihotcean sentitcea , ez dela bekhatu , heien facegaterat , camporat eracutsi gabe , berehala enſeiatcen baçare. Hortaco moianic hoberenac ditutçu bada , 1°. gogoari ematea , paſſione harrec norat çaramatçan , eta J. CHRISTO ganic cein diferent eguiten çaituen. 2°. Othoitça , galdeguiotçu JESU-CHRISTORI arrima deçan çure bihotça gurutcerat , eta ichil-araz detçan çure amodio propioaren errencura , eta eraffiac.

Othoitça.

O ! ene falbatçaillea , ahalcatua nere errencurez çure gurutcearen biſtan , nic galdetcen dautçudana da , axecabezco moment hartan , orhoit-araz naçaçun othoi , çure paciencia miragarriaz ; orhoitçapen horrec far-araz naçan nere baitan , eta eraguin deçadan nere ſofricariez , ene- quien içan nahi duçun bataſſunaren gue-roago guehiago finca-arazteco , behar den gucia. Hala-biz.

LVIII. CAPITULUA.

Ez ditugula çundatu behar Jaincoaren iuiamenduac , eta gutaz gorago diren gauçac. Cer maneraç behar ditugun ohoratu fainduac.

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, beguira çaite farcetic gauça goreguitan , eta çundatcetic Jaincoaren iuiamendu gordeac.

Ea cergatic Jaincoac bat uften duen , eta bertce bati gracia handiac eguiten diotçon ; cergatic dembat humiliatua , eta bertce bat altchatua.

Gauça horiec ichitcen dituste guiçonon argui guciac , eta hequien spiritu eta arraçoïnamendu guciac estire gai Jaincoaren iuiamenduen eçagutceco.

Hala beraz deabruac horlaco gogoetac egortcen darozquitçunean , edo guiçon curiofec horlaco galde fuerteric eguiten darozquitçutenean ; ihardetz dioçoçute Profetaren hitz hautaz : *Justua çare, Iauna, eta çure iuiamenduac çucenac dire.*

Edo bertce hautaz : *Iaunaren iuiamenduac eguiarçcoac dire , eta berenez dire iustuac.*

Guiçonec icialdura behar dute ene iuia-

IMITACIONEA. III. LI. 399
menduentzat , eta ez dute hari behar he-
quiençundatcen , ecen guizonaren adimen-
dua esta gai hequien eçagutzan sartceco.

2. Etçaitecela halaber iar iharduquitcen
sainduen merēcimenduez , hea bata saindua-
go den bertcea baiño , nor den handiago
edo gorago ceruco errefuman.

Horlaco gaucec bichten tuste maiz behar
gabeco efcatic , hasten supherbiotafona ,
eta vana-loria , eta batbedera vanitate gor-
de batez bere sainduaren bertceac baiño
gorago haltatcen hari dela , eguiten dire
banderitac , eta hetan sartcen herrac eta
inbidiaç.

Iharduquitce horiec estire behin-ere on
eta probetchos guizonentzat , eta bethi dire
higuin garri sainduentzat , *ceren ez bainaz
ni efcaticetaco Jaincoa , baiñan bai baquez-
coa* , eta baque hura estago norc bere burua
eguiatzqui haltatcen : aitcitic norc bere burua
eguiatzqui humiliatcean.

3. Batçuec debocione guehiago dute sain-
du batentzat bertce batentzat baiño ; orduan
affeccione hori maizago da humanoa , eta
naturala ecen-ez naturaz goragocoa , eta
Jaincozcoa.

Saindu guciac nic eguin ditut , nic eman
diotet gracia , nic loriaz fariñtatu ditut.

Nic eçagutcen tut bakhotcharen merēc-
menduac , *Nic eman diotgatet ene estitafu-*

naren eta ontasunaren marcac, hec enetçat deus eguiñ baiño lehen.

Nic eçagutu ditut mende guciac baiño lehenago nerorrec maitatu , eta predestinatu ditudanac , esnaute hec ni lehenic hautatu , *Nic hec hautatu ditut , eta bereci mundutic.*

Nic deithu ditut ene graciaz , ene ganat thiratu ditut ene misericordiaz , nic mundo tentacione diferenten artean guidatu ditut.

Nic bethe ditut ene consolacione fainduez , nic eman diotet onean iraupena , eta perseverancia , nic fisean khoroatu dut hequien paciencia.

4. Nic guciac eçagutcen ditut , guciac lehenbicicotic azqueneraiño , eta maitatcen amudio infinitu batez.

Nic behar dut beraz içan laudatuac gauça gucietan , eta gauça gucien gainetic , nic behar dut içan ohoratua ene fainduetan ; ecen nic predestinatu ditut , eta altchatu haiñ loria handirat , merecimendu propioric aitcinetic içan gabe.

Hargatican norc-ere mezpreçatcen baitu chumeena , haiñac estu ohoratcen haudiena , *ecen nic eguiñ ditut handia , eta chumea.*

Eta norc-ere offensatcen baitu faindu hataric bat , haiñac ni offensatcen nau eta ceruan diren bertce guciac.

Ecen guciac caritateaz iuntatuac , eta bat eguiñac dire.

IMITACIONEA. III. LIB. 401

Estute guciec gogo bat, borondate bat,
eta amudio bat baicen.

5. Baiñan gucz miragarri dena da, mai-
teago bainaute ni bere buruac, eta bere
merecimendu guciac baiño.

Ecen bere buruaz gorago altchaturic,
bere amudio propiopic ilkhiric maitatcen
naute ni soberanoqui, eta bere indar gu-
ciez, eta hartan causitcen dute bere pau-
sua, eta dohatfutafuna.

Deusec eciñ gujbela detçaque ene mai-
tatcetic, eta eciñ iautz ditezque ni baiño
deus beheragoren maitatcerat, ceren nola
baitire eguia eternalaz betheac, secular
iraungituco esten amudioaren suaz erret-
cen hari baitire.

Hala beraz guizon haraguzco lurrera
bihotça penditua dutenac, eta bere atfe-
guinac baicen maitatcen estaquitenac ez bi-
tez atrebi sailduen dohatfutafunaz mintçat-
cerat.

Berretcen, edo gutitcen dute hequien lo-
ria bere nahiaren arabera, eta ez eguia eter-
nalac ematen duenaren arabera.

6. Hetaric hañitcen baitan bada ignoran-
cia, gucz hañen baitan, ceiña argui esca-
fez ez baitaquite cer den amudio phuru, eta
spiritual batez nihoren maitatcea.

Nihoren maitatcean amudio naturalac,
eta adisquidetafun humanoac darabiltça;

eta uste dute lurreco gauecz beçala dela ceruco ez-ere.

Baiñan diferencia haguitz handia da, presuna imperfetec uste dutenaren, eta presuna cerutic arguituec eçagutcen dutenaren artean.

7. Beguira çaitte beraz, ene semea, mintçatcetic gauça goreguiez eta çure iaquiña içhitcen dutenez.

Baiñan çure eguiñ ahazguçiac eguitçu ceruco erresuman lekhu baten içateco, azquena behar balitz-ere.

Hortaz nihorc baleaqui-ere nor den handiago, edo senduago ceruan, certaco luque eçagutça hura? baldiñ ez bada hortaz baliatcen bere buruaren epe aitcinean humilietceco, eta ene guehiago ohoratceco, eta laudatceco.

Nihor pensatcen dagoenean cein handiac diren haren bekhatuac, cein chumeac haren berthuteac, cein urrun den sainduen perfeccionetic, hobequiago eta Jaincoaren gogarago eguiten du, sainduac elkarrequin comparatcen, eta bequien handitasunaz, edo chumetasunaz iharduquitcen hari denac baiño.

Haguitcez hobeago da sainduac ohoratcea, eta othoitztea, eta bequien lagutça humiliasunequin, eta nigarrequin galdetcea, ecen-ez bequien secretu gordeen curioſta-

IMITACIONEA. III. LIB. 403
sun alfer batez miratcen, eta çundatzen
haritcea.

8. Hec osoqui content dire guigonec ba-
laquite contentatcen, eta solas, eta ihardu-
quitce vano horiec bere ganic hastantcen.

Estute loriaric tiratcen bere mereci-
mendu propioraric, estute haritcen deus
onic dutela bere ganic, guciez niri eguiten
darotate ohore; hortaz nic guciac eman
diotçater hequientçat içatu dudan amudio
soberanoaz.

Haiñ bertheac dire Jaincozco amudioaz,
eta ceruco atseguinez, non eciñ baituque
deus escafic hequien loriac, eta dohatfu-
tasunac.

Cembatenaz baitire sainduac lorian go-
rago altchatuac, hambatenaz dire bere bai-
tan humillago, eta arraçoiñ hartaz dire ene
ganic guehiago hurbilduac, eta enequiñ
hutsiquiago iuntatuac.

Hagatic da errana Scriptura sainduan:
*Ematen ditustela bere khorac Jaincoaren
oiñetan, ahuspez iartcen direla bildotcha-
ren aicitean, eta adoratcen dutela mende-
taco mendetan bici dena.*

9. Hañitcec galdetcen dute, nor den han-
diena ceruco errisuman, eta ez baitaquite
hea berac gai içanen diren condatuac iça-
teco chumeenen artean.

Gauça handi bat da chumeen-ere ceruan

icatea, ceinetan guciac handiac baitire; guciac deithuac direnaz gueroftic Jaincoaren umeac, eta eguiatzqui guciac hala direnaz gueroftic.

Ecen chumeac altchatuco dire millen artean, bicico dire millaca mendez, eta bekhatoreac biçitceric luceenaren ondoan hilen dire feculacotz.

Apostoluec galdetu çuten egun batez nor içanen cen *handiena ceruco errefuman*, eta aditu çuten errepusta hau: *Ez baçaite conbertitcen, eta eguiten haurren idurico, etçaite sarthuco ceruco errefuman. Nor-ere beraz humiliatuco baita haurto bat beçala, hura içanen da handiena ceruco errefuman.*

10. Çorigaitz chumeequiñ batean humiliatu nahi estutenentçat; ecen nola baita ceruco athea behera eciñ han sarthuco dire.

Çorigaitz halaber aberatsentçat çeiñec baitituste mundu huntan bere atseguin, eta nahicarac: ecen pobreac ceruan çurçen direnean hec egonen dire çampoan oihuz eta nigarrez.

Humillac bozçaitez: *bozçaitezte pobreac; ecen çuena da ceruco errefuma; baldiñ Jaincoaren bidean chuchen ibiltcen baçaite.*

Cer eguin behar dût beraz?

Guerthacari guciac launac erreguelatcen ditu bere providenciaz. Ez deçagun bilha certaco, edo nola hau hula? edo nola hura

IMITACIONEA. III. LIB. 405

Hala ? Sainduci bihur diotçoqhetegun ohoreric lakheten çaiotena da , heien imitatcea , heiec **J. CHRISTO** eguin duren beçala. Eta nola Jaincoaren adisquide guifa haren aitci-nean credit handia baitute , khar handirequin baliatcen dire heien bithartecorassunaz baliatu nahi direnentçat : Jaincoac-ere hanitz ionhezten ditu heiei eguiten diren othoitçac. Othoitçquitçu beraz fidantciarequin. Asqui duçu iaquitea gaineracoan , mundu huntan bere burua aphalenic iduqui duena dela gorena ceruan.

Othoitça.

Sainduen exempluac cer moian podorofac ez lirare, gure salbamenduceo , hartaco eraman behar dugun bicitçeari beçala , heienari behatcen baguinu ? cer baliatuceo çauçu ordean eien berthuten laudatcea , hetan imitatcen ez baditugu. Emaguçu , othoi , launa çurj iarraitçitceco eman dioçuten khar bera , heien urhaxen seguitceco ; hala berthute berec hel gaitçaten , gu-ere , heiec goçatcen duren loriara. Hala-biz-

LIX. CAPITULUA.

Jainco choilla baitan behar dugula eman gure esparantça guciac.

A R I M A C.

IAUNA , noren baitan eman behar dut ene fidantcia hemen naiceino ? eta noren

ganic iguric ahal deçaquet conſolatanduric
munda huntan?

Eſtur deus uſte çure ganic baicen, ô ene
Jaincoa, eeiſaren miſericordia infinita
baita.

Non ungti içatî naiz çu gabe, edo non
gaizqui cauſuru naiz çurequi?

Nahiago dut gauça guciën eſcaſeru bici
çure amoreç gatic, ecei ez aberaſtaſuna
erdian çu gabe.

Nahiago nuque lurreco deſterrua baldi
çu han baciñe enequiñ, econ-ez ceruco er-
reſuma çu han ez baciñe.

Ecei çu çarên lekhuari da cerna, eta he-
riotcea, eta iſernua çu eççaren lekhuari.

Çu çare ene guciën guciën eſcedes, çure
ganar egon behar dut bethi plaiñuz, oilatz,
eta hazbeherapenez.

Finçan ene beharretan eeiñ berce ni-
hori fida naquioque çuri baicen, ô ene Jain-
coa, eta nihor eſtago çu beçaiñ preſti ene
lagunçerat.

Çu çare ene eſparançça, ene haben, ene
conſolatçaillea, eta ene adifquide guci
leiala.

2. *Guciac bere progotchuaren ondoan da-
biltça.* Çuc eſtuçu billhatcen ene ſalbamen-
dua baicen, eta gauça guciac ehe progot-
chucotz baliaraſten tutçu.

Tentaciõe, eta aſſecabeea harrifcua

IMITACIONEA. III. LIB. 407

guc ni maiz utci arren, guciac ene proget-
chutan egulten ditutçu, ecen ufatt ofi duçu
çure maiteen milla maneraz frogateen.

Hargatic etçaitut gutiägo maitatu, etä
laudatu behar atsecabe, etä frogantça ho-
rieran naicenean, ceruco consolacionetic
handienenez bethetcen nauçunean baino.

3. Hargatic, ene fauna, etä ene Jaincoa,
çure baitan ematen dut neure efpantça
gücia, çure ganat eguiten dut ene itesa,
çure oin sacratueran ematen tut neure pe-
ñac, etä atsecabe gutiäc, ceten ez baitut
causitcen çutaz lekhorä deus flacotic, etä
gambiacoric balcen.

Ez ene adisquiden nombreac, ez ene
beiratçailleen indarrac ecin lagunduco nau;
çuhurrunc-ere ecin emanen dautet con-
seillu probetchofic; ecin causituco dut con-
solacioneric, guicon iaquissunen liburutän,
ez laguntçaric aberastafunetan, ez segurant-
çaric lekhu batetan-ere ceroni ez baçare
adisquidea, ene laguntçaillea, habeä, ene
sustengatçaillea, iracatçaillea, ene argui-
çaillea, ene aberasteco trefora, etä ene se-
gutean emateco ihes lekhuä.

4. Iduriz gure baquecotz, etä çorione-
cotz diren gauçac estire detis çu gabe, etä
estire baliatcen garabic gure dohatfutafune-
cotz.

Çure baitan da beraz ontafun gucien gail-

didura , bicitcearen goçoa , çuhurteiazco
tulumbioa ; eta çure cerbitçariet çure bairan
duten esparantçac eguiten du hequien con-
solacionea , eta indarra.

Çure ganat daduzcat ene beguiac altcha-
tuac , ô ene Jainçoa , çure baitan da ene
esparantça çure ganic iguriquitcen tut gu-
ciac , ô misericordien aita. †

Benedica naçaçu , sanctifica naçaçu ene
baitarat isuratçu çure ceruco benediccio-
neac. Eguiçu ene arimaz templu saindu
bat , eta çure loriaren tronna , eta ez bedi
causli templu hartan deus-ere çure Jaincozco
maiestatea ofensa deçaquenic.

*Beguiara dieçadaçu , ene Jainçoa , çure
ontasun , eta misericordia , infinituaren
arabera.*

Entçun çachu çure cerbitçari gachoa ,
gauça gucien escasean dena , desterratua ,
eta hastandua bere herri dohatfuric , eta
ehortçia herioaren itçalean.

Defenda çachu ene arima , eta garbi idu-
çachu bicitce huntaco hirrisçuen , eta cor-
rupcionearen erdian ; eta çure graciáz guida
çachu seculaco loriarat baquearen bidetic.

Cer eguin behar dut beraz ?

Har çachu capitulu hortaric , arima guirif-
tinoa certaz den penatua. Ez munduco on-
tassunez , atseguinez , eta gaineraco aban-
tailez gabetua içateaz , edo heien gal bel-
durraz.

IMITACIONEA. III. LIB. 409

durraz ; baiñan Jaincoarequin ičan nahiaz , eta ez ičan beldurraz. Hari behatcen baitio bere ontassun , bere sustengu , bere ihes lekhu , eta consolatçaille bakharrari beçala. Gaineraco guciac deus ez çaizco hura gabe , eta hura badu , ez da deusez beldur. Ikhusaçu , khechadurarat eman gabe , cein amulçuqui , eta samurqui eguiten duen Jaincoa ganat bere ihesa bere beharrean , eta cer fidantcia eracusten duen Jaincoa baitan. Har çaçü çure exemplutçat : eta molda çaite horren gainean.

Othoitça.

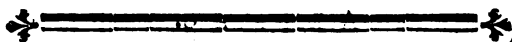
O ! Jainco soberanoa alde batetic adiacen çaitut erraten , çorigaitz creaturetan bere fidantcia emanen duenarentçat ; bertetic ikhusten dur errencura çarela cer causitzen dugun escas çure baitan , çutaz campoan deusec bilhatceco. Madaricione hortan sobratan ororia , errencura , horiez ahalçatua , barkhamendu esque nagotçu , launa , ičan dudari fidantcia escasaz , nere içaite gucia , mement huntaric , çure escurat pzten dudalaric ; eta çure ganic , iguriquitçen ditudalaric , mundu huntan salbatceco behar ditudan laguntça guciac , eta bercean çure loria. Hala-biz.

Hirurgarren Liburuaren akhabantça.

JESU-CHRISTOREN IMITACIONEA.

LAUGARREN LIBURUA.

Aldareco sacramendu adoragarriaz.

Amudioꝛco deiha mahaiñ saindurat.

J E S U S - C H R I S T O C .

CATOZTE ene ganat , penatuac eta
cargatuac çareten guciac , eta nic arinduco
daroꝛquitçuet çuen penac , eta nekheac.

Nic aguintcen dudan oguia ene haragui
da , munduari bicitcea emanen cioena.

Harçaque , eta ian çaque ; hau da ene
gorphutça , ceiña tradituco baita eta lar-
gatuco heriotcerat çuentçat , eguiçue hau
ene orrhoitçapenetan.

Ene haragui iaten duena , eta ene odola

S ij

412 JESU-CHRISTOREN
edaten duena ene baitan dago, eta ni haren
baitan.

Nic erraten darozquitçuedan hitçac spi-
ritu, eta bicitçe dire.

I. CAPITULUA.

Cembas errespètuxequiñ behar den errecibitu
sacramendu saindua.

A R I M A C.

OJesus, eguia etemah ! hitz horiec gu-
ciac çureac dire, eta çure ganic ilkhiaç,
ez içan arren guciac dembora berean erra-
nac, ez lekhu berean escribatuac.

Eta ceren diren çureac, eta eguiazcoac,
hartu behar ditut eçagutçarequiñ, eta fede-
requiñ.

Çureac dire hitz horiec, ceren çuc erra-
nac baitire, eta halaber eneac dire, ceren
enetçat, eta ene salbamenducorç erran
baititutuç.

Gegoric hartcen ditut çure ahotie lekho-
ra, ene bihotcean barnago sar ditecentçat.

Ene bihotça animatua senticcen dut hitz
famur estti, eta amultsü horiez; baitan ene
bekhatuec iciteen naute, eta ene concien-
ciaren lohitasunac hastantcen nau misterio-
handi hortaric.

IMITACIONEA. IV. LIB. 413

Çure gombidatce estiac thiratcen nau ;
bainan ene bekaruen nombreac , eta pifutafunac guibelatcen nau.

2. Manatcen darotaçu fidanciatequîn çure ganat hurbill nadillala , baldiñ nahi badut çure primeçan parteric , ian deçadala Jaincozco ogui hura nahi badut bethi bici eta ardietñ loria eternala.

Çatozte ene ganat , dioçu , penez eta nekhez cargatuac çareten guciac , eta nie çuen penetaric arinduco çaituztet.

O hitz maitagarria , eta bekhatore batentçat guciz consolagarria ; çuc ene launa eta ene Jaincoa , gombida deçaçun creaturâ pobre bat , gauça guciez gabe bat , laceriaz bethe bat , çure gorphutz guciz sainduaren communionerat !

Bainan , ene launa , nor naiz ni atrebitceco çure ganat hurbiltcerat ?

Certaen hedadura çabalac eciñ itxhec çaitçaque , eta dioçu , çatozte guciac ene ganat.

3. Nondic heldu da caritate sobraniazco hori , eta gombidatce guciz samur hori ?

Nondic duquet aufartcia çure ganat ethortceco ni , ceiñac ez baitut ene baitan sentitcen deus onic , cerbait burupe , edo segurantça eman ahal dieçaquedanic ?

Nola atrebituco naiz çu ene bihotcean errecibitcerat , hambat bekhatu çure buquietan eguiñ dudan ondoan ?

414 J E S U - C H R I S T O R E N

Aingueruac eta archangeluac ikharan daudez çure aitciñean, iustuac, eta sainduac beldur dire çuretçat, eta dioçut halere *çatozte guciac ene ganat.*

Cerorrec ez bacindu erraten, Iauna, norc sinhets leçaque ? nor hurbiltcerat aufarta liteque, ceronec ez bacindu manatcen ?

4. Noe, haiñ guiçon iustuac, ehun urthez haritu cen arkha baten eguiten, çeiñetan berac iende gutirequiñ behar baitçuen salbatu.

Nola bada ni prepara ahal naiteque oren batez munduaren creatçaillea errecibitcerat hari çor çaiön errespetauarequiñ ?

Moise çure cerbitçari handia, eta çure adisquide bereciac eguiñ çuen arkha bat ecin bustelduzco çurez, eta estali çuen ureric phuruenaz, han barna emateco leguaren bi thaulac ; eta nic creatura bustel, eta corrompituac içaren dut aufartcia haiñ errechqui errecibitceco legue emaille soberranoa, eta bicitcearen nauñi eta autora ?

Salomon, Israelgo erregue guciën çuhurrenac, çazpi urthe eman cituen çure ohoretan templu guciç magnifico baten eguiten, çortçi egunez eguiñ çuen haren dedicacioneco besta, millaca sacrificioac ofrendatu cituen, eta alienciaco arkha trompeta soñus, eta pobluaaren bozcarlozco

IMITACIONEA: IV. LIB. 415.
oihuen erdian , eramán çuen harençat pre-
paratua cen lekhourat.

Eta ni gacho , eta dohacabea , nola atre-
bituco naiz çu ene baitan errecibitcerat , ni
ceñnac oren erdi batez ecin gogoa othoit-
cean iduc baiteçaquet ?

Eta ochala behin bederen oren erdi bat
behar den beçala eman banu !

5. O ene Jaincoa , cer estute faindu hec
eguin çuri atseguin eguitemo !

Helaz ! ala nic eguiten dudana deus gutia
baita , eta hala nic dembora guti ematen
baitut comunione faindurat preparatcen !

Gutitan causitcen naiz ene baitan beri-
billatua , eta sarthua ; gutiagotan gogoaren
barraiadura guciataric libratua.

Arraçoin liteque bada çure Maiestate ado-
ragariaren aitecinean , esneçan içan gogoeta
fainduric baicen , eta urrun litecen ene bi-
hotcetic creatura guciac.

Ceren nic errecibitu behar dudana ez
baita solamente aingueru bat , bainan din-
gueruen nausia eta Jaincoa.

6. Hortaz diferencia handia da alienciaco
arkharen alde batetic , eta bertcetic çure
gorphutz guciç garbiaren artean , arkha har-
tan barna ciren gaucen , eta çure graciaren
artean.

Legue çaharreco sacrificio guciac-ere
figura batçuc ciren , eta etciren comparat-

416 J E S U - C H R I S T O R E N

ceco çure gorphutçarequiñ , ceiña baita víctima eguiatzcoa sacrificio çaharren figurat bethetcen dituena.

7. Cergatic bada eznaiz khartfuago çure prefencia adogarrian ?

Cergatic eznaiz preparatcen arta guehia-gorequiñ çure gorphutz preciatuaren erre-cibitcerat ? Patriarca eta Profeta çahar hec, Erregue eta Prince hec populu guciarequiñ, hambat zelo eta amudio eracutchi duxenaz gueroz çuri çor çaitçun Jaincozco ohorea-ren emateco ?

8. David Erregue Jaincotiar hura, *dantçatu cen bere indar guciez* arkharan aitchiñean , Jaincoac haren aitei eguin ciotçaten unguien orrhoitçapenetan.

Eraguiñ cituen hañitz musicaco instru-ment fuerte , psalmuac cantaraci cituen bozcariorequiñ , cantatu cituen berac-ere harpa soinuz Spiritu sainduaren graciaz be-theric.

Iracatfi cioten Israeldarrei bere bihotz guciaz Jaincoaren laudatcen , eta boz batez haren egun oroz benedicatcen eta lorifi-catcen.

Bada Testament çaharreco arkha ham-bat debocionerequiñ ohoratcen bacen, eta hambat artharequiñ Jaincoa laudatcen ba-cen haren aitchiñean muga fuerte batçuez; cembat errespetu eta debocione guiristinoçc

IMITACIONEA. IV. LIB. 417

eta nic estugu behar ičan gure aldaretaco Sacramendu adoragarriaren aitcinean, eta JESU-CHRISTOREN gorputz preciatua errecibitzen dugunean?

9. Badabaitça iondeac hañitz lekhu fuerretarat fainduen erlequien ikhustetat eta ohoratcerat, espanturequin aditzen tuste hequien berthute eta obra handiac: miretsiric dacufare hequien ohoretan eguin diren elicen edertasuna eta magnificencia, erresperturequin musu ematen diote hequien heçurrel arrez eta ciricuz estaliei.

Baiñan, ene Jaincoa, çu ceroni çare gure hurbilean, eta aitcinean gure aldareen gainean.

Çu, ene launa, ceina baitçare faindutaco faindua guizonen creatçaillea eta ainguerien nauia.

Horlaco erromeriac maiz curiosafunez eguiten dire cerbait gauça berri ikhustea gatic; hortaz nihor guti hetaric prestuago bihurtcen da, gucz goan ethorri horiec arintafunez eguiten direnean, bicitcearen gambiatceaz conturio eguin gabe.

Baiñan eguiatzqui çare eta errealtqualdareco Sacramenduan, eta çare han ofoqui, ó Jesus divinoa, han çare; eta norc han dignequi errecibitzen baitçaitu, haña santificatcen da eta berthetcen graciez.

Ez gainu aristafunac, ez curiosafunac;

418 J E S U - C H R I S T O R E N

ez sensuen atseguinac çure ganat erakhart-
cen, baiñan fede bici batec, esparañat
fermu batec, eta caritate phuru eta eguiazco
batec.

10. O Jainco, ikhusten etçarena eta mun-
dua creatu duçuna, ala çure comportamen-
dua miragarria baita gure alderat ! ala çure
estitasuna, eta çure samurtasuna handia
aguentcen baita çure hautetsien alderat, hei
çure gorphutça sacramendu huntan iaterat
ematen dioçutenean !

Gauça horrec ichitcen tu guiçonen adi-
menduac, horrec guçhienic fidelen arimac
çure ganat thiratcen tu ; horrec amudioz
sustatcen ditu çure cerbitçarien bihotçac.

Ecen çure cerbitçari eguiazcoei, eta
bere bici gucia bere arimen garbitoen da-
ramatenei sacramendu adoragarri hortaric
debocionezco khar handi bat heldu çaie,
eta bethi berri den amudio bat berthutea-
rentçat.

11. O misterio handi hunen gracia mira-
garria ! baiñan gordez guiristino eguiazcoec
baicen sentitcen estutena, eta sinhets gor-
rec, eta bekhatuaren gathibuec eciñ erre-
cibi deçaquetena !

Sacramendu hunec isurtcen du gure bai-
zharat Spiritu sainduaren gracia ; bihurtcen
diotça gure arimari galdu ciuen indarrac ;
eta cobratcen dio bere edertasuna bekha-
tuaren itsutasunac khendu cioena.

IMITACIONEA. IV. LIB. 419

Era gracia hura haiñ handia bada bat-
quetan non arimatic gorphutz flaco hun-
tarat iraganic ofasuna, eta indarrac-ere
ematen baitiotça.

12. Baiñan auhendatceco dena da ceren
garen haiñ ephel, haiñ antficabe, eta
dugun haiñ debocione guti JESUS-CHRIS-
TOREN errecibitceco, ceïña baita hautet-
sien esparantça bakharra; eta ceïnac egui-
ten haitu hequien merecimendu gucia.

JESUSEC santificatcen gaitu, eta harc
erosi gaitu, JESUS da gure consolatçaillea
desterru huntan, eta sailnduen dohatçutafuna
bertce bicitcean.

Baiñan lastimagarri da ceren hañitz ien-
dec haiñ guti eçagutcen duten sacramendu
hunen handitafuna, eta excelencia, ceïnac
eguiten baitu ceruaren bozcarioa, eta
munduaren salbamendua.

O guizonen bihotçaren gogortafun estra-
ñioa! ô itsutafun handia haiñ dohaiñ baliofa
haiñ guti preçatcea, eta ceren egun oroç
errecibitcen dugun anficabetafunerat erort-
cea!

13. Ecen sacramendu handi hori ez balitz
ematen, eta errecibitcen lekhu batean bai-
cen, eta ez balitz mundu gucian aphez bat
baicen consecratceco podorea luquenic; cer
debocionezco kharrequin eslioazque ien-
deac lekhu hartarat, eta Jaincoaren aphez

420 JESU-CHRISTOREN
haren-ganat misterio sainduen celebratzen
ikhusterat ?

Orai hañitz aphenec hañitz lekbutan JESU-CHRISTOREN sacrificioa ofrendatzen dutenean , cergatic ez progotcha sagore hortaz ? Ecen Jaincoac manera hortan bere gracia eta amudloa hobequi eracughten darocu ; ceren munduaren parte gucietarat bere gorphutz sacratuaren communionea hedatu duenean , eman baitiote guizon guciei haren errecibucoco errechrafan guchiago.

O JESUS, arteiañ eternala ! esquer darotcut ceren pobreac , laceriatuac , eta gure herritic desterratuac garelaric , halere çure gorphutz eta odol preciatuaz hasten baicaitutçu, eta sacramendu handi horren erreibitcerat gombidatzen çure ahoco hitzez erraten darocuçula : *çatorçe ene ganat , penatuac eta cargatuac çareten guciac , eta nic arinduco darozquitçuet çuen penac eta nekheac.*

Cer eguin behar dut beraç ?

Norc compreni , are gutiago esplica deçaque J. CHRISTOC aldarëco sacramenduan eracughten daucun generositatea ? Bera emaiten da guri den gucia. Halaco guisaz non erran baiteçaquegu S. Augustinequin , Jaincoac bere podore guciarequin ez deçaqueguçuela eguin emaitça handiagoric , bere

IMITACIONEA. IV. LIB. 421

ăberaſtaſſua gucieta ez baitu emaiteco;
bere çuhurcia guciarequin ez deçaquela
cauſi gurequin batago iartceco moienic.
Hortic iuia çaçu Salbatçaille maite haren
borondateaz, eta penſa cer lehia behar
duçun içan mahain ſaindurat, eta cer er-
reſpetu, etçagutçarequin behar duçun hur-
bildu.

Othoitça.

Çure ganic egun guciez içaiten ditudan
ontafſunez eſquerrac ongui ecin eman, eta
nola emanen darozquitçut ceroni ontaf-
ſunçat ematen çaitzanean, ô ! Jainco gu-
ciz ona ? O ! miſterio huntaz oroz gainetic
miretſiac çaudeten izpiritu dohatſuac, cer
çautçue Jaincoaren emaitça huntaz. Uqui-
tuac ez diren, gomitu huntarat lehiaric ez
duten, eta eçagutçaz bihotçac gaindi eguin
gabe, mahain ſaindurat hurbiltcen ikhuſ-
ten dituçunenez ? Salbatçaille maitea, ez
deçaçula, othoi permeti hetaric içan nadin.
Agrada bequiçu othoi, nere eçagutçaren
lekhucotaſſunetan, nere içaite guciaz egui-
ten dautçudan ſacrificioa, eta garbi çaçu
ceronec ene arima, çure chedea den be-
çala, nere dohatſutaſſunetan, erreçibi çait-
çaquedan guiſan. Hala-biz.

I I. C A P I T U L U A.

*Jaincoac sacramendu huntan guigonari
miragarriqui eracuchten dioela bere on-
tasuna eta amudioa.*

A R I M A C.

ENE Jaincoa, ene esparantça gucia çure ontasun, eta misericordia infinituan emanic, heldu naiz çure ganat eria bere miricua ganat beçala, gose eta egarri dena biciaren ithurrirat beçala, pobrea ceruco Erreguea ganat beçala, çerbitçaria bere nausia ganat beçala, creatura bere creatçaillea ganat beçala, atsecabez bethea bere consolatçaille podorofoa ganat beçala.

Baiñan nola merecitu dut çu ethor çaitcen ene ganat? Nor naiz ni çuc niri çure buruaren emateco?

Nola bekhatore bat atrebitcen da çure aiticñean aguertcerat? eta çu, Iauna, nola beheititcen çare bekhatore baten ganat ethortceralño?

Çuc eçagutcen duçu ungui çure cerbitçaria, eta badaquiçu estuela bere baitan deus onic çure bisita mereci deçaquenic.

Aithortcen dut ene esteustasuna, eçagutkendut çure ontasuna, laudatcen dut çure misericordia, eta esquer darotçut çure amudio ecin guehiagocoa gatic.

IMITACIONEA. IV. LIB. 423

Ecen ontasunez bethetcen banauçu, hori eguiten duçu çure bihotceco penduraz, eta ez ene baitan den merecimendu baten-ere gatic niri çure ontasuna hobequi eçagunaraſteco, çure amudioa ene bihotcean handiago emateco, eta ni humiltasunean guehiago fincatceco.

Beraz horla nahi duçunaz gueroz errecibitcen ditut bozcariorequin çure fagoreac oçhala ene indignitateac ez baliote trabaric ematen !

2. O JESUS, guciz ona, guciz estia ! cembat errespetu, eçagutça eta laudorio estarozquitçute guiconc çor çure gorphutz sacraruaz eguiten dioçuten dohaiña gatic ?

Esta gucienic munduan sacramendu hunen excellencia berehitceç eçagutaraz deçaquenic.

Baiñan nolacoac içanen dire ene gogoe-tac communioné ſainduan ene Iauna ganat hurbiltcen naicenean, ceĩnarentçat ecin baitutquet errespeturic aſqui, eta ceĩna nahi bainuque halere dignequi errecibitu ?

Cer cogoeta ahalduquet hobeaçoric, eta ene ſalbamenducotz progotchoſoagoric çure aitciñean neure burua ahalic beherena humiliatcea baiño, eta çure ontasun inſinituqui nitaz gorago akchatua laudatcea eta adoratcea baiño ?

Laudatcen çaitut, ene Jaincoa, eta ea

424 JESU-CHRISTOREN

naiz nihoiz-ere gueldituco çure laudatceric.

Arbuiatcen dut neure esteustafuna, ematen naiz çure manu gucien azpian, eta iaustcen naiz ene behesatafunaren tulumbioraiño.

3. Çu çare fainduraco faindua, eta ni bekhatore gucietaric dohacabeena.

Iausten çare ene ganaraiño, eta ni eznaz gai ene beguien çure ganat akchatceco.

Heldu çare ene ganat, enequiñ nahi duçu egon, deitzen nauçu çure banquet sacratu-
rat, eman nahi darotaçu ceruco ianaria aingueruen oguia, ceina ez baita bertceric, çu ceroni baioen : *Cerutic iaufiricaco ogui dicit hura, ceinac ematen baitio munduari bicitcea.*

4. Horra nota eracuchren duçun ceta-
raiño maitatcen, eta ohoratcen gaitutçun.

Cer esquer, cer laudorio aharotçugut çor
bain fagore handiarentçat ?

Oi ala çure chedeac çure salbamenducora
onac eta progotçhofac icatu baitiren sacra-
mendu hau ordenatu cinduenean !

Oi cein goçoa den, eta gustofa banquet
hura, ceinetan çure buçua ianaritças ematen
bairarocuçu ! Oi ala çure obrac miragarriac
baitire ! Iauna, ala çure botherea handia
baita, eta infinitus ; çure eguia esin expli-
catuzcoa !

Minçatua cere, eta gaurç guesac eguiñ

dire, eta gucias eguiñ dire çure hitçaren arabera.

5. Gauça miragarria, eta fedearen arguiac gabe siñhetz ez daitequena, çu, Iau-na, eguiazco Jainco eta eguiazco guiçona, estalia çare ogui pichca baten, eta arno chorta baten idurien azpian; han çare gucia oforic, eta errecibitcen çaituenac iaten çaitu behiñ-ere consumitu gabe!

Çu çare mundu univerfoaren nausi, eta iabea, deusen-ere beharric estuçuna, eta halere eguiñ duçu sacramendu hori gure baitan egotea gatic.

Ene arima, eta gorphutça iducatçu garbitic, bihotz chahu, eta bozcarioz bethe batequiñ maiz parte bar deçadantçat çure misterio sainduetan, eta errecibi deçadantçat ene arimaren salbamenducotz sacramendu adoragarri hori, ceiña ordenatu baituça bere gainqui çure loriacotz, eta çure ganic içatu ditugun ontasunez gu bethi-ere orrhoitarasteco.

6. Boz çaito ene arima, eta esquerrac emotçu Jaincoari haiñ dohaiñ baliofaz, eta nigarresco haren huntan utci darocun haiñ consolacione bereciatz.

Ecen misterio hau celebratcen, eta JESUSEN gorphutça errecibitcen duçun aldi gucian çure erresquetamenduco obra handia erreberritcen duçu, eta çure salbatçaillearen

426 JESU-CHRISTOREN

mercimendu gucietan partale eguiten çare.

JESU-CHRISTOREN caritatea esta behin-
ere guticen, eta haren mercimenduen tre-
fora esta ahitcen.

Hala behar duçu bethi-ere disposatu bar-
reneco erreberrimendu handi batez gracia
hartarat, eta consideratu misterio handi
hura errespetu, eta amudio bethi berri den
batequin.

Bai, Meçaco sacrificioa nahiz ofrenda
deçaçun nahiz entçun deçaçun, haiñ handi,
haiñ berri, haiñ miragarri, iduritu behar
çaitçu nola egun hartan berean Jaincoaren
femea virginaren fabel garbian, guiçon egui-
ten balitz, edo gurutcean itçaturic gure sal-
bamendua gatic pairatcen balu pasionea,
eta heriotcea.

Cer eguin behar dut beraç ?

Gurutceco misterio dolorosaz Jainco fe-
meac ifernutic erosi guintuen ; nahi du or-
dean Salbatçaille maite harrec haren gor-
phutz, eta odøl sacratua içan ditzen mundu
hontan emplegatuac gure arimen lanhari,
eta edaritçat, eta behar ordu gucietaco foc-
corritçat. Cer amudio ! aingueruec haren
ikhusteaz bere buruac dohatçu estimatcen
dituzte, eta gu miserableen baithara heldu
da bere amodio phuruz. Cer samurtasun !
O ! J. CHRISTOREN amodioaren sacramen-
dua, dio hemen S. Augustinec. Non ikhufi da

IMITACIONEA. IV. LIB. 427
artçaiñic bere gorphutz , eta odola iaterat , eta edaterat bere arthaldeari eman duenic , galdatcen S. Chrisostomec. Beraz amodioa amodiorentçat bihurroçu , ongui , eta maiz errecibi çaqu. JESUS maitearen nahia guciz hori da.

Othoitça.

Cer erranen dautçut hemen , ô ! JESUS , maitea ? Siñhesten dirut eguia horiec. Baiñan nere buruari beira eta , ene barreneac dioena da , J. Petric lehenago erran çautçun beçala , urrun çaita Iauna ene ganic bekhatoros aborrigarri bat bainaiz. Bizquitartean sacramendu horri iratchequi tutçun laguntcen beharric handiena dut , eta çurequin bat eguitea desiratcen dut. O ! amodioaren Jaincoa , hunenbat eguin duçunaz gueroz , garbi çaqu , orthoi , ene arima , fusta çaqu ene bihotça , çuc eracusten darotaçun amodioari ihardets deçoqueien khar batez ; hala içan nadin bihotcez , eta errealqui çurea , eta çutaz goça nadin orai , eta mendeen mendetan. Hala biz.

III. CAPITULUA

Probetchos dela maiꝛ communiatcea.

A R I M A C.

HUNA non hêldu naicen , Iauna , çure dohainaz progotchatecea gatic , eta çurequin bozteagatic *pobreari preparatu dioçun atse-guiñezco banquet hortan.*

Çure baitan causticen ditut nic desira ahal detçaquedan , eta desiratu behiar ditudan gauça guciac.

Çu çare ene salbamendua , ene erresque-tamendua , çu çare ene esparantça , eta ene indarra , çu çare ene ohorea , eta loria.

Isuraçu beraç egun boçcarioa çure cer-bitçariaren bihotcerat , ô JESUS adoragar-tia ; een çure ganat altchatua dut ene arima.

Orai nic guehienic desiratcen dudana da çu ene baitan errecibitcera behar den debo-cione , eta errespetu guciarequin ; çu ene baitan sararastea , zakeo beçala ni ere bene-dica naçaçuntçat , eta eman naçaçuntçat Abrahamen umeen nombrea.

Ene arimaç borthitzqui desiratcen du çure gorphutçaren errecibitcea , ene bihotceco guticiaric handiena da çurequin bat eguita.

2. Eman çaquizquit , eta content naiz ,

IMITACIONEA IV LIB. 429
ecen çutaz lekhora esta eguiazco consola-
cioneric.

Ecîn naiteque çu gabe ; ecîn bici naiteque
çutaz bisitatua içan gabe.

Hargatic behar dut maiz hurbildu çure
ganat, eta errecibitu behar çaitut ene gait-
cen erremedioçat, beldurrez bidean flaca
nadin, çeruco ianari hortaz gabetua banaiz.

Pobluei predicatcen ciñoten demboran,
eta hequien eritasun diferentac sendatcen
ciñuenean, erran cinduen egun batez : *Esti-
tut iende hauc egorri nahi bere etchatarat ,
iatera eman gabe , beldurrez flacaturic
gueldi ditecen.*

Hori bera eguiçu ene alderat, Iauna ;
çure burua eman duçunaz gueroztic sacra-
mendu hortan, çure çerbitçari leialen con-
solamenducotz.

Ecen çu çate arimaren ianari gustofa,
eta çu dignequi errecibitcen çaituenac iça-
nea du primeçatçat, eta saritçat loria eter-
nala.

Nola ni maiz erortcen bainaiz, eta be-
kharu hañtz eguiten baitut ; nola laster la-
chatcen bainaiz, eta errechqui flacatcen, maiz
behar dut ballatu othoitçaz, eta maiz hurbil-
du confesionerat eta comunione saindurat.

Hosia baitar dut erseberitu, garbitu eta
berotu, beldurrez communionetic sobra
umurtzen banaiz ; ahanta deçadan ene de-
liberacione onac.

3. *Ecen guizonaren sensuac , gogoetac eta defirac haren gasteafunetic ekharriac dire gaitcerat , eta harent gaichtotafuna berretuco da bethi , cerbait Jaincozco laguntçac ez badu sendatcen.*

Eta communionē saïnduac gaizquitic guibelatcen gaitu , eta unguian borthiften.

Orai beraz maiz haiñ lacho , eta haiñ ephel banaiz communiatcen , edo meça celebratcen dudalaric ; cer liteque bada erremedio hura hartcen ez banu , eta ez banu bilhatcen laguntça handi hura ?

Hala gai eznaicen arren egun guciez misterio saïnduen celebratceco , artha içanen dut demboratic demborarat bederen communionē saïnduaren errecibitceco , eta haiñ gracia handian parte hartceco.

Ecen arima leial batec çure ganic urruadua deiño , eta gorphutz *hulcor huntan desterratua dagoeiño* , ahal duquen consolarioneric handiena da çutaz orrhoitcea , eta bere nausi guciz maitea debocione khartfubatequiñ maiz errecibitcea.

4. O amudiozco miracuillua ! O beheramendu eciñ guehiagocoa ! Çu , ene Iauna ete ene Jaincoa , spiritu guciei içatea , eta bicia eman dioçutena ; çu iautz çaitcen arima pobre baterat , eta çure Jaincotafuna eta guiontafuna emplega detçatçun haren gabearen bethetcen , haren beharren complicitcen !

IMITACIONEA. IV. LIB. 431

Ala çorionezcoa baita arima, dohatfua bihotça, bere Iauna eta bere Jaincoa errecibitceco gai duena, eta hura errecibitcean bozcario faindu batez bethetcen dena !

Oi cein handia den haren ganat heldu den Iauna ! Cein maitagarria den hanc errecibitcen duen arrotça, eta cein charmagarria haren compaña ! Cein leiala haren bisitacerat heldu den adisquidea ! Cein ederra harequin iuntatu nahi duen esposa ! Cein handia eta maitatcea mereci duena, lurra ren gainean maita, eta desira daitezquen guciac infinituqui ichitcen ditceenaz gueroftic !

O JESUS manfoa eta ene guciz maitea ! cerua eta lurra bere edertasun guciarequin ichil beitez, behera beitez, çure aitcinean; ecen deus badute laudagarriric, deus ederric, guciac heldu çaizte çure ontasunetic eta manifestenciatic; eta hequien edertasunac estu deus çure icenaren loriarequin compara ditequenic, ceinac distiatcen baitu, çure çuhurtcia infinituac eguin tuen obra gucietan.

Cer eguin behar dut beraç ?

Communione fainduan JESU-CHRISTOC nahi du içan çure arimen indarra, eta arguia; erremedio bat bekhatu benialen nothetaric arima garbitcen, eta mortaletaric beguiratcen duena. J. CHRISTOREN nahia

432 JESU-CHRISTOREN

liteque maiz errecibi deçagun, Ianhari, eta edari eguin dituenaz gueroz bere gorphutza, eta odola, eta sustengu beharretan caufitcen garen gucian, deitcen gaituenaz gueroz harat. Elica ama fainduac bethi danic exortatu ditu bere haurrac, ahalic maicena errecibitcerat; cer esquergabetaffuna beraz gure baitan, mahain faindurat lehiaric ez içatea!

Othoitça.

Helaz! Iauna, çuc, çure foflegua ene bihotcean eguin nahi, çu ene laguntcerat, garbitcerat, eta sustatcerat heldu sacramendu adoragarri huntan, eta oraiño cherkhatua, hertchatua behar naicela içan harat hurbilcerat! eta nic oraiño lehia guehiago içan deçadan naturaleçaren goftuco gauça batçuetarat! ah! Iauna certan othe tiçate ene fedea? Nola erran deçaçuquet maite çaitudala? madaricatcen tutçu çure mahainerat hurbiltcen ez direnac. Iustu da Iauna Ordean norat othe narama Ianhari sacratu haren alderaco nere indiferentciac? Ah! JESUS maitea, ez naçaçula alde bat utz, mereci dudan beçala. Emoçu, othoi, cerorecene bihotçarienetçat duçun amodioari ihardesteco neçessario duen khar hura. Garbi çaçu ceronec afeccione gaichto gucietaric, balia nadin, possible bada egun guciaz, ceronecene ganat ethorritz eguin nahi dauztaçun

IMITACIONEA. IV. LIB. 433
taçun ongui handiez, ecin apartatuzco guifan çurequin, çure lorian, bat eguiñ nitequeraíño.

IV. CAPITULUA.

Communione sainduaren abantaillac.

A R I M A C.

O ENE Iauna eta ene Jaincoa, isuraçu çure gracia ene arimat : *emadaçu parte çure benediccione estietan*, eguiñ naçaçu gai çu dignequi errecibitceco sacramendu handi hortan, atçar naçaçu ene lokhuma pisutic, thira çaçu ene bihotça çure ganat, bisita çaçu ene arima, eta *bisita hartaz saindu çaçu* spirituz gusta deçadan ceruco estirasun hura, ceiñaren bethetasuna çarratua baita sacramendu hortan bere ithurburuan beçala.

Argui çatçu ene beguiac misterio handi hori contempla deçadantçat, borthitz çaçu ene fedea fermuqui siñhetz deçadantçat.

Ecen misterio hori çure obra da Jaincoac ordenatua, eta ez guiçonec asmatua.

Hala-guiçona esta gai haren comprenitceco, eta ungui eçagutceco, ceren ichitcen baititu aingueruen eçagutçaric eta arguiric bicienac.

Nola bada nic çundatuco dut, eta eça-

T

guruco haiñ secretu barrena , nic ceiña ez bainaiz lurric , eta herraufic baicen corrupcioneric , eta bekhatu-ric baicen ?

2. Heldu naiz çure ganat , ô ene Jaincoa , bihotz simple batequiñ , fede fermu batequiñ , esparantça , eta errespeturequiñ , çure obedincea gatic , eta ceren manatcen darotaçun.

Sinhesten dut eguiazqui , eta errealqui present çarela sacramendu huntan Jainco beçala , eta guiçon beçala.

Nahi duçu , ene Jaincoa , errecibi çaitçadan , eta çurequiñ amudioz hertsiqui iunta nadiñ.

Beraz çure ontasuna othoisten dut eta galdeguiten darotçut hortacotz graciabat , ceiña baita ene arima urth dadiñ amudioz eta samurtasunez isur dadiñ gucia çureçat , eta esteçadan guehiago çutaz canpoanbilha consolacioneric.

Ecen sacramendu gucz handi hau arima-
co , eta gorphutceco salbamendua da , eta eritasun spirital guclen erremedio sobe-
rana.

Horrec gure bicioac sendatcen tu , gure passioneac bridatcen , gure tentacioneac garaitcen , edo bederen flacatcen , haren bidez isurtcen dire gracia handiac gure arime-
tarat , berretcen da doidoia hasten den ber-
thutea , fiñcatcen da fedea , borthiusten ef-

parantça, fustatcen, eta hedatcen caritatea.
 3. Ecen çuc eman dioçute, eta orai-ere
 maiz ematen diotçotçute sacramendu handi
 hortan hañitz gracia çure maiteei, eta behar
 beçala erreçibitcen çaituztenei.

Hortaz, ene Jaincoa, çu eçagutcen çai-
 tut ene arimaren salbatçailletçat, flaquecia
 humanoen sendatçailletçat, eta barneco
 consolacione guçien emailletçat.

Ecen hañitz consolacione ematen dioç-
 çute bere atsecabe differenten erdian, alt-
 chatcen diotçute bihotça eroria dutenei,
 ematen dioçute çure laguntçaren eçparantça
 handi bat, eta gracia berriez bichten tutçu,
 eta berotcen.

Halaco façoinez bai non comuniatu baiño
 lehen khechos, ephel, eta antficabe cire-
 nac, çausfircen baitire onerac gambiatuac,
 eta hobequi dispoçatuac ceruco ianari hura
 hartu ondoan.

Manera hortan comportatcen çare çure
 hautetçien alderat, ô ene Jaincoa, bere
 flaqueçia frogaturic, eta eçaguturic hobe-
 qui aithor degatentçat çure ganic dutela
 bere berthute guçia.

Hortaz bere ganic hotçac dire gogorrac,
 eta deboçionezco sentimendu gabeac, bai-
 ñan çuc eguiten tutçu, bero, khartsu Jain-
 çotiar.

Ecen nor doaque humillqui eçtiraçunen

ithurrirat , handic estiago bihurtu gabe ?

Nor dagoque berotu gabe fu handi baten aldean ?

Çu çare , ene Jaincoa , ithurri ahitcen estena , çu çare sua bethi bichtua dagoena , eta behin-ere iraungitcen estena.

4. Beraz ecin aſqui hurbill banaiteque ithurrirat ene egarriaren oſoqui hiltceco ceruco ur hequien canalerat , hurbillduco dut ahoa handic cembait çortaren hartceco , eta moian hortaz ene agortafuna heçatceco , eta ene egartſua aphur bat bederen freſcatceco.

Eta ecin banaiteque gucia cerucoa , eta amudioz ſuſtatua cherubiñac , eta ſerafiñac beçala , guciarequiñ eſaiatuco naiz eguiazco debocionearen ardietſerat , eta ahalaz ene bihotça preparatuco dut humiltafunequiñ aingueruen oguiaren errecibitcerat , ceruco fu haren cembait iñhar bederen ene baitan ſentitceco.

Compli çaçu çure ontafunaz , eta çure graciaz ene baitan eſcas den gucia , JESVS dibinoa , ene ſalbatçaille gucz ona , eta manſoa , ceinac erran baitarocuçu : *çatorçe ene ganat , penatuac eta çargatuac çareten guciac , eta nic arinduco doroçquitçuet çuen penaç eta nekheac.*

5. Ikhuſaçu , launa , nekhatcen naicela , eta ene bekhoquia icertcen dela , bihotz

IMITACIONEA. IV. LIB. 437
miñez herstua naicela bekhatuez cargatua ,
tentacioneez khechatua , ene pasioneez tra-
batua eta penatua , eta estela nihor-ere çu
baicen ni lagun naçaquenic , libra naçaque-
nic , falba naçaquenic.

Çure esçuetan beraz ematen naiz ofoqui
eta ematen dut dudan gucia , beira naça-
çuntçat bicitce iragancor huntan , eta bi-
citce eternalerat guida naçaçuntçat.

Har naçaçu beraz çure artharen azpian
çure icen sailduaren ohoretan , eman nahi
içaru darotaçunaz gueroftic çure gorphutz
saindua ianaritçat , eta odol preciatua eda-
ritçat.

*Ene Jaincoa eta ene salbatçaillea , egui-
daçu gracia cembatenaz , maiçago hurbil-
duco bainaiç sacramendu handi hortarat ,
hambatenaz ene baitan berret ditecen gue-
hiago çure alderat amudiozco eta debocio-
nezco sentimenduac.*

Iracur çatçu aintcineco capituluaren on-
doan errañac direnac.

V. CAPITULUA.

*Aldareco sacramendu sainduaren excellen-
ciaz, eta aphetasunari daocan garbi-
tasunaz.*

JESUS-CHRISTOC.

BACINDU-ere aingueruen garbitasuna,
eta Iondoni launi-Batistaren saindutasuna,
halere, etcintezque gai, eta digne sacra-
mentu handi horren offendatceco, edo
errecibitceco.

Ecen cer nahi den merecimendu duquen
guizonac estu behin-ere asqui ene gorphut-
çaren consecratceco, eta aingueruen ogua
berac iateco, edo bertceei partitceco.

Misterio handia! dignitate ikharagarria!
ceinac ematen baitiote apheteci podore bat
aingueruei eman eteatotena.

Ecen choillqui aphetz Elicaz legitimoqui
ordenatuei eman çaie podorea misterio fain-
du hunen celebratceco, eta ene gorphutça-
ren consecratceco.

Eguia da aphetz sacramentu hontan
Jaincoaren minnre, eta minnrumen dire,
haren icenean hari dire, haren hitcez ba-
liatcen dire, eta harc manatcen diotena
eguiten dute; baiñan sacramendu haren

IMITACIONEA. IV. LIB. 439
eguille nauſia , eta buruçaguia Jaincoa
bera da.

Harc obratcen du eſtaliqui , ceren baitu
podore nahi duen guciaren eguiteco , eta
gauça guciac preſt baitaudez haren obe-
ditcerat.

2. Beraz ſacramendu handi huntan ho-
bequi behar dugu ſiñhetſi Jainco bothere
gucia duena ecen-ez gure ſenſuac , eta gau-
cen campoco iduri penac.

Hala erreſpeturequiñ , eta ikhararequiñ
behar duçu bethi-ere hurbildu miſterio handi
hortarat.

*Ikhufaçu cer çaren , eta cer miniſterio ,
edo cargu eman çaitçun Ipiçpicuac çute
gaiñean eſcuac paufatu dituenan.*

Eguiñ çare aphez , eta ſacratu çare miſ-
terio handi horren celebratceco.

Duçun beraz artha behar denean Jain-
coari ſacrificioaren ofrendatceco leialtaſun ,
eta debocione handi batequiñ ; eta bicitceco
bethi-ere çutaz erratecotic içanen eſten
maneran.

Aphez eguiñ çarenean etçaizquitçu obli-
gacioneac gutitu , aircitic hartu ditutçu eguiñ-
bide berriac obligacione berriac ſainduqui
bicitceco , eta perfeccione handiago baten
ardietſeco.

Apheçac berthute guciez bereguindua

440 JESU-CHRISTOREN

behar du ičan , eta eman behar diote guciei bicitce onaren exemplua.

Berecia behar du ičan poblutic , eta estu bici behar guiçon communec beçala ; bici behar du aingueruac ceruan , eta presuna perferac lurrean bici diren beçala.

3. Aphez bateciaunzcura sacratuez bestitua denean JESU-CHRISTOREN lekhuada , bere othoitça humilqui Jaincoari ofrendarceco , beretçac , eta populu guciarrentçat.

Bere casolaren gâinean marcatua darbilla nahiz aitciñean , nahiz guibelean salbarçaillearen gurutcea , bethi erreberritceco harrên pasionearen orrhoitçapena.

Ekhartcen du aitciñean JESU-CHRISTOREN exempluac behin-ere bichtatic ez gaitceco , eta hei zelorequin iarraiquitceco.

Ekhartcen du guibelean bertceen ganic heldu çaiçcon gaitçac estiqui , eta pacienqui iasateco.

Aitciñean dakharque bere bekhatuez nigar eguin deçantçat ; eta guibelean bertceren hobenac-ere auhenda detçantçat era iaquin derçantçat ararteco beçala dela Jaincoaren , eta bekhatoreen artcan.

Hargatic bethi behar diotça ofrendatu bere othoitçac , eta sacrificioac Jaincoari ardiets deçaqueen arteraño hequientçat galdetcen duen gracia , eta misericordia.

IMITACIONEA. IV. LIB. 441

Fiñean apheçac sacrificioa celebratcen duenean ohoratcen du Jaincoa, bozten ain-gueruac, poblu guiristiñoari ematen senti-mendu onac, laguntcen ditu biciac, ema-ten hillac foseguan, eta bere burua ontā-
fun hetan gucietan partale eguiten du.

Cer eguin behar dut beraz?

Meça sailduan, gurutcean eguin çuen beçain ongui, J. CHRISTOC bere burua ofrit-cen dio guretçat bere aita Jaincoari. Agueri den maneran apheçaren escuz, eta hitceç eguiten da sacrificio miragarri hori J. CHRIS-TO ez da bera choilqui ofreitcen, ofreitcen guiotci gu-ere bere aitari. Apheçaren hitceç choilqui gambiatcen tuzte oguia, eta arnoa haren gorphutz, eta odolerat, oguiric ez arnoric baratcean ez den beçala, eta ema-ten J. CHRISTO heien idurien azpian; bai-ñan guiristiño guciac iauntciac dire aphez-tassun fuerte batez, dio J. Petric, ceinaren bidez, Meça saildua entçutean Jaincoari ofreitcen baitiore apheçaren escuz, bere semea, J. ofreitcen da Meça sailduan gu-retçat Jaincoaren adoratceco, eguin dauz-cun fagoreez esquerren bihurtceco, behar ditugun graciē galdeguiteco, eta bekha-tuen barkhamenduaren içateco behar dugun urriqui haren oflatceco. Meça saildua ent-çutean aita eternalari ofreitcen diogu beraz bere seme maitea, haren handitassunari

442 JESU-CHRISTOREN

eman den víctima bat beçala chede horietan; eta hanc ofreitcen gaitu gu bere burua requin bere aitari, gure ofrendaren onhets arazteco. Hortic compreniçaçu, nola preparaturic cer urriqui, cer attencione, eta cer debocionerequin behar duçun entçun Meça saindua.

Othoitça.

Cembar aldiz ez dut escarniatu çure mailestarea, ô ! Jainco handia; eta profanatu çure sacrificioa salbatçaille adoragarria, Meça sainduco misterioan ? Çure aldaie sainduen ingurunetan ikhufi nauçu; behar bada nere bihotz liçuna, ene attencione, errespetu, eta debocione gabea, direla casu, çure gurucearen inguruan çure laidoz ratcen ikhufi cintuen her beçala. Ah ! Salbatçaille maitea, ez naçacula othoi, abandonna, ez nauçu gnehiago ikhufico. Eñca sainduan ikhara, eta errespetorequin batcen. Víctima adoragarria, çeroni balsa çauizquit, othoi, hortaco behar dudan fede bici, eta caritate kharfu haten içanteco. Hala-biz.

V I. C A P I T U L U A.

*Communionea urruntcen denac bicitceagi
ihes eguiten dioela , eta indignequi hur-
biltcen denac heriotcea ematen dioela
bere buruari.*

A R I M A C.

IAUNA , behatcen diodanean aldebatetic
çure goratafunari , eta bertcetic ene behe-
ratafunari , ikharatcen naiz , eta confundit-
cen ene baitan.

Ecen ez banaiz çure ganat hurbiltcen
bicitcetic urruntcen naiz , eta indignequi
hurbiltcen banaiz heriotcerat noa.

Cer eguiñen dut beraz , ô. ene Jaincoa ,
ene habea , ene laguntçaillea , duda , eta
pena gucietan ene arguitçaillea ?

2. Iracats daçu bide chuchena , eta in-
daçu molde labur bat communionearen
fainduqui eguiteco.

Ecen abantail handi bat da enetçat ia-
quitea cer maneraz behar dudan ene bihotça
preparatu progotchosqui sacramendu hor-
ren errecibitceco , edo sacrificio handi hor-
ren ofrendatceco çor darotçudan , erref-
petu , eta debocionerequiñ.

VIL CAPITULUA.

Norc bere burua examinatu behar duela mahaiñ saindurat hurbildu baiño lehen, eta hartu bere escasen usteco deliberacione fermu bat.

JESUS-CHRISTOC.

APHEÇAC, dignequi misterio sainduen celebratceco eta errecibitceco, behar duen lehenbico artha da, hetarat hurbiltcea humiltasun eguiazco batequiñ, errespetu handi batequiñ, fede oso batequiñ, eta Jaincoaren ohoratceco chede phuru; eta chuchen batequiñ.

Examina çaqu beraz ungui çure concien-
cia, eta ahal guciaz garbi çaqu contricione,
eta confesione humill baten bidez; halaco
maneraz non ez bailaiteque çure baitan
gueldi notharic, çu haiñ ontasun handitic
hastan ahal çaitçaquenie.

Duçun urriqui miñ bat generalean çure
bekhatu guciez; baiñan duçun damu be-
reci bat egun oroz eguiten ditutçun hutsez.

Eta demboraric asco haduçu, confesa
diotçotçu Jaincoari çure bihotçaren barre-
nean çure pasioneec çure baitan causatcen
ditusten miseria guciac.

IMITACIONEA. IV. LIB. 445

2. Duçun damu handi bat çure burua ikhusteez oraiño sensuen placeretarat haiñ emana, eta munduarequiñ haiñ iosia, haiñ guti mortificatua eta, guticia desordenatuez haiñ bethea.

Haiñ guardia gabea çure sensuengaiñean, imaginacione banoez haiñ nahasia.

Haiñ errecha çure baitharic ilkhiterat; eta campoco gaucetan barraiatcerat, haiñ antficabea çure barnearentçat.

Haiñ ekharria hirri eguiterat eta dostatcerat haiñ gogorra urriquiarentçat, eta nigarrarentçat.

Haiñ laster gorphutceco aisiac, eta atseguinac billhatcen dituen; haiñ nekhes penitenciaren garrafastunac hartcen dituen.

Haiñ curios berrien aditceco, eta gauça ederren ikhusteco; haiñ etsai humiliacione gucientçat.

Haiñ gosea ontafunen biltceco; emateaz doanean haiñ beiratua; haiñ hertsia hequiñ itchequitceco.

Haiñ guti beiratua mintçatcean, ichillic egoten haiñ guti usatua.

Haiñ guti erreguelatua bicitcean, haiñ imperfeta manera gucietan.

Haiñ emana ian edanerat, haiñ gorra Jaincoaren hitçaren aditcerat.

Pausuaren haiñ maitatçaillea, haiñ lanaren etsaia.

446 JESU-CHRISTOREN

Haiñ etçarria elkheen aditceco; haiñ lotia khoroan cantatceco.

Haiñ khechatua fiñcatceco, haiñ gogo barraiatua othoitceco.

Haiñ antsicabea Eliçaco oficiotan, haiñ ephela meçan, haiñ agorra communionetan.

Haiñ errecha çure baithario ilkhitceco, haiñ gaitça çure barnerat bihurtceco.

Haiñ lasterra afarratceco, haiñ errecha bertceen ofensatceco.

Haiñ ariña çure iniāmendutan, haiñ dorphea çure mehatchutan.

Haiñ lorios, eta aleguera gauçac unguï doazquitçunean, flaco, eta bihotz eroria çure nahi gabetan.

Haiñ franco, eta generos deliberacione hartcean, haiñ lacho, eta agor hequien complitcean.

3. Escas horiec, eta horlaco bertceac Jaincoaren aitciñean auhēdatu, eta confesatu ondoan, eta çure flacotasunaz behar den dolorea concebitu ondoan, har çaqu deliberacione fermu bat çure bicitcearen chuchentceco, eta ethorquiquēnerat bertthutēan aifciña goateco.

Eguigu guero çure bihotças aldare bat, eta han offenda çaquizquit ofoqui bethiereco sacrificio, edo holocostatçat : utfatçu ene escueterat çure gorphutça, eta çure arima ene cerbitcatceco borondate fermu batequiñ.

Manera hortan eguiñen çare gai Jaincozco misterioen celebratceco, eta ene gorphutçaren sacramendua çure arimaren probetchu handitan errecibitecob.

4. Ezen esta ofrendaric Jaincoarentçat digueagoric, eta nahicarazcoagoric, ez eta satisfaccioneric çure bekhatuen urratceco hobeagoric, eta probetcheçagoric, nola norc bere burua phuruqui, eta osoqui ofrendatcea JESU-CHRISTOREN gorphutçarequiñ batean meçaco sacrificioan, eta communionen sainduan.

Guizonac eguiten badu bere eguiñahala, eta bere bekhatuez eguiazco urriquirimendubat harturic heldu baçait barkhamendugaldercerat : *Iuramentu eguiten dut neure buruaç, dio Jainco launac, estudala nahi bekhatorearen heriotcea, nahiago dudala conberti dadiñ, eta bizi dadiñ, eta conbertitcen bada ahantcico ditudala osoqui. haren bekharuac, eta generalqui guciac barkhatuco diotçadala.*

Cer eguiñ behar dut beraç?
- Communiatcen ez badut galdua, gaizqui eguiten badut galdua, oi! hau dolorea! dioçua Baiñah fede gutitaco guiristinoa, cerc patnatcen çaitu hor? Beha çatu Salbatçailen maite haren onrdissunari. Bekhamutau sentri baduçu çure burua, urriquirequiñ confessaçaitu. Ez inñtuen, baiñan bekhatoren bilha

448 JESU-CHRISTOREN

ethorria dela erraiten darotçu, cenxik kurrera. Horrela garbituric, eta berhatuari ukho eguinic, hurbil çaita beraz mahain faindurat. Jaincoaren aintcinean examinaturic, capitulu hortan erran escas horiec baicen ez baduçu ikhusten çure atçartafunari itçuri çaiola, horiec auhendaturic, çure biciaren mudatceco deliberacione fermu bat harturic, gucz çure naturaleçac guehienic eguiterat ekhartcen çaituen hutsen gainea, hurbil çaita. Hura da flacoac hascartu behar tuen oguia. Ez dugu pensatu behar duda gabe, J. CHRISTOREN, gogoaraco içaiteco gure buruac bortchatu gabe, Jainco maite hura ethorrico dela complacenciarequiñ gu ganat.

Othoitça.

Ikhusen dut, ene Salbatçaille maitea, ene alferrieriac, eta, helaz ! behar hada, cembait passione gaichtoc eman nautela pena hautan; eta cemhat aldiz behar bada hola ene burua, çure aintcinean certan nintcen examinatu ere gabe, ez naiz çure ganat hurbildu ? Baiñan Iauna çure graciac bercela eracusten darozquit orai gauçac. Ez dut ikhusten anetçat biciric, ez onic Jesus maitea, çurequiñ baicen. Cer nahi goftaric nahi çaitut errecibitu Iauna othoi, ceronec garbi çachu ene bihorça, anima ene fedea, sufla ene baitan caritatea, ene bihor-

IMITACIONEA. IV. LIB. 449
cean aurkhi deçaqueçun beçala, çure go-
goaraco egoitça bat. Hala-biz.

VIII. CAPITULUA.

*JESUS - CHRISTORI osoqui eman behar
gaizcola, harc bere burua guretçat eman
duen beçala.*

J E S U S - C H R I S T O C.

NOLA nic ene nahiz ofrendatu baitiot
neure burua ene aitari çure bekhatuentçat
gurutcean, eşcuac hedaturic eta gortphutça
billhuciric; eta ez baita deus ene baitan
guelditu guiconac Jaincoarequiñ baquetce-
co, eta erreconciliatceco sacrificatu estu-
danic.

Hala egun guciez meça entçutean behar
çaizquit ofrendatu osoqui ofrenda garbi,
eta faindu bat beçala çure amudio guciaz,
çure indar guciez, eta çure bihotceco heda-
dura guciaz.

Cer nahi dut guehiago çure ganic, baicen
çaren gucia niri eman çaquizquidan?

Çuc çure burua eman gabe ematen da-
rotaçun gucia, estut deus estimatcen, ecen
ez nabilla çure gaucen, eta emaitcen billha;
bainan çure.

2. Ecen nola çuc gauça guciac-ere ez

450 J E S U - C H R I S T O R E N

baitcintuzque aſquo ni gabe ; hala niri-ere etçait çureric deus on çu gabe.

Oſrenda çaquizquit beraz , eta eman çaquizquit oſoqui , eta errecibituco dut aſſeguinequîn çure oſrenda.

Nic oſrendatu diot oſoqui neure burua ene aitari çureçat ; çure lanaritçat eguîn dut ene gorphutça , eta ène odola : ni gucia çureçat , eta çu gucia enetçat içateco.

Baiñan çuc çure burutic guelditcen baduçu. Cerbait eman gabe , balinbaduçu oraiño çureçat cembait amarradura , eta ez baduçu çure burua oſoqui , eta gogotic ene nahirat largatcen , çure oſrenda ez laque oſoa , ez perfeta gute arteco bataſuna.

Nahi baduçu beraz ardierſi eguiázco libertatea eta gracia , behar duçu gança guciac , baiño lehenago çure burua gogo onez oſrendatu , eta Jaincoa ganet alde baterat largatu.

Ecén guciac badire preſuna arguituac , eguiázco ſpiritualac , eta bere paſionteen nauſi direnac hori heldu da *ceren gatiac* baitire bere buruei oſoqui ukho eguiten daquitenac.

Bethi eguia içanen da nic erran dudana , *Norc ez baitiote ukho eguiten dituen guciei eciñ daiteque ene discipulu.*

Beraz nahi baduçu içan ene discipulu , eguidaçu ſacrificio bat çure buruaz , eta çure afeccione guciez.

IMITATIONEA. IV, LIB. 451

Cer eguin behar dut beraz?

Capitulu hori clara da. Çure buruaren offoqui ofreitcea Meça sainduan, edo comuniatcean ez da asqui bargatic, guero nahicaretan beçala axecabean, Jainco Salbatçaillearen nahian pausatcen ez bacine, hura guretçat bere aita Jaincoarenean gurutcerainocoan eguin den beçala.

Othoitça.

Cembat aldiz ez dautçut ofrenda offo hori eguin, ô! ene Salbatçaille maitea? ordean hambat aldiz nere amodio propioari eman baitiot çuri ofreitu dudana. Baiñan oraitceie iabe çaita, othoi, Iauna ene bihotçaz behin bethicotz. Eguicu çure graciâz, içan dadin umil, pairacor, ezti, eta amoku, çure gatic cer nahi eguinen, eta pairatuco duen beçala; eta hala ene-quin comunione sainduan eguiten duçua batalluna, içan dadin bethierecoa. Hala-biz.

I X. C A P I T U L U A.

*Gure buruac, eta gure guciac behar diot-
çagula Jaincoari ofrendatu, eta othoitç
eguiñ behar dela gucientçat.*

A R T I M A C.

ENE Jaincoa, çeruan, eta lurrean diren
gança guciac çuteac dire.

452 JESU-CHRISTOREN

Eta estu deus bertceric nahi baicen çuri neure buruaren ematea, eta eternitate gucian çure içatea.

Egun beraz, ene iauná, ofrendatcen natçaikçu bihotz chuchen, eta simple batequin çure gathibu beçala çure bethi obediteco, eta laudoriozco sacrificio bat bethi çuri ofrendatceco.

Har çachu neure buruaz eguiten darotçudan ofrenda, çure gorphutz sacratuaren sacrificioarequin batean, ceîña egun ofrendatcen baitarotçut ene eta poblu guciaren salbamenducotz aingueru sainduen aitcinean, ceîñac aldarearen inguruan baitre agueri ez badire-ere.

2. Iauná, ematen ditut çure misericordiazco aldarearen gainean çure ofensatcen hali nintcen egunetic orai arteraino aingueruen, eta çure aitcinean eguin ditudan hoben, eta bekhatu guciac, çure amudioaren suac erre, eta funtsi detçantçat.

Urra çatçu ene bicioan nothac, garbi çachu ene conciencia bekhatu guciataria.

Bihur daçu ene hobenez galdu dudan gracia, indaçu ene hutsen barkhamendu osoa, misericordia eguiten darotaçula, eta ematen baquezco musua, erreconciliacioneara seinalea.

3. Cer eguin deçaquet ene bekhatu defeguiteco, baicen hec auhendatcea, eta

IMITACIONEA. IV. LIB. 453
Confesatcea, eta misericordia çuri galde-
guita?

Othoisten çaitut, ene Jaincoa, duçun
bada nitaz misericordia, huna non naicen
çure oiñetan, othoi entçun çaqu ene plainua.

Damuric handiena dut neure bekhatuez;
estut nahi guehiago hetarat bihurtu.

Auhendatcen ditut, eta auhendatuco
bici naiceño, prest naiz penitencia, eta
satisfaccione ene ahal guciac eguiterat.

Barkha dietçaquidatçu ene falta guciac,
ene Jaincoa, barkha dietçaquidatçu, çure
icen sainduaren ohoretan.

Salba çaqu ene arima çure odol precia-
tuaz erosi duçuna.

Largatcen dut neure burua çure miseri-
cordiarat, naicen gucia çure escuetan ema-
ten naiz.

Çure ontasunaren arabera trata naçaqu,
eta ez ene maleciaren, eta gaichtaqueria-
ren arabera.

4. Ofrendatcen darotçut halaber ene bai-
tan den unguia, haguitz aphurra, eta im-
perfeta içan arren; çuc garbi, eta escas gu-
cietaric libra deçaçuntçat. Errecibi çaqu
arren, ene Jaincoa, eta emoçu behar duen
merecimendua, çure beguietan eder, eta
nahicarazco içan dadintçat, eta emoçu bere
azqueneco perfeccionea, fiñ dohatçu bate-
terat guida naçaqu, ez naicen arren cerbiç.

çari alfer iautill, eta creatura esteuz bat baicen.

5. Ofrendatcen darozquitçut halaber anima onen guticia fainduac, ene ahaideen beharrac, ene adisquideenac, ahainenac, arreberac, maiteenac, eta çure amorea gartic, niri, edo bértceei ungui eguin darocuten gucienac.

Othoitzen çaitut halaber hañentçat coñec ene othoitçac galdetu bairituste beretçat, edo bere iendeentçat, nahiz daren biçac, edo hillac.

Guciez ardietz deçatentçat çure graciaren laguntça çure consolacioneen estitafuna, heriscutan çure sustengua; eta librantça bere gairz gucietaric; manera hontan bere pena gucietaric ilkhiric bere esquerrac boncario requin bihur dietçaquitçutentçat.

6. Ofrendatcen darozquitçut halaber ene othoitçac, eta erreconciliacionezco sacrificio hau bereciqui niri cerbait ofensa, damu, afruntu bide gabe, edo pena eguin darotanentçat.

Finen othoitç berac egiten darozquitçut cerbait damu, altaramendu, gairz, edo scandala eman diotedan gucientçat, nahiz hitcez, edo obraz, nahiz ustecabez, edo maleciaz.

Iauna, khien çachu çure biheretio suspiçac, despitaç, herrac, afarradurac, ofen-

IMITACIONEA. IV. LIB. 455

thnac, eta cerc-ere caritatea çaurt, eta guiristiñoen arteco amudioa guti baiteçaque, eta hura gucia.

Barkha dioçoçute, Iauna, barkha dioçoçute misericordia galdetcen darotçutenei, emoçute çure gracia, haren beharra dutenei, eta eguiñ gairçatçu gai gracia hartaz goçatceco mundu huntan; eta bicitce eternalaz bertcean.

Cer eguiñ behar dut beraz?

JESU-CHRISTOC berac eracutfi othoitcean gureçat beçala berceentçat eracusten dauçu othoitze eguiten. Arraçoin bereci batez eguiñ behar dugu Meça sailnduan. Garen guciac Jaincoarenac garelacotz, garen guciac ofreitu behar gaizco bethi; baiñan guciz Meça sailnduan den gucia bere aita Jaincoari ofreitcen den, eta gu bere buruarequin ofreitcen gaituenarequin iuntatceco, harc dituen çede beretan.

Othoitça.

Adoratcen çaitut, ó! Jainco soberanoa, gai naicen errespetu, amodio, eta fidantçiaric handienarequin. Ofritcen darotçut Meça sailndu, eta communioe hau, eguiñ daroztatçun graziez ezquerren bihurtceco, çure cerbitçuco behar ditudan graciën, ene bekhañuen barkhamenduaren, bekhatos guciën conberñionaren, eta iultuen aitcnamenduaren çuri galdeguitceco, Iauna nai-

256 JESU-CHRISTOREN
 cen gucia çurea naiz , naicen gucia emaiten
 natçaitçu , eguin deçaçun nitaz nahi duçuna.
 Nolaz ez dut parada nere biciaren çuretçat
 emaiteco dudan borondatearen çuri , çure
 graciaz dudan fidantciarequin , eracusteco.
 Eguidaçu , othoi , gracia gogo on huntan ,
 eta hunen eredura bicitceco , eta hiltceco.
 Hala-biz.

X. CAPITULUA.

*Communione saindutic estela arragoïn gutiç
 guibelatu behar.*

JESUS-CHRISTOC.

MAIZ hurbill du behar duçu graciën ,
 eta misericordien estitasun , eta garbitasun
 guciën ithurbururat , senda çaitcentçat çure
 biciotaric , eta passione desordenaturaric ;
 eta borthitçago içan çaitcentçat , eta erner-
 go deabruaren tentacioneen , eta enganio-
 gaichtoen contra.

Ecen nola baitaqui etsaiac cein brobet-
 chu , eta laguntça handiac causitcen diren
 communionen sainduan , bere eguin ahal gu-
 ciac eguiten tu presuna Jaincoiarrac handiç
 guibelatceco , eta urruntceco.

2. Handic heldu da cembaitec commu-
 niatcerat preparatcean baitituste tentacione-
 ric borthitcenac.

Maliciaczco

IMITACIONEA. IV. LIB. 457

Maliciazco spiritu hura , ceina causitcen baita Jaincoaren umeen artean-ere Iopen liburuaren errana den beçala, heldu da hequien nahaflerat bere fiñecia ardurazcoez , hequien altaratcerat beldurtasun vanoez , duda , eta scrupula arraçoïn gabecoez hequien debocionea hosteco , eta fedea gutitceco , aguian guibelatuco direla alde baterat communionetic , edo communiatcen badute bederen eguiñen dutela ephelqui , eta antficabequi.

Baiñan esta conturic eguiñ behar haren artificioez , eta harc egortcen dituen gogoez combat icigarriac , eta ahalca garriac badire-ere , behar da garaitu bere arma propioez , eta egorri behar çaiçco berari bere inspiracione lohiac.

Arbuiatu behar da doacabe hura , eta burlatu behar da haren ahal guciez : cer nahi den atacada eguiñ dieçaçun , cer nahi den nahasmendu altcha deçan çure baitan , estuçu hargatic hastandu behar communionc saindutic.

3. Maiz halaber debocionearen içateco lehia handiac , eta ungui confesatu nahizco khechagune sobraniazcoac penarcen du spiritua , eta trabatcen communionc saindua.

Segui çaçu beraz çuhurren conseillua , khi çatçu çure ganic khechaguneac , eta scrupuluac , ecen hec apartatcen dute Jain-

coaren gracia , eta agortcen debocionea.

Esteçaçula communione faindua utz cem-
bait altaramendu ariñ , edo spirituco pena
chume gatic ; baiñan çoaz berehala confe-
fatcerat , eta barkha dioçoçute bertceei bi-
hortz onez çuri eguiñ darozquitçuten ofenfac.

Ceronec nihor ofensaru baduçu humilqui
barkhamendu esca çaquizco , eta Jaincoac
barkharuco darozquitçu çure bekhatuac.

4. Cer progotchu duçu confesionearen
horla luçatceaz , eta communionearen gui-
belatceaz ?

Lehia çaitte çure arimaren purgatcerat
penitenciaz ; arthicaçu lehen-bai lehen po-
çoïña camporat , har çaçu contra poçoïña ,
guehiago irabacico duçu horla , ecen-ez
luçamendutan ibilliz.

Egun arraçoïñ batec guibelatcen baçaitu
communiatcetic , bihar benturaz handiago
bat forthuco çaltçu : manera hortan hañiz-
ciñaudezque communiatu gabe , eta luça-
mendu horien ondoan cauli cintezque ben-
turaz gutiago gai sacramenduaren errecibi-
oeco.

Khen çatçu abaziclasterrena beldurkhan-
de , eta gogo urritasun horiec , ecen esta-
deusetacotz on khechagunetan egotea , egu-
nac altaramendutan iragatea ; eta sacra-
mendutaric urrunrcea , egun oroz guertha
ditezquen traba chumeen gatic.

IMITACIONEA. IV. LIB. 459

Aitcitic caltiar da haguitz communionea-
ren hambat guibelatcea, ecen luçamendu,
horiec epheltcen dure, pisatcen, eta loha-
cartcen gure arima.

Helaz ! badire presuna lacho, eta antsi-
cabe batçuc, ceinen atseguina baita bakhan,
confelatcea, eta ceinec gogotic guibelatcen
baitute communione saindua, bere buruen
haiñ goardia bertsiar egoterat obligatuac ez
icatego.

5. Oi ala Jaincoaren amudio, eta de-
bocione guti baitute haiñ errechqui com-
munione saindutic guibelatcen direnec !

Oi ala dohatsua baita, eta Jaincoaren
gogaraçoa haiñ ungui bici dena, eta bere
conciencia haiñ garbi daducana, non gai
bailiteque egun guciez - ere communiat-
ceco cillhegui balitçao, eta eguin ahal
baleça beguietan hartua içan gabe.

Baldiñ nobait hastantcen bada noicic be-
hiñ mahaiñ saindutic errespctuz, humillta-
funez, edo bertce cembait arraçoia onez,
laudatceco da.

Baiñan epheltasunerat erortcenbada, be-
har du bere debocionea bichru, eta bere
ahalac eguin, eta Jaincoac borondate ona
maite duenac eguinen du gaineraçoa.

6. Cembait arraçoia iustuc communiat-
cetic guibelatcen badu, eta halere balin-
badu eguiatzco desira, eta chedea commu-

niatceco, esta gabetua iñanen communione onaren fruituez, eta progotchuez.

Ecen arima onec egun guciez, eta oren guciez-ere trabaric batere gabe communia deçaquete spirtualqui, eta progotchurequiñ.

Ordean badire demborabatçuc, eta egun bereci batçuc, ceñetan behar baitute sacramentalqui-ere communiatu amudio, eta errespetu handirequiñ, ene loria hobequi bilhatcen dutela, ecen-ez bere consolacione propioa.

Ecen falbatçaillearen incarnacionea, eta pasionea debocionerequiñ gogoan darabilhagun gucian, eta harequiñ bat eguiterat esaiatcen garen gucian spirtualqui communiatcen dugu, eta haren gorputça errecibitcen beguieci ikhusten estuten manera batean.

7. Baiñan besta gatic choillqui, edo infantça gatic communiatcerat hurbiltcedena, gutitan, iñanen da gai ungui communiatceco.

Dohatfu bere burua Jaincoari offrendatcen dioena holocauztazco sacrificio bat beçala meça erraten edo communiatcen duen aldi gucian !

Meça erratean etçaiteceta iñan ez lucegui ez laburregui, beguira çachu neurri arraçoinezco bat; eta segui çachu çurequiñ bici di-

IMITACIONEA. IV. LIB. 461
renen ufantça ona , eta laudatcecoa.

Etçaitecela ičan bertceentçat nekha-
garri , edo penagarri , çabiltça bide com-
munaz , segui çaqu çure aitciñecoec eman
darotçuten exemplua , eta hobequi beha
dioçoçu bertceren progotchuari , ecen-ez
çure guticiari , eta debocione propialari.

Cer eguin behar dut beraz ?

1º. Gauça segura da bere passionen bent-
çuceco , eta bere eguinbidei guiristino guisa
iarraiquitceco laçoqueriaz bakhan baicen
commuatcen ez dutenec , ez dutela JESU-
CHISTOREN amodioari ihardesten , eta
harc eman dauçun salbamenduco moian
handi baten gainean dela hëien laçaqueria.

2º. Confessorac behar duela ikhufi ea gui-
belatceco casuan garen , eta haren erranean
egon. 3º. S. Franfes Salescoac emaiten
dauçun erreguela da , çortcitic communiat-
ceco behar dela ičan bekhatu benialaren
beraren affeccioneric gabe , eta ičan com-
muniatceco desir handi bat. Maiz com-
muniatceco gure buruac gai senti ez bairugu
beraz , gaitecen enfeia içaitera aditcen den
sensuan , nahi badugu JESUSEN amodioa
amodioz pagatu.

Othoitça.

Ala dohacabe eguiñ bairut nere burua ,
ene JESUS maitea , mahaiñ sailduraco ene
luçamenduez ! Ah ! Iauna , etçaiac enganatu

462 JESU-CHRISTOREN

nau , biciaren ithurburutic ene urruntceco.
Baiñan eguiñ da launa , ene artha handia
içanen da ahalic maicena çure mahaiñ sain-
duan causitcea, hortaco lurreraco affeccione
gucietaric, ene bihotça garbitcen dudalaric.
Ethorrico naiz eria miricu soberanoaren,
eta pobre erromesa aberastassun guciën ia-
bearen gama beçala. Çato beraz J. maitea,
çato ene bihotcera ; bici çate ene baitan
orai, eta mendeen menderadi. Hala-biz.

XI. CAPITULUA.

*Arimac JESU-CHRISTOREN gorphutz-
çaren, eta Escriptura saindaaren behar
handia duela.*

A R I M A C.

O JESUS, guciç onâ eta mantsoa ! nolaco
atfeguiña duen arima Jaincotiarrac iaten
hari denean çure mahaiñean, ceinëtan ez
baitçaiço ematen bertce ianariric çu çeroni
baicen, ceinâ baitçare hârc maitateen duen
gucia, haren guciën chede bakharra,
eta ontasun gucietan den maitagarriena?

Oi ala goço bailitçaiquet ene bihotça ni-
garretan urtcea çure aitiçinean isurtceco,
era çure oiñen bustitceco; Madalena dohat-
suac beçala !

Baiñan non causituce dux debocione sa-

IMITACIONEA. IV. LIB. 463
mur hura, eta norc egnñen tu ene beguiez
nigarrezco ithurriac ?

Eguiaz çure aicñean naicenean çure ain-
gueruez gucia inguratua ene bihotçac suf-
tatu behar luque, eta bozcarioz urthu nigar-
retan.

Ecen oguiaren , eta mahatz arnoaren
idurien azpian estalia içan arren halere ba-
daquit eguiazqui çarela sacramenduan.

2. Ene begniac ez litezque gai çuri behat-
ceco aguertcen baciñe çure argui propia-
lean , eta çure Jaincozeo distiaduran ; eta
mundu gucia eciñ laoque ez deufetarat bil-
lhatcatu gabe çure loriaren, eta maiestatea-
ren aicñean.

Beraz ene flacotasuna gatic estaltcen
çare, eta gueriçatcen sacramendu hortan.

Halere badut eguiazqui , eta adoratcen
dut lurraren gaiñean aingueruec ceruan
adoratcen dutena , baiñan nic fedeaz ikhuf-
ten dut , eta hec agueriqui , eta belo gabe.

Halere contentatu behar dut fedeaz , eta
argui haren laguntçarequiñ ibilli behar dut,
*eternitateco egun handia aguer dadiñ ar-
teraiño, ceiñac sunfituco baititu itçalac, eta
arguituco figura guciac.*

Estatu perfet hura ethor daitequenean ,
etçare guehiago baliatuco sacramenduz, ce-
ren dohatñuec ceruco lorian ez baitute hor-
laco erremedioen beharric.

464 J E S U - C H R I S T O R E N

Goçatcen dire fiñ gabeco bozcario batez Jaincoaren aitciñean ; ikhuste dute bekhoz bekho ; han argui chumeago batetic iraganic Jaincotasunaren arguizco tulumbiorat gustatcen dute verbo eternala , ez hartu duen haraguiaren arabera ; baiñan mende guciac baiño lehenago cen beçala , eta eternitate gucian içanen den beçala.

3. Gauça miragarri hauc gogoan iragaten rudanean , consolacione spiritualac-ere unhagarri çaizquit , ecen ene Jaincoa bere lorian agueriqui ikhusten estudaiño , ez deus çaizquit munduan aditcen , eta ikhusten tudan gauça guciac.

Çuc badaquiçu , ene Jaincoa , deus estela gai ene contentatceco , eta consolatceco çu baicen , hortaz estut-ere deus bertceric desiratcen çu eternitate gucian contemplatcea baicen.

Orduan ene guticia eciñ compli deçaquet gorphutz hilcor huntan naiceiño ; hala iarri behar naiz pairatcerat , eta çure nahi fainduaren azpian eman behar dut neure burua ene guticia guciequiñ.

Ecen çure fainduet ceruco erresuman bozcarioz betheric çurequiñ daudecenac mundu huntan cirenean fede , eta esparrantça handirequiñ iduriquitcen çuten egua dohatçu hura , ceiñeran behar baitcintuen hec hartu çure loriarat.

IMITACIONEA. IV. LIB. 465

Hec sînhetli dutona sînhesten dut nic-ere;
hec çuten esparantça bera dut; eta segu-
rantça humill batequîn uste dut helduco
naicela çure graciarequîn batean hec iada-
nic ardietsli duten çorionerat.

Bizquitartean fedearen arguitz ibilli behar
dut hemen bici naiceiño sainduen exempluez
borthiksturic.

Içanen dut ene consolacione, eta ene ar-
guitceco liburu sainduac-ere, eta gucien
gaiñecoa içanen dut çure gorphutz guciz
sacratua, erremediotçat ene flaqueticetan,
eta ihez lekhotçat ene atsecabetan.

4. Ecen ikhusten dut bi gauça baitezpada
ditudala behar mundu huntan, eta hec gabe
eciñ garraia deçaquedala bicitce dohacabe
hau.

Ene gorphutceco presondegui huntan
naiceiño bi gaucen beharra dut, ianariaren,
eta arguiaren.

Hartaracotz nahi içatu nauçu ene flacota-
funean hagoan iduqui çure gorphutz sacra-
tuaz ceiña baliatcen baitçaiio ianaritçat ene
arimari; eta gorphutçari, *eta bertce alde
çure Jaincozco hitçaz eguîn duçu flamben
bat ene arguitceco neure bide gucietan.*

Bi gauça horiec gabe eciñ bici naiteque,
ecen Jaincoaren hitça da ene arimaren ar-
guia, eta çure gorphutçaren sacramendua
da bicitcearen oguia.

Erran daiteque oraiño bi gauça horiec direla bi mahain beçala, ceĩnac eman baititutçu çure Eliçan, bata alde batean, eta bertcea bertcean.

Bata da aldare sacratuaren mahaiña, ceĩnaren gainean baita ainguetuen oguia çure gorphutz preciatua.

Bertcea da Jaincoaren leguearen mahaiña, ceĩnac çarratcen baititu religioneco eguiaric fainduenac, ceĩnac iracasten baitu fede chuchena, eta ceĩnac farrarasten baitu beloaz barnago faindutaco faindua den lekhurat.

O JESUS, argui eternalaren arraio faindua, ditutçun esqueterrac, çeren eman da-focuçun çure legue fainduaren mahaiña, ceĩña preparatu baitarocuçu çure Profetez Apostoluez, eta Eliçaco bertce doctorez.

5. Bethiereco esquerrac darozquitçut, ó guiconen creatçaillea eta erresquetatçaillea, ceĩnac munduari eracuchiteco harençar dutçun amudioa, preparatu baitarocuçu banquet handi bat, ceĩnetan ematen baitarocuçu iaterat, ez bazcoco bildotcha, ceĩña baitcen figura bat, baiñan çure gorphatça bera, çure odolarequin.

Banquet sacratu hartan bethetcen tutçu bozcarioz çure cerbitçari leialac, eta hor-ditcen tutçu fainduqui lei edanaraciric sal-bamenduco khalitcean, ceĩnetan baitire

IMITACIONEA. IV. LIB. 467

ceruco atseguin guciac, han faliatcen dire gurequin aingueru sainduac; bainan manera estiago, eta dohatuago batez.

6. Oi ala Aphecen dignitatea handia baita, eta ohoragarria, hec choillqui durenaz gueroftic podore maiestatezco Jaincoaren gorputza consecratceco, hitz sainduen berthutez, bere ez bainez haren laudatceco, bere escuetan haren itchequitceco, bere ahotan haren errecibitceco, eta ianaritcat fidelei partitceco!

Oi ala hain maiz garbitafun gucien Jaincoa errecibitcen dutenec escuac garbi behar baitituste, ahoa chahu, bihotza notha gabe!

Ala aphez batec bildotch nota gabearen haragua errecibitcen usatuac gordian egon behar baitu beldurrez itzur daquion hitcic oneft, saindu, probetchos estenic.

7. Haren beguieci JESU - CHRISTOREN gorputz adoragarria egun guciez ikhusten dutenec modeft, simple, eta garbi behar dute.

Haren escuec chahuac behar dute ican, eta bethi-ere cerurat altchatuac ceruaren, eta lurraren creatçaillea hain maiz uquitcen duteaz gueroz.

Aphecei guciz erraten çaitze leguean escribatuac diren hitz hauc, çareten saindu ceren saindu bainaiç ni, çeiña bainaiç çuen launa eta Jaincoa.

468 JESU-CHRISTOREN

8. O Jainco botheretsua, lagun gaitçatçu çure graciaz gu ceiñac apheztafunaz ohoratu baicaitutçu, gure caractèrari daocan garbita funarequiñ, eta debocionearequiñ cerbitça çaitçaguntçat.

Eta eciñ bici bagaitzque behar beçan bat innocencia, eta saindurafunequiñ, igutçu nigarrac gure bekhatuen cinciñez auhendatceco; eta eguiguçu gracia cerbitça çaitçagunguerorat fermta fun, berota fun, eta humilta fun guehiagorequiñ.

Cer eguin behar dut beraz?

Har çaçu ongui arimac hordioena, JESU-CHRISTOC eguin duela bere gorphutz, eta odol sacratuaz gure arimen ianhari, eta edaria, eta bere hitz sainduaz gure arimen arguia. Ordutic Jaincoaren ganaco amodioric ez baduçu-ere, çure arima goffiaz, eta egarriaz hiratcerat, eta ilhumben erdian galtcerat ez uzteco bederen arthos içanien çare aguian, sacramendueta rat hurbiltceco, eta Eliçaco instruccionei, eta iracurtce onei ahal gucian errespetu, eta premia handirequiñ iarrai quitceco.

Othoitça.

Moian horiez nahi tutçunaz gueroz gure arimac haci, eta arguitu, horien gainean laço içatu banaiz oraidinocoan; ez deçaquet erran beraz, JESU maitea estaturic tristeenean, eta deithoragarrienean dudala

baicen ene arima. Harritua Iauna hitz horiez , baiñan ez gogo-urritua , oraiño ef-
cua hedatcen dautaçunaz gueroz , hement-
chet naiz , ene Jaincoa , çure errequeit-
ceco altcha deçaçun arren , eta argui ene
arima gaichoa. Hitz dautçut , ene artharic
handiena içanen dela hemendic harat ma-
haiñ faindurat , eta instruccionetarat iarrai-
quitceco. Finca naçaçu othoi ceronec de-
liberacione faindu huntan. Hala-biz.

X I I. C A P I T U L U A.

*Artha handirequiñ behar dugula preparatu
communione faindurat.*

J E S U S - C H R I S T O C.

NI naiz garbitasunaren maitatçaillea , eta
arimen faindutçaillea.

Bihotz garbi baten billha nabillha , har-
taz eguiteco ene pausa lekhua.

*Prepara dieçadaçu sala bandi bat , un-
gui mublatua , han ianen dut ene dicipulue-
quiñ baçcoco bildotcha.*

Nahi baduçu ethor nadiñ çure ganat , eta
çurequiñ egon nadiñ , *garbi çaitte lemami
çaharretic* , eta chahu çaçu çure bihotceco
egoitça , khien çatçu handic munduaren
khutsu guciac , eta bicioen habarrotsac , *egon*

470 JĒSU-CHRISTORĒN

çaitē çure bakhartafunean çarraioa hegaf-teguian hakharric dagoen beçala , eta erabill çatçu çure spirituan bihotz miñequiñ çure bicico errebelamendu guciac.

Ecen adisquide samur batec bethi - ere lekburic hoberena , eta ederrena aphaintcen du bere maitearentzat , cetēn hortan eracuchten baitu cein maite duen haren ganat heldu dena.

2. Iaquiñ behar duçu halere cer nahiden eguiñ çaçun eciñ asqui ungui prepara çaitēzquela ene errecibitcerat; ez eta deus bertceric gogoañ çan gabe urthe batez çure artha guciac hortan ematen baicintu-ere.

Graciaz eta misericordiaz usten çaitut ene mahaiñerat , guiçon aberatz batec berē mahaiñerat , gombidatcen balu beçala pobre esçaille bat , ceinac eciñ bere eçagutça eracurch bailioçaque bere miseriaren aithorrez , eta bere esquer choillez baicen.

Eguiçu çure baitan dagoen gucia , eta eguiçu arthosqui , ez usantçaz , edo eciñ bertcēz.

Errecibi çaçū errespēru handi batequiñ , eta beldurtasun amudiozco batequiñ çure , launaren eta Jaincoaren gorphutça , ceinac maite baitçaitu , eta nahi baitu çure ganat ethorri.

Nic deitcen çaitut ene mahaiñerat , nic nahi dut ethor çaitecen , nic compitueco dut

IMITACIONEA. IV. LIB. 471

çuc efcaz duçuna, çu çato, eta errecibi naçaçu.

3. Debocionezco sentimendu famurrac ematen darozquitçudanean efquerrac emotçu Jaincoari, ceĩnac eguiten baitarotçu graciã bat, eta misericordia bat mereci estuçuna.

Contrarat çure burua sentitcen baduçu agortasunean, eguiçu othoitz, plainu, nigar, iõ çaçu atnea, etçatecela unha, iraun çaçu gracia falbagarri haren papur bat, edo ihintz bat mereci deçaqueçun arteraiño.

Çuc ene beharra duçu, nic estut çure beharric.

Çu etçare ene ganat heldu ene santificatceco, batñan ni heldu naiz çure ganat çure hobetceco, eta faindutceco.

Ene ganat heldu çare faindutcerat enequiñ bat eguiñic gracia berrien errecibitcerat, eta guerotic guerorat perfetago eguiterat.

Etçaçula har antficabequi; haiñ gracia handia, çure biñotça arthosqui prepara çaçu, han fararasteco çure maitea.

4. Orduan esta asco gure debocionearen bichtea, eta gure arimen preparatcea communiatu baiño lehen; communiatu ondoanere artha behar duçu debocionezco sentimendu hetan irauteco.

Ecen sacramenduan errecibitu dugun

472 J E S U - C H R I S T O R E N

graciaren ez galtceco hambat artha behar da nola haren errecibitcerat preparatceco ; eta artha hura bera moian bat da gracia berrien ardietseco.

Contrarat bere Jaincoa errecibitu ondoan campoco consolacionetarat barraiatcen denac galtcen du disposicionea , eta gaitasuna haren errecibitceco.

Ebac orduan solas alferrac , çoaz aparterat , goça çaite pausuan çure Jaincoaz.

Ecen eguiatzqui çurequiñ duçu , eta mundu guciac-ere eciñ idec dietçaqueçu.

Niri eman behar çaizquit çaren gucia , ene baitan behar duçu bici , çure baitan baiño hobequi ; ene baitan behar duçu hemendiç harat gauça guciez pausatu deusen-ere grĩnaric gabe.

Cer eguin behar dut beraz ?

Communione sainduan gure bihotça parabifueguiatzco bat eguiten da , eta J. CHRISTO-REN thronu eguiascoa ; beraz communiatceco behar guindueque içan federic bicienaren , esparantçaric fermuenaren , eta caritateric kharfuenaren sentimenduèz berreguindue. Orthitceç , nigarrez , edo gaineraco obra onez ardieten baditugu sentimendu horiec , Jaincoari esquerrac ; goan humilqui : eciñ for-araz baitçaquegu , ez khecha ; goan fidanciarequiñ Salbatçaille maite haren gomitura hari gaitçi çaiõn afeccioneric , edo

IMITACIONEA. IV. LIB. 473
notharic sentitcen ez dugulari gure baitan ,
gaineracoa haren ganat utciric , eta nola
nahi indigne garelaco eçagutçan.

Othoitça.

O ! JESUS miragarria , aingueruec bethi
amiracione berri batequiñ ikhusten çaituz-
tena ! norc miresti behar luque ene bici
gucia communione on baten eguitera pre-
paratcen eramatea manatcen bacinaut-ere ?
Ala hobendun bainaiz beraz , galdetcen
dautaçun beçala , çure ontassunaz baliatceco
ahal guciac eguiten ez baditut ! huna , launa ,
bihortz bat osfoqui çurea içan nahi duena.
Ceronec hautz , pica çatçu lurrerat laco-
queten izpi guciac ; osfo osfoa çurea , eta
çurequiñ içanic lurrean , içan deçadan dohat-
futaßluna ceruan çutaz goçatceco. Hala-biz.

XIII. CAPITULUA.

*Gauça guciez billhuci behar dela JESUS-
CHRISTOREQUIN perfetqui commu-
nionne saindu bat eguiteco.*

A R I M A C.

NOIZ içanen naiz asqui dohatfu , oi ene
Jaincoa , çu bakharric caustceco , çuri
neure bihortça iduquitceco , eta çutaz goçat-
ceco ene arimac defiratcen duen beçala ; ha-

474 J E S Û - C H R I S T O R E N

laco façoînez non nihorce ez bainau guehiago
arbuiatuco , eta creaturec ez bainaute mo-
bituco , eta ez baitarotet behatuco-ere ?

Baiñan mintçatuco baitçaizquit çu niri ,
eta ni-ere çuri buruz buruan adisquide bat
bere adisquidearequiñ mahaiñean mintço
den beçala.

Nic desiratcen dudan gucia , nic çuri gal-
detcen darotçudan gucia da , ô ene Jaincoa ,
çurequiñ bat eguiñ nadiñ osoqui , lacha
deçadan ene bihotça creaturen amudiotic ,
misterio faindu hau maiçago ofrendatuz ,
eta errecibituz ikhas deçadan ceruco gauça
eternalen guerotic guerorat guehiago gus-
tatcen.

Helaz ! ene Jaincoa , noiz içanen naiz
haiñ hertsiqui çurequiñ bat eguiña , eta çure
baitan hondatua ; non ene-burua-ere ahan-
tico baitçait osoqui ?

Çaren enequiñ , ni çurequiñ içan nadiñ-
çat , eta hemendic harat bat baicen içan ez
gaitecentçat.

2. Çu çare eguiazco ene maitea *millen*
artean hautatua , çure baitan nahi dut pau-
fatu bici naiceïño.

Çu çare Jainco baquetiarra ; çuc dakhar-
queçu lekhu gucietarat baquea , eta fose-
gua ; çu etçaren lekhuana esta penaric oiñ-
haceric , eta miseria eciñ akhabatuzcoric
baicen.

IMITACIONEA. IV. LIB. 475

Cu çare eguiarço Jainco gordea comunionean , çuc estuçû ariaric , eta eguitoric gaichtaguinequiñ , simpleequiñ , eta humillequiñ dire çure solasac.

Oi ala çure spiritua estia baita , Iauna , çure amudioaren samurtasuna çure umeei iracuchteco hasten ditutçunaz gueroftic ogui gogoç , gustoz , eta cerutic iautsiricaco batez.

Eguiarqui esta pobluric den handienicere bere Jaincoac haiñ hurbill dituenic , nola çu baitçare hurbill çure cerbitçari leialtaric , nahi duçunaz gueroç içan hequien egunorozco oguia , hequien consolatceco , eta hequien bihotçac cerurat altchatceco.

3. Ceiñ poblû da munduan guiristiñoen poblurequiñ compara ditequenic ?

Non causituco da ceruaren azpian creararic haiñ Jaincoaz maitaturic , nola arima saildu bat , ceiñetan sartcen baita Jaincoa , haren hazteco bere haragui loriofaz ?

O gracia ecîñ ezplicituzcoa , fagore berecia , amudio neurri gabecoa Jaincoac guionari bereciqui marcatcen dioena !

Cerbihurtuco diot Jaincoari hambat gracia , fagore , eta amudioarentçat ?

Estur deus haren gogaracoago denic ene bihotça baiño , ceiña ematen baitiot alde baterat bere bihotçarequiñ hertsiqui bat eguiñ deçantçat.

476 JESU-CHRISTOREN

Oi ene arima Jaincoarequiñ osoqui iuntatua balitz , orduan ene barren gucia bozcarioz betheliteque !

Orduan Iaunac erran lieçaquet enequiñ : Egon nahi baduçu , nic-ere nahi dut çurequiñ egon : eta nic ihardets nioçoque : Ah ! Iauna , gogotic , eguidaçu fagorea enequiñ egoteco , nic nahi dut çurequiñ egon ene bihotz guciaz.

Ene nahi gucia da ene bihotça ičan da-diñ osoqui , eta bethicortz çurequiñ bat eguiña.

Cer eguin behar dut beraz ?

Arimac hor desiratcen duen barassunaren J. CHRISTOREQUIN içaiteco , orhoit çait maiz JESUS maite hura aldare fainduan dela gure Jainco beçala , gure adoracioneen içaiteco , gure beharretan gure laguntceco , eta arimen hazteco ; eta hala bisita çachu ahalic maicena , eta adora çaren toquitic , eta eguiñ çotçu çure galdeac. Causi çait ahalaz meça fainduan , eta comunia maiz. Eguiçu J. CHRISTOC ikhus çaitçan hartaz hartua gàuça gucien gainetic , eta bihotcetic nquitua haren sacramendu hortaco aphaltassunaz , eta gure alderat dituen borondate miragarriez. Gutiagoz cer barassun mereci deçaquegu içatea salbatçaille maite harequiñ ?

Othoitça.

O ! ene arima , horra hire Jaincoa , hire salbatceco guiçon eguiñ , hil , eta hire haz-curri eguina. Nola eracusten dautçut ordean, oradinocoan nere eçagutça , JESUS maitea ? cembat gauça ez deusec ez dautet bihorça trabatcen çuc baiño guehiago ? Ah ! ene salbatçaillea , eta ene Jaincoa , ez naiz goanen çure aintcietic , non ez den ene bihorça osfoqui çutaz hartua causitcen. Phitz-çaçu beraz , othoi , çeronec hunen baitan , hortaco behar duen çure ganaco kharra. Hala-biz.

XIV. CAPITULUA.

Arima faindu batçuc communiatceco duten guticiaz.

A R I M A C.

OI ene Jaincoa , ceiñ handiac , ceiñ hamitçac diren çure beldur direnentçat gordeac daoscatçun ontasunac , eta estitasunac !

Orrhoitcen naicenean cembat kharrequiñ , eta debocionerequiñ arima on batçuec hurbiltcen diren çure sacramendurat , gorritcen naiz ahalquez ikhustea cembat epheltasunequiñ , eta antsicabetasunequiñ ni hurbiltcen naicen mahaiñ faindu hartarat.

Ahalcatcen naiz ceren agor , eta gosu gabe guelditcen naicen ; ceren estudan barnea samurtua , eta sustatua çure aitcinean ; ceren estudan sentitcen communionearentçat hambat amudio , eta khar nola bertce hañitcec , ceñac eciñ baitçaozquen nigarrac isuri gabe bere desiren , eta berotasunaren podorez.

Bere kharrac idec-arasten cioten bere bihotceco , eta gorphutceco ahoa çure errecibitceco urbicien ithurria beçala , eta çure araguaia ianic bere gosearen satisfceco.

Hargatic hurbiltcen cirea çure mahaiñeratz bozcario handi batequiñ , eta apetitu , hirritz , eta gosete spiritual batequiñ.

2. Oi ala hequien fedea beroa baitcen , eta bicia ala harc ungui frogatcen baitu errealqui present çarela sacramendu hortan !

Arima hec egagutu dute eguiatzqui Iana oguiaren haustean , eta eracuchten dute Emausco discipuluec beçala Jesus hequeiquiñ dabilhala ; hequien bihotçac haren amudioz haiñ sustatuac direnaz gueroftic.

Helaz , ala urrun bainaiz ni haiñ debocione samurretic , eta haiñ amudio kharrutic !

JESUS ona , eta estia , othoi nauçun urricari pobre laceriatu bat naiz çure aitcinean . Indaçu othoi çure amudiotic cembait in-

IMITACIONEA. IV. LIB. 479

har bederen communione sainduan ene fe-
dea handi dadintcat guerotic guerorat gue-
hiago , ene esparantca borthitz dadintcat ,
eta ene bihotca bebiñ cure amudioz susta-
tua ceruco manna hor dastatu ondoan be-
biñ-ere ephel estadintcat.

3. Cure misericordiac , launa , eman
diecaquet errechqui hambat desiratcen du-
dan gracia hori , ceiña baira enè ganat
ethortcen çarenean isurtcea ene bihotcerat
fusco , eta kharresco ; amudiozco eta esti-
tasuneco spiritu hura.

Ecen arima bereci hequien afeccione ,
eta desira khartsuac sentitcen estitudan aren ,
ematen darotaçu bederen afeccione bero
hequien guticia.

Desiratcen dut handisqui , eta orhois-
ten çaitut partale eguiñ naçaçun haiñ be-
roqui maite çaitusten arimen merecimen-
dutan bai eta oraiño hequien lorian.

Cer eguin behar dut beraz ?

JESUS-CHRISTOREN gañaco khar hori
eguiaz balin baduçu , seguitcatcu çure bi-
hotçaren moguimenduac : ordutic errealqui
ez bada , izpiritualqui maiz errecibituco duçu
salbatçaille maite hura. Communione izpi-
ritualla noiz nahi , eta non nahi eguiñ dte-
que , baiñan guciz meça sainduan , apheçac
communiatcean. Hortaco asqui duçu Je-
CHRISTOREN ostia sainduco prefenciaren

480 JESU-CHRISTOREN

gainean, fedezco acta bat eguita, bihot-
cez desiratzea haren errecibitcea, eta
othoiztea J. maite hura, orai erreakui
errecibi ez deçaqueçun, haren gophutz
sacratuac eguiñ leçaqueien berreguint-
ça, çure ariman eguiñ deçan bere gra-
ciaz. Guero esquer onezco acta bat eguiçu.

Othoitça.

Çuc duçu beraz JESUS maitea, ene be-
har eta miseriarentçat nic çure handitassu-
narentçat behar nuqueen ikhustatea. Niri
çure dohaiñ miragarrien communicatcerat
çau de tabernacle saindu hortaric. Cer ahal-
queria launa enetçat, ceren hor ahantcia
itchoqui çaitudan! baiñan promes darotçut,
launa, gogo, eta bihotçetic ez çaitudala
galdaco hemendic harat ceren çutaz, eta
çurequiñ nahi baitut bici, gaineraco guciac
utciric, orai, eta bethi. Hala-biz.

X V. C A P I T U L U A.

*Debocionea ardiefteñ dela humiliatuz, eta
norc bere buruari ukho eguiñez.*

J E S U S- C H R I S T O C.

DEBOCIONECO gracia behar duçu galde-
guiñ cincinez; desiratu, beroqui, iguriqui
pacienciarequiñ,

IMITACIONEA. IV. LIB. 481
pacienciarequiñ , eta esparantçarequiñ , es-
querrequiñ errecibitu; humilltasunequiñ bei-
ratu ; arthosqui hari ihardetsi , eta hartaz
baliatu , eta utci Jaincoari hautua har de-
çantçat berac placer duen manera, eta dem-
bora çure visitatceco.

Humiliatu behar duçu haguitz debocio-
neric batere, edo guti baicen sentitcen , ez
duçunean ; baiñan etçaitçu hargatic bihotça
erori behar , eta estuçu behar sobera trif-
tatu.

Maiz Jaincoac colpe batez , eta ahantz
orduan ematen du dembora lucez eman
nahi içatu estuena, eta othoitçaren hastean
eman estuena akhabantçan ematen du bat-
çuetan.

2. Haiñ flacoa bada guiçona , non Jain-
coac egortcen baliotça graciac harc galde-
guiten diotçan beçaiñ farri , eta bere na-
hien arabera eciñ iasan bailetçaque.

Iduricaçu beraz debocione bero baten
gracia esparantça fermu , eta paciencia hu-
mill batequiñ baiñan ezbadarotçu Jaincoac
eman nahi, edo eman ondoan ezarian khent-
cen badarotçu çure gaiñ eguiçu , eta
siñhetzaçu escas hori çure bekhatutaric
heldu dela.

Ecen maiz graciaren debecatceco edo
bastantceco gure ganic ; asco da deus guti ,
baldiñ deus guti behar bada deithu , eta ez

escas handi batentçat iduqui haiñ ontasun handia debecatceco asco handi dena.

Cer ere baita traba hura dela handia, edo chumea garaitcen baduçu, eta khentcen alde baterat, galdetcen duçuna ardietfico duçu.

3. Ecen noiz eta ere bihotz guciaz emanen baitçaizco Jaincoari, eta çure fantasia ren arabera ez baituçu hau edo hori galdeguiten, baiñan haren escuetan alde baterat emanen baitçare cauituco çare baque handi batean, eta Jaincoarequiñ hertsiqui iuntatua, ceren çure contentamendu gucia içanen baita Jaincoaren nahiaren complicea.

Hala norc-ere bere chedea Jaincoa ganat altchatuco baitu bihotz simple, eta chuchen batequiñ, eta bere burua garbituco baitu creaturen amudio desordenatu, edo herra gucietaric, haiña gai içanen da graciaren errecibitceco, eta ardietstecco Jaincoa ganic debocionearen dohaiña.

Ecen Jaincoac estitu bere benediccioneac isurtcen toqui hutsatarat baicen, eta cembatenaz nihorc guehiago ukho eguiten baitiote behere huntaco gauceti, eta hiltcen baitçaiço bere buruari, bere burua mezpreçatuz, hambatenaz graciac heldu çaiçco lasterrago, eta hañitçago, eta da libroago ceruco gaucetarat bihotçaren altchatceco.

4. Orduan haren spirituço beguiac ide-

IMITACIONEA. IV. LIB. 483

quico dire caufituco du bere burua aberatz
ceruco ontafunez ; eta berac-ere miretsico
du bere coriona , haren bihotça idequico
da , eta çabalduco bozcarioz , eta emanen
du bethicortz bere burua haren escuetan.

Manera hortan bethercen da benediccio-
nez Jaincoa bere bihotz guciaz billhatcen
duena , eta bere arimaz gaizqui baliatcen
estena , hura munduco gauça vanotan em-
plegaturic.

Halacoari ematen çaio communione fain-
duan Jaincoarequiñ hertsiqui bat eguiteco
gracia , ceren hainac ez baitio behatcen
bere debocioneari , eta bere consolacioneari ,
aitcitic sacrificatcen baitiotça debocio-
ne , eta consolacione guciac Jaincoaren
ohoreari , eta lorjari , ceñnac hobequi billhat-
cen baititu sacramendu hortan caufitcen
duen gustu spiritual gucian baiño.

Cer eguin behar dut beraz ?

Debocioneac ezdu erran nahi goço , eta
gosturequiñ launaren cerbitçatcea , baiñan
bai gure gustu , edo desgostuaz conturic
eguiñ gabe , haren gogoaraco gauça eta
urhaxentçat den gogobicia. Eta naguitassun
gabea. Hori galdeguioçu J. CHRISTORI ,
berēciqui communione fainduan , ceñetan
heldu baita gure gana guiristino berthuteen
gure baitan bere odolaz ciguilatcerat , gure
baitan bicitcerat , eta gure urhets gucien

484 J E S U - C H R I S T O R E N
erreguelatcerat. Galdeguioçu, guciz comu-
niatu ondoan, eguin deçaçun gracia deu-
feran çure buruaz hartua ez içateco. Debo-
cionearen etſaia hura baita.

Othoitça.

Ala guti baliatu bainaiz, Iauna, hambat
communionez ! cerciduqui nau bada enga-
natua nere goſtu propioa debocionean be-
rean bilhatcerainocoan. Largatcen naiz
egun çure eſcuatarat oſſoqui, J E S U S mai-
tea, nere burua deufetan conſultatu gabe,
çure nahiachirrituqui eguiteco. Eguidaçu
othoi gracia, gogo on hortan fermu egoa-
teco heriotceraino. Hala-biz.

XVI. CAPITULUA.

*Aguertu behar diotçogula gure beharrac
J E S U S - C H R I S T O R I , eta galdetu bere
gracia.*

A R I M A C.

ENE Salbatçaille, guciz eſtia, eta mai-
tagarria, ceinaren orai errecibitcea deſirat-
cen baitut eguiazco debocione batequiñ.

Eçagutcen ditutçu ene ſlaqueciac, eta
ene beharrac.

Badaquiçu nolacoac diren ene gaitçac
eta bicioac, eta cein maiz naicen penatua,

IMITACIONEA. IV. LIB. 485
tentatua, altaratua, khechatua, eta bekhatuz-ere liçundua.

Heldu naiz çure ganat erremedio bakharerat beçala, othoitsten çaitut, consola naçaçu, eta ariñ dietçaquidatçu ene penac.

Gauça guciac daquizquienari mintço natçaio, ene barren gucia ikhusten duenari ene perfetqui consolatceco, eta laguntceco bakharric gai denari.

Çuc badaquiçu ettela nihor-ere, ni baiño on beharragoric, eta berthute guciez gabetuagoric.

2. Huna non naicen, ene Jaincoa, pobre, eta billhuça çure aicçiñean gracia galdeguiten darotçut, misericordia esque nagotçu.

Ene gosearen fasiatceco indaçu bicitcearen oguia, ene epheltasunaren khentceco, fusta naçaçu çure amudioaz; ene itsutafunaren fendatceco argui naçaçu çure bisaiaco arraioez.

Gambia dieçadaçu goştua halaco maneraz non munduco atseguinac causituco baititut khiratsez betheac, bicitce huntacó penac, eta gaitz guciac ariñac; eta munduan laudâtcen diren gauça guciac mezpreçagarriac, eta ahanstecoac.

Itçul açu ene bihotça çure gaobat, altcha çaçu cerurat, eta ez naçaçula urz basatua, eta errebelatua lurrean ibiltcerat.

Esteçadan caufi , ez oral ez nihoiz , goçoric çure baitan baicen ; cêren çu baitçare ene ianaria eta edaria , ene amudioa eta ene bozcarioa , ene atseguina eta ene ongucia.

3. Oi ochala çure presenciaz fustatcen banin duçu , erretcen , eta çure baitharat osoqui gambiatcen ; halaco façoinez non amudioz çurequiâ bat eguinic , eta su sacratu hartaz nolaz baitere urthuric , ez bainintequ çurequiñ spiritu bat baicen.

Esteçaçula permetti ene arima doan çure ganic gofe hutz eta agor ; bainan balia çaitene alderat misericordia hartaz beraz , ceinaz hañ miragarriqui baliatu baitçare çure sainduen alderat.

Nor behar luque miretsi çu erreçibitcean gucia susquo eguiten baninz-ere , eta samurtasunez çuretçat urtcen baninz-ere ; çu ceroni çarenaz gueroftic fu bat berhi bichua , eta nihoiz iraunguitcen etçarena , khar bici bat bihotçac garbitcen , eta spirituac arguitcen ditutçuna.

XVII. CAPITULUA.

*Nolaco amudio eta debocionearequiñ behâr
dugun defiratu JESUS-CHRISTOREN
errecibitcea sacramendu sainduan.*

A R I M A C.

IAUNA, nahi çaitut errecibitu debocione handi batequiñ amudio bero, eta guticia khartfu batequiñ, hala nola eguiñ baitute çure sainduac, eta hañitz prefuna prestuc, ceiñen debocionea çure gogaracoa içatu baita, eta çeiñac haguitz Jaincotiarqui bici içatu baitiro.

O ene Jaincoa, amudio eternala, ene ontasun bakharra, ene dohatfutafun fiñgabecoa, nahi çaitut errecibitu egundaiño sainduc içatu duen, edo içatu ahal duquen guriciaric borthitcenarequiñ, eta errespetic handienarequiñ.

2. Eta gai ez naicen arren debocionezco sentimendu horien ene baitan içateco, halere ofrendatcendarozquitçut ene bihotçeco afeccione guciac, neronec guticia khartfu hec guciac banitu beçala.

Ofrendatcen darozquitçut halaber ene bihotz guciac humilltasun handirequiñ arimatic Jaincotiarrenac ahal tufquen desiraric khartfuenac.

488 J E S U - C H R I S T O R E N

Ez dut deus-ere enetçat itchequi nahi; baiñan neure burua, eta neure ontasun guciac nahi ditut bihotz onez çuretçat sacrificatu, eta guciac çure cerbitçucotz emplegatu, eta cofumitu.

Ene Iauna, eta ene Jaincoa, ene creatçaillea, eta erresquetatçaillea, nahi cintuzquet egun errecibitu çuri dagotçun beçalaco famurtasun errespetu, ohore, eçagutça, amudio, eta saindutasun guciarequiñ; fede, esparantça, eta garbitasun guciarequiñ, hala nola errecibitu baitcintuen Virgina loriofac çure ama sainduac, noiz eta ere Incarnacioneco misterioaren berria ekhartcen cioen, aingueruari ihardetsi baitcioen errespetu, eta humilltasun handirequiñ: *Huna Iaunaren nescatoa, compli bedi ene baitan çure errana.*

3. Nahi nuque gai baninz çure aiticñean aguertceco bihotça desira sainduz betheric, eta çure amudioz sustaturic disposicione saindu hequiequiñ, ceinētan baitcen Joannis-Baptista sainduetan den handiena, eta çure aiticindari dohatsua, noiz eta ere Spiritu sainduaren mobimenduz iauci baitcen bere amaren sabelean, eta noiz eta ere iendartean ceina biltçala ikhusiric erran baitçuen çutaz humilltasun, eta zelo handirequiñ: *Esposaren adisquidea boçcario handitan da esposarequiñ denean, ceren aditcen baitu haren boça.*

IMITACIONEA. IV. LIB. 489

Ofrendatcen darozquitçut halaber çure
fainduei eman diotçotçuten bozcario Jain-
cozcoac , afeccione khartsuac , spirituen be-
re baitharic ilkhirceac , argui naturaz gora-
gocoac , eta ceruco vilioneac.

Hec ofrendatcen darozquitçut creatura
guçiac ceruan , eta lurean egundaino eman ,
eta seçulan emanen darozquitçuten laudorio
guciequin.

Ofrendatcen darozquitçut nahiz enetçat ,
nahiz ene othoitçetan gomendatu behar da-
rozquitçudan gucientçat , guciez behar be-
çala laudatua , eta lorificatua içan çaitcent-
çat eternitatean.

4. Ene launa eta ene Jaincoa , errecibi
çatçu nic çuri laudorio infinituen emateco
dudan deçira , eta çure perfeccione neurri
gabecoen arabera ohoratua ikhusteco du-
dan nahia , eta guticia.

Ohore hori bihurtcen darotçut , eta nahi
darotçut bihurtu egun guciez , eta momen-
tu guciez-ere.

Eta gombidatcen ditut , othoisten tut ene
bihotz guçiaz ceruco spirituac , eta guirifi-
tino leial guciac lagun naçatela çure lauda-
cen , eta çuri esquerren ematen.

5. Lauda beçaitçate launa , lureco po-
pulu , casta eta erdara guciec , lorifica be-
çate çure icen adoragarria bozcario saindu ,
eta zelo khartsu batez bere baitaric ilkhiric.

Misterio saindu hau deboçionerequin, eta errespaturequin celebratcen dutenec, eta fede bici batequin errecibitcen dutenec ardietz beçate çure ganic ene bekhatuen barkhamendua.

Orrhoit beitez othoi ni naïcen beçalaco bekhatore dohacabeaz mahain saindure ilkhitcen direnean, çurequin minqui bat eguinac, deboçionez uquituac, eta samurtuac, bozçarioz, eta consolacionez bethaç, eta osoqui fasiatuac.

Cer eguin behar dut beraz?

Bi capitulu horietaco hitzcunça miragarriaz J. CHRISTORI mintço çaiçconean guciz, beha çachu harrec sacramendu hortan êmaten dauzcun berthuztezco exempluer. Cer humiltassun ! bere maïestatea ez deustua daco oguiaren iduri ez deufaren azpian. Cer obediencia ! apheçaren hirtz bat asqui da haren estatu hil harran emateco. Cer paciencia ! cer ez du Jainco maite harrec han iassaiteco guïonen ganic ? consideracione horiez berreguinduco çare berthute horien sentimenduetan, eta utcico duçu salbatçaille maite hura çute bihotcean nausi.

Othoitça.

Hemen çaitut beraz J. maïtea, sacramendu huntan, gracia gucien ithurburua beçala, eta berthute gucien mirailla. Çure

IMITACIONEA. IV. LIB. 491
ohoreaz doha, Iauna, imita çaitçadan.
Nauſi çaitte beraz, othoi, ene izpirituaz eta
ene bihotçaz, bat çure berthute miragarrien
contemplatcen, bercea heien ereçura ene
biciaren erreguelatcen oſſoqui aplica ditcn
bici huntan gucian. Hala-biz.

XVIII. CAPITULUA.

*Eſtela ſobera curioſtaſunequiñ çundatu be-
har miſterio hau; baiñan humillqui ar-
raçoña eman behar dela fedearen azpian.*

J E S U S-C H R I S T O C.

ENE Semea, beguira çaitte curioſtaſunak
fer batez miſterio handi hunen çundatcen
haritçetic, beldurrez erorçaitceçen dudazco,
eta ſinhetz gortafundzco tulumbio barre-
nerat.

*Jainco guciç goraren maieſtatea çunda-
tu nahi duena, haren loriac egotçico, eta
azpiratuco du, carga garaiac beçala.*

Guionaren ſpirituac aſma degaquena
baino guehiago daique Jaincoaren eſcuac.

Eſta debecatcen eguiaren billhatce hu-
mill, eta ſimplea nihor preſt dagoenean ar-
guien errecibitcerat, eta Eliçaco aitec ira-
caſten darocutena ſinheſterat.

2. Dohatſu da ſimplequi, eta lanoqui da-
billhana, gauça gaitz, eta ſpiritua nahaz

492 JESU - CHRISTOREN

deçaquetenei ihes eguiten diotena, eta Jaincoaren manamenduen bide chuchenean segurantçarequiñ ibiltcen dena.

Hanitcec galdu dute debocionea gauça illhunac, eta bere eçagutçaz goragoçoac iaquiñ, eta çundatu nahiz.

Estarotçut galdeguiten spiritu gora bat, eta misterioen eçagutça barren bat; baiñan fede simple, eta bicitce chahu bat.

Çutaz beherago diren gauec-ere ichitcen badute çure eçagutça, nola bada iaquiñen tutçu çutaz gorago direnac?

Humiliaçaite Jaincoaren aitciñean, emachu çure arraçoia fedearen azpian, eta içanen tutçu cerutic çure spiritua foseguan emateco beharco ditutçun argui guciac.

3. Badire misterio hunen fiñhestearen gainean tentacione borthitçac dirustenac, baiñan hori heldu da hobequi etçaiaren maleciatic, ecen ez hequien fede escaferic.

Çu etçaitecela penetan eman, etçaçula iharduc çure gogoetequiñ; estioçoçutela ihardetz harc ematen darozquitçun duede, baiñan fiñhetz çaçu Jaincoaren hitça; entçun çatçu Sainduac eta Profetac; eta çure ganic iheli egorrico duçu spiritu maleciaczco bura.

Horlaco tentacioneac progotchos dire maiz Jaincoaren cerbitçariantçar.

Ecen deabruac estitu tentatcen fiñhetz

IMITACIONEA. IV. LIB. 493
gorrac, eta gaichtaguiñac ; hec osoqui berretuac daozca ; baiñan leialei, eta Jainco-tiarrei milla tentacione, eta atsecabe egortcen diotçate.

4. Çoaz beraz mahaiñ saildurat fede fermu, eta garbi batequiñ, eta errespetu humill batequiñ.

Eta çure spiritua ichitcen duten gauça guciez pausa çaite Jaincoaren gaiñean.

Etçaitu enganatuco siñhesten baduçu ; baiñan enganatuco çare çure burua siñhesten baduçu.

Jaincoa simpleequiñ, eta bihotz chuchenequiñ dabilha : humillei aguertcen çaiote : chumeei ematen diote inteligencia, eta arguia : Arima garbiei ematen diotçate haiñitz eçagutça ; baiñan bere gracia gordetcen diote spiritu curiosi, eta superbioei.

Guiçonaren arraçoïña flacoa da, eta engana direque ; baiñan fedea bethi eguiazcoa da, eta eciñ enganatuzcoa.

5. Hala arraçoïña, eta argui naturala fedeari behar çaio iarraiqui ; estu behar haren aitciñean ibilli ; ez hura defeguiñ, eta irauli.

Ecen sacramendu handi huntan fedeac, eta amudioac, daoca lehenbico herunca berthute gucien artean, eta efetu handiac eguiten tuste manera gorde, eta eciñ erran beçalaco batez.

494 J E S U - C H R I S T O R E N

Jainco eternalac içate , eta podore infirmitua duenac eguiten tu ceruan , eta lurrean gauça handiac , eta gure eçagutçaz goragocoac ; eta haren obra miragarrie içitcen dute gure spîrituen hedadura gucia.

Hortaz obra hec ez balire guçonaren spîrituaz goragocoac , eta errechqui eçagutahal balitez , ez litezque deithu behar miraculluzcoac , eciñ erran , eta esplicatuzcoac.

Cer eguin behar dut beraç ?

JESUS-CHRISTOC dio hura dela haren gorputça , eta odola. Ez guiehiagocoric bilha , çoaz haren errecibitcerat fede bici , eta caritate bero batequiñ. Cer nahi duda , edo barrañamendu ethor daquiçun , çau de simplequi J. CHRISTOREN hitcean. Consecraçocu çure eçagutça laburra ; eta miretçia harc gureçat duen borondate samurraz , eta sustatua haren ganaco amodioaz , eta ofoqui harena içaiteco chederic bicienaz , arthic çaçu çure burua. Haren beñoerarat.

Othoitça.

Liburu huntan direnen praticatceco graciaren galdeguiteco.

JESUS adoragarria , eta ona , ez deçaçula othoi permeti liburu huntan eracustén dauçutçunac gureçat alfer içan ditén. Aitçitieguiçu çure graciáz , balia dazquioten iracurtcen tuzten guciei çure eçagutceco , maithatceco , eta cerbitçatceco gueroçago khar

IMITACIONEA. IV. LIB. 495
guehiagorequiñ. Ecen ceroren ganic ikha-
firic, horietan daucogu dela gure çoriona.

Virgina faindua, Jaincoaren ama, balia
caquizquigu othoi, çure seme maitearen
aintcinean, ardiefteco haren ganic, liburu
huntan adi-arazten dauzcun eguia, eta
exempluac, balia dazquigun, bicitce faindu-
baten eraman-arazteco, hunec hel gaitçan
heriotce on baten eguitera, eta handie
akhabatuco ez den bicitce dohatfura.
Hala-biz.

A K H A B A N T Ç A.

AUTRE APPROBATION.

L'EXCELLENT Livre de *l'Imitation de Jesus-Christ* a été autrefois fidèlement traduit en Basque ; mais cette traduction , depuis long-temps autorisée dans ce Diocèse , ne contenoit point les Pratiques & les Prières qu'un Auteur estimable a ajoutées depuis à la fin de chaque Chapitre. Monsieur Etcheberry , zélé Missionnaire , a cru qu'il seroit très-utile de les insérer dans la nouvelle impression qu'on va faire de l'ancienne traduction , & il les a aussi traduites en Basque. Nous louons d'autant plus son dessein , que les Fidèles trouveront à la fin de chaque Chapitre du texte , le fruit qu'ils doivent retirer de la lecture qu'ils en auront faite , & l'application des maximes dont ils viennent de s'instruire. DONNÉ à Bayonne le vingt-huitieme d'Octobre mil sept cent quatre-vingt-sept.

D'ITURBIDE, Vic. Gen.

G A U D E A C.

GAUDE, Virgo Mater Christi,
Quæ per flamen concepisti,
Gabriele nuntio.

Gaude, quia Deo plena,
Peperisti sine pœna,
Cum pudoris lilio.

Gaude magos advenisse,
Aurum, thus, myrrham tulisse
Tuo Unigenito.

Gaude Christo moriente,
Quia ipso triumphante,
Nostra fuit redemptio.

Gaude quia tui nati,
Quem dolebas mortem pati,
Fulget resurrectio.

Gaude Christo ascendente,
Qui in cœlum te vidente,
Motu fertur proprio.

Gaude quæ post ipsum scandis,
Et est honor tibi grandis,
In Cœli palatio.

Ubi fructu ventris tui,
Per te nobis detur frui,
In perenni gaudio. Amen.

*NDONI LEON, Apherpieu eta Martyr Bayonaco
rico eta Diocefaco Parroissari Emaste icorrentçat.*

O T H O I T Ç A.

IAN LEON, Saindu handia, gure arbassoen
Apostolu içan çaren beçala, orai-ere (heyen

fedetic mendratuac-garen arren) Jainco guci
 misericordiosa ganic ardietsten-darozquigutçun la-
 guntça handien ariaz, gure Apostola içatetic guel-
 ditu-ez-çarena : çure arartecotasun botheretsurat
 dut errecoresu nahiz enetçat, nahiz dakharquedan
 fruituarentçat ; içan deçantçat mundurat urusqui
 heman-duquedan ondoan, Bathaioco Ur sainduan,
 Graciarat berriz-forceco çoriona. Çure othoitçez
 eguiçu, gure lehenburasoen crima dela causa,
 emastequiac erditcean iafaterat condenatuac içan-
 garen doloreac eta penac, içan daquizquidan ariñ-
 duac eta laburtuac. Oraidanic hec guciac offritcen-
 darozquitçut Jesu-Christo gure Iaunari presentat-
 ceco, bere passionean eta Gurutcearen gainean be-
 rac iasan-dituenequifi bat eguiteco ; balia-daquiz-
 quidantçat, arren, ene bekhatuen barkhamendu-
 tan, eta ene haur hunen salbamendutan. Çure pro-
 teccionearen azpian ematen-dut, nerequifi-batean ;
 eta errequeritcen-çaitut. Jaincoa ganic batari eta
 bertceari ardietsteaz, haren Manamenduen arabera
 bicitceco, eta çuc predicatu-darocuçun fedearen
 maximac haltoqui aguertceco eta gure baitan eça-
 gut-arazteco, gracia, siñean hel-gaitecentçat bicitce
 eternalerat. Haça-biz. [e. *Haça-biz!*]

F I N A.

C A P I T U L U E N
T H A U L A.

LEHENBICICO LIBURUA.

Bicitce spiritualecotz on diren abisuac.

- I. CAP. **I**MITA JESU-CHRISTO , mespreça munduco vanitate guciac. pag. 27.
- II. Guri iduc gure buruac , humill behar dugu ičan gure iaquiñ guciequiñ-ere. 31.
- III. Jaincoaren entçutca , norc here buruaren eçagutçca eta garaitçca dela eguiazco doctrina , eta ikhafi behar den çuhurtcia. 34.
- IV. Ez errechqui sînhets bertcecz erraten den gaizquia. Ez gaizqui inia , edo mintça bertcecz. Balia prudenciaz. 39.
- V. Nola behar diren iracurri.Escritura saindua , eta debocionezco liburuac. Conseillu galdetu behar çaiela presuna çuhur eta prestuei. 41.
- VI. Affeccione eta guticia desordenatuez. Eciñ duquegula baqueric. hec mortificaturic eta heciric baicen. 43.
- VII. Gure esparantça gucia eman behar dugula , ez gure baitan, edo bertce guiçonen baitan , baiñan Jaincoa baitan , ceïña ganic heldu baitire on guciac. Humiliatu behar dugula eta gure buruac iduqui behar ditugula bertce guciac baiño gutiago. 45.
- VIII. Hautatu behar dela adisquide çuhur eta prestu bat , ez dela behar famillertu edo trabatu , mundanoequiñ , guciz gazteequiñ , aberatsequiñ , emaztequeiñ , baiñan gure famillertafuna ičan behar dela presuna ber-

- thutezcoequiñ, Jaincoarequiñ, eta aingue-
ruequiñ. 48.
- IX. Maita obeditcea eta bertceren guidaren
azpian içatea; nor beré iustean ex sobra
finca, eror bertceren nahirat eta abisu-
rat. 50.
- X. Utz mundanoen compañiac eta solas so-
braniazcoa, beguira ichilltasuna; probet-
chos direla solas spiritualac. 52.
- XI. Nola behar den ardietsi bihotceco baquea,
eta aitciña goan berthutearen bidean. Heci
behar direla bicioae, eta guticia deforde-
natuac. 55.
- XII. Ceñ progotchos den sofritcea. 59.
- XIII. Tentacioneen progotchuaz, eta nola
behar çaioten contra eguiñ. 61.
- XIV. Ez iuia bertceez temerarioqui; finca çatçu
beguiac çure gaisëan, eta etçaitecela iar
bertceen accioneen iuie. 66.
- XV. Accione guciac amudiorequiñ eguiñ behar
direla. 68.
- XVI. Nola behar tugun iasan bertceren esca-
fac. 71.
- XVII. Religioneco bicitceaz. 74.
- XVIII. Sainduen exempluaz progotchatu behar
dugula. 76.
- XIX. Debocioneco pratiquez. 80.
- XX. Maitatu behar dela erretiramendua, eta
ichilltasuna. 86.
- XXI. Bihotceco urriquimenduaz. 92.
- XXII. Consideratu behar ditugula mundu hunta-
co miseriac. 96.
- XXIII. Heriotcean behar dugula pensatu, eta har-
tarat preparatu. 102.
- XXIV. Jaincoaren iuiamendu ikharagarriaz, eta
bekhatoreen supplicioez. 108.

XXV. Guerotic guerorat berthutean aiteciñatcera
 behar dugula lehiatu. 115.

BIGARREN LIBURUA.

Bicitce spiritualean arimaren abantçuaz.

I. CAP. S Arthu behar dugula gure barrenean,
 eta converfatu JESU-CHRISTOREQUIN. 125.

II. Guicōnec ecia deus daguiquetela bere espa-
 rantça Jaincoa baitan emana duenaren con-
 tra. 131.

III. Barreneco baqueaz. 134.

IV. Bihotceco garbitafunaz eta chedearen sim-
 plerafunaz. 137.

V. Gogo gucia eman behar dugula gure bu-
 ruen esteufafunean eta Jaincoaren handita-
 funean pensatcen. 140.

VI. Conciencia onaren baqueaz. 143.

VII. Maitatu behar dela JESUS gauça gucien gai-
 ñetic. 147.

VIII. JESUSEN amudioa dela on gucien ethorquia.
 150.

IX. Barreneco agortafunez eta defgustuez. 154.

X. Jaincoaren graciencat behar den esquer eta
 eçagutçaz. 160.

XI. Gutic dutela maite JESU-CHRISTOREN gu-
 rutcea. 165.

XII. Gurutcea dela ceruco bidea. 169.

HIRURGAREN LIBURUA.

Barneco consolacioneaz.

- I. CAP. **N**ola behar den preparatu Jaincoaren aditeerat. 181.
- II. Arimac Jaincoari galde eguitendio arren mintza daquion bihoteerat. 184.
- III. Jaincoaren hitzac humiltasunquin entzun behar direla, eta hañitcec, estututela hec asquirifateen. 187.
- IV. Eguiaren eta humiltasunaren arabera ibilli behar dela Jaincoaren aiticñean. 193.
- V. Jaincoaren amudioaren efektu miragarria. 197.
- VI. Nola amudioa estagoen atseguin spiritualetan, baiñan bai gudutan loial icatean. 203.
- VII. Arimaco agortasunetan beguiratu behar dela humiltasuna, eta baques. 208.
- VIII. Nola behar dugun gure burua ez estatu Jaincoaren aiticñean. 213.
- IX. Nola Jaincoa baita gucien finis, eta azquen chedea, hari beharuric eguin behar direla gauça guciac. 216.
- X. Cein on den Jaincoaren mesitateca, eta munduaren mepregeteca. 219.
- XI. Guticia onac ere behar dugula bridatu, spiritualetan azpian eman haraguna, eta spiritua Jaincoaren azpian. 223.
- XII. Pairacor ican behar dela gaitcetari, eta arbuiaitu behar direla atseguiniac. 226.
- XIII. Obedienciaz. 229.
- XIV. Jaincoaren iuiamenduetan pensatuz behar dugula beguiratu obra onen vana-loriatic. 232.

T H A U L A 503

- XV.** Estugula nahi behar Jaincoac nahi due-
nic baicen. 236.
- XVI.** Jainco choilla baitan bilhatu behar-
dugula gure consolarenea eta fosegua. 239.
- XVII.** Gure buruazco artha gucia eman behar
dugula Jaincoa baitan. 242.
- XVIII.** Pacientqui behar dugula sofritu mun-
duco laceriac JESUS-CHRISTOC beçala. 245.
- XIX.** Nola behar tugun pairatu asuntuoac eta
mezprecioac. 248.
- XX.** Eçagutu behar tugula gure flauecia
propioa, eta mundu huntaco miseria. 251.
- XXI.** Jainco choilla baitan caustu behar du-
gula gure fosegua. 256.
- XXII.** Orrhoitu behar dugula bethi, Jaincoa
ganic içatu dirugun unguiez. 262.
- XXIII.** Lau abisu probetcho bihotceco haquar
ren içateco. 267.
- XXIV.** Estugula behar curiofianic bertceren
berrien iaquitaco. 270.
- XXV.** Certan dagoen bihotceco haquea, eta
aitcia amendu spirituala. 271.
- XXVI.** Spirituco libertatea ardiesen dela, ira-
curteez bairio hobequi orhoitcez. 276.
- XXVII.** Gure buruentçat dugun amudioac gui-
belatcen gaituela ontasun soberaparen
amudiotic. 280.
- XXVIII.** Estugula içan behar mihi gaichtoen hel-
dur. 284.
- XXIX.** Orhoistu, eta laudatu behar dela Jainco
atsecabetan. 286.
- XXX.** Nola behar dugun Jaincoaren laguntza
galdetu, esparantçarequiñ gracia bihur-
tuo çacula. 288.
- XXXI.** Creatura guciac arbuiatu behar ditu-

504 CAPITULUEN

gula, nahi badugu creatçaillea caufitu.

293.
XXXII. Batbederac ukho eguiñ behar dioela
berè buruari, eta berè guticie. 297.
XXXIII. Guiçonaren bihotceco arintasuna eciñ
paufa daitequela Jaincoa baitan baicet.
301.
XXXIV. Ceñ goço den Jaincoa maite dutenent-
çat. 303.
XXXV. Nihor estela tentacionetariç segurant-
çan mundu huntan bici deiño. 307.
XXXVI. Mezpreçatu behar ditugula guiçon
iuiamendu vanoac. 310.
XXXVII. Utcì behar dugula osoqui gure buru
Jaincoaren nahirat, bihotceco liberta-
tearen içateco. 313.
XXXVIII. Nola behar dugun campoco gaucetan
comportatu, eta Jaincoa ganat ihesi
eguiñ hirriscutan. 316.
XXXIX. Jaincoari utci behar diogula gure egui-
tecoen artha, eta haren ganic iguriqui
gauça guciac. 319.
XL. Guiçonac estuela berenez onic, eta
ecinduquela deusez-ere buruperic. 321.
XLI. Mundu huntaço ohoreac mezpreçatu
behar ditugula. 326.
XLII. Bicitce huntaco baquea estugula guio-
nen baitan etçarri behar. 328.
XLIII. Ceñ vanoa den munduco iaquintasuna.
330.
XLIV. Estugula behar campoco gaucez spintua
trabatu. 334.
XLV. Estela edo ceñ sinhetu behar, eta guñ
behar dela mintçatu. 336.
XLVI. Jaincoa baitan eman behar dugula
gure fidantçia mihi gaichtoz çaurtuac
garenean. 341.
XLVII.

T H A U L A. 505

- VII. Munduco pena guciac gogotic behar direla pairatu bicitce eternalaren ardies-teco. 346.
- VIII. Ceruco dohatfutasunaz, eta mündu hun-taco miseriez. 349.
- IX. Dohatfutasunaren guticiaz, eta bertce munduco golardoez. 355.
- Nola arima asligituac eman behar duen Jaincoaren escuetan bere burua. 361.
- Gauça humilletan hari behar dela, han-diagoric ecifi eguiñ ditequenean, guci-z agortasuneco demboran. 368.
- I. Batbederac uste behar duela gastiguac hobequi dituela mereci consolacioneac balño. 370.
- II. Munduco ontasunequiñ iosiac direnei es-tiotçotela Jaincoac ematen bere gracia. 374.
- V. Graciaren, eta naturaleçaren mobimendu diferentez. 377.
- VI. Naturaleçaren corrupcioneaz, graciaren beharraz, eta harc arimetan eguiten dituen effectuez. 384.
- VI. Gure buruari ukho eguiñ behar diogula, eta iasan gurutcea JESUS-CHRISTOC be-çala. 390.
- VII. Etçaicula bihotça erori behar gure esca-sen gatic. 394.
- VIII. Ez ditugula çundatu behar Jaincoaren iuiamenduac, eta gutaz gdrago diren gau-çac. Cer maneraz behar ditugun ohoratu sailduac. 398.
- X. Jainco choilla baitan behar dugula emari gure esparantça gucia. 405.

LAUGARREN LIBURUA.

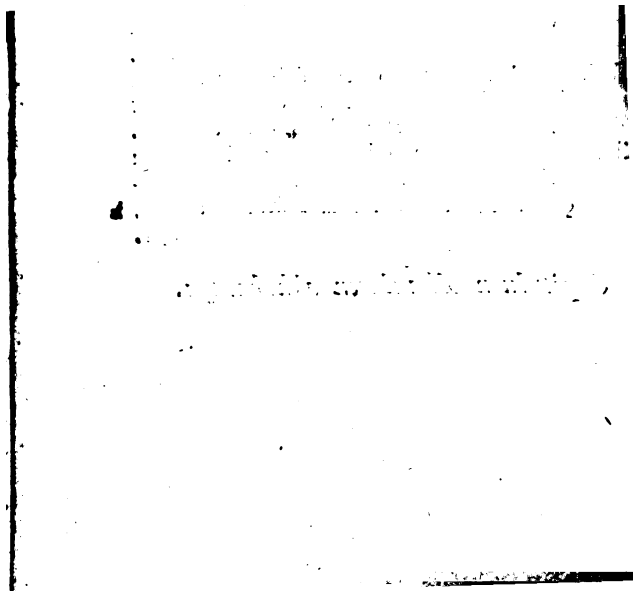
Alaareco sacramendu adonagarriaz.

- A** Mudiozco dela mahaiñ faindurat. 417.
I. CAP. **A** Combar: errespeturagui behar del
 errecibiu sacramendu faindua. 412.
II. Jaincoac sacramendu huntan guionas
 miragarriqui eracuchtea dioela bere onta-
 funa eta amatioa. 422.
III. Prebitchas dela mais: comuniatega
 428.
IV. Comunione fainduaren abantailac. 433.
V. Alaareco sacramendu fainduaren excomu-
 niaz, eta aplestasunati deoran garbitatu-
 naz. 438.
VI. Comuniozotic usuntzen denac bicit-
 ceari ihes eguiten dioela, eta indignequi
 burbiltzen denac heriotza ematen dioela
 bere buruari. 443.
VII. Norc bere burua examinatu behar duela
 mahaiñ fainduratu burubitu baino lehen,
 eta hartu bere eskasen ysteco deliberacione
 fermu bat. 444.
VIII. Jesus-Christoren ofoqui eman behar gaiti-
 cola, hanc bere burua guzotat eman duen
 beçala. 449.
IX. Gure buruan, eta gure guciac behar diot-
 gagala Jaincoari ofendatu, eta othoitz
 eguiñ behar dela gucientzat. 451.
X. Comunione fainduric estela arraçoiñ gu-
 tiz guibelatu behar. 456.
XI. Arimac Jesus-Christoren gorputza-
 ren, eta Escriptura fainduaren behar handia
 duela. 462.

T H A U L A. 507

- XII.** Artha handiręquĩ behar dugula preparatu
communione saĩndurat. 469.
- XIII.** Gauça guciez billhuci behar dela JESUS-
CHRISTOREQUIN perfetqui communione
saĩnduan bat eguiteco. 473.
- XIV.** Arima saĩndu batçue communiatceco du-
ten guticiaz. 477.
- XV.** Debocionea ardiesten dela humiliatuz ,
eta norc bere buruari ukho eguĩñez. 480.
- XVI.** Aguertu behar diotçogula gure beharrac
JESUS-CHRISTORI, eta galdetu bere gracia.
484.
- XVII.** Nolaco amudio eta debocionearequĩ
behar dugun desiratu JESU-CHRISTOREN
errecibitcea sacramendu saĩnduan. 487.
- XVIII.** Estela sobera curiořasunequĩ çundatu
behar misterio hau; baiřan humillqui arra-
çoiřa eman behar dela fedearen azpian. 491.

Capituluen Thaularen akhabantça.

...com

